

Rocznik Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego

URZĄD STATYSTYCZNY
W SZCZECINIE
STATISTICAL OFFICE
IN SZCZECIN

Statistical Yearbook

2013

Zachodniopomorskie
Voivodship

Rocznik Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego

URZĄD STATYSTYCZNY
W SZCZECINIE
STATISTICAL OFFICE
IN SZCZECIN

Statistical Yearbook

2013

Zachodniopomorskie
Voivodship

ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO
W SZCZECINIE

EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE
IN SZCZECIN

PRZEWODNICZĄCY

PRESIDENT

Dominik Rozkrut

REDAKTOR GŁÓWNY

EDITOR-IN-CHIEF

Renata Wronkowska

CZŁONKOWIE

MEMBERS

Anna Bilśka, Agnieszka Brzezińska, Mirosława Gazińska, Aniela Litke,
Magdalena Mojsiewicz, Janina Ofiarska, Dagmara Pawlikowska, Małgorzata Radlińska,
Bernadeta Wasilewska, Magdalena Wegner, Maria Witek

SEKRETARZ

SECRETARY

Ewa Kacperczyk

REDAKCJA I SKŁAD KOMPUTEROWY
– ZACHODNIOPOMORSKI OŚRODEK
BADAŃ REGIONALNYCH
URZĘDU STATYSTYCZNEGO
W SZCZECINIE

*EDITED AND SETTING
– THE WESTPOMERANIAN CENTRE
FOR REGIONAL SURVEYS
OF STATISTICAL OFFICE
IN SZCZECIN*

PROJEKT OKŁADKI

COVER DESIGN

Lidia Motrenko-Makuch

DRUK OKŁADKI

PRINTING OF COVER

Zakład Wydawnictw Statystycznych w Warszawie

**PROSIMY O PODANIE ŹRÓDŁA
PRZY PUBLIKOWANIU DANYCH US**

***WHEN PUBLISHING SO DATA
PLEASE INDICATE SOURCE***

ISSN 1640–0038

Druk: Urząd Statystyczny w Olsztynie
10-959 Olsztyn, ul. Kościuszki 78/82
Nakład - 150 egz. Cena 25,00 zł

*Printing Statistical Office in Olsztyn,
10-959 Olsztyn ul. Kościuszki 78/82
Edition – 150 copies. Price 25,00 zł*

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Szczecinie przekazuje Państwu czternaste wydanie *Rocznika Statystycznego Województwa Zachodniopomorskiego*. Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa oraz stan środowiska naturalnego i gospodarki województwa w 2012 r.

Opracowanie rozpoczynają tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane za lata 2000 i 2005-2012 oraz wybrane dane o województwie na tle kraju. Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 24 działach tematycznych poprzedzonych uwagami ogólnymi, zawierającymi objaśnienia podstawowych pojęć i definicji oraz opis zakresu i źródeł przedstawionych wyników. Zamieszczony materiał statystyczny wzbogacono ilustracją graficzną w formie wykresów i kartogramów.

Kształt tegorocznego wydania publikacji jest rezultatem prac zmierzających do ujednolicenia Roczników publikowanych przez poszczególne województwa. W porównaniu do poprzednich edycji, bieżące opracowanie rozszerzono m.in. o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 2011 r. dotyczące ludności faktycznie zamieszkałej, gospodarstw domowych oraz osób niepełnosprawnych, a także o informacje na temat zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto według grup zawodowych, szkolnictwa wyższego (filie, studia podyplomowe i doktorantkie, nauczyciele akademicy), portów lotniczych, a także gospodarstw ekologicznych oraz łowiectwa.

Oddając do rąk Państwa niniejszy Rocznik dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które przyczyniają się do wzbogacania jego treści. Czytelnikom zainteresowanym danymi statystycznymi dotyczącymi podstawowych jednostek podziału terytorialnego polecam również kolejną edycję opracowania *Województwo zachodniopomorskie 2013 – podregiony, powiaty, gminy*. Obie publikacje, poza wydaniem książkowym, dostępne są również w formie elektronicznej na płycie CD oraz na stronie internetowej Urzędu: <http://www.stat.gov.pl/szczec>.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Szczecinie

dr Dominik Rozkrut

Szczecin, grudzień 2013 r.

FOREWORD

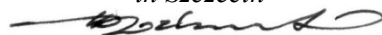
The Statistical Office in Szczecin presents the fourteenth edition of the *Statistical Yearbook of Zachodniopomorskie Voivodship*. It contains a broad set of information characterising the living standard of the population as well as the condition of the environment and the economy in the voivodship in 2012.

The publication begins with review tables containing major data for the years 2000 and 2005-2012 as well as selected data on the voivodship compared with Poland. Detailed statistical data were grouped into 24 thematic sections, preceded with general notes including explanations of basic terms and definitions as well as description of the scope and sources of presented results. Statistical information has been supplemented with graphic illustration in the form of graphs and maps.

Layout of this year's edition is the result of works aimed at standardising Yearbooks published by every voivodship. Comparing with the previous issues, the current one has been supplemented with, i.a., results of the Population and Housing Census conducted in 2011 concerning actually residing population, households and the disabled as well as information on employment and average monthly gross wages and salaries by occupational groups, higher education (branches, postgraduate and PhD studies, university teachers), airports, organic farms and hunting.

Handing over the following publication, I would like to thank all persons and institutions for putting forward information which contribute to broadening its contents. I recommend new edition of the publication *Zachodniopomorskie Voivodship – subregions, powiats, gminas* to readers interested in statistical data regarding basic units of territorial division. Both publications are available, apart from a printed version, in electronic form on a CD and on the website of the Statistical Office: <http://www.stat.gov.pl/szczec>.

Director
of the Statistical Office
in Szczecin

Dominik Rozkrut, Ph.D.

SPIS RZECZY

Przedmowa .....
Spis tablic i wykresów .....
Objaśnienia znaków umownych. Skróty .....
Uwagi ogólne .....

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2012 r. ....
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009,2010, 2011, 2012) .....

DZIAŁY

I. Geografia .....
II. Stan i ochrona środowiska .....
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny .....
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości .....
V. Ludność. Wyznania religijne .....
VI. Rynek pracy .....
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych .....
VIII. Budżety gospodarstw domowych .....
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania .....
X. Edukacja i wychowanie .....
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna .....
XII. Kultura. Turystyka. Sport .....
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne .....
XIV. Ceny .....
XV. Rolnictwo i leśnictwo .....
XVI. Przemysł i budownictwo .....
XVII. Transport i łączność .....
XVIII. Gospodarka morska .....
XIX. Handel i gastronomia .....
XX. Finanse przedsiębiorstw .....
XXI. Finanse publiczne .....
XXII. Inwestycje. Środki trwałe .....
XXIII. Rachunki regionalne .....
XXIV. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej .....

CONTENTS

	Strona Page
Foreword	3 – 4
List of tables and graphs	6 – 19
Symbols. Abbreviations	19 – 20
General notes	21 – 27

REVIEW TABLES

Voivodship against the background of the country in 2012	28 – 33
Major data on the voivodship (2000, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009,2010, 2011, 2012)	34 – 51

CHAPTERS

Geography	52 – 55
Environmental protection	56 – 77
Administrative division and territorial self-government	78 – 83
Public safety. Justice	84 – 93
Population. Religious denominations	94 – 129
Labour market	130 – 170
Wages and salaries. Social security benefits	171 – 182
Household budgets	183 – 191
Municipal infrastructure. Dwellings	192 – 207
Education	208 – 243
Health care and social welfare	244 – 261
Culture. Tourism. Sport	262 – 278
Science and technology. Information society	279 – 293
Prices	294 – 297
Agriculture and forestry	298 – 329
Industry and construction	330 – 343
Transport and communications	344 – 351
Maritime economy	352 – 367
Trade and catering	368 – 373
Finances of enterprises	374 – 390
Public finance	391 – 399
Investments. Fixed assets	400 – 409
Regional accounts	410 – 414
Privatization. Entities of the national economy	415 – 426

SPIS TABLIC I WYKRESÓW

LIST OF TABLES AND GRAPHS

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY	
Położenie geograficzne	Geographic location	1 52
Powierzchnia i granice w 2012 r.	Area and borders in 2012	2 52
Układ pionowy powierzchni	Elevations	3 53
Większe rzeki	Principal rivers	4 53
Większe i głębsze jeziora	Larger and deeper lakes	5 54
Temperatury powietrza	Air temperatures	6 54
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, uśłonecznienie i zachmurzenie	Atmospheric precipitation, wind velocity, insolation and cloudiness	7 55
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION	
Uwagi ogólne	General notes	x 56
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa	Geodesic status and changes of voivodship land use	1/8/ 63
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne	Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes	2/9/ 64
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymaga- jące rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane	Devastated and degraded land requiring recla- mation and management as well as reclaimed and managed land	3/10/ 64
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	Water withdrawal for needs of the national economy and population	4/11/ 65
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	Water consumption for needs of the national economy and population	5/12/ 65
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych	Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling fish ponds	6/13/ 66
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia w 2012 r.....	Quality of water supplied to the population for consumption from waterworks in 2012 ..	7/14/ 66
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi	Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground ...	8/15/ 67
Zakłady odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczysz- czalnie ścieków	Plants discharging wastewater by place of discharge and wastewater treatment plants possessed	9/16/ 67
Oczyszczalnie ścieków	Wastewater treatment plants	10/17/ 68
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza	Emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality ...	11/18/ 68
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powie- trza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza	Air pollution reduction systems in plants of significant nuisance to air quality	12/19/ 69
Opady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania	Waste generated and landfilled up to now (accumulated) as well as thier storage yards areas	13/20/ 70
Opady według rodzajów w 2012 r.	Waste by type in 2012	14/21/ 71
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona	Legally protected areas possessing unique environmental value	15/22/ 71
Parki narodowe	National parks	16/23/ 72
Rezerваты przyrody	Nature reserves	17/24/ 72

	Tablica Table	Strona Page
Parki krajobrazowe	Landscape parks	18/25/ 73
Pomniki przyrody	Monuments of nature	19/26/ 73
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)	Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices)	20/27/ 74
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Tangible effects of investments in environmental protection and water management	21/28/ 75
Kierunki finansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Financing directions of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund	22/29/ 76
Wpływy z opłat i kar na fundusze ochrony środowiska	Receipts from fees and fines for environmental protection and water management funds	23/30/ 76
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT	
Uwagi ogólne	General notes	x 78
Jednostki administracyjne województwa	Administrative units of voivodship	1/31/ 80
Gminy w 2012 r.	Gminas in 2012	2/32/ 80
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2012 r.	Powiats and cities with powiat status in 2012	3/33/ 81
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r.	Councillors of organs of local self-government entities in 2012	4/34/ 81
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej	Paid employment, wages and salaries in the public administration	5/35/ 83
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE	
Uwagi ogólne	General notes	x 84
Bezpieczeństwo publiczne	Public safety	
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	Ascertained crimes by the Police and prosecutor's office in completed preparatory proceedings	1/36/ 87
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez policję i prokuraturę ...	Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the police and prosecutor's office	2/37/ 89
Wymiar sprawiedliwości	Justice	
Wpływ spraw do sądów powszechnych	Incoming cases in the common courts	3/38/ 89
Wpływ spraw do sądów powszechnych w 2012 r.	Incoming cases in the common courts in 2012	4/39/ 90
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego	Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation ..	5/40/ 91
Załatwione sprawy rodzinne	Resolved family cases	6/41/ 92
Sprawy rodzinne załatwione w 2012 r.	Family cases resolved in 2012	7/42/ 92
Podmioty w Krajowym Rejestrze Sądowym ...	Entities of the National Judicial Register	8/43/ 93
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS	
Uwagi ogólne	General notes	x 94
Ludność	Population	1/44/ 100
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	Working and non-working age population	2/45/ 100
Ludność według płci i wieku	Population by sex and age	3/46/ 101
Miasta i ludność w miastach	Towns and urban population	4/47/ 102
Gminy zamieszkane przez ludność wiejską ...	Gminas and rural population	5/48/ 103

		Tablica Table	Strona Page
Mediana wieku ludności według płci	<i>Median population age by sex .....</i>	6/49/	103
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego	<i>Population aged 15 and more by de facto marital status .....</i>	7/50/	103
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia	<i>Population aged 13 and more by educational level .....</i>	8/51/	105
Ludność według struktury identyfikacji narodowo-etnicznej w 2011 r.	<i>Population by the structure of the national-ethnic identities in 2011.....</i>	9/52/	105
Ludność według głównego źródła utrzymania .	<i>Population by main source of maintenance ...</i>	10/53/	106
Gospodarstwa domowe według liczby osób ..	<i>Private households by number of persons ....</i>	11/54/	106
Gospodarstwa domowe według składu rodzin- nego	<i>Private households by family composition ....</i>	12/55/	107
Osoby niepełnosprawne	<i>Disabled persons .....</i>	13/56/	107
Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics .....</i>	14/57/	107
Małżeństwa zawarte i rozwiązane	<i>Marriages contracted and dissolved .....</i>	15/58/	108
Małżeństwa zawarte według wieku nowożeńców w 2012 r.	<i>Marriages contracted by age of bridegrooms and brides in 2012.....</i>	16/59/	109
Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców w 2012 r.	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides in 2012 .....</i>	17/60/	111
Małżeństwa wyznaniowe	<i>Church or religious .....</i>	18/61/	112
Rozwoły według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa w 2012 r.	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce in 2012 .....</i>	19/62/	113
Rozwoły według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage .....</i>	20/63/	114
Urodzenia	<i>Births .....</i>	21/64/	114
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki	<i>Live births by birth order and age of mother ....</i>	22/65/	115
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji lud- ności	<i>Female fertility and reproduction rates of popula- tion .....</i>	23/66/	116
Zgony według płci i wieku zmarłych	<i>Deaths by sex and age of deceased .....</i>	24/67/	116
Zgony według wybranych przyczyn	<i>Deaths by selected causes .....</i>	25/68/	117
Zgony niemowląt według płci i wieku	<i>Infant deaths by sex and age .....</i>	26/69/	119
Zgony niemowląt według przyczyn	<i>Infant deaths by causes .....</i>	27/70/	120
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję	<i>Suicides registered by police .....</i>	28/71/	120
Przeciętne dalsze trwanie życia	<i>Life expectancy .....</i>	29/72/	121
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały	<i>Internal and international migration of population for permanent residence .....</i>	30/73/	122
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction.....</i>	31/74/	123
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów.....	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants .....</i>	32/75/	124
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów	<i>International migration of population for perma- nent residence by sex and age of migrants ...</i>	33/76/	124
Niektóre wyznania religijne	<i>Selected religious denominations .....</i>	34/77/	126
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	130
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku na podstawie spisu w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age on the basis of the census in 2011 .....</i>	1/78/	140
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia na podstawie spisu w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by educational level on the basis of the census in 2011 .....</i>	2/79/	141

	Tablica Table	Strona Page
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej – na podstawie BAEL	<i>Economic activity of the population aged 15 and more – on the LFS basis .....</i>	3/80/ 144
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2012 r. – na podstawie BAEL	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2012 – on the LFS basis .....</i>	4/81/ 145
Pracujący	Employment	
Pracujący	<i>Employed persons .....</i>	5/82/ 146
Pracujący według statusu zatrudnienia	<i>Employed persons by employment status .....</i>	6/83/ 147
Przeciętne zatrudnienie	<i>Average paid employment .....</i>	7/84/ 148
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni	<i>Full - and part-time paid employment .....</i>	8/85/ 149
Przyjęcia do pracy	<i>Hires .....</i>	9/86/ 150
Zwolnienia z pracy	<i>Terminations .....</i>	10/87/ 151
Absolwenci szkół wyższych, zawodowych i liceów ogólnokształcących, którzy podjęli pracę po raz pierwszy	<i>The graduates of tertiary schools, leavers of vocational and secondary schools starting work for the first time .....</i>	11/88/ 153
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2012 r.	<i>Job vacancies, newly created and liquidated job in 2012 .....</i>	12/89/ 154
Bezrobocie	Unemployment	
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers .....</i>	13/90/ 156
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls .....</i>	14/91/ 156
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority .....</i>	15/92/ 157
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy	<i>Registered unemployed persons benefitting from labour market programme as well as job offers .....</i>	16/93/ 159
Wydatki Funduszu Pracy	<i>Expenditures of Labour Fund .....</i>	17/94/ 159
Warunki pracy	Work conditions	
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) .....</i>	18/95/ 160
Wydarzenia i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	<i>Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) .....</i>	19/96/ 162
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie	<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture .....</i>	20/97/ 164
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	<i>Persons working in hazardous conditions .....</i>	21/98/ 164
Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego w 2012 r.	<i>Paid employees on position for which evaluation of occupational risk was done in 2012 .....</i>	22/99/ 166
Choroby zawodowe	<i>Occupational diseases .....</i>	23/100/ 167
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions .....</i>	24/101/ 168
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits .....</i>	25/102/ 170
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 171
Wynagrodzenia	Wages and salaries	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	<i>Average monthly gross wages and salaries .....</i>	1/103/ 174

	Tablica Table	Strona Page
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2012 r.	<i>Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2012 .....</i>	2/104/ 175
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2012 r.	<i>Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2012 .....</i>	3/105/ 177
Przeciętne wynagrodzenia brutto za październik 2012 r.	<i>Average gross wages and salaries for October 2012 .....</i>	4/106/ 179
Miesięczne wynagrodzenia brutto najwyższe (decyle) w grupach decylowych pracowników zatrudnionych według wielkich grup zawodów wykonywanych za październik 2012 r.	<i>Decile earnings the upper limits of gross wages and salaries received by decile paid employment by great occupational groups for October 2012 .....</i>	5/107/ 180
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits	
Emeryci i renciści	<i>Retirees and pensioners .....</i>	6/108/ 182
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto	<i>Gross retirement pay and pension benefits ....</i>	7/109/ 182
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 183
Gospodarstwa domowe	<i>Households .....</i>	1/110/ 188
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych ..	<i>Average monthly per capita available income of households .....</i>	2/111/ 188
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych	<i>Average monthly per capita expenditures of households .....</i>	3/112/ 189
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych	<i>Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households .....</i>	4/113/ 189
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania	<i>Households furnished with selected durable goods .....</i>	5/114/ 190
Wskaźniki zagrożenia ubóstwem w gospodarstwach domowych	<i>At-risk of poverty rates in households .....</i>	6/115/ 191
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 192
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure	
Wodociągi i kanalizacja	<i>Water supply and sewerage systems .....</i>	1/116/ 198
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	<i>Consumers and consumption of electricity in households .....</i>	2/117/ 199
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych	<i>Gas supply system as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households .....</i>	3/118/ 199
Ogrzewnictwo	<i>House-heating .....</i>	4/119/ 200
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej	<i>Population areas using water supply, sewerage and gas supply systems .....</i>	5/120/ 200
Odpady komunalne	<i>Municipal waste .....</i>	6/121/ 201
Nieczystości ciekłe	<i>Liquid waste .....</i>	7/122/ 201
Składowiska odpadów komunalnych	<i>Landfill sites with municipal waste .....</i>	8/123/ 202
Komunikacja miejska	<i>Urban transport .....</i>	9/124/ 202
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w miastach i na wsi	<i>Generally accessible and estate green belts in urban and rural areas .....</i>	10/125/ 202
Mieszkania	Dwellings	
Zasoby mieszkaniowe	<i>Dwelling stocks .....</i>	11/126/ 203

	Tablica Table	Strona Page
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje	<i>Dwellings in dwellings stocks fitted with installations .....</i>	12/127/ 204
Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2012 r.	<i>Housing allowances paid out in 2012. ....</i>	13/128/ 204
Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe	<i>Administration of grounds for dwelling construction .....</i>	14/129/ 205
Mieszkania, których budowę rozpoczęto	<i>Dwellings in which construction has begun .....</i>	15/130/ 205
Mieszkania oddane do użytkowania	<i>Dwellings completed .....</i>	16/131/ 206
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb	<i>Dwellings completed by number of rooms .....</i>	17/132/ 207
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 208
Edukacja według szczebli kształcenia	<i>Education by level .....</i>	1/133/ 215
Szkoły według organów prowadzących	<i>Schools by school governing authority .....</i>	2/134/ 218
Uczniowie według grup wieku	<i>Pupils and students by age groups .....</i>	3/135/ 221
Współczynnik skolaryzacji	<i>Enrolment rate .....</i>	4/136/ 221
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools .....</i>	5/137/ 223
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools .....</i>	6/138/ 224
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for adults .....</i>	7/139/ 226
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	<i>Education for people with special educational needs .....</i>	8/140/ 226
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze	<i>Special educational centres, youth education centers, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres .....</i>	9/141/ 227
Wychowanie pozaszkolne	<i>Extracurricular education .....</i>	10/142/ 228
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools) .....</i>	11/143/ 228
Domy i stołówki studenckie	<i>Student dormitories and canteens .....</i>	12/144/ 229
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships .....</i>	13/145/ 230
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) .....</i>	14/146/ 231
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) .....</i>	15/147/ 232
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) .....</i>	16/148/ 233
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia ..	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education .....</i>	17/149/ 233
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) .....</i>	18/150/ 234
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) .....</i>	19/151/ 234
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Technical secondary schools (excluding special schools) .....</i>	20/152/ 234
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education .....</i>	21/153/ 235

		Tablica Table	Strona Page
Szkoły artystyczne dla dzieci młodzieży	Level art schools for children and youth	22/154/	235
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych)	Post- secondary schools (excluding special schools)	23/155/	236
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia	Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education	24/156/	236
Szkoły wyższe	Higher education institutions	25/157/	237
Filie, zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne oraz zamiejscowe ośrodki dydaktyczne szkół wyższych według lokalizacji w roku akademickim 2012/13	Branches sections, basic organizational units in another location as well teaching centres in another location of higher education institu- tions in 2012/13 academic year by place of residence	26/158/	237
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół	Students of higher education institutions by study forms and type of schools	27/159/	238
Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół	Graduates of higher education institutions by study forms and type of schools	28/160/	238
Nauczyciele akademicy w szkołach wyższych	Academic teachers in higher education institutions	29/161/	239
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół	Foreigners – students and graduates by study forms and type of schools	30/162/	240
Studia podyplomowe i doktoranckie	Postgraduate and doctoral studies	31/163/	240
Studia podyplomowe według grup kierunków kształcenia	Postgraduate studies by fields of education	32/164/	241
Szkoły dla dorosłych	Schools for adults	33/165/	242
Wychowanie przedszkolne	Pre-primary education	34/166/	242
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE		
Uwagi ogólne	General notes	x	244
Pracownicy medyczni w 2012 r.	Medical personnel in 2012	1/167/	251
Lekarze specjaliści w 2012 r.	Doctors specialists in 2012	2/168/	251
Ambulatoryjna opieka zdrowotna w 2012 r.	Out-patient health care in 2012	3/169/	252
Stacjonarna opieka zdrowotna w 2012 r.	In-patient health care in 2012	4/170/	253
Szpital ogólny w 2012 r.	General hospitals in 2012	5/171/	254
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna	Emergency medical services and first aid	6/172/	255
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne	Generally available pharmacies and pharmaceu- tical outlets	7/173/	255
Krwiodawstwo	Blood donation	8/174/	256
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia	Incidence of infectious diseases and poisonings	9/175/	256
Żłobki i kluby dziecięce	Nurseries and children's clubs	10/176/	257
Placówki wsparcia dziennego	Day-support centres	11/177/	258
Rodzinna piecza zastępcza	Family foster care	12/178/	258
Instytucjonalna piecza zastępcza	Institutional foster care	13/179/	258
Pomoc społeczna stacjonarna	Stationary social welfare	14/180/	259
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców	Stationary social welfare facilities by groups of residents	15/181/	260
Świadczenia pomocy społecznej	Social assistance benefits	16/182/	260

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT	
Uwagi ogólne	General notes	x 262
Kultura	Culture	
Książki i broszury wydane	Books and pamphlets published	1/183/ 266
Gazety i czasopisma wydane	Newspapers and magazines published	2/184/ 266
Biblioteki publiczne (z filiami)	Public libraries (with branches)	3/185/ 267
Muzea	Museums	4/186/ 267
Instytucje paramuzealne	Museum related institutions	5/187/ 267
Galerie sztuki	Art galleries	6/188/ 268
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe	Theatres, music institutions, entertainment enterprises	7/189/ 268
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice	Cultural centres and establishment, clubs, community centres	8/190/ 269
Kina stałe	Fixed cinemas	9/191/ 269
Abonenci telewizji kablowej	Cable television subscribers	10/192/ 270
Abonenci radiowi i telewizyjni	Radio and television subscribers	11/193/ 270
Turystyka	Tourism	
Baza noclegowa turystyki	Tourist accommodation establishments	12/194/ 270
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej turystyki	Foreign tourists accommodated in tourists accommodation establishments	13/195/ 273
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki	Occupancy in tourist accommodation establishments	14/196/ 274
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki	Catering establishments in tourist accommodation establishments	15/197/ 274
Hotele według kategorii	Hotels by category	16/198/ 275
Sport	Sport	
Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe	Physical education organization and sports clubs	17/199/ 276
Wybrane dyscypliny sportowe w klubach sportowych w 2012 r.	Selected sports disciplines in sports clubs in 2012	18/200/ 276
Wybrane obiekty sportowe w 2010 r.	Selected sports facilities in 2010.	19/201/ 278
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY	
Uwagi ogólne	General notes	x 279
Nauka i technika	Science and technology	
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej	Units and employment in research and development activity	1/202/ 284
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia	Employment in research and development activity by educational level	2/203/ 285
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące)	Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices).	3/204/ 286
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin nauk (ceny bieżące)	Gross domestic expenditures on research and development activity by field of science (current prices)	4/205/ 286
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (ceny bieżące)	Gross domestic expenditures on research and development activity by source of funds (current prices)	5/206/ 287
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące)	Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices)	6/207/ 287

	Tablica Table	Strona Page
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity .....</i>	7/208/ 287
Udział przychodów ze sprzedaży netto produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach ze sprzedaży ogółem w przemyśle w 2012 r.	<i>Share of net revenues from sales of new or significantly improved products in revenues from sales in industry in 2012 .....</i>	8/209/ 288
Przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2010-2012	<i>Innovative enterprises in industry by type of introduced innovation during 2010-2012 .....</i>	9/210/ 289
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące)	<i>Expenditures on innovation activities in industry (current prices) .....</i>	10/211/ 290
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według źródeł finansowania (ceny bieżące)	<i>Expenditures on innovation activities in industry by source of funds (current prices) .....</i>	11/212/ 291
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe	<i>Resident inventions and utility models .....</i>	12/213/ 292
Spółeczeństwo informacyjne	Information society	
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-telekomunikacyjne	<i>Enterprises using selected information and communication technologies .....</i>	13/214/ 292
Cele wykorzystania internetu w przedsiębiorstwach	<i>Purpose of using the Internet by enterprises .....</i>	14/215/ 293
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 294
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services .....</i>	1/216/ 295
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług	<i>Retail prices of selected goods and services .....</i>	2/217/ 295
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	<i>Average procurement prices of major agricultural products .....</i>	3/218/ 297
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach	<i>Average market-place prices received by farmers .....</i>	4/219/ 297
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 298
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie.....	<i>Trends and major economic and production results in agriculture .....</i>	1/220/ 306
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków	<i>Agricultural land area by land type .....</i>	2/221/ 308
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych	<i>Farms by area groups .....</i>	3/222/ 308
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) .....</i>	4/223/ 309
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) .....</i>	5/224/ 309
Powierzchnia zasiewów	<i>Sown area .....</i>	6/225/ 311
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów	<i>Selected crop production and yields .....</i>	7/226/ 312
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych	<i>Area, production and yields of ground vegetables .....</i>	8/227/ 313
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew	<i>Area, production and yields of tree fruit .....</i>	9/228/ 314
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	<i>Area, production and yields of berry fruit .....</i>	10/229/ 315
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie	<i>Cattle, pigs, sheep and horses .....</i>	11/230/ 316
Drób	<i>Poultry .....</i>	12/231/ 316
Produkcja żywca rzeźnego	<i>Production of animals for slaughter .....</i>	13/232/ 317
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów	<i>Production of meat, fats and pluck .....</i>	14/233/ 318

		Tablica Table	Strona Page
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych	<i>Production of cows' milk and hen eggs .....</i>	15/234/	318
Ciągniki rolnicze	<i>Agricultural tractors .....</i>	16/235/	319
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient .....</i>	17/236/	319
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące)	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) .....</i>	18/237/	320
Skup ważniejszych produktów rolnych	<i>Procurement of major agricultural products ....</i>	19/238/	321
Ekologiczne gospodarstwa rolne	<i>Organoc farms .....</i>	20/239/	322
Łowiectwo	Hunting		
Ważniejsze zwierzęta łowne	<i>Major game species .....</i>	21/240/	322
Odstzał ważniejszych zwierząt łownych	<i>Shoot of main game species .....</i>	22/241/	322
Koła i członkowie Polskiego Związku Łowieckiego oraz obwody łowieckie	<i>Clubs and members of the Polish Hunting Association and hunting districts .....</i>	23/242/	323
Leśnictwo	Forestry		
Powierzchnia gruntów leśnych	<i>Forest land .....</i>	24/243/	324
Powierzchnia lasów	<i>Forest areas .....</i>	25/244/	325
Zasoby drzewne na pnii	<i>Growing stock of standing wood .....</i>	26/245/	326
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work .....</i>	27/246/	327
Pozyskanie drewna	<i>Removals .....</i>	28/247/	328
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals .....</i>	29/248/	328
Pożary w lasach	<i>Forest fires .....</i>	30/249/	329
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	330
Przemysł	Industry		
Produkcja sprzedana przemysłu	<i>Sold production of industry .....</i>	1/250/	333
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące)	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) .....</i>	2/251/	335
Produkcja wybranych wyrobów	<i>Production of selected products .....</i>	3/252/	335
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle	<i>Average paid employment in industry .....</i>	4/253/	336
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry .....</i>	5/254/	337
Budownictwo	Construction		
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące)	<i>Construction and assembly production (current prices) .....</i>	6/255/	339
Produkcja budowlano-montażowa według rodza- jów obiektów budowlanych (ceny bieżące)	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) .....</i>	7/256/	339
Budynki oddane do użytkowania	<i>Buildings completed .....</i>	8/257/	341
Budynki oddane do użytkowania według rodza- jów budynków	<i>Building completed by type of buildings .....</i>	9/258/	341
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne wynagro- dzenia brutto w budownictwie	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in construction ...</i>	10/259/	343

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	General notes	x 344
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane	Railway lines operated	1/260/ 347
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	Hard surface public roads	2/261/ 347
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane	Registered road vehicles and tractors	3/262/ 348
Linie regularnej komunikacji autobusowej ...	Regular bus transport lines	4/263/ 348
Transport samochodowy zarobkowy	Hire or reward road transport	5/264/ 349
Wypadki drogowe i ich ofiary	Road traffic accidents and their casualties ...	6/265/ 349
Wypadki drogowe według sprawców ważniejszych przyczyn i rodzajów pojazdów	Road accidents by culprits major causes and types of vehicles	7/266/ 350
Łączność	Communications	
Podstawowe usługi łączności	Basic communication services	8/267/ 351
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne	Telephone subscribers and telephone sets ...	9/268/ 351
DZIAŁ XVIII. GOSPODARKA MORSKA	CHAPTER XVIII. MARITIME ECONOMY	
Uwagi ogólne	General notes	x 352
Wybrane dane o gospodarce morskiej	Selected data regarding maritime economy	1/269/ 356
Obroty ładunkowe w portach morskich	Cargo traffic in seaports	2/270/ 356
Międzynarodowy obrót morski	International maritime traffic	3/271/ 357
Kontenery w międzynarodowym obrocie morskim według kategorii i grup ładunkowych oraz portów w 2012 r.	International maritime container traffic by categories and groups of cargo and ports in 2012	4/272/ 357
Międzynarodowy ruch pasażerów w portach morskich	International passenger traffic in seaports	5/273/ 360
Statki transportowe wchodzące do portów morskich według bander	Cargo carrying ships entering seaports by flags	6/274/ 360
Morska flota transportowa	Cargo carrying sea fleet	7/275/ 362
Przewozy ładunków morską flotą transportową według rodzajów żeglugi i zasięgów pływania	Maritime cargo transport by types of shipping and range	8/276/ 363
Przewozy ładunków morską flotą transportową według relacji	Maritime cargo transport by relation	9/277/ 363
Przewozy ładunków morską flotą transportową według grup	Maritime cargo transport by groups	10/278/ 364
Przewozy ładunków Polskiego Handlu Zagranicznego morską flotą transportową	Polish Foreign Trade Cargo transport by cargo carrying sea fleet	11/279/ 364
Przewozy pasażerów morską flotą transportową w komunikacji międzynarodowej	Maritime passenger transport in international traffic	12/280/ 365
Remonty statków i portfel zamówień	Ship repairs and ship repair order book	13/281/ 365
Statki pasażerskie i przewozy pasażerów przybrzeżną flotą transportową	Passenger ships and transport of passengers by coastal transport fleet	14/282/ 366
Flota rybacka	Fishing fleet	15/283/ 366
Połowy ryb morskich według gatunków	Sea fish catches by species	16/284/ 367
Produkcja przetworów rybnych	Production of fish products	17/285/ 367

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XIX. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XIX. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	General notes	x	368
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące)	Retail sales (current prices)	1/286/	371
Sprzedaż detaliczna towarów według grup (ceny bieżące)	Retail sales by groups (current prices)	2/287/	371
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące)	Wholesale sales in trade enterprises (current prices)	3/288/	371
Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw	Shops by organizational form petrol stations	4/289/	372
Gastronomia	Catering	5/290/	372
Magazyny handlowe	Trade warehouses	6/291/	372
Targowiska	Marketplaces	7/292/	373
DZIAŁ XX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	General notes	x	374
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności	Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors	1/293/	378
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sekcji	Revenues, costs and financial results of enterprises by sections	2/294/	379
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych	Enterprises by obtained financial results	3/295/	380
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach	Economic relations in enterprises	4/296/	381
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw	Current assets of enterprises	5/297/	382
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw ..	Share equity (funds) of enterprises	6/298/	386
Kapitał zakładowy spółek	Share capital of companies	7/299/	387
Zobowiązania przedsiębiorstw	Liabilities of enterprises	8/300/	389
DZIAŁ XXI. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XXI. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	General notes	x	391
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów	Revenue of local self-government entities budgets by type	1/301/	394
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2012 r.	Revenue of local self-government entities budgets by division in 2012	2/302/	396
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów	Expenditure of local self-government entities budgets by type	3/303/	397
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2012 r.	Expenditure of local self-government entities budgets by division in 2012	4/304/	398
Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych	Revenue and costs of self-government budgetary establishments	5/305/	399
DZIAŁ XXII. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXII. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	General notes	x	400
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	Investment outlays (current prices)	1/306/	404
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące)	Investment outlays in enterprises (current prices)	2/307/	405
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące)	Investment outlays in enterprises by groups (current prices)	3/308/	406

	Tablica Table	Strona Page
Środki trwałe	Fixed assets	
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne)	Gross value of fixed assets (current book-keeping prices)	4/309/ 408
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębior- stwach (bieżące ceny ewidencyjne)	Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices)	5/310/ 409
DZIAŁ XXIII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXIII. REGIONAL ACCOUNTS	
Uwagi ogólne	General notes	x 410
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	Gross domestic product (current prices)	1/311/ 413
Podstawowe elementy rachunku produkcji i ra- chunku tworzenia dochodów (ceny bieżące)	Basic elements of production account and gen- eration of income account (current prices)....	2/312/ 414
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych	Nominal income in the households sector	3/313/ 414
DZIAŁ XXIV. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIV. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne	General notes	x 415
Prywatyzacja	Privatization	
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2012 r.	State owned enterprises included in the privatization process from 1 VIII 1990 to 31 XII 2012	1/314/ 417
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2012 r.	State owned enterprises privatized by the direct method from 1 VIII 1990 to 31 XII 2012	2/315/ 417
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2012 r.	Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2012	3/316/ 418
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzo- wanych bezpośrednio i zlikwidowanych przed- siębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2012 r.	Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2012	4/317/ 418
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawno-organizacyjnego w 2012 r.	State owned enterprises by legal and organizational status in 2012	5/318/ 418
Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy	
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	Entities of the national economy in the REGON register	6/319/ 419
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji	Entities of the national economy in the REGON register by legal forms and sections	7/320/ 420
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji	Commercial companies by legal status and sections	8/321/ 422
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji	Entities of the national economy newly registered by selected legal forms and sections	9/322/ 424
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji ..	Entities of the national economy removed by selected legal forms and sections	10/323/ 425

SPIS WYKRESÓW LIST OF GRAPHS

		Strona Page
Podział administracyjny województwa Zachodniopomorskiego w 2012 r.	<i>Administrative division of Zachodniopomorskie voivodship in 2012. ....</i>	52
Podział województwa Zachodniopomorskiego według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) w 2012 r.	<i>Division of the Zachodniopomorskie voivodship according to the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS) in 2012 ....</i>	53
Ludność według płci i wieku w 2012 r.	<i>Population by sex and age in 2012 ....</i>	106
Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics ....</i>	107
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku 0 lat	<i>Life expectancy at 0 age ....</i>	107
Struktura pracujących w 2012 r.	<i>Structure of employed persons in 2012 ....</i>	170
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i poziomu wykształcenia w 2012 r.	<i>Structure of registered unemployed persons by age and educational level in 2012. ....</i>	170
Odstąpienia względne przeciętnych wynagrodzeń w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w województwie	<i>Relative deviations of average wages and salaries in selected sections from the average wages and salaries in voivodship ....</i>	171
Mieszkania wyposażone w instalacje w 2012 r. ..	<i>Dwellings fitted with instalations in 2012 ....</i>	206
Mieszkania oddane do użytkowania	<i>Dwellings completed ....</i>	206
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2012/13	<i>Education by educational level in 2012/13 school year ....</i>	207
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2012 r.	<i>Land use in agricultural holdings in 2012. ....</i>	328
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2011 r. (ceny stałe 2010 r.)	<i>Structure of market agricultural output in 2011 (constant prices 2010). ....</i>	328
Struktura produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)	<i>Structure of construction and assembly production (current prices) ....</i>	329
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca	<i>Revenue and expenditure of local self-government entities budgets per capita. ....</i>	412
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)	<i>Structure of gross value added by kinds of activities (current prices) ....</i>	412
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2012 r.	<i>Structure of entities of the national economy in 2012 ....</i>	413

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (–)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	–	zupelny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do <i>Rocznika</i> , ust. 17 na str. 25. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 25.</i>
Znak #	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accor- dance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	–	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATION

tys.	= tysiąc	ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych
thous.	= <i>thousand</i>	brick	= <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building materials</i>
mln	= milion	t/r	= ton rocznie
	<i>million</i>	t/y	= <i>tonnes per year</i>
zł	= złoty	art.	= artykuł
zł	= złoty		<i>article</i>
szt.	= sztuka	cd.	= ciąg dalszy
pcs	= <i>piece</i>	cont.	= <i>continued</i>
egz	= egzemplarz	dok.	= dokończenie
kpl.	= komplet	cont.	= <i>continued</i>
wol.	= wolumin	Lp.	= liczba porządkowa
vol.	= <i>volume</i>	No.	= <i>number</i>
µg	= mikrogram	kk	= Kodeks karny
	<i>microgram</i>	kl.	= klasa
g	= gram	nr (Nr)	= numer
	<i>gram</i>	No.	= <i>number</i>
kg	= kilogram	poz.	= pozycja
	<i>kilogram</i>	pkt	= punkt
dt	= decytona	tabl.	= tablica
	<i>deciton</i>		<i>table</i>
t	= tona	ust.	= ustęp
	<i>tonne</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
mm	= milimetr	i in.	= i inni
	<i>millimetre</i>	itp.	= i tym podobne
cm	= centymetr	etc.	= <i>and the like</i>
	<i>centimetre</i>	m.in.	= między innymi
m	= metr	i.a.	= <i>among others</i>
	<i>metre</i>	np.	= na przykład
km	= kilometr	e.g.	= <i>for example</i>
	<i>kilometre</i>	tj.	= to jest
m ²	= metr kwadratowy	i.e.	= <i>that is</i>
	<i>square metre</i>	tnz.	= to znaczy
ha	= hektar	i.e.	= <i>that is</i>
	<i>hectare</i>	twz.	= tak zwany
km ²	= kilometr kwadratowy		<i>so-called</i>
	<i>square kilometre</i>	ww.	= wyżej wymieniony
l	= litr		<i>mentioned above</i>
	<i>litre</i>	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
hl	= hektolitr	S.A.	= Spółka Akcyjna
	<i>hectolitre</i>		<i>Joint stock company</i>
dm ³	= decymetr sześcienny	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej
	<i>cubic decimetre</i>		<i>Health Care Institution</i>
m ³	= metr sześcienny	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych
	<i>cubic metre</i>		<i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
dam ³	= dekametr sześcienny	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
	<i>cubic decametre</i>	EKG	= Europejska Komisja Gospodarcza
hm ³	= hektometr sześcienny	ECE	= <i>Economic Commission for Europe</i>
	<i>cubic hectometre</i>	EUROSTAT	= Urząd Statystyczny Unii Europejskiej
kWh	= kilowatogodzina		<i>Statistical Office of the European Union</i>
	<i>kilowatt-hour</i>	ONZ	= Organizacja Narodów Zjednoczonych
MWh	= megawatogodzina	UN	= <i>United Nations</i>
	<i>megawatt-hour</i>	UE	= Unia Europejska
GWh	= gigawatogodzina	EU	= <i>European Union</i>
	<i>gigawatt-hour</i>	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury
GJ	= gigadżul		<i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>
	<i>gigajoule</i>		
°C	= stopień Celsjusza		
	<i>centigrade</i>		
h	= godzina		
	<i>hour</i>		
d	= doba		
24h	= 24 hours		
r.	= rok		

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w *Roczniku* dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późniejszymi zmianami), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004, wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności, a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie w PKD 2007 wyróżnia się m.in. 21 sekcji i 88 działów, wobec 17 sekcji i 62 działów w PKD 2004. Zmiany te powodują również w niektórych przypadkach brak porównywalności danych przy niezmienionych nazwach poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

Od 2003 r. przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych zaliczone są do sekcji „Edukacja” (do 2002 r. zaliczone były do sekcji „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”).

GENERAL NOTES

1. Data presented in the *Yearbook*, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007** compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (*Journal of Laws* No. 25 I, item 1885) and replaced the Polish Classification of Activities – PKD 2004.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/Rev. 1.1 classification in the introduction of changes in its scope, i.e. new groupings of activity types as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. As a result there are, among others, 21 sections and 88 divisions in PKD 2007/NACE Rev. 2 compared with 17 sections and 62 divisions in PKD 2004/NACE Rev. 1.1. In some cases these changes result in a lack of comparability of data if the names of classification levels remain unchanged.

Within PKD 2007 “**Industry**” was introduced as an additional grouping, including sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods-and-services-producing activities of households for own use”;

Since 2003 nursery schools and pre-primary sections in primary schools have been included in the section “Education” (until 2002 they were included in the chapter “Health and social work”).

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, obejmujących podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i - jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

4. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD, oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcijną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property), of public sector entities.
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, including entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE sections, divisions and groups as well as according to administrative division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term economic **entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own-account in order to earn a profit.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w *Roczniku* – obok PKD – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537) z późniejszymi zmianami, w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU 2008)**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293 z późniejszymi zmianami) w miejsce PKWiU stosowanej do 31 XII 2008 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP/HICP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316 z późniejszymi zmianami);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622 z późniejszymi zmianami) w miejsce stosowanej do 31 XII 2010 r.

8. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” – pozostałe terytorium województwa.

7. Other than NACE, among the more important classifications, according to which data are presented in the *Yearbook*, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537) with later amendments, replacing the classification valid until 30 VI 2010;
- 2) the **Polish Classification of Products and Services (PKWiU 2008)**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of the following international classifications and nomenclatures, it was introduced 1 I 2009 a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293 with later amendments) in place of the classification used until 31 XII 2008;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by a decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622) with later amendments replacing the one applicable up to 31 XII 2010..

8. Information on voivodship as well as by **urban and rural area** is presented according to administrative division in a given period. The term urban area is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a rural area is understood as the remaining territory of the voivodship.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, notach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **cen bazowej**, zastępując stosowaną poprzednio cenę producenta.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatek akcyzowy (od wyrobów krajowych, importowanych i nabytych wewnątrzspółnotowo), cła oraz podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

10. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
  - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006-2010,
  - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.;

11. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

9. *Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables, notes and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.*

*In order to evaluate production and gross value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented replacing previously used producer's price.*

***Basic price** is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.*

Taxes on products comprise: VAT on goods and services (on domestic and imported products), excise tax (on domestic, imported and Intra-Community acquired goods), duties and taxes on certain services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

10. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) *agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
- 2) *sold production of industry:*
  - *2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006-2010,*
  - *2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011;*

11. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. Przy przeliczeniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczeniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. czytelnicy bibliotek publicznych) – według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – za lata 2000-2009 na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r., od 2010 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

13. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

17. W *Roczniku* zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

12. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year, the population actually residing as of 31 XII, and for computing data characterising a phenomenon during a year (e.g. readers in public libraries) – as of 30 VI.

For calculations, population – unless otherwise indicated – for 2000-2009 on the basis of the Population and Housing Census 2002, for 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 XII 2002, and since 2010 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 XII 2011.

13. Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Selected information for the last year presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

15. Due to data rounding, in some cases sums of component can differ from the amount given in the item „total”.

16. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

17. The names of some classification levels used in the *Yearbook* have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation

pełna nazwa full name

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)

INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych

Diseases of blood and blood-forming organs

Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism

Wady rozwojowe wrodzone

Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe

Congenital anomalies

Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities

skrót (cd.) *abbreviation (cont.)*pełna nazwa (cd.) *full name (cont.)*

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja) (dok.)

INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision) (cont.)

Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	<i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007)

STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES

IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE rev. 2

sekcje sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate, renting and business activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

działy divisions

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana

skrót (dok.) *abbreviation (cont.)*pełna nazwa (dok.) *full name (cont.)*

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007) (dok.)

STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES

IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE rev. 2 (cont.)

działy (dok.) *divisions (cont.)*

Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2012 R.
VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	Polska = 100 Poland = 100	SPECIFICATION
	ogółem total			
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 31 XII AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION – as of 31 XII				
Powierzchnia w km ²	312679	22892	7,3	Area in km ²
Powiaty	314	18	5,7	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	3	4,6	Cities with powiat status
Gminy	2479	114	4,6	Gminas
Miasta	908	64	7,0	Towns
Miejscowości wiejskie	52744	3023	5,7	Rural localities
Sołectwa	40540	1692	4,2	Village administrator's offices
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality thous. t:
pyłowych	52,4	2,6	5,0	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	1626,6	37,5	2,3	gases (excluding carbon dioxide)
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3191	250	7,8	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2316	163	7,0	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów ..	820	68	8,3	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	123123,5	5314,8	4,3	Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) ^b w tys. t	9580,9	511,2	5,3	Municipal waste collected ^b (during the year) in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				environmental protection:
w milionach złotych	10127,8	387,7	3,8	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	4,3	3,9	x	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	2787,9	123,3	4,4	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,2	1,3	x	in % of total investment outlays
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY				
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1119803	58970	5,3	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	291	342	x	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	67,8	70,7	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe.

^a Working on sewerage system. ^b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2012 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)

Mieszkania oddane do użytkowania:				<i>Dwellings completed:</i>
w tysiącach	152,9	7,1	4,6	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania	4,0	4,1	x	<i>dwellings</i>
izby	16,6	16,0	x	<i>rooms</i>
powierzchnia użytkowa				<i>useful floor area of dwellings</i>
mieszkań w m ²	406,2	386,3	x	<i>in m²</i>

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE – stan na początku roku szkolnegoEDUCATION^a – as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b</i>
podstawowych	2160,8	92,8	4,3	<i>in thous.:</i> <i>primary</i>
gimnazjach	1161,7	49,8	4,3	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	207,9	9,0	4,3	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących ^d	579,7	24,6	4,2	<i>general secondary schools^d</i>
liceach profilowanych	14,7	0,1	0,9	<i>specialized secondary schools</i>
technikach ^e	522,5	21,4	4,1	<i>technical secondary schools^e</i>
artystyczne ogólnokształcące ^f	12,8	0,6	4,9	<i>general art^f</i>
policealnych	334,3	13,4	4,0	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania				<i>Children attending pre-primary edu-</i>
przedszkolnego ^g :				<i>cation establishments^g</i>
w tysiącach	1216,5	50,6	4,2	<i>in thousands</i>
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ..	716	675	x	<i>per 1000 children aged 3–6</i>

OCHRONA ZDROWIA^h I POMOC SPOŁECZNA – stan w dniu 31 XIIHEALTH CARE^h AND SOCIAL WELFARE – as of 31 XII

Pracownicy medyczni ⁱ :				<i>Medical personnelⁱ:</i>
lekarze	85025	3931	4,6	<i>doctors</i>
dentyści	12491	550	4,4	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^k	211628	9410	4,4	<i>nurses^k</i>
Przychodnie	19412	889	4,6	<i>Out-patient departments</i>
Szpitala ogólne	913	40	4,4	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	188,8	8,4	4,4	<i>Beds of general hospital in thous.</i>
Apteki ogólnodostępne ^l	11999	502	4,2	<i>Generally available pharmacies^l</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 208. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c, ^e Łącznie z uczniami: ^c—szkół specjalnych przysposabiających do pracy, ^d—uzupełniających liceów ogólnokształcących, ^e—techników uzupełniających. ^f Dających uprawnienia zawodowe. ^g Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą. ^h Dane podaje się łącznie z MON, MSW i ABW. ⁱ Łącznie z odbywającymi staż; łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgnarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich, pielęgnarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji publicznej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^k Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^l Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 12 na str. 246.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 208. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. ^c, ^e Including students: ^c—special job-training schools, ^d—supplementary general secondary schools, ^e—supplementary technical secondary schools. ^f Leading to professional certification. ^g Excluding pre-primary education in the units performing health care activities. ^h Data include health care: of the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior, the Internal Security Agency. ⁱ Include inters; including persons for whom the main workplace are individual medical practice and nurses registered at Chamber of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; excluding persons for whom the main workplace are university, social welfare, public administration or territorial self-government unit or National Health Fund. ^k Including master nurses. ^l See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 12 on page 246.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2012 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA		WOJEWÓDZTWO		SPECIFICATION
	Poland		Voivodship		
	ogółem total		Poland = 100 Poland = 100		
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8182	373	4,6	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol. . .	131616,5	7089,8	5,4	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.	
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	768	24	3,1	Museums with branches (as of 31 XII)	
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	26709,5	438,3	1,6	Museum and exhibition visitors in thous.	
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	447	21	4,7	Fixed cinemas (as of 31 XII)	
Widzowie w kinach stałych w tys.	37474,3	1552,1	4,1	Audience in fixed cinemas in thous.	
Baza noclegowa turystyki ^a w tys.: miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	675,4	120,0	17,8	Tourist accommodation establish- ments ^a in thous.: number of beds (as of 31 VII)	
korzystający z noclegów	22635,4	1998,7	8,8	tourists accommodated	
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY					
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	14529,4	812,9	5,6	Agricultural land in good agricultural condition (as of June) ^b in thous. ha	
pod zasiewami ^c	10431,6	612,2	5,9	sown area ^c	
grunty ugorowane	439,9	28,9	6,6	fallow land	
uprawy trwałe	398,0	27,4	6,9	permanent crops	
w tym sady	368,4	25,4	6,9	of which orchards	
ogrody przydomowe	53,5	1,4	2,7	kitchen gardens	
łąki i pastwiska	3206,5	143,0	4,5	meadows and pastures	
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^c w tys. ha:				Sown area (as of June) ^c in thous. ha:	
zboża	7704,3	402,4	5,2	cereals	
ziemniaki	358,8	11,0	3,1	potatoes	
warzywa gruntowe ^d	175,5	2,9	1,6	ground vegetables ^d	
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:	
zboża ogółem	28543,8	1611,4	5,6	total cereals	
ziemniaki	8740,4	289,5	3,3	potatoes	
warzywa gruntowe ^d	4553,2	86,0	1,9	ground vegetables ^d	
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:	
zboża	37,0	40,0	108,1	cereals	
ziemniaki	244	262	107,4	potatoes	
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9163,8	809,4	8,8	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha	
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION					
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):	
w milionach złotych	1178303,6	33999,5	2,9	in million zlotys	
na 1 mieszkańca w zł	30578	19742	64,6	per capita in zł	
Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^e (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^e (current prices):	
w milionach złotych	170643,8	6613,1	3,9	in million zlotys	
na 1 mieszkańca w zł	4428	3840	86,7	per capita in zł	

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy do 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. ^c Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^d Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^e Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of up to 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. ^c Excluding permanent crops, and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Including kitchen gardens. ^e Realized by construction units – by place of performing works.

I. **WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2012 R. (cd.)****VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2012 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	Polska = 100 Poland = 100	SPECIFICATION
	ogółem total			
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km . . . . . w tym o nawierzchni ulepszonej w %	280719,1 91,9	13647,2 90,7	4,9 x	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km of which improved in %
Samochody zarejestrowane ^a w tys. szt.: osobowe . . . . . ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	18744,4 3178,0	781,5 129,9	4,2 4,1	Registered cars ^a in thous. units: passenger cars lorries and road tractors ^b
Placówki dla usług pocztowych ^c	8459	497	5,9	Postal service offices ^c
Telefoniczne łącza główne ^d : w tysiącach . . . . . w tym standardowe łącza główne . . . . . na 1000 ludności	6177,0 5182,0 160,3	268,3 228,0 155,9	4,3 4,4 x	Fixed main line ^d : in thousands of which standard main line per 1000 population
HANDEL – stan w dniu 31 XII TRADE – as of 31 XII				
Sklepy . . . . . Liczba ludności na 1 sklep . . . . . Targowiska stałe	357289 108 2215	18881 91 101	5,3 x 4,6	Shops Population per shop Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin ^e Dochody: w milionach złotych . . . . . na 1 mieszkańca w zł . . . . . Wydatki: w milionach złotych . . . . . na 1 mieszkańca w zł	78407,5 3022 78491,4 3025	3940,8 3391 3960,7 3408	5,0 112,2 5,0 112,7	Budgets of gminas ^e Revenue: in million zlotys per capita in zł Expenditure: in million zlotys per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu Dochody: w milionach złotych . . . . . na 1 mieszkańca w zł . . . . . Wydatki: w milionach złotych . . . . . na 1 mieszkańca w zł	61247,0 4865 63730,8 5062	2301,4 4111 2519,9 4501	3,8 84,5 4,0 88,9	Budgets of cities with powiat status Revenue: in million zlotys per capita in zł Expenditure: in million zlotys per capita in zł
Budżety powiatów Dochody: w milionach złotych . . . . . na 1 mieszkańca w zł . . . . . Wydatki: w milionach złotych . . . . . na 1 mieszkańca w zł	22522,9 868 22476,5 866	1192,8 1026 1203,0 1035	5,3 118,2 5,4 119,5	Budgets of powiats Revenue: in million zlotys per capita in zł Expenditure: in million zlotys per capita in zł
Budżety województw Dochody: w milionach złotych . . . . . na 1 mieszkańca w zł . . . . . Wydatki: w milionach złotych . . . . . na 1 mieszkańca w zł	15236,1 395 15760,5 409	786,7 457 822,7 478	5,2 115,7 5,2 116,9	Budgets of voivodships Revenue: in million zlotys per capita in zł Expenditure: in million zlotys per capita in zł

^a Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c Dane dotyczą poczty publicznej i operatorów niepublicznych. ^d Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including cars having temporary permissions given at the end of the year. ^b Including vans. ^c Data concern operators of the public post office and operators of the non-public. ^d Data concern operators of the public telecommunication network. ^e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2012 R. (dok.)**VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2012 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total		
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS			
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):			Investment outlays (current prices):
w milionach złotych	237627,3	9887,1	4,2 in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	6167	5741	93,1 per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):			Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	2877957,5	122780,8	4,3 in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	74688	71326	95,5 per capita in zł
PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY			
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5901	280	4,7 State owned enterprises included in the privatization process ^a
skomercjalizowane	1761	64	3,6 commercialized
objęte prywatyzacją bezpośrednią	2196	123	5,6 included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	2118	123	5,8 of which privatized
poddane likwidacji	1944	93	4,8 subject to liquidation
w tym zlikwidowane	1127	68	6,0 of which liquidated
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^b (stan w dniu 31 XII)	3975334	217045	5,5 Entities of the national economy in the REGON register ^b (as of 31 XII)
sektor publiczny	123506	7176	5,8 public sector
sektor prywatny	3851828	209869	5,4 private sector
RACHUNKI REGIONALNE W 2011 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2011			
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):			Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	1528127	57698	3,8 in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	39665	33485	84,4 per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):			Gross value added (current prices):
w milionach złotych	1342386	50685	3,8 in million zlotys
na 1 pracującego w zł	96262	96327	100,1 per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:			Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	934354	39660	4,2 in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	24253	23017	94,9 per capita in zł

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2012 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2012; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury. ^b Excluding persons tending private farms in agriculture..

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
POWIERZ AR					
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	22902	22896	22892	22892
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL					
2	Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele: produkcyjne ^a (poza rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem; rybactwem)	91,5	91,9	94,0	93,1
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	7,1	7,0	5,5	5,9
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	73,3	64,1	82,2	73,9
5	w tym do produkcji przemysłowej	67,4	59,7	78,1	69,6
6	Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi: oczyszczane w % wymagających oczyszczania	78,7	83,1	84,6	84,9
7	nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	1,3	0,9	0,8	0,8
8	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^d	58,0	59,8	60,4	60,4
9	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t: pyłowych	7,7	5,6	5,6	5,7
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	79,6	38,7	48,2	48,3
11	Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: pyłowych	98,8	98,5	98,8	98,9
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	17,2	46,5	44,7	40,7
13	Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^e na 1 km ² w t	231,4	237,0	304,7	298,8
14	Odpady komunalne zebrane ^f (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	523	297	299	310
15	Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) – w % nakładów inwestycyjnych ogółem: służące ochronie środowiska	10,8	5,9	7,7	6,2
16	służące gospodarce wodnej	1,0	1,8	2,0	1,9
17	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII): w % powierzchni ogólnej	20,2	20,8	21,3	21,5
18	na 1 mieszkańca w m ²	2721	2810	2886	2910

BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC

19	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowa- niach przygotowawczych: w liczbach bezwzględnych	72342	64874	60687	57948
20	na 10 tys. ludności	417	383	358	342
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	47,1	54,4	60,0	65,6

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Od 2010 r. dane nieporównywalne z – na podstawie szacunków, ludność ogółem – na podstawie bilansów. ^e Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów.

^a From own intakes. ^b Water withdrawal at intakes before entering the water network. ^c Since 2010 data are not connected to – estimated data, the total population – based on balances. ^e See general notes to the chapter are not comparable with data for previous years due to a change in the catalogue of waste.

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
CHNIA EA						
22892	22892	22892	22892	22892	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA PROTECTION						
92,4	91,4	91,8	92,5	92,2	Water withdrawal – in % of total withdrawal –for purposes of: production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry; fishing)	2
6,0	6,6	6,1	5,6	6,0	exploitation of water supply network ^b	3
73,7	64,9	70,4	74,1	69,2	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³	4
69,0	60,2	65,6	69,4	64,6	of which for industrial production	5
93,6	94,3	99,5	99,3	99,3	Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:	6
0,7	0,4	0,0 ^d	0,0	0,0	treated in % of requiring treatment	7
60,1	77,0	78,2	80,3	80,9	untreated per 1 km ² in dam ³	8
5,1	3,7	3,3	2,9	2,6	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^e	9
42,9	33,8	41,6	43,8	37,5	Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous t:	10
99,4	99,4	99,5	99,6	99,6	particulates	11
43,8	44,0	46,7	47,9	37,1	gases (excluding carbon dioxide)	12
260,0	206,8	261,1	330,1	232,2	Reduction of air pollutants by plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants particulates:	13
315	318	309	312	297	particulates	14
5,0	7,0	12,6	8,2	3,9	gases (excluding carbon dioxide)	15
1,6	2,8	3,1	1,7	1,2	Generated waste (during the year; excluding municipal waste) ^e per 1 km ² in t	16
21,5	21,1	21,1	21,1	21,1	Municipal waste collected ^f (during the year)per capita in kg	17
2904	2847	2799	2800	2803	Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:	18
					in environmental protection	
					in water management	
					Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):	
					in % of total area	
					per capita in m ²	
PUBLICZNE SAFETY						
53318	58358	60957	62463	58970	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:	19
315	345	360	362	342	in absolute numbers	20
66,3	68,6	70,7	71,1	70,7	per 10 thous. population	21
					Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %	

danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. ^d Ludność korzystająca środowiska", ust. 7 na str. 60. ^f Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2003 r. dane

comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. ^d Population "Environmental protection", item 7 on page 60. ^f Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2003 data

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
		LUD POPU			
1	Ludność (stan w dniu 31 XII)	1697935	1694178	1692838	1692271
2	miasta	1182979	1171908	1168265	1165544
3	wieś	514956	522270	524573	526727
4	w tym kobiety	869974	870103	869849	870319
5	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	105,1	105,6	105,7	105,9
6	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	74	74	74	74
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):					
7	przedprodukcyjnym	415021	346331	337451	329706
8	produkcyjnym	1056257	1110868	1113868	1115412
9	poprodukcyjnym	226657	236979	241519	247153
10	Małżeństwa na 1000 ludności	5,3	5,0	5,8	6,4
11	Rozwody na 1000 ludności	1,4	2,2	2,7	2,2
12	Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,0	9,5	9,7	10,1
13	Zgony ^b na 1000 ludności	8,9	9,0	9,3	9,4
14	Przyrost naturalny na 1000 ludności	1,1	0,5	0,4	0,8
15	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	9,0	7,1	6,6	7,4
16	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,4	-1,0	-1,1	-1,0
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					
17	mężczyźni	69,0	70,6	70,5	70,6
18	kobiety	77,5	78,8	79,1	79,2
		RYNEK LABOUR			
Pracujący ^{cd} (stan w dniu 31 XII):					
19	w tysiącach	571,1	483,8	499,9	519,6
20	w tym kobiety	271,5	230,7	237,6	243,2
21	na 1000 ludności	336	286	295	307
22	w sektorze prywatnym w %	69,5	69,0	70,0	71,2
według rodzajów działalności w %:					
23	rolnictwo, leśnictwo; łowiectwo i rybactwo	.	9,2	9,0	8,8
24	przemysł i budownictwo	.	28,0	28,6	29,1
25	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwatero- wanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja ..	.	29,4	29,2	29,4
26	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^a oraz pozostałe usługi ^e	.	33,4	33,3	32,7

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 2 na str. 94. ^b Łącznie ze zgonami niemowląt. ^c Pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyznaczonych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. — 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^d Pod pojęciem „Administrowanie i działalność wspierająca”^Δ, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

^a See general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 2 on page 94. ^b Including infant private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 — of the Agricultural Census 1996, in 2005—2009 — of Census 2010. ^c The term “Other services” refers to the NACE Rev. 2 sections: “Professional, scientific and technical”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
NOŚĆ^a						
LATION^a						
1692957	1693198	1723741	1722739	1721405	Population (as of 31 XII)	1
1164058	1162611	1188637	1185967	1183574	urban areas	2
528899	530587	535104	536772	537831	rural areas	3
871520	871752	883559	883448	882920	of which females	4
106,1	106,1	105,2	105,3	105,3	Females per 100 males (as of 31 XII)	5
74	74	75	75	75	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	6
Population of age (as of 31 XII):						
323549	317914	319058	313319	308233	pre-working	7
1115847	1114593	1134079	1127066	1118413	working	8
253561	260691	270604	282354	294759	post-working	9
6,8	6,5	5,5	5,0	5,0	Marriages per 1000 population	10
2,2	2,2	1,9	2,1	1,9	Divorces per 1000 population	11
10,8	10,6	10,1	9,3	9,3	Live births per 1000 population	12
9,7	9,7	9,6	9,4	9,6	Deaths ^b per 1000 population	13
1,1	0,9	0,5	-0,1	-0,3	Natural increase per 1000 population	14
5,1	6,7	5,2	6,1	5,2	Infant deaths per 1000 live births	15
-0,8	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	16
Life expectancy at the moment of birth:						
70,6	71,0	71,3	71,8	72,6	males	17
79,6	79,5	80,1	80,4	80,5	females	18
PRACY						
MARKET						
Employed persons ^{cd} (as of 31 XII):						
532,2	507,8	507,6	511,3	505,5	in thousands	19
248,7	241,3	242,1	244,4	244,0	of which women	20
314	300	295	297	294	per 1000 population	21
72,5	71,9	71,6	72,6	73,5	in private sector in %:	22
by kind of activities in %:						
8,7	8,9	9,7	9,7	9,9	agriculture, forestry and fishing	23
28,6	27,3	26,9	27,0	26,8	industry and construction	24
30,2	29,3	28,4	28,1	28,1	trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	25
32,6	34,5	35,0	34,9	35,2	financial and insurance activities; real estate activities and other services ^e	26

c Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). d Dane opracowano z uwzględnieniem Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2005-2009 — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „społeczne”; „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”

deaths. c By actual workplace and kind of activity (since 2004). d Data are compiled considering employed persons on the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 — of the Agricultural activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”,

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
-----	------------------	------	------	------	------

**RYNEK
LABOUR**

	Przeciętne zatrudnienie:				
	w przemyśle:				
1	w tysiącach	.	93,6	96,1	100,6
2	na 1000 ludności	.	55,3	56,8	59,4
	w budownictwie:				
3	w tysiącach	.	19,3	20,3	22,5
4	na 1000 ludności	.	11,4	12,0	13,3
	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	150,1	168,8	138,9	103,2
5	2000=100	x	112,5	92,5	68,8
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):				
6	kobiety	56,3	53,9	56,6	59,6
7	w wieku 24 lata i mniej	26,1	20,5	18,3	17,3
8	pozostający bez pracy dłużej niż rok	41,5	48,7	45,9	40,7
	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII)				
9	na 1 ofertę pracy	465	237	99	71
10	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	20,8	25,6	21,5	16,4

**WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA
WAGES AND SALARIES.**

11	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	1741,06	2141,09	2225,27	2393,93
12	2000=100	x	123,0	127,8	137,5
13	w tym: w przemyśle	.	2101,84	2200,14	2409,18
14	w budownictwie	.	1662,48	1744,04	1918,48
15	Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	357,2	361,3	362,7	364,5
	pobierających emerytury i renty wypłacane przez				
16	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	310,0	321,3	324,3	327,8
17	rolników indywidualnych	47,2	40,0	38,3	36,7
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:				
18	wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	815,66	1089,53	1172,20	1212,57
19	rolników indywidualnych ^b	650,32	815,88	863,39	877,01

**INFRASTRUKTURA KOMUNALNA.
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.**

	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:				
20	wodociągowej (bez magistralnej)	7173,3	8080,0	8348,4	8522,1
21	kanalizacyjnej ^c	2990,3	4307,0	4568,8	4725,4
	Zużycie w gospodarstwach domowych:				
	wody z wodociągów:				
22	w hektometrach sześciennych	76,2	65,9	64,9	61,3
23	na 1 mieszkańca w m ³	44,9	38,9	38,3	36,2
	energii elektrycznej w miastach ^d :				
24	w gigawatogodzinach	758,4	795,2	810,9	811,0
25	na 1 mieszkańca w kWh	640,5	678,1	693,0	694,6

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych 2005—2009 — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

^a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 — of the Agricultural Census this system and to benefits from the Pension Fund. ^c Including collectors. ^d In 2000 excluding households, whose the main

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	---------------	-----

PRACY (dok.)
MARKET (cont.)

					Average paid employment	
					in industry:	
103,1	94,0	88,3	91,4	91,0	in thousands	1
60,9	55,5	51,2	53,1	52,8	per 1000 population	2
					in construction:	
26,7	27,4	25,3	25,4	23,5	in thousands	3
15,8	16,2	14,7	14,7	13,6	per 1000 population	4
82,5	105,9	110,0	108,9	112,5	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.	
55,0	70,6	73,3	72,6	75,0	2000=100	5
					In % of registered unemployed (as of 31 XII):	
58,0	51,3	52,0	53,8	52,3	women	6
18,4	19,7	18,8	17,7	16,9	aged up 24 years old and less	7
30,6	22,0	26,3	33,2	33,7	persons without work for more than 12 months	8
					Registered unemployed persons (as of 31 XII)	9
77	149	98	130	107	per a job offer	
13,3	17,1	17,8	17,6	18,2	Registered unemployment rate ^a (as of 31 XII) in %	10

Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
SOCIAL SECURITY BENEFITS

2630,07	2771,48	2885,51	3040,79	3179,33	Average monthly gross wages and salaries in zł	11
151,1	159,2	165,7	174,7	182,6	2000=100	12
2671,24	2758,27	2802,71	2957,56	3088,96	of which: industry	13
2178,81	2268,91	2292,38	2427,69	2517,75	construction	14
369,8	376,5	375,1	367,9	361,3	Average number of retirees and pensioners in thous.	15
					receiving retirement pay and pensions paid by	
334,7	342,9	343,0	337,2	331,9	the Social Insurance Institution	16
35,1	33,5	32,1	30,7	29,5	farmers	17
					Average monthly gross retirement pay and pension in zł:	
1323,76	1443,33	1536,89	1615,86	1707,94	paid by the Social Insurance Institution	18
928,44	985,87	1032,29	1064,30	1136,39	farmers ^b	19

MIESZKANIA
DWELLINGS

					Distribution network (as of 31 XII) in km:	
8707,0	8940,8	9661,8	10340,2	10465,8	water supply	20
4992,3	5222,7	5578,8	6573,2	7102,7	sewerage ^c	21
					Consumption in households:	
					water from water supply systems:	
60,6	59,3	58,2	57,4	57,0	in cubic hectometre	22
35,8	35,0	33,8	33,3	33,1	per capita in m ³	23
					electricity in urban areas ^d :	
830,8	841,6	863,2	850,1	828,6	in gigawatt-hour	24
713,3	723,5	726,2	716,8	700,1	per capita in kWh	25

w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach od 2010 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń Emerytalno-Rentowego. ^c Łącznie z kolektorami. ^d W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem

used for calculation, estimated using the results: in 2000 — of the Agricultural Census 1996, in 2005-2009 — of the 2010. ^b Including payments from non-agricultural social security system in case of a simultaneous right to benefits from source of maintenance was income from a private farm in agriculture.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.					
	Zasoby mieszkaniowe ^a (w 2000 r. — zamieszkane; stan w dniu 31 XII):				
	mieszkania:				
1	w tysiącach	520,6	574,9	579,6	585,5
2	na 1000 ludności	307	339	342	346
3	izby na 1000 ludności	1099	1251	1263	1277
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :				
4	na 1000 ludności	18389	22303	22590	22928
5	przeciętna 1 mieszkania	60,0	65,7	66,0	66,3
	Mieszkania oddane do użytkowania:				
	mieszkania:				
6	w tysiącach	4,1	5,4	5,1	6,5
7	na 1000 ludności	2,4	3,2	3,0	3,8
8	izby na 1000 ludności	8,8	13,7	11,8	14,8
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :				
9	na 1000 ludności	195	333	298	360
10	przeciętna 1 mieszkania	80,5	105,1	98,6	93,9
EDUKACJA ^b EDUCA					
	Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:				
11	podstawowych ^d	142,4	116,7	110,8	105,0
12	gimnazjach	53,0	70,1	67,3	64,5
13	zasadniczych zawodowych ^e	23,0	9,9	9,8	10,3
14	liceach ogólnokształcących ^f	43,9	31,5	31,0	30,3
15	liceach profilowanych	x	8,2	6,0	3,3
16	technikach ^f	38,9	22,3	23,0	23,1
17	artystycznych ogólnokształcących ^g	1,1	0,7	0,6	0,6
18	policealnych	9,1	13,6	13,4	11,6
	Absolwenci szkół ^c w tys.:				
19	podstawowych	54,5 ^h	21,8	21,2	20,2
20	gimnazjów	x	22,8	22,6	21,4
21	zasadniczych zawodowych ^e	7,6	3,2	3,0	2,9
22	liceów ogólnokształcących ⁱ	9,0	10,5	9,9	9,6
23	liceów profilowanych	x	3,1	2,9	2,2
24	techników ⁱ	7,0	5,7	4,1	4,4
25	artystycznych ogólnokształcących ^g	0,2	0,1	0,1	0,1
26	policealnych	3,8	4,2	4,3	3,5
27	Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{ik} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	13,9	13,4	11,9	11,3

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych. ^b Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na w placówkach wychowania przedszkolnego ^e, ^f Od roku szkolnego 2004/05 łącznie: ^e—ze szkołami specjalnymi uprawnienia zawodowe. ^h Dane obejmują absolwentów klasy VIII i VI. ⁱ Łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami łącznie z liceami profilowanymi i szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

^a Based on balances of dwelling stock. ^b See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 208. education establishments. ^e, ^f Since 2004/05 school year including: ^e—special job-training schools, ^f—supplementary graduates of 8th and 6th grade. ⁱ Including supplementary general schools: general secondary since 2005/06 school year secondary schools as well as special job-training schools.

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
MIESZKANIA DWELLINGS						
					<i>Dwellings stocks^a (in 2000 - inhabited; (as of 31 XII):</i>	
					<i>dwellings:</i>	
592,0	599,4	604,1	618,7	624,3	<i>in thousands</i>	1
350	354	357	359	363	<i>per 1000 population</i>	2
1291	1307	1318	1381	1394	<i>rooms per 1000 population</i>	3
					<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
23284	23674	23954	25017	25334	<i>per 1000 population</i>	4
66,6	66,9	67,1	69,7	69,9	<i>average per dwelling</i>	5
					<i>Dwellings completed:</i>	
					<i>dwellings:</i>	
7,0	7,7	6,1	6,0	7,1	<i>in thousands</i>	6
4,1	4,6	3,6	3,5	4,1	<i>per 1000 population</i>	7
15,6	17,1	14,4	14,0	16,0	<i>rooms per 1000 population</i>	8
					<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
397	416	346	335	386	<i>per 1000 population</i>	9
96,4	91,1	97,2	96,9	94,0	<i>average per dwelling</i>	10
I WYCHOWANIE TION^b						
					<i>Pupils and students in schools^c (as of beginning of the school year) in thous.:</i>	
100,0	95,3	94,1	93,8	92,8	<i>primary^d</i>	11
61,8	57,1	55,8	52,4	49,8	<i>lower secondary</i>	12
10,2	9,3	9,9	9,5	9,0	<i>basic vocational^e</i>	13
29,1	27,8	27,1	26,1	24,6	<i>general secondary^f</i>	14
1,8	0,7	0,4	0,3	0,1	<i>specialized secondary</i>	15
22,7	23,4	22,5	21,9	21,4	<i>technical^f</i>	16
0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	<i>general art^g</i>	17
12,6	10,9	12,8	13,9	13,4	<i>post-secondary</i>	18
					<i>Graduates in schools^c in thous.:</i>	
18,9	17,8	17,0	15,9	15,4	<i>primary</i>	19
19,7	18,8	18,9	18,0	16,8	<i>lower secondary</i>	20
2,7	2,7	3,2	3,2	2,8	<i>basic vocational^e</i>	21
10,4	9,5	9,0	8,6	8,4	<i>general secondaryⁱ</i>	22
1,4	0,9	0,3	0,2	0,1	<i>specialized secondary</i>	23
4,6	4,6	4,6	4,8	4,8	<i>technicalⁱ</i>	24
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	<i>general art^g</i>	25
3,0	3,0	3,0	3,2	3,6	<i>post-secondary</i>	26
					<i>Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools^{ik} (excluding schools for adults) per 1000 population</i>	27
11,3	10,7	10,1	9,8	9,4		

str. 208. ^c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^d Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją przysposabiającymi do pracy, ^f—z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^g Dające ogólnokształcącymi od roku szkolnego 2005/06 i technikami od roku szkolnego 2006/07. ^k Od roku szkolnego 2004/05

^c Excluding schools for adults, except post-secondary schools. ^d Excluding children aged 6 attending pre-primary schools: general secondary and technical secondary respectively. ^g Leading to professional certification. ^h Data include and technical secondary since 2006/07 school year respectively. ^k Since 2004/05 school year including specialized

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
EDUKACJA ^a EDUCA					
1	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	92,6	87,5	84,4	79,7
2	Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	18,1	18,8	17,6	17,7
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	20,4	16,2	14,0	14,6
4	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	5,6	5,2	5,0	3,3
5	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): miejsca w przedszkolach w tys.	29,4	27,6	28,2	36,3
6	dzieci ^d w tys.: w przedszkolach	29,1	26,6	27,6	28,5
7	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	10,0	8,3	8,3	7,9
8	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	362	397	420	439
OCHRONA ZDROWIA ^e HEALTH CARE ^e					
9	Pracownicy medyczni ^f (stan w dniu 31 XII): lekarze	3551	3306	3340	3476
10	lekarze stomatolodzy	629	677	749	833
11	pielęgniarki ^g	7591	7056	7036 ^c	7262 ^c
12	Łóżka w szpitalach ogólnych ^h (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	51,1	46,2	46,3	45,6
13	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	1656	1844	1789	1819
14	Przychodnie ⁱ (stan w dniu 31 XII)	313	535	578	661
15	Apteki ogólnodostępne ^k (stan w dniu 31 XII)	321	425	421	423
16	Liczba ludności na 1 aptekę	5290	3986	4021	4001
	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:				
17	lekarskie	5,4	5,7	5,9	6,4
18	stomatologiczne	0,8	0,7	0,8	0,7
19	Dzieci w żłobkach ^l i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku ^m do 3 lat.	32,6	30,5	30,9	32,3
KULTURA. CULTURE.					
20	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) . .	397	380	381	379
21	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	4241	4174	4185	4170
22	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	207	189	182	173
	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.: na 1000 ludności	3925	3680	3505	3114
24	na 1 czytelnika	19,0	19,5	19,3	18,0
25	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	2,0	2,0	2,1	1,7
26	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ⁿ na 1000 ludności	288	302	279	210
27	Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	20	22	23	24
28	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	324	214	200	256

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 208. ^b łącznie z filiami, zamiejscowymi narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych; bez cudzoziemców. ^c Z poprzedniego roku akademickiego, a w roku 2000 łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). ^e W 2012 r. dane podaje się łącznie z MON, MSW i ABW. ^f Od praktyki lekarska i pielęgniarska. ^g łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^h Bez miejsc dziennych na oddziałach i opieka społeczna” ust. 2 na str. 244. ^k Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna, ust. 12 str. 245. terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 208. ^b Including branch sections, basic of National Defence and the Ministry of Internal Affairs; excluding foreigners. ^c From the previous academic year, and in entities excluding in division according to type, pre-primary education groups and pre-primary points; since 2007 excluding ^e In 2012 data include health care: of the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior, the Internal Security medical and nurse practice. ^g Including master nurses. ^h Excluding day places in hospital wards; since 2008 including ^k See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 12 on page 1 Including nursery wards. ^m Until

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
I WYCHOWANIE (dok.)						
<i>TION^a (cont.)</i>						
75,9	72,4	66,4	62,9	57,9	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.	1
17,0	17,1	19,1	17,3	16,1	Graduates of higher education institutions ^{bc} in thous.	2
					Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	3
14,3	14,2	15,3	15,5	14,7	Graduates of schools for adults in thous.	4
3,3	3,2	3,3	3,5	3,8	Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.	5
28,3	31,2	32,9	35,2	36,5	children ^d in thous.:	6
29,3	31,4	32,6	34,7	35,9	in nursery schools	7
8,2	9,2	10,4	12,6	12,7	in pre-primary sections in primary schools	8
454	481	470	475	478	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6	
I POMOC SPOŁECZNA						
SOCIAL WELFARE						
3482	3623	3756	4004	3931	Medical personnel ^f (as of 31 XII):	9
708	828	872	888	550	doctors	10
7155 ^c	7231 ^c	7370 ^c	7583	9410	dentists	11
					nurses ^g	12
47,1	47,0	45,2	45,0	48,7	Beds in general hospitals ^h (as of 31 XII) per 10 thous. population	13
1848	1844	1740	1801	2027	In-patients in general hospitals per 10 thous. population	14
727	765	781	884	889	Out-patients departments ⁱ (as of 31 XII)	15
449	413	481	491	502	Generally available pharmacies ^k (as of 31 XII)	16
3771	4100	3584	3509	3429	Population per 1 pharmacy	17
					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:	18
6,7	6,5	6,4	6,5	7,0	doctors	19
0,9	1,0	0,9	1,0	1,0	dentists	
33,9	32,8	32,6	38,6	46,3	Children in nurseries ^l and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3	
TURYSTYKA						
TOURISM						
380	383	378	375	373	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	20
4149	4206	4096	4066	4119	Public library collections (as of 31 XII)	21
167	166	160	154	151	per 1000 population in vol.	22
2968	2952	2816	2766	2763	Public library borrowers per 1000 population	23
17,8	17,8	17,6	18,0	18,3	Public library loans in vol.:	24
					per 1000 population	25
1,8	1,7	1,9	1,9	1,7	per borrower	26
282	260	230	239	213	Seats in theatres and music institutions ⁿ	27
22	25	27	25	24	(as of 31 XII) per 1000 population	28
212	255	258	252	255	Audience in theatres and music institutions	
					per 1000 population	
					Museums with branches (as of 31 XII)	
					Museum and exhibition visitors per 1000 population	

podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi, bez szkół resortu obrony — z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 21 na str. 213. ^d Od roku 2008 przedszkolnymi; od roku 2007 bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2005 pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ⁱ Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i łącznie z oddziałami żłobkowymi. ^m Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. ⁿ Dane dotyczą działalności prowadzonej na

organizational units in another location as well as teaching centres in another location, excluding academies of the Ministry 2000 — the calendar year; see general notes to the chapter “Education”, item 21 on page 213. ^d Since 2008 including, pre-primary education in the units performing health care activities (unit the 2011 defined as health care institution). Agency. ^f Since 2005 working directly with a patient; since 2006 including persons for whom the primary workplace is a beds and incubators for newborns. ⁱ See general notes to the chapter “Health care and social welfare” item 2 on page 244. 2010 excluding children's clubs. ⁿ Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
					KULTURA. CULTURE.
1	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	42	31	25	26
2	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	6,2	6,1	5,4	5,5
3	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	480	712	859	884
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:					
4	radiowi	271	246	226	219
5	telewizyjni	266	239	220	213
6	Baza noclegowa turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	1135	840	850	848
7	w tym hotele	53	64	72	77
8	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	765,2	621,1	642,4	643,9
9	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	864	912	912	988
					ROLNICTWO ^b AGRICULTURE ^b
10	Użytki rolne (stan w czerwcu) ^{cd} w tys. ha	1105,1	993,4	984,8	975,4
11	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	x	x	x	91,3
12	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^{de} w tys. ha	696,3	691,8	709,2	710,5
w tym w %:					
13	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	74,6	73,2	71,7	69,2
14	w tym: pszenica	30,4	29,4	28,2	26,2
15	żyto	15,2	12,8	12,2	12,5
16	ziemniaki ^f	4,8	3,6	3,8	3,5
17	buraki cukrowe	2,0	1,8	1,6	1,6
Zbiory w tys. t:					
18	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	1376,4	1775,1	1514,5	1650,1
19	w tym: pszenica	695,0	865,3	718,4	736,6
20	żyto	219,0	241,1	211,6	231,7
21	ziemniaki ^f	723,0	497,7	414,4	502,1
22	buraki cukrowe	532,8	549,8	442,6	524,8
Plony z 1 ha w dt:					
23	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	26,5	35,1	29,8	33,6
24	w tym: pszenica	32,9	42,5	35,9	39,5
25	żyto	20,6	27,1	24,4	26,2
26	ziemniaki ^f	218	203	155	204
27	buraki cukrowe	378	435	392	474
Zwierzęta gospodarskie ^d :					
28	bydło (stan w czerwcu):				
29	w tysiącach sztuk	153,2	105,1	108,5	113,9
30	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt.	14,2	10,6	11,0	11,7
trzoda chlewna (stan w końcu lipca):					
31	w tysiącach sztuk	601,0	496,8	492,6	503,1
32	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt.	55,6	50,0	50,0	51,6
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^e :					
33	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^g w kg	115	147	156	156
34	mleka krowiego w l	242	196	204	211

^a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Dane według siedziby użytkownika gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali; patrz uwagi ogólne 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^f Od 2010 r. koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej cieplej.

^a Since 2011 concern establishments 10 and more bed places. ^b Data are presented according to the official residence owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale; see general notes to the excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). ^f Since 2010 slaughter warm weight.

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
TURYSTYKA (dok.) TOURISM (cont.)						
24	21	21	22	21	Fixed cinemas (as of 31 XII)	1
5,2	4,8	5,1	5,1	5,8	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	2
819	815	910	868	901	Audience in fixed cinemas per 1000 population	3
206	197	192	191	193	Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:	
200	192	186	185	186	radio	4
840	839	816	845	1219	television	5
78	87	92	93	104	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 VII) of which hotels	6
637,0	646,7	617,6	619,1	696,6	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population	7
1030	1047	1013	1082	1160,1	Tourists accommodated per 1000 population	8
I LEŚNICTWO AND FORESTRY						
965,5	952,3	909,8	866,9	868,5	Agricultural land (as of June) ^{cd} in thous. ha	10
92,3	93,0	96,1	93,5	93,6	of which in good agricultural condition in %	11
708,6	697,9	662,0	608,7	612,2	Sown area (as of June) ^{de} in thous. ha	12
69,9	70,6	61,8	71,3	63,5	of which in %:	
26,5	26,0	25,2	29,7	25,7	basic cereals (including cereal mixed)	13
13,0	13,7	10,5	11,2	13,7	of which: wheat	14
3,6	3,6	2,3	2,2	1,8	rye	15
1,2	1,4	1,8	1,9	1,9	potatoes ^f	16
					sugar beets	17
1538,1	2054,3	1820,3	1542,4	1559,9	Crop production in thous. t:	
754,3	909,2	908,2	758,7	720,0	basic cereals (including cereal mixed)	18
269,6	344,0	233,5	203,4	301,0	of which: wheat	19
541,6	564,3	351,7	340,2	289,5	rye	20
346,0	443,3	555,6	774,8	692,3	potatoes ^f	21
					sugar beets	22
31,1	41,7	44,5	35,5	40,2	Yields per 1 ha in dt:	
40,2	50,1	54,4	41,9	45,7	basis cereals (including cereal mixed)	23
29,3	35,9	33,6	29,8	36,0	of which: wheat	24
215	227	233	254	262	rye	25
400	460	459	659	608	potatoes ^f	26
					sugar beets	27
110,7	96,1	105,0	96,1	100,9	Livestock ^d :	
11,5	10,1	11,5	11,1	11,6	cattle (as of June):	28
416,7	373,2	381,9	376,0	315,1	in thousands heads	29
43,2	39,2	42,0	43,4	36,3	per 100 ha of agricultural land ^c in heads	30
					pigs (as of the end of July):	
					in thousands heads	31
					per 100 ha of agricultural land ^c in heads	32
					Production per 1 ha of agricultural land ^e :	
166	156	186	199	189	of animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^g	33
206	195	192	207	211	in kg	
					cows' milk in l	34

gospodarstwa. ^c Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz do działu „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo”, ust. 3 na str. 298. ^d W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^e Od bez ogrodów przydomowych. ^g Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego,

of land user. ^c Since 2010 excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and chapter "Agriculture, hunting and forestry", item 3 on page 298. ^d In 2010 data of the Agricultural Census. ^e Since 2010 excluding kitchen gardens. ^g Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
ROLNICTWO ^a AGRICULTURAL ^a					
1	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^b :				
2	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszkankami zbożowymi) w kg	727	767	720	676
3	ziemniaki w kg	99	117	80	100
4	buraki cukrowe w kg	493	553	449	538
5	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w kg	78	125	125	126
6	mleko krowie w l	127	166	161	159
7	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{de} w kg:				
8	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	111,1	117,8	112,9	119,0
9	wapniowych	140,9	90,1	82,3	56,1
10	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu; w 2000 r. – stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^{de} w szt	3,3	3,2	3,2	3,4
11	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	808,4	820,4	822,7	823,8
12	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):				
13	w tysiącach hektarów	785,5	797,5	799,2	800,0
14	na 1 mieszkańca w ha	0,5	0,5	0,5	0,5
15	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	34,3	34,8	34,9	34,9
16	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	349,6	397,8	391,7	432,4
PRZE INDU					
17	Produkcja sprzedana przemysłu:				
18	w milionach złotych (ceny bieżące)	.	21163,4	22786,3	25830,6
19	rok poprzedni =100 (ceny stałe)	.	.	106,1	108,6
20	2005 = 100 (ceny stałe)	.	x	106,1	115,2
21	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	225008	237002	256732
22	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	12491	13455	15259
BUDOWNI CONSTRU					
23	Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^f (ceny bieżące):				
24	w milionach złotych	.	3572,0	4917,7	5701,9
25	w tym sektor prywatny w % ogółem	.	97,7	98,5	98,6
26	na 1 mieszkańca w zł.	.	2108	2904	3368
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT. COMMUNICATIONS					
27	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^g :				
28	w kilometrach	1386	1208	1203	1214
29	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	6,1	5,3	5,3	5,3
30	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):				
31	w kilometrach	12973	12740	12782	13115
32	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	56,6	55,6	55,8	57,3
33	Samochody osobowe zarejestrowane ^h :				
34	w tysiącach sztuk	413,3	454,9	507,8	570,6
35	na 1000 ludności	243	268	300	337

^a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^b Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych rolniczą o małej skali; patrz uwagi ogólne działu „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo”, ust. 3 na str. 298. ^c Dotyczy mięsa: gospodarczym. ^d W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^e Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej. ^f Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia

^a Data are presented according to the official residence of land user. ^b Since 2010 excluding land of owners of agricultural activities on a small scale; see general notes to the chapter "Agriculture, hunting and forestry", item 3 on year. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Realized by construction units – by place of performing works. ^e Data of railway infrastructure. ^f Since 2011 including having temporary permission given at the end of the year.

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	---------------	-----

I LEŚNICTWO (dok.)
AND FORESTRY (cont.)

					Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^b :	
					basic cereal grains (including cereal mixed)	1
900	1288	1121	1083	1206	in kg	
97	99	127	121	142	potatoes in kg	2
358	465	548	842	914	sugar beets in kg	3
					animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c	4
142	135	159	176	164	in kg	
168	166	163	166	164	cows' milk in l	5
					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{bde} in kg:	
					mineral or chemical (including mixed fertilizers)	6
130,1	121,4	129,1	126,7	141,2	lime	7
77,6	62,8	69,2	59,0	46,9	Agricultural tractors (as of June; in 2000 – as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land ^f in units	8
3,9	4,0	3,5	.	.	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	9
825,2	826,9	828,7	832,4	833,4	Forest areas (as of 31 XII):	
					in thousands hectare	10
801,4	803,1	804,7	808,3	809,4	per capita in ha	11
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	Forest cover (as of 31 XII) in %	12
35,0	35,1	35,2	35,3	35,4		13
418,2	439,4	452,3	486,2	500,0	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³	

MYŚL
STRY

					Sold production of industry:	
27680,5	26213,9	25809,1	32708,1	33999,5	in million zlotys (current prices)	14
103,3	96,2	103,0	117,5	101,8	previous year = 100 (constant prices)	15
119,0	114,5	117,9	138,5	140,6	2005 = 100 (constant prices)	16
268482	278972	293883	360075	375908	per employee in zł (current prices)	17
16356	15481	14969	18982	19742	per capita in zł (current prices)	18

CTWO
CTION

					Sales of construction and assembly production ^f (current prices):	
7325,0	6519,8	6967,6	7838,2	6613,1	in million zlotys	19
98,4	99,3	99,2	99,3	98,8	of which private sector in % of total	20
4328	3850	4041	4549	3840	per capita in zł	21

– stan w dniu 31 XII
– as of 31 XII

					Railway lines operated – standard gauge ^g :	
1214	1206	1203	1202	1254	in kilometres	22
5,3	5,3	5,3	5,3	5,5	per 100 km ² of total area in km	23
					Hard surface public roads (urban and non-urban):	
13175	13521	13549	13551	13647	in kilometres	24
57,5	59,0	59,2	59,2	59,6	per 100 km ² of total area in km	25
					Registered passenger cars ^h :	26
649,7	678,4	710,6	753,9	781,5	in thousand units	27
384	401	412	438	454	per 1000 population	28

nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego; w wadze poubojowej ciepłej. ^d W roku miejsca wykonywania robót. ^g Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP), od 2005 r. również czasowe wydane w końcu roku.

agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct page 298. ^c Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. ^d In farming concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP), as well as since 2005 of other entities which are administrators

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT. COMMUNICATIONS					
	Placówki dla usług pocztowych ^a :				
1	w liczbach bezwzględnych	407	385	395	428
2	na 100 tys. ludności	23,9	22,7	23,3	25,3
	Telefoniczne łącza główne ^b :				
3	w tysiącach	523,3	520,5	504,5	454,3
4	na 1000 ludności	308,2	307,2	298,0	268,5
HAN TRA					
	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):				
5	w milionach złotych	12319,5	15385,0	15944,4	18725,6
6	na 1 mieszkańca w zł	7257	9081	9415	11062
7	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	21987 ^c	19586	21523	20516
8	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	79 ^c	86	79	82
FINANSE PUBLIC					
	Budżety gmin ^d				
	Dochody:				
9	w milionach złotych	1497,5	2316,6	2560,5	2856,8
10	na 1 mieszkańca w zł	1327	2043	2258	2515
	Wydatki:				
11	w milionach złotych	1584,4	2294,1	2664,6	2779,1
12	na 1 mieszkańca w zł	1403	2023	2350	2447
	Budżety miast na prawach powiatu				
	Dochody:				
13	w milionach złotych	1076,1	1345,9	1491,3	1675,8
14	na 1 mieszkańca w zł	1893	2403	2666	3010
	Wydatki:				
15	w milionach złotych	1170,7	1322,6	1446,8	1595,4
16	na 1 mieszkańca w zł	2059	2361	2586	2865
	Budżety powiatów				
	Dochody:				
17	w milionach złotych	663,6	726,4	760,6	845,6
18	na 1 mieszkańca w zł	588	641	671	744
	Wydatki:				
19	w milionach złotych	670,4	728,5	796,2	821,8
20	na 1 mieszkańca w zł	594	642	702	723
	Budżet województwa				
	Dochody:				
21	w milionach złotych	171,7	272,7	375,1	485,8
22	na 1 mieszkańca w zł	101	161	221	287
	Wydatki:				
23	w milionach złotych	174,5	328,3	376,1	452,2
24	na 1 mieszkańca w zł	103	194	222	267

^a Dane dotyczą poczty publicznej; w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^b Dane metody badania sklepów. ^d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Data concern public post; in 2000 post offices and telecommunication service offices. ^b Data concern operators of ^d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
– stan w dniu 31 XII (dok.)						
– as of 31 XII (cont.)						
443	458	458	462	497	Post service offices ^a :	1
26,2	27,0	26,6	26,7	28,9	in absolute numbers	2
406,4	417,4	358,4	305,6	268,3	Fixed main line ^c :	3
240,1	246,5	207,9	177,4	155,9	in thousands	4
					per 1000 population	
DEL						
DE						
17919,9	19538,1	19534,0	20539,1	21096,2	Retail sales (current prices):	5
10589	11539	11329	11920	12250	in million zlotys	6
20842	18416	14091	15616	18881	per capita in zł	7
81	92	122	110	91	Shops (as of 31 XII) in thous.	8
					Population (as of 31 XII) per shop	
PUBLICZNE						
FINANCE						
					Budgets of gminas ^d	
3097,6	3256,0	3459,6	3694,8	3940,8	Revenue:	9
2725	2859	2975	3179	3391	in million zlotys	10
3132,3	3486,4	3854,4	3916,7	3960,7	per capita in zł	
2755	3062	3315	3370	3408	Expenditure:	11
					in million zlotys	12
					per capita in zł	
					Budgets of cities with powiat status	
1814,9	1807,8	1831,3	2001,5	2301,4	Revenue:	13
3267	3260	3262	3569	4111	in million zlotys	14
1811,8	1971,7	2079,1	2311,5	2519,9	per capita in zł	
3262	3556	3703	4122	4501	Expenditure:	15
					in million zlotys	16
					per capita in zł	
					Budgets of powiats	
1005,9	1054,8	1163,8	1225,8	1192,8	Revenue:	17
884	926	1001	1055	1026	in million zlotys	18
1016,1	1097,4	1265,6	1298,9	1203,0	per capita in zł	
894	964	1088	1118	1035	Expenditure:	19
					in million zlotys	20
					per capita in zł	
					Budget of voivodship	
541,1	1075,1	735,8	743,4	786,7	Revenue:	21
320	635	427	432	457	in million zlotys	22
536,0	1091,4	786,1	852,5	822,7	per capita in zł	
317	645	456	495	478	Expenditure:	23
					in million zlotys	24
					per capita in zł	

dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^c Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r.

the public telecommunication network. ^c Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007
-----	------------------	------	------	------	------

INWESTYCJE.
INVESTMENTS.

	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				
1	w milionach złotych	4916,9	4797,2	6495,0	6941,0
2	na 1 mieszkańca w zł	2896	2831	3835	4100
	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				
3	w milionach złotych	65698,3	79595,7	82950,8	88301,4
4	na 1 mieszkańca w zł	38693	46982	49001	52179

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

5	Ogółem: w tysiącach	179,9	206,8	209,5	210,8
6	na 1000 ludności	106	122	124	125
7	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej: w tysiącach	35,8	43,8	45,4	46,7
8	2000=100	x	122,4	126,8	130,5
	w tym:				
9	spółdzielnie	1,3	1,2	1,2	1,2
10	spółki handlowe	8,0	11,1	11,6	12,2
11	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	3,0	3,7	3,8	4,0
12	spółki cywilne	15,5	13,9	13,9	14,0
13	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą: w tysiącach	144,1	163,0	164,1	164,0
14	2000=100	x	113,1	113,8	113,8
15	na 1000 ludności	84,9	96,2	96,9	96,9

RACHUNKI
REGIONAL

	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				
16	w milionach złotych	33126	40101	42514	46529
17	na 1 mieszkańca w zł	19514	23669	25103	27487
18	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni = 100	.	103,4	104,9	102,9
	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				
19	w milionach złotych	29470	35331	37346	40704
20	na 1 mieszkańca w zł	17361	20853	22052	24046
	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				
21	w milionach złotych	24236	28711	30412	32214
22	na 1 mieszkańca w zł	14277	16946	17958	19030
23	Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni = 100 zł	.	101,7	105,0	103,4

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. *b* Bez osób
a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of the Act of Accounting. *b* Excluding persons

2008	2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	---------------	-----

ŚRODKI TRWAŁE ^a
FIXED ASSETS ^a

					<i>Investment outlays (current prices):</i>	
9023,0	8523,2	8303,8	8773,1	9887,1	<i>in million zlotys</i>	1
5332	5034	4816	5092	5741	<i>per capita in zł</i>	2
					<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	
93466,8	100331,6	110402,5	114425,4	122780,8	<i>in million zlotys</i>	3
55209	59256	64048	66421	71326	<i>per capita in zł</i>	4

W REJESTRZE REGON ^b – stan w dniu 31 XII
IN THE REGON REGISTER ^b – as of 31 XII

213,1	215,1	220,4	214,6	217,0	<i>Total: in thousands</i>	5
126	127	128	125	126	<i>per 1000 population</i>	6
					<i>Legal persons and organizational entities without legal personality:</i>	7
47,3	48,4	50,1	51,3	53,8	<i>in thousands</i>	
132,2	135,3	139,9	143,2	150,3	<i>2000=100</i>	8
					<i>of which:</i>	
1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	<i>co-operatives</i>	9
12,6	13,2	13,9	14,5	15,4	<i>commercial companies</i>	10
4,1	4,2	4,3	4,3	4,5	<i>of which with foreign capital participation</i>	11
13,7	13,5	13,5	13,6	13,6	<i>civil law partner ships</i>	12
					<i>Natural persons conducting economic activity</i>	13
165,8	166,6	170,3	163,3	163,2	<i>in thousands</i>	
115,1	115,6	118,2	113,3	113,3	<i>2000=100</i>	14
97,9	98,4	98,8	94,8	94,8	<i>per 1000 population</i>	15

REGIONALNE
ACCOUNTS

					<i>Gross domestic product (current prices):</i>	
51051	52478	54672	57698	x	<i>in million zlotys</i>	16
30165	30440	31709	33485	x	<i>per capita in zł</i>	17
					<i>Gross domestic product (constant prices)</i>	18
102,8	102,2	103,3	102,6	x	<i>– previous year = 100</i>	
					<i>Gross value added (current prices):</i>	
44689	46636	48152	50685	x	<i>in million zlotys</i>	19
26406	27051	27927	29415	x	<i>per capita in zł</i>	20
					<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>	
35167	36897	38391	39660	x	<i>in million zlotys</i>	21
20780	21402	22266	23017	x	<i>per capita in zł (nominal income)</i>	22
					<i>Gross real disposable income in the households sector – previous year = 100</i>	23
104,8	101,2	101,4	99,0	x		

prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
tending private farms in agricultural.

DZIAŁ I

GEOGRAFIA

CHAPTER I

GEOGRAPHY

TABL. 1. **POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE**
GEOGRAPHIC LOCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Extreme points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Postomino	54°34'09"	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Boleszkowice	52°37'29"	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia)	Cedynia	14°07'22"	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Biały Bór	16°58'45"	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość: z południa na północ	x	1°56'40"	216,29	<i>Extent: from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	2°51'23"	192,50	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2. **POWIERZCHNIA I GRANICE W 2012 R.**
AREA AND BORDERS IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	22892	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	982,9	100,0	<i>Length of border in km</i>
morskiej	188,9	19,2	<i>sea border</i>
lądowej	794,1	80,8	<i>land</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
lubuskim	216,9	22,1	<i>lubuskie</i>
wielkopolskim	197,4	20,1	<i>wielkopolskie</i>
pomorskim	190,9	19,4	<i>pomorskie</i>
państwowa z Niemcami:	188,9	19,2	<i>national border with Germany</i>

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography and Cartography.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION OF ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP IN 2012

As of 31 XII

SZCZECIN

stolica województwa
capital city of voivodship

KOSZALIN

miasta na prawach powiatu
cities with powiat status

— granice województwa
voivodship border

— granice powiatów
powiat borders

— granice gmin
gmina borders

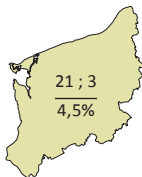
PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS) W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

DIVISION OF THE ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE NOMENCLATURE OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICAL PURPOSES (NTS) IN 2012

As of 31 XII

Liczba powiatów; liczba miast na prawach powiatu
Udział w ogólnej liczbie ludności^a w %

Number of powiats; number of cities with powiat status
Share in total number of population^a in %

PODREGIONY (NTS 3): SUBREGIONS (NTS 3):

63 koszaliński

Powiaty Powiats (NTS 4)

białogardzki (4)
drawski (6)
kołobrzeski (7)
koszaliński (8)
sławieński (6)
szczecinecki (6)
świdwiński (6)
wałecki (5)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)

City with powiat status (NTS 4)

Koszalin (1)

64 stargardzki

Powiaty Powiats (NTS 4)

choszczeński (6)
gryficki (6)
łobeski (5)
myśliborski (5)
pyrzycki (6)
stargardzki (10)

65
— ; 1
23,8%

65 Miasto Szczecin

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)

City with powiat status (NTS 4)

Szczecin (1)

66 szczeciński

Powiaty Powiats (NTS 4)

goleniowski (6)
gryfiński (9)
kamieński (6)
policki (4)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)

City with powiat status (NTS 4)

Swinoujście (1)

W nawiasach podano liczbę gmin (NTS 5).

Number of gminas (NTS 5).

a Odpowiednio: dla województwa — udział w kraju, dla podregionów — udział w województwie.

a Respectively: for voivodship — share in country, for subregions — share in voivodship.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt - Barania Góra	Polanów	217,0	<i>Highest point</i>
Najniżej położony punkt - Międzyodrze . . .	Gryfino, Widuchowa	0,1	<i>Lowest point</i>

Ź r ó d ł o: Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie.

S o u r c e: Voivodship Inspectorate for Invironmental Protection in Szczecin.

TABL. 4. WIEKSZE RZEKI ^a
PRINCIPAL RIVERS ^a

RZEKI ^b RIVERS ^b	Długość w km <i>Length in km</i>		Odbiornik ^c <i>Recipient ^c</i>	Powierzchnia zlewni w km ² <i>Drainage basin area in km²</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym w wojewódz- twie <i>of which in voivodship</i>		ogółem <i>total</i>	w tym w wojewódz- twie ^d <i>of which in voivodship ^d</i>
Cieśnina Dziwna	30,4	30,4	Morze Bałtyckie	1225,2	1225,2
Rega	187,7	187,7	Morze Bałtyckie	2739,4	2739,4
Parsęta	142,8	142,8	Morze Bałtyckie	3069,3	3069,3
Radew	91,5	91,5	Parsęta	1028,2	1028,2
Wieprza	126,6	62,2	Morze Bałtyckie	2213,5	1058,8
Grabowa	74,5	71,1	Wieprza	551,4	481,0
Odra	840,4	141,0	Zalew Szczeciński	119109,2	12085,7
Myśla	104,4	95,8	Odra	1298,0	1069,5
Kurzycza	22,2	22,2	Odra	125,7	125,7
Słubia	31,1	31,1	Odra	149,1	149,1
Rurzyca	45,8	45,8	Odra	415,7	415,7
Tywa	52,2	52,2	Odra	274,9	274,9
Ina	125,6	125,6	Odra	2151,6	2150,1
Gunica	22,4	22,4	Odra	240,1	223,7
Gowienica	51,1	51,1	Zalew Szczeciński	371,6	371,6
Wolczenica	52,4	52,4	Zatoka Cicha	490,8	490,8
Płonia	73,9	73,9	Jezioro Dąbie	1129,4	1129,4
Gwda	141,3	39,0	Noteć	4943,7	2167,6
Drawa	192,1	147,4	Noteć	3288,6	2607,4

^a O powierzchni zlewni w województwie zachodniopomorskim powyżej 100 km². ^b Uszeregowane w porządku hydrograficznym. ^c Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. ^d Powierzchnię zlewni w województwie zachodniopomorskim obliczono według Komputerowej Mapy Podziału Hydrograficznego Polski (MPHP) oraz Państwowego Rejestru Granic (PRG).

Ź r ó d ł o: dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie i Poznaniu.

^a Of drainage basin area in zachodniopomorskie voivodship bigger then 100 km². ^b Listed according to hydrographic order. ^c River or reservoir into which the water flows. ^d Drainage basin area in zachodniopomorskie voivodship was calculated according to Digital Hydrographical Map of Poland as well as national Register of Boundaries.

S o u r c e: data of Regional Water Management Boards in Szczecin and Poznań.

TABL. 5. **WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA**
LARGER AND DEEPER LAKES

JEZIORA LAKES	Polożenie <i>Placement</i>		Powierzchnia ^a w ha <i>Area^a in ha</i>	Głębokość maksymalna w m <i>Maximum depth in m</i>	Objętość w tys. m ³ <i>Capacity in thous. m³</i>
	dorzecze <i>drainage basin</i>	powiat <i>powiat</i>			
Bukowo	Odra	ślawieński	1747,4	2,8	32071,7
Bytyń Wielki	Gwda	walecki	707,6	41,0	91534,9
Dąbie	Odra	Szczecin	5408,0	10,0	129500,0
Drawsko	Drawa	drawski	1797,7	79,7	331443,4
Ińsko	Odra	stargardzki	589,9	41,7	65182,0
Jamno	Odra	koszaliński	2239,6	3,9	31528,0
Kopań	Odra	ślawieński	789,7	3,9	14772,9
Koprowo	Odra	kamieński	486,8	3,1	7792,9
Lubie	Drawa	drawski	1438,0	46,2	169880,5
Łętowskie	Odra	ślawieński	402,0	18,7	33128,5
Miedwie	Odra	stargardzki, pyrzycki	3527,0	43,8	681672,4
Myśliborskie	Odra	myśliborski	603,7	22,3	51943,4
Pile	Gwda	szczecinecki	956,6	43,9	115171,4
Płoń	Odra	pyrzycki	790,7	4,5	22306,8
Resko Przymorskie	Odra	gryficki, kołobrzeski	577,1	2,5	7703,4
Siecino	Drawa	drawski	724,9	44,3	104441,7
Wicko	Odra	ślawieński	1058,9	6,1	28495,0
Wielimie	Gwda	szczecinecki	1638,9	5,5	40129,2
Wierzchowo	Gwda	szczecinecki	720,6	26,5	70212,5
Woświn	Odra	łobeski	809,7	28,1	75840,8

^a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze.

Źródło: dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie i Poznaniu.

^a Water and island lake level.

Source: data of Regional Water Management Boards in Szczecin and Poznań.

TABL. 6. **TEMPERATURY POWIETRZA**
AIR TEMPERATURES

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesie- nie stacji nad pozi- om mo- rza w m <i>Station elevation above the sea level in m</i>	Temperature w °C				Temperatures in °C		
		<i>średnie ^a average ^a</i>				skrajne	<i>extreme</i>	amplitudy temper- atur skrajnych <i>amplitude s of ext- reme temperat ures</i>
		1971– 2000	1991– 2000	2001– 2010	2012	maksy- mum <i>maxim- um</i>	mini- mum <i>mini- mum</i>	
1971–2012								
Koszalin	33	8,0	8,4	8,7	8,4	37,1	-25,4	62,5
Szczecin	1	8,8	9,1	9,4	9,1	37,8	-30,0	67,8

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 7. **OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE
I ZACHMURZENIE**

ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesie- nie stacji nad po- ziom mo- rza w m <i>Station elevation above the sea level in m</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>			Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usło- necz- nienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmu- rzenie w oktan- tach ^a <i>Average cloudi- ness in octants ^a</i>	
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2012			
		średnie ^b		average ^b				
Koszalin	33	717	740	778	832	3,5	1626	5,8
Szczecin	1	530	572	588	529	3,8	1654	5,2

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). ^b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). ^b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie i zmianach w ewidencyjnym przeznaczeniu gruntów** opracowane są na podstawie rocznych wykazów gruntów wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454). Wykazy gruntów sporządzone są przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii oraz Wojewódzki Wydział Geodezji i Gospodarki Gruntami. Dane prezentowane są według powierzchni geodezyjnej.

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie rozporządzenia Rady Ministrów (Dz. U. 1995 Nr 16, poz. 78). o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późniejszymi zmianami), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I–III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV–VI wytworzone z gleb organicznych.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI – najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne – RZ, pastwiska – PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa rolnicza lub leśna zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Grunty zrehabilitowane podlegają zagospodarowaniu rolniczemu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **status and changes in registered land designation** has been compiled on the basis of annual land registers introduced by the decree of the Minister of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454). The registers of land were prepared by the Chief Office of Geodesy and Cartography as well as voivodship branches of geodesy and land management, taking into consideration geodesic area.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land for which payments and fees were collected on the basis of Regulation of the Council of Ministers (Journal of Laws of 1995, No. 16, item 78) on Agricultural and Forest Land Protection (consolidated text, Journal of Laws of 2004, No. 121, item 1266, as amended) which protects all agricultural land included in quality classes I–III as well as agricultural land included in quality classes IV–VI comprised of organic soils.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ – for arable land and PsZ – for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land which agricultural or forestry utility value has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Reclaimed land is subject to agricultural, forest, or other use.

3. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem łowiectwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków; Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzanych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

4. Informacje o **ocenie sanitarnej wodociągów** i studni **oraz o jakości wody** pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61 poz. 417 z późniejszymi zmianami); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo – laboratoryjnych wykonywanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne.

Wodociągi pogrupowano według ich wydajności dobowej. Na podstawie wyników analiz fizyko-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się **dwie kategorie urządzeń** – dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. niespełniającą tych wymagań).

5. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

3. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)” – organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually; Data on water withdrawal for the needs of national economy and population do not include waters from dehydration of mines and construction facilities discharging to tanks without using it;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” – all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces etc).

4. Information concerning **the sanitary evaluation of wells and waterworks as well as the quality of the water** drawn from these facilities data are compiled in accordance with the decree of the Minister of Health, dated on 29 III 2007 regarding to the requirements of quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417); data are compiled on the basis of the results of field and laboratory tests conducted by sanitary-epidemiological stations.

Water-line system is divided into groups according to their capacity. On the basis of results of physio-chemical analyses and bacteriological tests, **two categories of facilities** – supplying good water (i.e. meeting sanitary requirements) and supplying bad water (i.e. not meeting sanitary requirements) are distinguished.

5. Data regarding **waste water** concern waste water discharged into waters (until 2002 – surface water) or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment of waste water treatment plants** concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as waste discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewerage system of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and contaminated water used in industry for cooling purposes), other entities as well as households.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji i nie następuje mieszanie ich z innymi ściekami wymagającymi oczyszczenia,
- ładunki zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ładunków zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich odpływów nie przekracza 26° C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35° C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych w procesie biologicznego rozkładu. Proces mineralizacji przebiega w środowisku wodnym poprzez działanie mikroorganizmów i drobnoustrojów. Oczyszczanie biologiczne następuje w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny).

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie ścieków, np. oczyszczanie ścieków mechaniczno-chemiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne, zakwalifikowano do najwyższego stopnia oczyszczania ścieków (biologicznego lub chemicznego).

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewerage system and is not mixed with other waste water requiring treatment,
- polluting load in cooling water after the production process is not greater than polluting load in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26° C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35° C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e. solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water consists in removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from waste water in a process of biodegradation. A mineralisation process occurs in the natural water environment and it is caused by microorganisms. Biological treatment is done in a natural way (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge).

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Multi-step sewage treatment, e.g. mechanical-chemical or mechanical-chemical-biological sewage treatment, is classified as the highest rank of sewage treatment (biological or chemical).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

6. Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenu węgla, tlenków azotu, tlenu węgla, dwutlenku węgla, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 X 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 196 poz. 1217).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (tzn. z wszelkiego rodzaju procesów technologicznych i procesów spalania wprowadzana za pośrednictwem emitorów, tj. kominów, wyrzutni wentylacyjnych itp.) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych, w wyniku pożarów lasów itp.).

*Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e. waste water treatment plants not working within a sewage network).*

N o t e. Since 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

*Data concerning the population connected to **waste water treatment** is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of the population served by wastewater treatment plants operating within a sewage system.*

*6. Information regarding the sources and amounts of **industrial atmospheric pollutant emissions** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40 with later amendments).*

The established group of surveyed entities is maintained annually which, in principle, assures comparability and may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

*Data regarding **particulate emissions** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.*

*Data regarding **gas emissions** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide), set out in the regulation of Council of Ministers dated 14 Oct 2008 on the charges for the use of the environment (Journal of Laws No. 196, item 1217).*

Data regarding particulate and gas emissions include organised (from every kind of technological and combustion processes, released through stationary point-sources, i.e. chimneys, discharge air vents etc.) and disorganised emissions (from waste dumps landfills in the course of handling the substance or volatile solids, from the production halls through window and ceiling ventilators, caused by the forest fire, etc).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych dla procesów technologicznych.

Z uwagi na to, że wielkość emisji dwutlenku węgla charakteryzuje się dużymi bezwzględnymi wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony z pominięciem emisji dwutlenku węgla.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Dane o odpadach opracowano w oparciu o ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U 2010, Nr 185, poz.1243), oraz Katalog odpadów, wprowadzony w życie dnia 1 stycznia 2002 r. rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. 2001 r., Nr 112, poz. 1206).

Informacje o ilości i rodzajach odpadów dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także ich składowanie.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

Due to the high absolute values which characterise the emission of carbon dioxide the indicator of reduction of gas pollutants was calculated and presented with exclusion of carbon dioxide emission.

7. Waste shall mean any substance or object included in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 IV 2001 on Waste which holder discards, intends to discard or is obliged to discard.

Data on waste were compiled on the basis of the Act of 27 April 2001 on waste (consolidated text, Journal of Laws of 2010, No. 185, item 1243) and Waste Classification introduced on 1 January 2002 by Regulation of the Minister of Environment (Journal of Laws of 2001, No. 112 item 1206).

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Waste disposal is also treated as storage landfill.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery to treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych lub przyrodniczych poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m. in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych). Formami ochrony przyrody według ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zmianami są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlegają cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu: zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Rezerваты przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility or natural value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics and regulating waterways were carried out.

8. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, object and elements (i.e. plants, animals and fungi occurring in the wild as well as covered by species protection, wandering and migratory animals, habitats). Forms of nature protection according to Act of 16 IV 2004 on nature protection (consolidated text, Journal of Laws of 2009, No. 151, item 1220, as amended) are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Natura 2000 areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape – nature complexes, monuments of nature, species protection of plants, animals and fungi.

National parks include protected areas distinguishing by particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to: preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats, habitats of plants, animals or fungi.

A nature reserves include areas in natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural habitats. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature, having essential value for the environmental, scientific, cultural or landscape reasons.

Landscape parks are areas protected because of their natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected because of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are – not distinguished on the surface or possible to be distinguished, important in scientific and educational terms – places

i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skałności lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

Zespołami przyrodniczo - krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, szczególnie: okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzska, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

9. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska; spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

10. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

of occurrence of geological formations, concentrations of fossils or mineral formations, caves or rock shelters along with silt-covered grounds and fragments of active and closed surface and underground excavations. Sites with fauna and plant debris may also constitute documentation sites.

Landscape - nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Ecological areas are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peatbogs, dunes, patches of unused flora, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species of flora, fauna and fungi, their places of seasonal stay or breeding.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features, in particular trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

9. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from the: payments for use of the natural environment, i.e.: payments collected for releasing air pollutants, landfilling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or the ground, fines for a breach of environmental protection requirements; repayments of loans granted to investors; payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration.

10. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

TABL. 1 /8/.

STAN GEODEZYJNY I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS AND CHANGES OF VOIVODSHIP LAND USE

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013		2005	2013	SPECIFICATION
	w ha in ha			przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do 2012 r. increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2012	na 1000 mieszkańców ^a w ha per 1000 population ^a in ha		
Powierzchnia ogólna^b . .	2289672	2289248	2289248	–	1350,9	1329,9	Total area^b
Użytki rolne	1143722	1129450	1121740	-1546	674,8	651,6	Agricultural land
grunty orne	870507	866291	861193	-1108	513,6	500,3	arable land
sady	5908	5149	4662	-78	3,5	2,8	orchards
łąki trwałe	153866	151318	151356	-90	90,8	87,9	permanent meadows
pastwiska trwałe	80778	76195	75082	-217	47,7	43,6	permanent pastures
grunty rolne zabudowane	22394	20722	19483	-146	13,2	11,3	agricultural built-up areas
grunty pod stawami	1137	1668	2025	+90	0,7	1,2	lands under ponds
grunty pod rowami	9132	8107	7938	+3	5,4	4,6	lands under ditches
Grunty leśne oraz za-							Forest land as well as
drzewione i zakrzewione	828785	848816	856245	+1904	489,0	497,4	woody and bushy land
las	812747	828508	834009	+1274	479,5	484,5	forests
grunty zadrzewione							
i zakrzewione	16038	20308	22236	+630	9,5	12,9	woody and bushy land
Grunty pod wodami	119594	120361	120188	-5	70,6	69,8	Lands under waters
morskimi wewnętrznymi	46644	46666	46671	+24	27,5	27,1	marine internal
powierzchniowymi							
płynącymi	64717	67771	67959	+1	38,2	39,5	surface flowing
powierzchniowymi stoją-							
cymi	8233	5934	5558	-30	4,9	3,2	surface standing
Grunty zabudowane							Built-up and urbanized
i zurbanizowane	95732	96802	99517	-124	56,8	57,8	areas
tereny mieszkaniowe . . .	9608	10935	11931	+107	5,7	6,9	residential areas
tereny przemysłowe . . .	6735	7519	7635	-56	4,0	4,4	industrial areas
tereny inne zabudowane	6783	8767	9774	+24	4,0	5,7	other built-up areas
tereny zurbanizowane							urbanized non- built-up
niezabudowane	5048	5625	5629	+73	3,0	3,3	areas
tereny rekreacji i wypo-							
czynku	5925	6257	5834	-178	3,5	3,4	recreational areas
tereny komunikacyjne							transport areas
drogi	52652	48796	50035	+133	31,1	29,1	roads
kolejowe	6725	6105	5697	-161	4,0	3,3	railway
inne ^c	768	1227	1531	+106	0,5	0,9	others ^c
użytki kopalne	1488	1571	1451	-70	0,9	0,8	minerals
Użytki ekologiczne	3478	4195	4197	-131	2,1	2,4	Ecological arable lands
Nieużytki	77185	76257	74907	+8	45,5	43,5	Wasteland
Tereny różne ^d	21176	13367	12454	-106	12,5	7,2	Miscellaneous land ^d

^a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2004 i 2012. ^b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych. ^c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp., patrz uwagi ogólne ust. 1 str. 57. ^d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Population as of 31 December for 2004 and 2012, respectively. ^b Land area (including inland waters) as well as part of internal waters; ^c Airport devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. see general notes, item 1 on page 57. ^d Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 /9/.

**GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE
NA CELE NIELEŚNE ^a**
**AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES
AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w ha in ha				
OGÓŁEM	447	301	343	261	TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne	215	156	120	170	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
mineralne: I-II	1	1	—	—	mineral: I-II
III	48	21	24	26	III
IV	157	127	92	122	IV
organiczne: V-VI	7	4	3	4	organic: V-VI
IV	2	3	1	18	IV
Inne grunty rolne	205	107	184	91	Other agricultural land
Grunty leśne	27	38	39	52	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	260	164	132	128	Residential areas
Na tereny przemysłowe	6	15	62	21	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	43	8	14	16	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	31	3	71	25	Minerals
Na inne cele	107	73	65	71	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

Source: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 /10/.

**GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE
REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY
ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
**DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION
AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND**

AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	3094	2852	2769	3013	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdevastowane					devastated
zdegradowane	2481	2263	2164	2395	degraded
Grunty (w ciągu roku):	613	589	605	618	Land (during the year):
zrekultywowane	90	82	148	224	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	1	15	17	30	agricultural
leśne	62	51	58	44	forest
zagospodarowane	16	65	19	25	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 /11/. **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	AND POPULATION					SPECIFICATION
	2005	2010	2011	2012		
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in per-cent	
OGÓŁEM	1487,3	1632,8	1716,1	1603,6	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem, i rybactwem) – z ujęć własnych	1366,1	1499,6	1587,4	1478,0	92,2	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) – from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	1356,0	1491,3	1578,6	1469,5	91,6	surface
podziemne	10,2	8,3	8,8	8,4	0,5	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	16,8	34,2	31,9	29,8	1,8	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	104,3	99,0	96,8	95,9	6,0	Exploitation of water supply network ^a
wody: powierzchniowe	24,5	22,2	22,0	21,4	1,3	waters: surface
podziemne	79,8	76,8	74,8	74,5	4,6	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water network.

TABL. 5 /12/. **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in per-cent	
OGÓŁEM	1467,5	1612,4	1695,3	1584,2	100,0	TOTAL
Przemysł	1366,0	1500,8	1588,4	1479,1	93,4	Industry
w tym na cele produkcyjne	1361,7	1498,7	1586,4	1478,0	93,3	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	16,8	34,2	31,9	29,8	1,9	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	84,6	77,4	75,0	75,3	4,7	Exploitation water supply network ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. ^b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 /13/. **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEŃ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	1348	1896	1798	1906	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	829	1502	1358	1247	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	278605	34245	31932	29818	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych ..	679	826	860	1026	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	0,5	0,4	0,5	0,5	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych	16175	33419	31072	28792	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	19,5	22,2	22,9	23,1	per 1 ha

^a O powierzchni co najmniej 20 ha. ^b O powierzchni co najmniej 10 ha. ^c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

^a Area of 20 ha and more. ^b Area of 10 ha and more. ^c Including wastewater withdrawal for irrigation.

TABL. 7 /14/. **JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA^a W 2012 R.**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS^a IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^b – w % ludności korzystającej z wodociągów – zaopatrywana w wodę <i>Population^b – in % of population using waterworks – supplied with water</i>		SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>meeting sanitary requirements</i>	nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>non meeting sanitary requirements</i>	
Wodociągi ^c o wydajności w m ³ /d:			Waterworks ^c with a capacity of m ³ /24h:
poniżej 100	92,3	7,7	below 100
100–1000	93,0	7,0	100–1000
1001–10000	92,5	7,5	1001–10000
10001–100000	100,0	–	10001–100000
powyżej 100000	–	–	over 100000

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 57. ^b Według szacunków. ^c Prowadzące zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę.
 Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a See general notes, item 4 on page 57. ^b Estimated data. ^c Providing collective water supply of the population.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 /15/. **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE^a ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL^a WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in per-cent	
O G Ó Ł E M	1419,8	1567,6	1643,8	1537,2	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^b	1347,6	1495,0	1570,1	1463,2	95,2	discharged directly by plants ^b
w tym wody chłodnicze	1304,7	1452,7	1526,7	1416,9	92,2	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	72,2	72,6	73,7	74,0	4,8	discharged through sewerage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	115,1	115,0	117,1	120,3	7,8	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane	95,6	114,4	116,3	119,4	7,8	treated
mechanicznie	8,8	3,3	3,0	2,8	0,2	mechanically
chemicznie ^c	34,6	36,9	37,8	40,9	2,7	chemically ^c
biologicznie	15,6	11,3	11,1	11,0	0,7	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	36,6	63,0	64,3	64,7	4,2	with increased biogene removal
nieoczyszczane	19,5	0,6	0,8	0,9	0,1	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	1,1	0,6	0,8	0,9	0,1	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	18,4	—	—	—	—	discharged through sewerage network

^a Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. ^b Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^c Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

^a Since 2010 data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. ^b Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions as well as from contaminated precipitation water. ^c Data concern only to industrial wastewater.

TABL. 9 /16/. **ZAKŁADY^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
PLANTS^a DISCHARGING WASTEWATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	124	94	101	97	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania	63	44	46	44	Discharging waste water directly into waters or into the ground requiring treatment
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	59	42	43	40	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości	51	32	35	33	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	8	10	8	7	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	4	2	3	4	not possessing waste water treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	61	50	55	53	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 10 /17/. **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTEWATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Me- chanical</i>	Chemi- czne <i>Chemical</i>	Biolo- giczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów <i>With in- creased biogene removal</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial wastewater treatment plants
Liczba	2005	161	99	9	49	4	Number
	2010	95	57	5	29	4	
	2011	95	55	6	30	4	
	2012	98	58	6	30	4	
Przepustowość w dam ³ /d ..	2005	447	188	224	31	4	Capacity in dam ³ /24h
	2010	260	21	219	16	4	
	2011	256	19	219	14	4	
	2012	257	20	219	14	4	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a							Municipal wastewater treatment plants^a
Liczba	2005	290	34	—	194	62	Number
	2010	284	23	—	191	70	
	2011	261	24	—	170	67	
	2012	250	19	—	163	68	
Przepustowość w dam ³ /d ..	2005	441	43	—	105 ^b	293	Capacity in dam ³ /24h
	2010	482	2	—	89 ^b	391	
	2011	526	2	—	85 ^b	439	
	2012	528	2	—	84 ^b	442	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^{cd}	2005	59,8	4,0	—	15,3	40,5	Population connected to wastewater treatment plants ^{cd} in % of total population
w % ludności ogółem	2010	78,2	0,6	—	15,2	62,4	
	2011	80,3	0,6	—	15,0	64,7	
	2012	80,9	0,4	—	15,1	65,3	

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania.
^c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów.
^d Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 57.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewage system. ^b Refers to equipment for biological treatment.
^c Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total population — based on balances.
^d See general notes, item 5 on page 57.

TABL. 11 /18/. **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	81	85	84	84	Plants of significant nuisance to air quality ^a (as of 31 XII)
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	72	59	59	58	particulates
gazowych	10	9	8	9	gases
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					of which without the results of measurements of:
emisji:					emission:
pyłów	18	30	30	30	particulates
gazów	20	27	27	29	gases
emisji	74	77	78	76	imission

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 11 /18/. **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA (dok.)**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					Emission of pollutants in thous. t:
pyłowych	5,7	3,3	2,9	2,6	particulates
w tym pyły ze spalania paliw ..	4,2	2,0	1,7	1,4	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych (bez dwutlenku węgla)	38,7	41,6	43,8	37,5	gases (excluding carbon dioxide)
w tym: dwutlenek siarki	19,6	21,5	23,7	18,0	of which: sulphur dioxide
tlenek węgla	4,1	2,8	2,5	2,5	carbon oxide
tlenki azotu	13,0	15,8	15,9	15,1	nitrogen oxides
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tysiącach ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	382,4	702,7	801,3	629,7	particulates
gazowe (bez dwutlenku węgla) ..	33,7	36,5	40,3	22,1	gases (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	98,5	99,5	99,6	99,6	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	46,5	46,7	47,9	37,1	gases (excluding carbon dioxide)

TABL. 12 /19/. **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi-cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
-----------------------------------	---------------------	--------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	--------------------------------------	----------------

URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII
EQUIPMENT – as of 31 XII

OGÓŁEM	2005	304	50	179	22	60	77
TOTAL	2010	248	36	228	41	52	155
	2011	238	39	228	41	52	157
	2012	218	36	236	36	52	70
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2005	22	10	17	–	20	.
low	2010	26	–	13	18	13	.
	2011	13	2	8	18	14	.
	2012	9	2	8	18	14	.
średnia	2005	103	13	42	6	18	.
moderate	2010	66	14	50	6	19	.
	2011	60	16	49	6	18	.
	2012	62	13	52	6	19	.
wysoka	2005	179	27	120	16	22	.
high	2010	156	22	165	17	20	.
	2011	165	21	171	17	20	.
	2012	147	21	176	12	19	.

TABL. 12 /19/. **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA (dok.)**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofil- ters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h							
OGÓŁEM	2005	6236	1416	2500	3100	4045	985
TOTAL	2010	6926	1330	5273	6855	4592	1259
	2011	6586	1221	5880	6291	4782	1105
	2012	6503	933	6749	4457	4655	1391
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2005	224	273	161	—	1175	.
low	2010	471	—	254	99	998	.
	2011	212	4	172	99	1504	.
	2012	211	4	172	99	1546	.
średnia	2005	1810	422	185	241	777	.
moderate	2010	1366	499	453	163	886	.
	2011	1124	562	417	169	328	.
	2012	1117	274	452	166	323	.
wysoka	2005	4202	721	2145	2859	2093	.
high	2010	5089	831	4566	6593	2708	.
	2011	5250	655	5291	6023	2950	.
	2012	5175	655	6125	4192	2786	.

TABL. 13 /20/. **ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL AS THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	76	76	88	89	Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	5426,0	5976,6	7557,4	5314,8	Waste generated (during the year) in thous. t
poddane odzyskowi	2083,3	2103,2	3860,9	1827,1	recovered
unieszkodliwione	3296,4	3627,5	3523,3	3397,6	treated
w tym składowane ^b	1803,4	2371,7	2501,9	2285,6	of which landfilled ^b
magazynowane czasowo	46,3	245,9	173,2	90,1	temporarily stored
W % wytworzonych:					In % generated:
poddane odzyskowi	38,4	35,2	51,1	34,4	recovered
unieszkodliwione	60,7	60,7	46,6	63,9	treated
w tym składowane ^b	33,2	39,7	33,1	43,0	of which landfilled ^b
magazynowane czasowo	0,9	4,1	2,3	1,7	temporarily stored
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) w tys. t	82807,3	113378,6	115853,8	118124,4	Waste landfilled up to now (accumu- lated ^c ; end of year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi z na- gromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	97,3	78,2	23,9	12,0	Waste recovered from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha: niezrekultywowane (stan w końcu roku)	545,4	425,1	423,9	603,2	Area of storage yards in ha: non-reclaimed (end of year)
zrekultywowane (w ciągu roku)	3,3	0,8	1,2	—	reclaimed (during the year)

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 60. ^b Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. ^c Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 60. ^b On own plant grounds and other land.

^c On own plant grounds.

TABL. 14 /21/. **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2012 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku <i>Waste generated during the year</i>		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) <i>Waste landfilled up to now (accumulated^b; end of year)</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym poddane odzyskowi <i>of which recovered</i>		
	w tys. t <i>in thous. t</i>			
OGÓŁEM . . . . . w tym:	5314,8	1827,1	118124,4	TOTAL <i>of which:</i>
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	297,7	34,9	25419,8	<i>Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste</i>
Mieszaniny popiołów lotnych i odpadów stałych z wapienowych metod odsiarczania gazów odlotowych.	48,5	48,5	–	<i>Mixtures of fly ash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases</i>
Popioły lotne z węgla	15,0	15,0	–	<i>Coal fly ash</i>
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	11,3	11,3	1603,3	<i>Slag, furnace ash and particulates from boilers</i>

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str.60. ^b Na terenach własnych zakładów.

^a *Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 60. ^b On own plant grounds.*

TABL. 15 /22/. **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**

Stan w dniu 31 XII

LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION
	w ha in ha				w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²	
OGÓŁEM	476142,9	482419,0	482419,9	482578,0	21,1	2803	TOTAL
Parki narodowe	16332,8	13530,5	13529,9	13529,9	0,6	79	National parks
Rezerваты przyrody	10007,2	12676,4	12838,9	12885,9	0,6	75	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	116352,5	116165,9	116157,2	116107,6	5,0	674	Scenic parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	322501,5	324439,6	324287,8	324266,9	14,2	1884	Areas of protected landscape ^b
Stanowiska dokumentacyjne	—	49,2	57,0	57,0	0,0	0	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	4935,0	9150,9	9150,9	9209,9	0,4	53	Natural and scenic complexes
Użytki ekologiczne	6013,9	6406,5	6424,2	6520,8	0,3	38	Ecological areas

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 61. ^b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a *See general notes, item 8 on page 61. ^b Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.*

TABL. 16 /23/. **PARKI NARODOWE**
Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS		Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha					
		parków narodowych			national parks		otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protected areas)
		ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem – pod ochroną ścisłą ^b of grand total number – strictly protected ^b			
				razem total	w tym lasów of which forests		
OGÓŁEM	2005	16332,8	9118,9	679,2	597,8	35932,4	
TOTAL	2010	13530,5	9114,6	676,9	541,3	35932,6	
	2011	13529,9	9114,6	676,9	541,3	35932,6	
	2012	13529,9	9114,6	676,9	541,3	35932,6	
Woliński Park Narodowy		8134,5	4643,6	500,2	418,8	3368,6	
Drawieński Park Narodowy		5395,4	4470,9	176,7	122,5	32564,0	

^a Powierzchnia parku w granicach województwa. ^b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

^a Area of park in boundaries of the voivodship. ^b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 17 /24/. **REZERWATY PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

LATA REZERWATY	Obiekty <i>Number</i>	Powierzchnia <i>Area</i>		YEARS RESERVES	
		ogółem <i>total</i>	w tym pod ochroną ścisłą ^a <i>of which strictly protected ^a</i>		
		w ha	<i>in ha</i>		
OGÓŁEM	2005	87	10007,2	502,8	TOTAL
	2010	111	12676,4	1142,5	
	2011	114	12838,9	1142,5	
	2012	116	12885,9	1650,8	
Faunistyczne		13	2025,2	278,0	Fauna
Krajobrazowe		12	3195,6	1028,0	Landscape
Leśne		29	2739,9	172,8	Forest
Torowiskowe		27	3277,5	160,1	Peat-bog
Florystyczne		23	1386,0	2,1	Flora
Wodne		4	65,0	–	Water
Przyrody nieożywionej		5	113,4	9,8	Inanimate nature
Stepowe		3	83,3	–	Steppe

^a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

^a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 18 /25/. **PARKI KRAJOBRAZOWE**
Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDCAPE PARKS ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha in ha			
OGÓŁEM TOTAL	2005	118786,6	56674,1	44249,0	7808,0
	2010	118786,6	63372,5	36538,8	8474,3
	2011	118786,6	63372,5	36538,8	8474,3
	2012	118786,6	63372,5	36538,8	8474,3
Drawski		41430,0	17059,4	19057,8	4967,3
Cedyński		30850,0	19130,0	8520,0	880,0
Iński		17763,0	9342,0	5446,0	1527,0
Barlinecko-Gorzowski		11840,1	10819,4	720,8	115,0
Szczeciński		9096,0	6742,0	1616,0	251,0
Doliny Dolnej Odry		6009,0	220,0	80,0	642,0
Ujście Warty		1798,5	59,7	1098,2	92,0

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków; powierzchnie w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grad total area in voivodship. ^b Including nature reserves documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within parks; area within the area voivodship.

TABL. 19 /26/. **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2310	2730	2834	2842	TOTAL
w tym:					of which:
Pojedyncze drzewa	1883	2384	2463	2480	Individual trees
Grupy drzew	261	156	179	169	Tree clusters
Aleje	8	24	24	47	Alleys
Głazy narzutowe	98	100	100	100	Erratic boulders

TABL. 20 /27/. **NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Ochrona środowiska	284326,1	1042969,9	720211,0	387663,3	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	25320,1	470118,8	373647,8	136802,7	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	14463,5	234422,2	214090,5	59996,1	of which outlays on new fuel combustion technologies and techniques as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	202986,3	505184,5	277864,4	179746,4	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	43556,7	187070,9	64337,1	42158,8	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	149544,1	307523,6	211760,0	132320,9	sewage network discharging wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	39112,1	42924,2	28705,1	45761,7	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	3451,5	8881,0	9612,8	7197,8	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	614,6	1551,8	3553,1	1541,3	including selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	19922,3	18389,5	11501,3	36447,8	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	9363,7	1524,4	7287,7	937,5	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	196,8	6324,7	3550,3	9723,9	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	4120,3	—	—	—	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	66194,9	255632,1	151886,9	123313,4	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody.	35472,7	193276,9	68951,2	43212,3	Water intakes and pipe systems
Stacje uzdatniania wody	23001,3	10215,6	6137,7	14157,3	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	1024,8	3725,4	690,4	2949,7	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	6474,5	10937,8	17233,8	16330,3	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	221,6	37476,4	58873,8	46663,8	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 21 /28/. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	387	52	25	166	particulates
gazowych	2256	–	–	19840	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewerage network in km discharging:
ścieki	217,9	511,9	366,9	244,3	wastewater
wody opadowe	14,4	48,2	30,1	28,0	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	6	4	5	5	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	4	2	5	5	of which municipal
mechaniczne	4	2	2	2	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	2	2	2	3	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	–	1	–	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	8242	1536	67046	550	capacity of treatment plants in m ³ /24h
w tym oczyszczalni komunalnych	4742	974	67046	550	of which municipal
mechanicznych	4692	562	45	94	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	3550	974	1001	456	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	–	66000	–	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przysadowe):					Farmstead treatment facilities (homestead):
obiekty	14	1	18	21	facilities
przepustowość w m ³ /d	46	1	60	80	capacity in m ³ /24h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	–	1	1	1	facilities
przepustowość w m ³ /d	–	1500	10	103	capacity in m ³ /24h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	2	–	–	–	facilities
wydajność w t/r	4960	–	–	–	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	–	–	–	–	facilities
powierzchnia w ha	–	–	–	–	area in ha
wydajność w t/r	–	–	–	–	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	–	–	–	–	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y:

^a W tym chemiczne. ^b Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

^a Of which chemical. ^b Excluding municipal waste.

TABL. 21 /28/. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^a w m ³ /d	2716	5355	1672	313	Capacity of water intakes ^a in m ³ /24h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	31930	1483	67	413	Water treatment in m ³ /24h
Sieć wodociągowa w km	143,7	432,5	321,8	122,9	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych w hm ³	0,1	0,0	–	–	Capacity of water reservoirs in hm ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	1,3	45,3	88,3	19,3	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	–	30,5	23,8	76,6	Flood embankments in km

^a Bez ujęć w energetyce zawodowej.

^a Excluding water intakes in the power industry.

TABL. 22 /29/. **KIERUNKI FINANSOWANIA Z WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
FINANCING DIRECTIONS OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	w odsetkach in per-cent	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł					
O G Ó Ł E M	67405,5	67235,1	44837,0	85944,5	100,0	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	10573,1	17982,9	11880,8	31374,5	36,5	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	36722,4	27602,9	23928,5	35299,8	41,1	Wastewater management and protection of water
Gospodarka odpadami.	823,2	2842,9	5363,1	5858,6	6,8	Waste management
Pozostałe.	19286,8	18806,4	3664,6	13411,7	15,6	Others

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 23 /30/. **WPLYWY Z OPŁAT I KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA**
RECEIPTS FROM FEES AND FINES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Opłaty za korzystanie ze środowiska w tym:	60015,5	100314,5	126173,1	109640,0	Payments for use of natural environment of which:
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	21619,9	15454,6	19870,4	17241,7	Wastewater management and protection of water

TABL. 23 /30/. **WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA (dok.)**
RECEIPTS FROM FEES AND FINES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION
AND WATER MANAGEMENT FUNDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.	20149,5	26644,2	34624,1	31853,0	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami.	16220,4	56429,3	67591,7	59416,1	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	740,2	719,2	232,7	500,0	Fines for not meeting environmental protection regulations
w tym za przekroczenie:					of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	127,9	655,5	6,5	142,2	Norms of discharging wastewater into water or into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	59,4	13,2	4,8	–	Permissible emission of air pollutants

Źródło: w zakresie opłat – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kar – dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: with regard to fees – data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, fines – data of the Inspectorate for Environmental Protection.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603 z późniejszymi zmianami) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2012 aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządzie terytorialnym oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
- instytucje naczelne i centralne (np. Kancelarie Sejmu, Senatu, Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
- terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe,);

b) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutycznej, ochrony środowiska,

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. The gmina is on January 1, 1999 (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998 with later amendments) introduced a new three level division territorial state, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for the year 2012, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions of 21 XI 2010.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the Classification of Occupations and Specialities for needs of labour market introduced by a regulation of the Minister of Economy and Labour of 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537).

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) **State administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration including employees of foreign institutions;
- principle and central institutions (e.g. the chancelleries of Sejm, Senate, the President, ministries, central offices),
- territorial organs of non-combined government administration (e.g. fiscal chambers and offices, customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional accounting chambers,);

b) territorial organs of non-combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g. inspectorates of: trade inspection, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant health and

ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);

c) niektóre agencje państwowe (np. Agencja Rezerw Materiałowych, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

2) Do administracji samorządu terytorialnego zalicza się:

- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
  - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
  - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);

b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);

c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urządzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

seed inspection as well as monuments protection and education offices);

c) some state agencies (e.g. the Material Reserves Agency, the Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 the Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary units of state administration with regional offices.

2) Local self-government administration comprises:

- a) *gminas and cities with powiat status:*
  - *gmina offices and auxiliary service entities (e.g. municipal service entities and since 2009 roads authorities),*
  - *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g. geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 roads authorities);*

b) powiats, i.e. powiats' starosta offices and auxiliary service entities (e.g. employment offices, public road boards);

c) voivodships, i.e. marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g. employment offices, drainage and water facility boards and since 2009 roads authorities).

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1 /31/. **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Powiaty	18	18	18	18	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu ...	3	3	3	3	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	114	114	114	114	<i>Gminas</i>
miejskie	11	11	11	11	<i>urban</i>
wiejskie	52	51	50	50	<i>rural</i>
miejsko-wiejskie	51	52	53	53	<i>urban-rural</i>
Miasta	62	63	64	64	<i>Towns</i>
Miejscowości wiejskie	3061	3086	3023	3017	<i>Rural Localities</i>
Sołectwa	1638	1680	1692	1705	<i>Village administrator's offices</i>

TABL. 2 /32/. **GMINY W 2012 R.**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS IN 2012
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni ^a <i>Area^a</i>							
		5,0 – – 19,9	20,0 – – 49,9	50,0 – – 99,9	100,0 – – 149,9	150,0 – – 199,9	200,0 – – 249,9	250,0 – – 299,9	300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM ..... TOTAL	114	1	9	7	25	18	20	13	21
Poniżej 2500	2	–	1	–	–	1	–	–	–
<i>Below</i>									
2500–4999	31	–	1	4	15	8	2	1	–
5000–7499	30	–	–	2	6	6	9	3	4
7500–9999	15	–	–	–	1	1	3	5	5
10000–14999	12	1	1	–	2	–	3	–	5
15000–19999	8	–	1	–	1	1	2	1	2
20000–39999	9	–	2	–	–	–	1	2	4
40000–99999	5	–	3	–	–	1	–	1	–
100000–199999 ...	1	–	–	1	–	–	–	–	–
200000 i więcej	1	–	–	–	–	–	–	–	1
<i>and more</i>									

^a Nie wystąpiły gminy o powierzchni poniżej 5,0 km². ^b W tym 3 gminy mające status miasta na prawach powiatu, które podano w tabl. 3 na str. 81.

^a Gminas with area below 5,0 km² were not appear. ^b Of which 3 gminas that are also cites with powiat status which are given in the table 3 on page 81.

TABL. 3 /33/. **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2012 R.**
Stan w dniu 31 XII
POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2012
As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							2000,0 km ² i więcej <i>and more</i>
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0 – – 99,9	100,0 – – 299,9	300,0 – – 499,9	500,0 – – 999,9	1000,0 – – 1499,9	1500,0 – – 1999,9	
OGÓŁEM ..... TOTAL	21	–	1	1	1	4	7	7	–
Poniżej 50000 ..... <i>Below</i>	8	–	–	1	–	2	5	–	–
50000–74999	6	–	–	–	–	1	2	3	–
75000–99999	4	–	–	–	–	1	–	3	–
100000–149999	2	–	1	–	–	–	–	1	–
150000–199999	–	–	–	–	–	–	–	–	–
200000 i więcej ..... <i>and more</i>	1	–	–	–	1	–	–	–	–

TABL. 4 /34/. **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2012 R.**
Stan w dniu 31 XII
**COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2012**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	
OGÓŁEM ..... TOTAL	1738	77	328	30	TOTAL
W tym kobiety	555	56	63	9	<i>Of which women</i>
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18–29 lat	65	3	5	–	<i>18–29 years</i>
30–39	275	13	28	4	<i>30–39</i>
40–49	414	21	77	7	<i>40–49</i>
50–59	633	19	139	10	<i>50–59</i>
60 lat i więcej	351	21	79	9	<i>60 and more</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a *Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.*

TABL. 4 /34/.

**RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2012 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES*IN 2012 (cont.)**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

**WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL**

Wyższe	729	69	262	30	<i>Tertiary</i>
Policealne i średnie	689	7	61	–	<i>Post-secondary and secondary</i>
Zasadnicze zawodowe	283	1	5	–	<i>Basic vocational</i>
Gimnazjalne i podstawowe	37	–	–	–	<i>Lower secondary and primary</i>

**WEDŁUG GRUP ZAWODÓW^b
BY OCCUPATIONAL GROUPS^b**

Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	123	22	155	20	<i>Managers</i>
Specjaliści	463	41	94	9	<i>Professionals</i>
Technicy i inny średni personel	261	4	11	–	<i>Technicians and associate professionals</i>
Pracownicy biurowi	135	8	16	–	<i>Clerical support workers</i>
Pracownicy usług i sprzedawcy	175	1	16	–	<i>Service and sales workers</i>
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	256	–	23	1	<i>Skilled agricultura, forestry and fishery workers</i>
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	113	–	3	–	<i>Craft and related trades workers</i>
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	54	–	1	–	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>
Pracownicy przy pracach prostych	40	–	–	–	<i>Elementary occupations</i>
Sily zbrojne	40	–	3	–	<i>Armed forces occupations</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 78; w podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

^a *Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.* ^b *See general notes, item 3 on page 78; in the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement.*

TABL. 5 /35/. **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC
ADMINISTRATION

ADMINISTRATYON									
WYSZCZEGÓL- NIENIE	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	Przeciętne zatrudnienie Average employment				Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto " w zł Average monthly gross wages and salaries" in zł				
OGÓŁEM	18495	21028	19982	19983	2796,34	3706,20	3946,45	4007,93	TOTAL
w tym:									of which:
Administracja państwowa	7688	7463	7365	7285	3085,52	4128,31	4263,69	4296,58	State administration
Administracja samorzą- du terytorialnego	10775	13526	12576	12657	2581,45	3464,75	3753,35	3835,53	Local self-government administration
w tym:									of which:
gminy i miasta na pra- wach powiatu	7353	9232	8209	8319	2654,93	3354,21	3727,31	3800,62	gminas and cities with powiat status
powiaty	2826	2963	2973	2895	2247,67	3264,92	3458,69	3501,57	powiats
województwo	596	1331	1394	1443	3257,55	4678,84	4537,80	4704,15	voivodship

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 173.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 173.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W *Roczniku* prezentowane są dane statystyczne:

- o przestępstwach stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych, na podstawie systemu statystyki kryminalnej Komendy Głównej Policji prowadzonego w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości,
- o orzeczeniach sądów powszechnych, na podstawie statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości.

Bezpieczeństwo publiczne

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765, z późniejszymi zmianami) lub innych ustaw szczególnych.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, – zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym, obowiązującym od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765, z późniejszymi zmianami) – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to przestępstwo wykryte.

3. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

Wymiar sprawiedliwości

1. Pojęcie „wymiar sprawiedliwości” w odniesieniu do źródeł prezentowania informacji statystycznych obejmuje dane dotyczące Sądu Naj-

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. In the *Yearbook*, statistical data are presented:

- concerning ascertained crimes in completed preparatory proceedings, on the basis of the criminal statistics system of the National Police Headquarters conducted in cooperation with the Ministry of Justice,
- concerning adjudications of common courts, on the basis of statistics of the Ministry of Justice.

Public safety

1. Data concerning ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the Law dated 6 VI 1997, *Journal of Laws* No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the Law dated 10 IX 1999, *Journal of Laws* 2007 No. 111, item 765, with later amendments) or other specific laws.

2. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, *Journal of Laws* No. 88, item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in conformity with the Penal Fiscal Code in force since 17 X 1999 (the act of 10 IX 1999, consolidated text, *Journal of Laws* of 2007, No. 111, item 765, as amended) – is a fiscal offence.

An ascertained crime in a completed preparatory proceeding in which at least one suspect was found is a detected crime.

3. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

Justice

1. In regard to presenting statistical information, the term “justice” refers to data concerning the Supreme Court, Supreme Administrative Court,

wyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych (apelacyjnego, okręgowych i rejonowych, przy których działały kolegia do spraw wykroczeń), sądów wojskowych, jednostek organizacyjnych prokuratury, więziennictwa i notariatu.

2. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym. W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

3. Sądy apelacyjne rozpatrują sprawy odwoławcze od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe. Do sądu apelacyjnego wpływają sprawy z kilku sądów okręgowych (od 2 do 6), objętych obszarem jego właściwości.

4. Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

Nie wszystkie sądy okręgowe rozpoznają sprawy gospodarcze. Z tego względu w tabl. 5(40) znak „x” oznacza, że dany sąd okręgowy nie jest właściwy do rozpatrywania tego rodzaju spraw, mimo ich występowania; przedmiotowe sprawy rozpatruje sąd okręgowy określony w przepisach rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości.

5. Sprawą załatwioną jest sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu.

W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Zgodnie ze zmianami w zasadach rejestracji spraw w sądach powszechnych, wprowadzonymi zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 XII 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz. Urz. Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 31 XII 2003 r., z późniejszymi zmianami), sprawy zawieszone od dnia 1 I 2004 r. nie są już oznaczone (zakreślone) jako załatwione w sposób formalny.

6. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie: a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat, b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,

common courts (appeal, regional and district courts, in which misdemeanour boards functioned), military courts, organizational entities of public prosecutor's offices, the prison system and notarial services.

2. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceeding. Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

3. Appeal courts consider cases in which the verdicts issued by regional courts of first instance are appealed. An appeal court considers cases from several regional courts (from 2 to 6) within its jurisdiction.

4. Regional courts consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

Not all regional courts try commercial cases. Therefore, in table 5(40), the “x” indicates that the given regional court does not hear this type of cases, despite the appearance of such cases; objective cases are heard by the regional court defined in the regulations of the Minister of Justice.

5. A resolved case is a case with regard to which a sentence or order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority.

A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

According to changes to the rules of registering cases in common courts, introduced by the decree of the Minister of Justice, dated 12 XII 2003 on organization and scope of activities of court secretariats and other departments of court administration (Official Gazette of the Ministry of Justice, dated 31 XII 2003, with later amendments), cases suspended since 1 I 2004 are no longer marked as formally finished.

6. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and guardianship law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning: a) prevention and counteraction the demoralization of persons under the age of 18, b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons aged 13-16,

- c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego. Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. 2010 Nr 33, poz. 178, z późniejszymi zmianami).

1. Dorośli skazani – są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

2. Rejestry sądowe prowadzone są na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych. Stany rejestrów określają liczbę podmiotów zarejestrowanych w określonym dniu. W przypadku publikowanych danych – w dniu 31 XII.

Sprawy rejestrowe prowadzone są w sądach rejonowych – wydziałach gospodarczych i Krajowym Rejestrze Sądowym (sądach rejestrowych).

- c) *execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;*
- 4) *compulsory treatment of drug addicts;*
- 5) *supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility. Court proceedings against juveniles (points 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2010 No. 33, item 178, with later amendments).*

1. Adult convicts – are persons who at the time of committing the crime were at least 17 years old.

2. Court registers are kept on the basis of laws and executive regulations. Registers contain the number of entities registered on a given day. In the case of data published – on 31 XII.

Registration cases are held in the commercial departments of district courts and in the National Judicial Register (registration courts).

Bezpieczeństwo publiczne

Public safety

TABL. 1 /36/. **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE
IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	64874	60957	62463	58970	T O T A L
w tym w miastach	51987	47698	47508	45373	of which urban areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162 kk	1618	1699	1633	1602	Against life and health – Art. 148–162 Criminal Code
w tym:					of which:
zabójstwo – art. 148 kk	42	46	37	44	homicide – Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 kk	873	903	881	831	damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 kk	608	630	610	591	participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180 kk	7468	9993	9756	8771	Against public safety and safety in transport – Art. 163–180 Criminal Code
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a § 1 i 2 kk	6525	9318	9022	8064	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a § 1 and 2 Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196 kk	1680	2053	2235	2323	Against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196 Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205 kk	275	337	1707	1414	Against sexual freedom and morals – Art. 197–205 Criminal Code
W tym zgwałcenie – art. 197 kk	112	71	77	62	Of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211 kk	1353	1141	1117	1062	Against the family and guardianship – Art. 206–211 Criminal Code
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 kk	1005	708	793	739	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212–217 kk	180	703	866	475	Against good name and personal integrity – Art. 212–217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego – art. 222–231 kk^a	1445	2035	2012	2005	Against the activities of state institutions and local self-government Art. 222–231 Criminal Code^a
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 kk	215	290	325	349	battery or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 kk	354	312	335	310	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code

^a Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a i 296b kk (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”.

^a Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) in the section “Against election and referendum” and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport) in the section “Against economic activity”.

TABL. 1 /36/.

**PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (dok.)**
**ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE
IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego – art. 222–231 kk ^a(dok.) znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 kk	605	1164	1046	937	Against the activities of state institutions and local self-government Art. 222–231 Criminal Code ^a(cont.) <i>insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code</i>
Przestępstwa korupcyjne – art. 228–231, 250a, 296a i 296b kk	260	245	303	572	<i>Corruption – Art. 228–231, 250a, 296a and 296b Criminal Code</i>
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości – art. 232–247 kk	1135	2730	2440	2264	Against the judiciary – Art. 232–247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu – art. 252–264 kk	403	212	275	793	Against public order – Art. 252–264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów – art. 270–277 kk	2619	3279	3086	2556	Against the reliability of documents – Art. 270–277 Criminal Code
Przeciwko mieniu – art. 278–295 kk ... w tym:	40992	31394	32239	29999	Against property – Art. 278–295 Criminal Code of which:
Kradzież rzeczy – art. 278 kk.	16779	11382	11753	11220	<i>Property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	1898	518	555	623	<i>of which automobile theft</i>
Krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 kk	633	272	271	252	<i>Wilful short-term theft of automobile – Art. 289 Criminal Code</i>
Kradzież z włamaniem – art. 279 kk.	13697	9155	9027	7566	<i>Burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
Rozbój – art. 280 kk.	1256	718	711	669	<i>Robbery – Art. 280 Criminal Code</i>
Kradzież rozbójnicza – art. 281 kk	70	57	64	58	<i>Theft with assault – Art. 281 Criminal Code</i>
Wymuszenie rozbójnicze – art. 282 kk.	172	368	379	297	<i>Criminal coercion – Art. 282 Criminal Code</i>
Oszustwo – art. 286 i 287 kk	3235	3633	4044	4139	<i>Fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu – art. 296–309 kk ^b	567	653	463	393	Against economic activity – Art. 296–309 Criminal Code ^b
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi – art. 310–315 kk.	456	460	413	527	Against money and securities trading – Art. 310–315 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst Dz. U. 2012 r., poz. 1356)	111	62	28	31	<i>On Sobriety and Alcohol Education (uniform text Journal of Laws 2012, item 1356)</i>
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (jednolity tekst Dz. U. 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późniejszymi zmianami) ..	93	443	43	45	<i>On Copyright and Related Laws (uniform text Journal of Laws 2006 No. 90, item 631 with later amendments)</i>
O przeciwdziałaniu narkomanii – ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (jednolity tekst 2003 r. Nr 24, poz. 198, z późniejszymi zmianami) i z dnia 29 VII 2005 r. (jednolity tekst Dz. U. 2012 r., poz. 124) ...	3425	3132	3331	3459	<i>On Counteracting Drug Addiction – laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198 with later amendments) and dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2012, item 124)</i>
Przestępstwa skarbowe - kks	67	21	36	54	Treasury crimes - Penal Fiscal Code
W tym akcyza	13	9	7	13	<i>Of which excise</i>

^a Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a i 296b kk (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”. ^b Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie.

^a Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) in the section “Against election and referendum” and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport) in the section “Against economic activity”. ^b Excluding corruption under Art. 296a and 296b Criminal Code.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Szczecin.

TABL. 2 /37/. **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM	54,4	70,7	71,1	70,7	TOTAL
w tym przestępstw ^a :					of which of crimes ^a :
Przeciwko życiu i zdrowiu	82,9	88,4	89,9	90,3	Against life and health
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	98,6	99,7	99,5	99,2	Against public safety and safety of transport
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	91,9	95,9	96,3	95,7	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	85,9	95,3	98,0	85,4	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece	99,6	100,0	100,0	100,0	Against the family and guardianship
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	98,3	97,0	96,3	97,7	Against good name and personal integrity
Przeciwko mieniu	34,6	48,7	49,5	51,8	Against property

^a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 87.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie.

^a See Criminal Code articles table 1 on page 87.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Szczecin.

Wymiar sprawiedliwości

Justice

TABL. 3 /38/. **WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS — courts of first instance					
OGÓŁEM	434575	589107	553541	556059	TOTAL
w tym sprawy:					<i>of which cases:</i>
Karne z aktami oskarżenia	101562	30345	26332	25950	<i>Criminal with bills of indictment</i>
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie		39170	35169	34460	<i>Concerning offences with motions for punishment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		68784	68546	71338	<i>Other criminal and concerning petty offences^a</i>
Cywilne	231489	330292	302521	295877	<i>Civil</i>
w tym wieczysto-księgowe ^b	127686	154622	157657	157477	<i>of which involving real estate registry^b</i>
Rodzinne	57168	72321	71042	73860	<i>Family</i>
Z zakresu prawa pracy ..	9134	5759	5984	5639	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	1208	990	1020	1186	<i>Related to social security law</i>
Gospodarcze ^c	16721	16786	17031	17816	<i>Commercial law^c</i>

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych. ^d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registry cases.

^d Including family cases (i.e., divorce).

TABL. 3 /38/. **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH (dok.)**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal					
O G Ó Ł Ę M	46005	42134	43337	50665	T O T A L
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	} 19257	423	415	449	Criminal with bills of indictment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		18157	17911	20976	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne ^{bc}	17058	15277	15537	15800	Civil ^{bc}
Z zakresu prawa pracy . .	1045	557	519	728	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	6034	5664	6874	10110	Related to social security law
Gospodarcze	2536	1958	2081	2507	Commercial law

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Bez spraw rejestrowych. ^c Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Excluding registry cases. ^c Including family cases (i.e., divorce).

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 /39/. **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2012 R.**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem total	Okręgi Districts		SPECIFICATION
		koszaliński	szczeciński	
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS — courts of the first instance				
OGÓŁEM	556059	217104	338955	TOTAL
w tym sprawy:				of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	25950	9007	16943	Criminal with bills of indictment
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie	34460	19085	15375	Concerning offences with motions for punishment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a	71338	27877	43461	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne	295877	106066	189811	Civil
w tym wieczysto-księgowe ^b	157477	60719	96758	of which involving real estate registry ^b
Rodzinne	73860	37109	36751	Family
Z zakresu prawa pracy	5639	2163	3476	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	1186	389	797	Related to social security law
Gospodarcze ^c	17816	6447	11369	Commercial law ^c

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych. ^d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registry cases. ^d Including family cases (i.e., divorce).

TABL. 4 /39/. **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW Powszechnych w 2012 R. (dok.)**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>total</i>	Okręgi <i>Districts</i>		SPECIFICATION
		koszaliński	szczeciński	
SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze REGIONAL COURTS — courts of the first instance and appeal				
O G Ó Ł E M	50665	17064	33601	T O T A L
w tym sprawy:				of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	449	130	319	Criminal with bills of indictment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a . . .	20976	8989	11987	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne ^{cd}	15800	5205	10595	Civil ^{cd}
Z zakresu prawa pracy	728	213	515	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych . . .	10110	1895	8215	Related to social security law
Gospodarcze	2507	605	1902	Commercial law

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych. ^d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registry cases. ^d Including family cases (i. a., divorce).

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5 /40/. **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY Powszechne ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	23917	23330	23982	24039	T O T A L
w tym mężczyźni	21914	21590	22136	22194	of which men
w tym za przestępstwa ^a					of which for crimes ^a :
Przeciwko życiu i zdrowiu	2629	2166	2387	2128	Against life and health
w tym:					of which:
Zabójstwo	42	23	34	21	Homicide
Uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	1234	853	948	914	Damage to health, participation in violence or assault
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	5787	7939	7902	7932	Against safety in transport
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego	5243	7530	7549	6807	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	688	522	580	626	Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals
W tym zgwałcenie	74	35	47	33	Of which rape
Przeciwko rodzinie i opiece	1134	823	857	825	Against the family and custody
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną	807	466	527	565	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person
Przeciwko mieniu	8685	6396	7368	7896	Against property
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy	2700	2090	2627	2909	Property theft
Kradzież z włamaniem	1642	1096	1270	1327	Burglary
Rozbój	429	312	301	298	Robbery

^a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 87.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a See Criminal Code articles table 1 on page 87.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 /41/. **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	22728	25334	24650	22222	T O T A L
O rozwód	4507	5037	4923	4694	<i>By divorce</i>
O separację	330	263	247	183	<i>By separation</i>
O alimenty	8146	9276	8978	8526	<i>By alimony</i>
Nieletnich ^a w postępowaniu wyjaśniającym:					<i>Concerning juveniles ^a in investigation proceedings:</i>
w związku z demoralizacją . . .	1572	1672	1778	1530	<i>involving demoralization</i>
w związku czynami karalnymi	4656	5072	5075	4276	<i>involving punishable acts</i>
Nieletnich ^a na posiedzeniu lub rozprawie ^b :					<i>Concerning juveniles ^a at session or hearing ^b:</i>
w związku z demoralizacją . . .	1014	1287	1185	1218	<i>involving demoralization</i>
w związku czynami karalnymi	2503	2727	2464	1795	<i>involving punishable acts</i>

^a Dane dotyczą osób; patrz uwagi ogólne, ust 6 na str. 85. ^b Sprawy osób nieletnich załatwiane są na posiedzeniu lub rozprawie po wcześniejszym ich rozpatrzeniu w postępowaniu wyjaśniającym.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data relate to persons, see general notes, item 6 on page 85. ^b Juvenile cases are settled at a session or hearing following their earlier consideration in explanatory proceedings.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 7 /42/. **SPRAWY RODZINNE ZAŁATWIONE W 2012 R.**
FAMILY CASES RESOLVED IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Okręgi <i>Districts</i>		SPECIFICATION
		koszaliński	szczeciński	
O G Ó Ł E M	22222	9150	13072	T O T A L
O rozwód	4694	1725	2969	<i>By divorce</i>
O separację	183	57	126	<i>By separation</i>
O alimenty	8526	3435	5091	<i>By alimony</i>
Nieletnich ^a w postępowaniu wyjaśniającym:				<i>Concerning juveniles ^a in investigation proceedings:</i>
w związku z demoralizacją	1530	594	936	<i>involving demoralization</i>
w związku z czynami karalnymi. . .	4276	1703	2573	<i>involving punishable acts</i>
Nieletnich ^a na posiedzeniu lub rozprawie ^b :				<i>Concerning ^a juveniles at session or hearing ^b</i>
w związku z demoralizacją	1218	625	593	<i>involving demoralization</i>
w związku z czynami karalnymi. . .	1795	1011	784	<i>involving punishable acts</i>

^a Dane dotyczą osób; patrz uwagi ogólne, ust 6 na str. 85. ^b Sprawy osób nieletnich załatwiane są na posiedzeniu lub rozprawie po wcześniejszym ich rozpatrzeniu w postępowaniu wyjaśniającym.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data relate to persons, see general notes, item 6 on page 85. ^b Juvenile cases are settled at a session or hearing following their earlier consideration in explanatory proceedings.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 8 /43/. **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM^a**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców					Register of Entrepreneurs
Przedsiębiorstwa państwowe.	33	7	6	5	State owned enterprises
Przedsiębiorstwa zagraniczne.	–	–	–	–	Foreign enterprises
Spółeczno-zawodowe organizacje rolników ^b	2	3	3	3	Professional organizations of farmers ^b
Spółdzielnie	336	348	358	356	Cooperatives
Spółki jawne	635	884	904	935	Unlimited partnerships
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	4038	5912	6365	6893	Limited liability companies
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej^c					Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Independent Public Health Care Facilities^c
Stowarzyszenia ^d	982	1544	1681	1766	Associations ^d
Związki zawodowe.	145	155	158	160	Trade unions
Izby gospodarcze.	6	7	7	8	Economic chambers
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych					Register of Insolvent Debtors
Dłużnicy ogółem	766	8506	10069	11419	Total debtors

^a Sądem prowadzącym Krajowy Rejestr Sądowy na terenie województwa jest Sąd Rejonowy w Szczecinie. ^b Prowadzące działalność gospodarczą. ^c Do 2011 r. – Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. ^d Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

U w a g a. Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a The court conducting the National Judicial Register on the territory of the voivodship is Registration Court in Szczecin.

^b Conducting economic activity. ^c Until 2011 – Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Public Health Care Facilities. ^d Excluding physical education associations and sports associations.

N o t e. Register also included other entities.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V

ŁUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
  - 1) wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 V 2002 r. i z 31 III 2011 r.;
  - 2) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkalej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
    - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
    - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
  - 3) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały;
  - 4) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
  - 5) sprawozdawczości sądów okręgowych – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach;

2. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjmując jako bazę wyjściową:

- dla lat 2000–2009 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (dla lat 2000–2002 zastosowano podział administracyjny kraju obowiązujący według stanu w dniu 31 XII 2002 r.; dla pozostałych lat – każdorazowy podział administracyjny);
- od 2010 r. – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011

CHAPTER V

POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
  - 1) the results of the Population and Housing Census as of 20 V 2002 and 31 III 2011;
  - 2) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
    - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
    - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 – more than 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
  - 3) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence.
  - 4) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
  - 5) documentation of regional courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.
- 2. Data about population** (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) were compiled – unless otherwise stated – on the basis:

- for 2000–2009 – of the results of the Population and Housing Census 2002 (for 2000–2002 there was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2002; for remaining years – on administrative division in force at a given moment);
- 2010 – of the results of the Population and Housing Census 2011 (for 2010 and 2011

(dla lat 2010 i 2011 zastosowano podział administracyjny z dnia 31 XII 2011 r.).

3. Przez ludność **w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni 45–64 lata, kobiety 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej.

4. **Mediana wieku** (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. **Stan cywilny faktyczny** osób został określony wtórnie na podstawie stanu cywilnego prawnego oraz charakteru związku w jakim żyje dana osoba, tj. w oparciu o informacje dotyczące relacji z głową gospodarstwa domowego, oraz wzajemnych powiązań między osobami spisanyymi.

Ustalono następujące kategorie faktycznego stanu cywilnego:

- kawaler, panna,
- żonaty, zamężna – w świetle prawa świeckiego lub kanonicznego i pozostający w faktycznym małżeństwie,
- partner, partnerka (prowadzący wspólne gospodarstwo domowe – bez względu na ich stan cywilny prawny),
- wdowiec, wdowa,
- rozwiedziony, rozwiedziona,
- separowany, separowana – dotyczy osób:
  - pozostających w separacji prawnej i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami,
  - o stanie cywilnym prawnym żonaty, zamężna – niepozostających w związku małżeńskim i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami.

6. **Poziom wykształcenia** ludności określa najwyższy ukończony poziom kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Podstawą zaliczania wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły.

Badaniem poziomu wykształcenia objęto osoby w wieku 13 lat i więcej.

Zastosowano następującą klasyfikację poziomu wykształcenia: wyższe, policealne, średnie (zawodowe i ogólnokształcące), zasadnicze zawodowe, gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego.

was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2011).

3. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e. up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e. 65 and more for males and 60 and more for females.

4. **Median age** of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

5. **De facto marital status** of persons has been defined as a derivative, based on the: legal marital status, relationships character the given person lives in, i.e. on the basis information in the relations with the head of the household and mutual connection between the surveyed persons.

The following categories of de facto marital status has been defined:

- single,
- married – in the light of secular or canon law and in actual status of marriage,
- male cohabitant, female cohabitant (living in the same household – irrespectively of their legal marital status),
- widower, widow,
- divorced,
- separated man, women – it is related to persons:
  - remaining in a legal separation and not creating cohabitations with other persons,
  - legally married but not creating a marriage or cohabitation with other persons.

6. **Educational level** of population is defined by the highest level of education completed at school or trainings in other course or form, recognized in accordance with the educational system in force. The basis for recognizing education to be on the appropriate level was a certificate (diploma) obtained upon graduation from the appropriate school.

The survey of educational level encompassed persons at the age of 13 and above.

The following classification of educational level has been used: tertiary, post-secondary, secondary (vocational and general), basic vocational, lower secondary, primary, incomplete primary and without school education.

7. Kraj urodzenia (miejsce urodzenia) – zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami kraj urodzenia określono na podstawie granic państw aktualnych w momencie spisu (tj. 31 III 2011 r.) a nie w momencie urodzenia osoby. Rozstrzygnięcie takie zostało przyjęte z uwagi na konieczność zabezpieczenia porównywalności, a przede wszystkim niedublowania danych w skali międzynarodowej.

Obywatelstwo oznacza prawną więź pomiędzy osobą a państwem. Nie wskazuje ono na pochodzenie etniczne tej osoby i jest niezależne od jej narodowości. Osoba może mieć jedno, dwa lub kilka obywatelstw. Możliwa jest również sytuacja, że osoba nie ma żadnego obywatelstwa.

Osoba mająca obywatelstwo polskie jak również polskie i inne niż polskie jest w Polsce traktowana zawsze jako obywatel polski (nie jest cudzoziemcem).

Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa.

Bezpaństwowiec to osoba nieposiadająca obywatelstwa żadnego kraju (bezpaństwowcy są zaliczani do cudzoziemców).

Narodowość (przynależność narodowa lub etniczna) jest deklaratywną, opartą na subiektywnym odczuciu, indywidualną cechą każdego człowieka, wyrażającą jego związek emocjonalny, kulturowy lub wynikający z pochodzenia rodziców, z określonym narodem lub wspólnotą etniczną. W spisie ludności w 2011 r. po raz pierwszy umożliwiono wyrażanie złożonych tożsamości narodowo-etnicznych.

8. Podziału ludności według głównego źródła utrzymania dokonano na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego źródła dochodów – uzyskiwanego w ciągu roku (12 miesięcy) poprzedzającego moment spisu (tj. dla 2002 r. – 20 V a dla 2011 r. – 31 III) i było ono ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej tych osób.

Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność dzieli się na dwie kategorie:

- posiadających własne źródła utrzymania, tj. osoby utrzymujące się z dochodów uzyskiwanych z pracy osobiście wykonywanej, z niezarobkowych źródeł, a także z własności lub wynajmu,
- utrzymywanych, tj. osoby pozostające na utrzymaniu osób posiadających własne źródło dochodów.

Do ludności utrzymującej się z dochodów z pracy zaliczono pracujących najemnie i pracujących na własny rachunek.

Do utrzymywanych się z dochodów z pracy najemnej zaliczono zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, umowy zlecenia, o dzieło, powołania, wyboru lub mianowania), osoby wykonujące pracę nakładczą oraz duchownych.

7. Country of birth (place of birth) – in accordance with international recommendations the country of birth should be given taking into consideration the state borders that are actual at the moment of Census (i.e. 31 III 2011), and not those at the moment of person's birth. Such solution was adopted in relation to the necessity to ensure comparability, and first of all in order to avoid doubling of data on the international scale.

Citizenship is defined as a particular connection (legal bond) between a person and the State. It does not show the ethnic origin and is not depended on nationality. A person may have one, two or more additional citizenships. It is possible that a person has not any citizenship, i.e. stateless.

The person having Polish citizenship and Polish and non-Polish – in Poland always is a person with Polish citizenship (not an alien).

Alien is every person, which does not possess Polish citizenship.

Stateless person is a person not having any citizenship (a stateless person is counting as an alien).

Nationality (national or ethnic identity) is a declared (based on a subjective impression) individual feature of each person expressing his/her emotional or cultural relationship, or the one following from his/her parents' origin, to a specific nation or ethnic community.

In the census of 2011, for first time a solution has been adopted to define complex (multiple) national and ethnic identities.

8. Division of population according to the main source of maintenance was made on the basis of criteria of the exclusive or the main source of incomes – obtained within one year (12 months) before the moment of census (i.e. for 2002 – 20 V and for 2011 – 31 III) and was settled irrespective of economic activity of these people.

In respect of the possessed source of maintenance population is divided into two categories:

- persons having own sources of maintenance, i.e. people earning their living from incomes obtained from work performed personally, from non-earned sources, and also from property or from rent,
- persons maintained (dependents), i.e. people, who remain maintained by other persons with own source of income.

Population having incomes from work includes employees in paid employment and own-account workers.

Employees hired on the basis of an employment contract (a labour contract, commission contracts, postings, appointments), outworkers, clergy were considered as persons maintained incomes from paid employment.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy na rachunek własny zaliczono osoby (łącznie z pomagającymi członkami rodzin) prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz osoby wykonujące wolne zawody (np. twórcy, адвокати, lekarze), a także osoby utrzymujące się z dochodów z wynajmu.

Do ludności utrzymującej się z dochodu z wynajmu zalicza się osoby uzyskujące dochody z wynajmu mieszkania, pokoi, budynków mieszkalnych i niemieskalnych (np. garażu).

Do ludności utrzymującej się z niezarobkowych źródeł zaliczono osoby, dla których posiadanie niezarobkowego źródła stanowi wyłączenie lub główne źródło utrzymania.

Do niezarobkowych źródeł utrzymania zaliczono: emerytury, renty, zasiłki i pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione. Do ludności utrzymującej się z dochodów z własności zaliczono osoby utrzymujące się z dochodów z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów rolnych, z lokat kapitałowych (z obrotu akcjami, obligacjami, zysków kapitałowych itp.), z odsetek od oszczędności, z udziału w zyskach przedsiębiorstw (dywidendy).

Do ludności utrzymującej się z pozostałych źródeł dochodów osobno niewymienionych zaliczono osoby otrzymujące m.in. oświadczenia rodzinne (w tym zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, zasiłek pielęgnacyjny), alimenty oraz stypendia.

9. Przez gospodarstwo domowe rozumie się zespół osób spokrewnionych i niespokrewnionych zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się. Osoby utrzymujące się samodzielnie tworzą jednoosobowe gospodarstwa domowe. Ze względu na liczbę oraz stosunek pokrewieństwa osób wyróżnia się następujące typy gospodarstw domowych:

- rodzinne (jednorodzinne, dwurodzinne, trzyrodzinne i większe),
- nierodzinne (jednoosobowe, wieloosobowe)

10. Osobą niepełnosprawną jest osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony (**osoba niepełnosprawna prawnie**) lub osoba, która takiego orzeczenia nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (**osoba niepełnosprawna tylko biologicznie**).

Kryterium do zakwalifikowania danej osoby do zbiorowości osób niepełnosprawnych prawnie było posiadanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydanego przez odpowiedni organ – w przypadku osób w wieku 16 lat i więcej lub orzeczenia o niepełnosprawności wydawanego osobom do 16 roku życia – bez orzekania o stopniu

Own-account workers (together with contributing family members) including persons managing private agriculture holdings and plots as well as professionals are considered as persons maintained from self-employed incomes; including so rent incomes.

Population which earns its living from rent income includes persons, who receive their income from rent of an apartment, rooms, residential and non-residential buildings (e.g. a garage).

Population, which earns its living from non-earned sources of maintenance, includes persons, for whom the non-earned source of income constitutes an exclusive or main source of maintenance.

The non-earned sources of maintenance include: retirement pays, pensions, benefits, and the other sources of income not elsewhere specified. Population, which earns its living from incomes from property, included persons, who live from the following incomes: leased agricultural lands, capital investments (on trade of shares, bonds, capital gains etc.), interest rate on savings, share in profits of a company (dividends).

Population, which earns its living from the other sources of income not else where specified, includes persons, who receive: i.a. family allowances (including family benefit and supplements to the family benefit, nursing benefit), alimonies and scholarships.

9. The household is understood as a group of related or unrelated persons, living together and earning their living collectively. Persons who maintain themselves individually, constitute a one person households. On the basis of the number of persons and their relationship the following types households are distinguished:

- family (one-family, two-family, three-family and more),
- non-family (one person, multipersonal).

10. Disabled person is such person, who has appropriate judgment issued by a body, authorized to this (**a person legally disabled**) or a person, who does not have such judgment, but feels constrained in the ability of performing basic activities for his/her age (**a person only biologically disabled**).

A criterion for qualifying a given person to the group of disabled people lawfully was to have a decision on the degree of disability issued by an appropriate adjudicating body – in case of people at the age of 16 and more or certificate of disability issued to person under 16 years of age – without deciding the degree.

11. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, - według miejsca zameldowania żony w Polsce przed zawarciem związku małżeńskiego);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża; nie uwzględnia się przypadku, gdy obie strony mieszkają za granicą);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; nie uwzględnia się przypadku, gdy obie strony mieszkają za granicą);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie (przy spełnieniu warunków określonych ustawą) podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w następujących kościołach i związku wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich.

Plodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników plodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

11. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage -by the wife's place of legal or registered residence in Poland before the marriage);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used; a case when both parties live abroad is excluded);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken; a case when both parties live abroad is excluded);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (while complying with the conditions laid down in the Act) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over – to the group 45–49.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu częściowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta, będąc w wieku rozrodczym (15–49 lat), rodzić będzie z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmienne współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

12. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

13. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy, z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

14. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

15. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

- do 2009 r. – zameldowanej na pobyt stały,
- od 2010 r. – faktycznie zamieszkałej.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with a frequency observed during a given year, i.e. in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age (15–49) will give births with a frequency which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

12. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

13. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

14. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

15. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

- to 2009 registered for permanent residence,
- since 2010 – de facto population (population actually residing).

TABL. 1 /44/. **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a		2011	2012	SPECIFICATION
		A	B			
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI						
OGÓŁEM w liczbach bezwzględnych	1694280	1693520	1724189	1723075	1722149	TOTAL in absolute numbers
mężczyźni	824221	821384	840434	839722	838831	males
kobiety	870059	872136	883755	883353	883318	females
Miasta	1172677	1166126	1190250	1187308	1184590	Urban areas
Wieś	521603	527394	533939	535767	537559	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII						
OGÓŁEM w liczbach bezwzględnych	1694178	1693072	1723741	1722739	1721405	TOTAL in absolute numbers
na 1 km ²	74	74	75	75	75	per 1 km ²
mężczyźni w liczbach bezwzględnych	824075	821132	840182	839291	838485	males in absolute numbers
kobiety: w liczbach bezwzględnych	870103	871940	883559	883448	882920	females: in absolute numbers
na 100 mężczyzn	105,6	106,2	105,2	105,3	105,3	per 100 males
Miasta: w liczbach bezwzględnych	1171908	1164509	1188637	1185967	1183574	Urban: areas in thous.
w % ogółu ludności	69,2	68,8	69,0	68,8	68,8	in % of total population
Wieś: w liczbach bezwzględnych	522270	528563	535104	536772	537831	Rural: areas in thous.
w % ogółu ludności	30,8	31,2	31,0	31,2	31,2	in % of total population

^a Bilans ludności dla 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. opracowany w oparciu o wyniki spisu: A — z NSP'2002 – podobnie jak dla lat 2000 i 2005; B — z NSP'2011 – jak dla lat 2011 i 2012.

^a Balance of population for 2010 is given in two approaches, i.e. considering results of national censuses: A — 2002 census – as for the years 2000 and 2005, B — 2011 census – as for the years 2011 and 2012.

TABL. 2 /45/. **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a		2011	2012	SPECIFICATION
		A	B			
O G Ó Ł E M	1694178	1693072	1723741	1722739	1721405	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	346331	312929	319058	313319	308233	Pre-working age
mężczyźni	177602	160666	163603	160489	157950	males
kobiety	168729	152263	155455	152830	150283	females
Miasta	217824	198735	202036	198393	195904	Urban areas
mężczyźni	111628	102032	103650	101608	100476	males
kobiety	106196	96703	98386	96785	95428	females
Wieś	128507	114194	117022	114926	112329	Rural areas
mężczyźni	65974	58634	59953	58881	57474	males
kobiety	62533	55560	57069	56045	54855	females

^a Bilans ludności dla 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. opracowany w oparciu o wyniki spisu: A — z NSP'2002 – podobnie jak dla lat 2000 i 2005; B — z NSP'2011 – jak dla lat 2011 i 2012.

^a Balance of population for 2010 is given in two approaches, i.e. considering results of national censuses: A — 2002 census – as for the years 2000 and 2005, B — 2011 census – as for the years 2011 and 2012.

TABL. 2 /45/. **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a		2011	2012	SPECIFICATION
		A	A			
W wieku produkcyjnym	1110868	1112013	1134079	1127066	1118413	Working age
w tym w wieku mobilnym	675198	675231	684997	684813	684260	of which of mobility age
mężczyźni	570288	582770	597698	596116	593257	males
w tym w wieku mobilnym	343127	343407	349276	349376	349124	of which of mobility age
kobiety	540580	529243	536381	530950	525156	females
w tym w wieku mobilnym	332071	331824	335721	335437	335136	of which of mobility age
Miasta	781925	766454	784341	775887	766229	Urban areas
mężczyźni	394563	396280	407688	405041	401404	males
kobiety	387362	370174	376653	370846	364825	females
Wieś	328943	345559	349738	351179	352184	Rural areas
mężczyźni	175725	186490	190010	191075	191853	males
kobiety	153218	159069	159728	160104	160331	females
W wieku poprodukcyjnym	236979	268130	270604	282354	294759	Post-working age
mężczyźni	76185	77696	78881	82686	87278	males
kobiety	160794	190434	191723	199668	207481	females
Miasta	172159	199320	202260	211687	221441	Urban areas
mężczyźni	55324	57501	58977	61971	65480	males
kobiety	116835	141819	143283	149716	155961	females
Wieś	64820	68810	68344	70667	73318	Rural areas
mężczyźni	20861	20195	19904	20715	21798	males
kobiety	43959	48615	48440	49952	51520	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	52,5	52,3	52,0	52,9	53,9	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	44,5	40,9	40,6	40,8	41,3	Males
Kobiety	61,0	64,8	64,7	66,4	68,1	Females

^a Bilans ludności dla 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. opracowany w oparciu o wyniki spisu: A — z NSP'2002 – podobnie jak dla lat 2000 i 2005; B — z NSP'2011 – jak dla lat 2011 i 2012.

^a Balance of population for 2010 is given in two approaches, i.e. considering results of national censuses: A — 2002 census – as for the years 2000 and 2005, B — 2011 census – as for the years 2011 and 2012.

TABL. 3 /46/. **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

W I E K A G E	2005	2010	2011	2012					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					męż- czyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym męż- czyźni of which males	razem total	w tym męż- czyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	1694178	1723741	1722739	1721405	838485	1183574	567360	537831	271125
0–2 lata	47279	55102	52073	49488	25381	32070	16513	17418	8868

TABL. 3 /46/. **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE (cont.)

As of 31 XII

WIEK AGE	2005	2010	2011	2012					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					męż- czyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym męż- czyźni of which males	razem total	w tym męż- czyźni of which males
3-6	64755	66810	70129	72527	36931	47040	24048	25487	12883
7-12	116015	97575	96154	95582	49360	60099	30964	35483	18396
13-15	69417	56875	54074	51764	26427	31963	16338	19801	10089
16-18	74908	64816	62528	59872	30525	37954	19320	21918	11205
19-24	178351	147023	142742	138797	71055	89052	45192	49745	25863
25-29	138828	146786	143998	139208	71350	95605	48528	43603	22822
30-34	121718	141689	141989	144046	73448	101278	51146	42768	22302
35-39	101353	124456	129569	133316	67893	92984	46896	40332	20997
40-44	108905	102923	104876	107893	54704	72754	36409	35139	18295
45-49	142615	109757	105737	103266	52046	68734	33865	34532	18181
50-54	145446	142244	135207	126952	62669	86405	41231	40547	21438
55-59	119584	142635	143563	143918	69401	102909	48144	41009	21257
60-64	60252	114129	121618	126879	60017	94507	43286	32372	16731
65-69	62647	55436	61623	70305	32314	53077	23995	17228	8319
70-74	58183	54996	53424	51826	21141	39182	15990	12644	5151
75-79	45605	47534	47879	47608	16948	35609	12799	11999	4149
80 lat i więcej and more	38317	52955	55556	58158	16875	42352	12696	15806	4179

TABL. 4 /47/. **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 XII

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2005	62	1171908	69,2
TOTAL	2010	63	1188637	69,0
	2011	64	1185967	68,8
	2012	64	1183574	68,8
Poniżej 2000 Below		5	8022	0,5
2000 – 4999		27	86585	5,0
5000 – 9999		7	50481	2,9
10000 – 19999		14	191861	11,1
20000 – 49999		8	258645	15,0
50000 – 99999		1	69724	4,1
100000 – 199999		1	109343	6,4
200000 i więcej and more		1	408913	23,8

TABL. 5 /48/. **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS AND RURAL POPULATION

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2005	103	522270	30,8
TOTAL	2010	103	535104	31,0
	2011	103	536772	31,2
	2012	103	537831	31,2
Poniżej 2000 Below		4	4369	0,3
2000–4999		52	180430	10,5
5000–6999		26	152641	8,9
7000–9999		14	112351	6,5
10000 i więcej and more		7	88040	5,1

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.^a Rural and urban-rural gminas.TABL. 6 /49/. **MEDIANA WIEKU LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI****MEDIAN POPULATION AGE BY SEX**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	36,7	38,3	38,7	39,0	TOTAL
mężczyźni	34,8	36,6	37,1	37,5	males
kobiety	38,8	40,1	40,5	40,8	females
Miasta	38,2	39,6	39,9	40,2	Urban areas
mężczyźni	35,7	37,5	37,9	38,3	males
kobiety	40,6	41,9	42,2	42,5	females
Wieś	33,7	35,7	36,1	36,6	Rural areas
mężczyźni	32,7	34,9	35,3	35,7	males
kobiety	34,9	36,6	37,0	37,5	females

TABL. 7 /50/. **LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO
FAKTYCZNEGO^a****POPULATION AGED 15 AND MORE BY DE FACTO MARITAL STATUS^a**

P Ł Ę Ć STAN CYWILNY FAKTYCZNY	2002			2011			SEX DE FACTO MARITAL STATUS
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
	w tys. in thous.						
OGÓŁEM	1390,8	988,0	402,8	1467,6	1025,6	442,0	TOTAL
Kawalerowie, Panny	393,5	274,4	119,1	381,1	252,4	128,7	Single
Żonaci, Zameężne	760,8	538,9	221,9	769,8	536,8	232,9	Married
Partnerzy, Partnerki	35,2	23,5	11,8	55,7	41,0	14,7	Cohabitants

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.^a Results of the Population and Housing Censuses.

TABL. 7 /50/. **LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO^a (dok.)**
POPULATION AGED 15 AND MORE BY DE FACTO MARITAL STATUS^a (cont.)

P Ł E Ć STAN CYWILNY FAKTYCZNY	2002			2011			S E X DE FACTO MARITAL STATUS
	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
	w tys. <i>in thous.</i>						
Wdowcy, Wdowy	116,5	81,0	35,5	129,5	92,1	37,3	<i>Widowed</i>
Rozwiedzeni, Rozwiedzione	60,7	51,0	9,6	84,6	68,5	16,1	<i>Divorced</i>
Separowani, Separowane ..	15,2	11,4	3,9	7,6	5,5	2,2	<i>Separated</i>
Nieustalony	8,9	7,9	1,0	39,3	29,3	10,0	<i>Unknown</i>
Mężczyźni	670,2	468,6	201,6	708,6	486,5	222,2	Males
Kawalerowie	222,5	149,7	72,8	217,8	139,2	78,6	<i>Single</i>
Żonaci	377,8	267,3	110,5	383,9	267,5	116,4	<i>Married</i>
Partnerzy	17,6	11,7	5,9	28,3	20,9	7,4	<i>Cohabitants</i>
Wdowcy	17,4	12,0	5,4	20,0	14,2	5,7	<i>Widowed</i>
Rozwiedzeni	23,7	19,1	4,7	34,5	26,7	7,8	<i>Divorced</i>
Separowani	6,5	4,7	1,8	3,3	2,2	1,0	<i>Separated</i>
Nieustalony	4,6	4,1	0,5	20,9	15,7	5,2	<i>Unknown</i>
Kobiety	720,6	519,4	201,2	759,0	539,2	219,8	Females
Panny	171,0	124,7	46,3	163,3	113,1	50,1	<i>Single</i>
Zamężne	383,0	271,6	111,4	385,9	269,3	116,6	<i>Married</i>
Partnerki	17,6	11,7	5,9	27,4	20,1	7,3	<i>Cohabitants</i>
Wdowy	99,0	69,0	30,1	109,5	77,9	31,6	<i>Widowed</i>
Rozwiedzone	36,9	31,9	5,0	50,1	41,8	8,3	<i>Divorced</i>
Separowane	8,8	6,7	2,1	4,4	3,3	1,1	<i>Separated</i>
Nieustalony	4,3	3,8	0,4	18,5	13,6	4,8	<i>Unknown</i>
W ODSETKACH							
IN %							
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Kawalerowie, Panny	28,3	27,8	29,6	26,0	24,6	29,1	<i>Single</i>
Żonaci, Zamężne	54,7	54,5	55,1	52,5	52,3	52,7	<i>Married</i>
Partnerzy, Partnerki	2,5	2,4	2,9	3,8	4,0	3,3	<i>Cohabitants</i>
Wdowcy, Wdowy	8,4	8,2	8,8	8,8	9,0	8,4	<i>Widowed</i>
Rozwiedzeni, Rozwiedzione	4,4	5,2	2,4	5,8	6,7	3,6	<i>Divorced</i>
Separowani, Separowane ..	1,1	1,1	1,0	0,5	0,5	0,5	<i>Separated</i>
Nieustalony	0,6	0,8	0,2	2,7	2,9	2,3	<i>Unknown</i>
Mężczyźni	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Males
Kawalerowie	33,2	31,9	36,1	30,7	28,6	35,4	<i>Single</i>
Żonaci	56,4	57,0	54,8	54,2	55,0	52,4	<i>Married</i>
Partnerzy	2,6	2,5	2,9	4,0	4,3	3,4	<i>Cohabitants</i>
Wdowcy	2,6	2,6	2,7	2,8	2,9	2,6	<i>Widowed</i>
Rozwiedzeni	3,5	4,1	2,0	4,9	5,5	3,5	<i>Divorced</i>
Separowani	1,0	1,0	0,9	0,5	0,5	0,5	<i>Separated</i>
Nieustalony	0,7	0,9	0,3	2,9	3,2	2,3	<i>Unknown</i>
Kobiety	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Females
Panny	23,7	24,0	23,0	21,5	21,0	22,8	<i>Single</i>
Zamężne	53,1	52,3	55,4	50,8	49,9	53,0	<i>Married</i>
Partnerki	2,4	2,3	2,9	3,6	3,7	3,3	<i>Cohabitants</i>
Wdowy	13,7	13,3	15,0	14,4	14,5	14,4	<i>Widowed</i>
Rozwiedzone	5,1	6,2	2,5	6,6	7,7	3,8	<i>Divorced</i>
Separowane	1,2	1,3	1,1	0,6	0,6	0,5	<i>Separated</i>
Nieustalony	0,6	0,7	0,2	2,4	2,5	2,2	<i>Unknown</i>

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the Population and Housing Censuses.

TABL. 8 /51/. **LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ^a**
POPULATION AGED 13 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym poziom wykształcenia Of which educational level				
		wyższe tertiary	policealne i średnie post- -secondary and secondary	zasadnicze zawodowe basic vocational	gimnazjalne lower secondary	podstawowe primary
W TYSIĄCACH IN THOUSANDS						
OGÓŁEM 2002	1441,4	144,0	456,9	316,4	x	433,3
TOTAL 2011	1504,2	249,8	470,4	309,4	74,1	286,9
mężczyźni ..... males	727,4	106,7	207,3	195,5	39,4	125,6
kobiety ..... females	776,9	143,0	263,1	113,9	34,6	161,3
Miasta ..... Urban areas	1048,4	207,7	364,1	196,0	45,8	156,2
mężczyźni ..... males	498,1	89,3	159,7	122,8	24,4	64,6
kobiety ..... females	550,2	118,4	204,4	73,2	21,3	91,7
Wieś ..... Rural areas	455,9	42,1	106,3	113,4	28,3	130,7
mężczyźni ..... males	229,2	17,5	47,6	72,6	15,0	61,0
kobiety ..... females	226,6	24,6	58,7	40,8	13,3	69,7

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the Population and Housing Censuses.

TABL. 9 /52/. **LUDNOŚĆ WEDŁUG STRUKTURY IDENTYFIKACJI NARODOWO-ETNICZNEJ
W 2011 R. ^a**
**POPULATION BY THE STRUCTURE OF THE NATIONAL-ETHNIC IDENTITIES
IN 2011 ^a**

IDENTYFIKACJA NARODOWO-ETNICZNA	W tysiącach In thousands	W odsetkach In percent	THE NATIONAL-ETHNIC IDENTITY
O G Ó Ł E M	1723	100,00	GRAND TOTAL
Wyłącznie polska	1658	96,2	Polish only
Polska i niepolska	12	0,7	Polish and non-Polish
Wyłącznie niepolska	6	0,3	Non-Polish only
Nieustalona ^b	47	2,8	Unknown ^b

^a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. ^b Lub bez przynależności narodowo-etnicznej.

^a Results of the Population and Housing Census 2011. ^b Or without national or ethnic identity.

TABL.10 /53/. **LUДНОŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA^a**
POPULATION BY MAIN SOURCE OF MAINTENANCE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem ^b Grand total ^b	Praca Work			Niezarobkowe źródło Non-earned source				Pozostałe dochody osobno niewymienione ^c Other sources of income not elsewhere specified ^c	Na utrzymaniu Maintained persons	Nieustalone źródło utrzymania Unknown source of maintenance
		razem total	najemna hired	na własny rachunek ^d own-account workers ^d	razem total	emerytura ^e retirement pay ^e	renta ^f pension ^f	zasiłki i świadczenia benefits			

W TYSIĄCACH IN THOUSANDS

O GÓŁEM	2002	1698,2	520,4	426,5	93,9	471,8	211,1	156,5	53,8	.	680,1	24,4
TOTAL	2011	1722,9	625,2	523,1	102,1	439,5	296,6	96,7	46,3	44,3	523,9	88,0
Mężczyźni ..	2002	827,6	283,5	224,1	59,4	204,5	88,2	64,9	29,9	.	326,6	12,0
Males	2011	839,7	345,8	280,5	65,4	180,1	114,2	44,6	21,3	22,7	245,9	44,0
Kobiety	2002	870,6	236,9	202,4	34,4	267,3	122,9	91,6	23,9	.	353,5	12,4
Females	2011	883,2	279,4	242,6	36,8	259,4	182,4	52,1	25,0	21,6	278,0	44,0
Miasta	2002	1180,6	385,3	327,4	57,9	326,4	156,8	102,3	32,8	.	446,0	21,7
Urban areas	2011	1187,7	443,8	379,6	64,2	314,6	224,2	62,6	27,7	30,3	331,9	66,0
Wieś	2002	517,7	135,1	99,1	36,0	145,4	54,3	54,1	21,0	.	234,1	2,7
Rural areas	2011	535,1	181,4	143,5	38,0	124,9	72,3	34,0	18,6	14,0	192,0	22,0

W ODSETKACH IN PERCENT

O GÓŁEM	2002	100,0	30,6	25,1	5,5	27,8	12,4	9,2	3,2	.	40,0	1,4
TOTAL	2011	100,0	36,3	30,4	5,9	25,5	17,2	5,6	2,7	2,6	30,4	5,1

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. ^b Dochody z własności tylko w pozycji Ogółem. ^c W 2002 zaliczone do niezarobkowych źródeł. ^{d, e, f} Łącznie: ^d—z dochodami z wynajmu, ^e—z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych, ^f—ze świadczeniem rehabilitacyjnym.

^a Results of the Population and Housing Censuses. ^b Incomes from owning only in the position of Grand total. ^c In 2002 included into the non-earned sources. ^{d, e, f} Including: ^d—incomes from rent ^e—structural pension for farmers, ^f—rehabilitation benefit.

TABL.11 /54/. **GOSPODARSTWA DOMOWE^a WEDŁUG LICZBY OSÓB**
PRIVATE HOUSEHOLDS^a BY NUMBER OF PERSONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Gospodarstwa domowe <i>Private households</i>						Przeciętna liczba osób w gospo- darstwie domo- wym <i>Average number of persons in private hou- sehold</i>
		ogółem <i>total</i>	o liczbie osób <i>by number of persons</i>					
			1	2	3	4	5 i więcej 5 <i>and more</i>	
w tys. <i>in thous.</i>								
O GÓŁEM ...	2002	608,1	151,8	147,7	126,8	109,2	72,6	2,75
TOTAL	2011	639,2	157,1	178,6	136,5	99,3	67,8	2,68
Miasta	2002	448,6	121,3	114,4	97,0	78,0	38,1	2,59
<i>urban area</i>	2011	469,7	124,7	139,3	102,6	68,1	35,0	2,51
Wieś	2002	159,5	30,5	33,3	29,8	31,2	34,6	3,22
<i>rural area</i>	2011	169,5	32,4	39,3	33,9	31,2	32,7	3,14

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

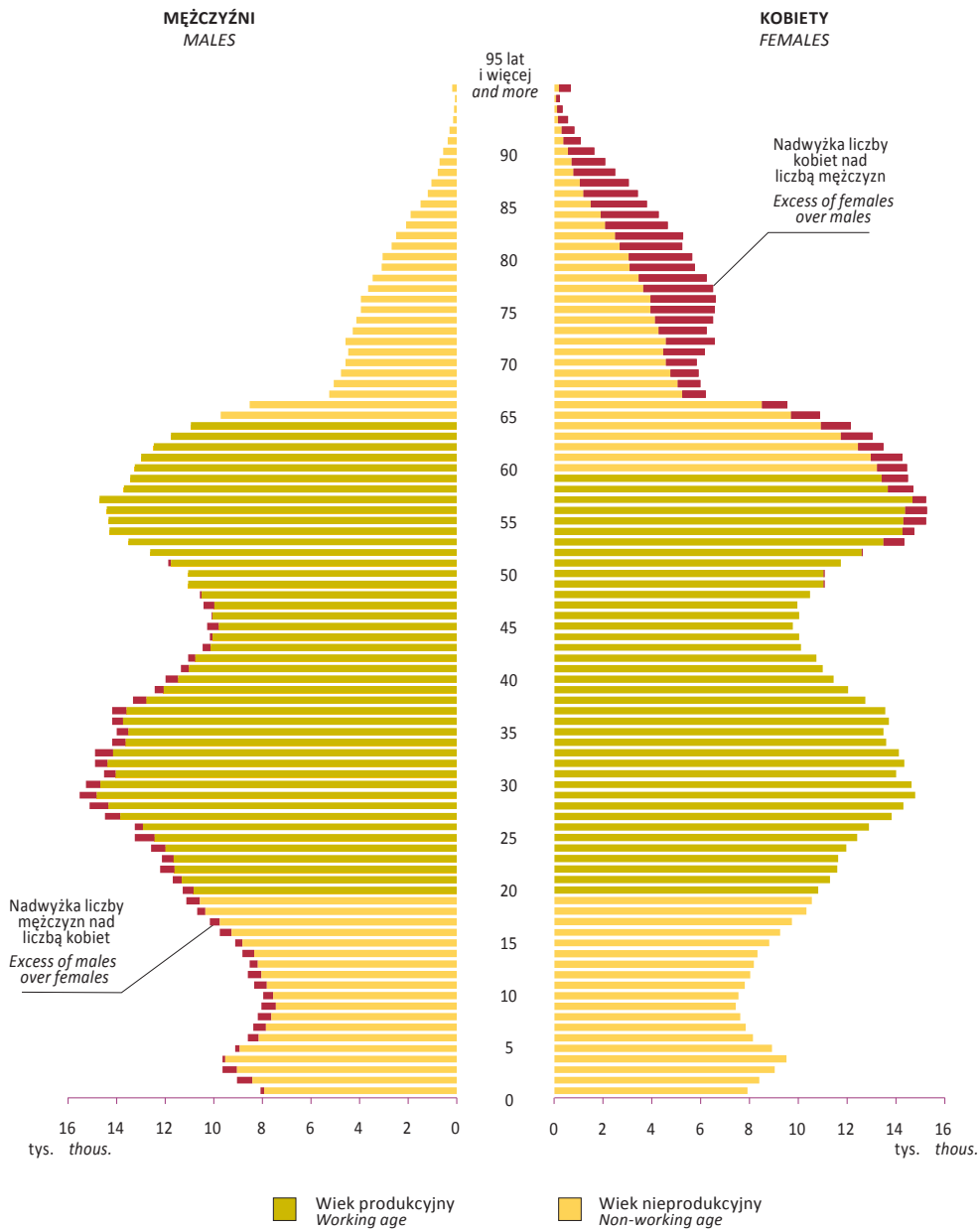
^a Results of the Population and Housing Censuses.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2012 R.

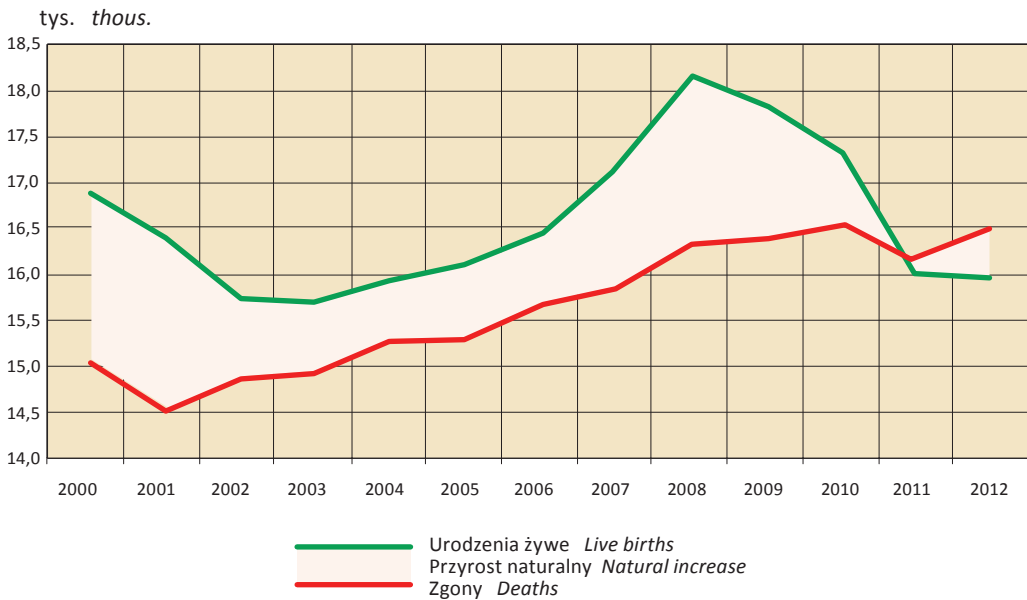
Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2012

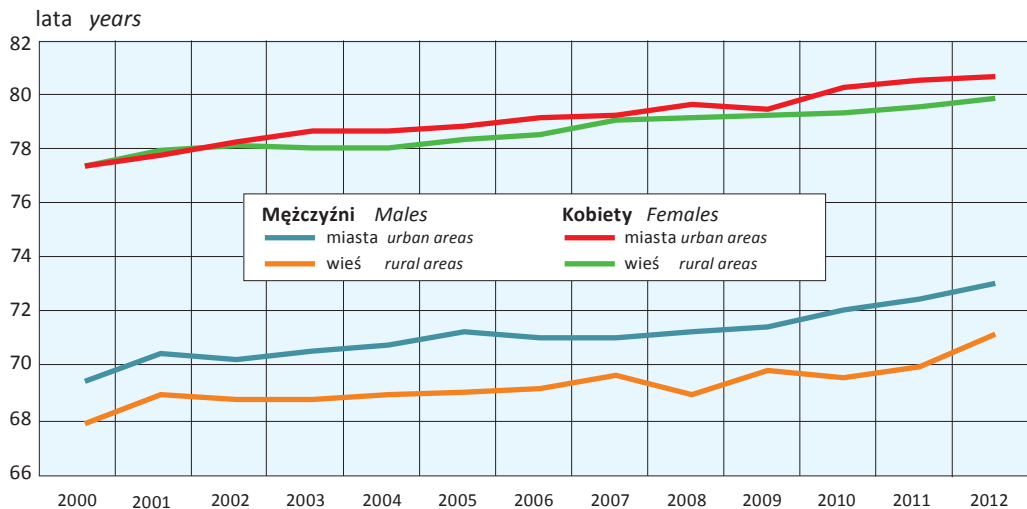
As of 31 XII

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI VITAL STATISTICS

PRZECIĘTNA LICZBA LAT DALSZEGO TRWANIA ŻYCIA DLA OSÓB W WIEKU 0 LAT LIFE EXPECTANCY AT 0 AGE

TABL.12 /55/. **GOSPODARSTWA DOMOWE ^a WEDŁUG SKŁADU RODZINNEGO**
PRIVATE HOUSEHOLDS ^a BY FAMILY COMPOSITION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002			2011			SPECIFICATION
	ogółem	miasta	wieś	ogółem	miasta	wieś	
	total	urban	rural	total	urban	rural	
	total	urban	rural	total	urban	rural	
	w tys. in thous.						
O G Ó Ł E M	608,1	448,6	159,5	639,2	469,7	169,5	TOTAL
Jednorodzinne	422,8	306,2	116,5	424,9	309,6	115,3	One-family
Dwurodzinne	23,8	13,9	9,9	33,3	18,5	14,8	Two-family
Trzyrodzinne i większe	1,1	0,5	0,6	2,6	1,1	1,5	Three-family and more
Nierodzinne	160,5	127,9	32,5	178,4	140,5	37,8	Non-family
jednoosobowe	151,8	.	.	157,1	124,7	32,4	one person
wielosobowe	8,7	.	.	21,3	15,9	5,4	multipersonal

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the Population and Housing Censuses.

TABL.13 /56/. **OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE ^a**
DISABLED PERSONS ^a

DISABLED PERSONS					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2011	2002	2011	SPECIFICATION
	w tys. in thous.		na 1000 ludności per 1000 population		
OGÓŁEM	233,5	210,1	137	122	TOTAL
mężczyźni	111,0	98,4	134	117	males
kobiety	122,5	111,7	141	127	females
Miasta	155,6	150,4	132	127	Urban areas
Wieś	77,8	59,7	150	112	Rural areas

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the Population and Housing Censuses.

TABL. 14 /57/. **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa <i>Marriages</i>		Sepa- racje <i>Separations</i>	Rozwody <i>Divorces</i>	Urodzenia żywe <i>Live births</i>	Zgony <i>Deaths</i>		Przyrost naturalny <i>Natural increase</i>
	ogółem <i>total</i>	w tym wyzna- niowe ^a <i>of which religious^a</i>				ogółem <i>total</i>	w tym niemowląt <i>of which infants</i>	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

O G Ó Ł E M	2005	8441	5147	285	3678	16108	15267	114	841
TOTAL	2010	9521	5260	82	3314	17340	16529	91	811
	2011	8612	4607	80	3657	16002	16149	97	-147
	2012	8559	4391	68	3293	15970	16496	83	-526
Miasta	2005	5933	3489	208	2965	10356	10519	67	-163
<i>Urban areas</i>	2010	6468	3500	68	2687	11192	11438	60	-246
	2011	5860	3064	65	2964	10365	11195	61	-830
	2012	5788	2886	55	2602	10249	11592	60	-1343

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 14 /57/. **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI (dok.)**
VITAL STATISTICS (cont.)

VITAL STATISTICS (cont.)									
WYSZCZEGÓL- NIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Małżeństwa <i>Marriages</i>		Sepa- racje <i>Separations</i>	Rozwody <i>Divorces</i>	Urodzenia żywe <i>Live births</i>	Zgony <i>Deaths</i>		Przyrost naturalny <i>Natural increase</i>
		ogółem <i>total</i>	w tym wyzna- niowe ^a <i>of which religious^a</i>				ogółem <i>total</i>	w tym niemowląt <i>of which infants</i>	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH (dok.) <i>IN ABSOLUTE NUMBERS (cont.)</i>									
Wieś	2005	2508	1658	77	713	5752	4748	47	1004
Rural areas	2010	3053	1760	14	627	6148	5091	31	1057
	2011	2752	1543	15	693	5637	4954	36	683
	2012	2771	1505	13	691	5721	4904	23	817
NA 1000 LUDNOŚCI ^b <i>PER 1000 POPULATION ^b</i>									
OGÓŁEM	2005	5,0	3,0	16,8	2,2	9,5	9,0	7,1	0,5
TOTAL	2010	5,5	3,1	4,8	1,9	10,1	9,6	5,2	0,5
	2011	5,0	2,7	4,6	2,1	9,3	9,4	6,1	-0,1
	2012	5,0	2,5	3,9	1,9	9,3	9,6	5,2	-0,3
Miasta	2005	5,1	3,0	17,8	2,5	8,9	9,0	6,5	-0,1
Urban areas	2010	5,4	2,9	5,7	2,3	9,4	9,6	5,4	-0,2
	2011	4,9	2,6	5,5	2,5	8,7	9,4	5,9	-0,7
	2012	4,9	2,4	4,6	2,2	8,7	9,8	5,9	-1,1
Wieś	2005	4,8	3,1	14,6	1,4	10,9	9,0	8,2	1,9
Rural areas	2010	5,7	3,3	2,6	1,2	11,5	9,5	5,0	2,0
	2011	5,1	2,9	2,8	1,3	10,5	9,2	6,4	1,3
	2012	5,2	2,8	2,4	1,3	10,6	9,1	4,0	1,5

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b W przypadku: separacji – na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil law consequences. ^b In case of: separations – data are presented per 100 thous. population; infant deaths – per 1000 live births.

TABL. 15 /58/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
Stan w dniu 31 XII
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
			ogółem <i>total</i>	przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>		
				męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>		ogółem <i>total</i>	w tym przez rozwód <i>of which by divorce</i>	
OGÓŁEM TOTAL	2005	8441	10474	4974	1822	3678	27,7	9,7	-2310
	2010	9521	10352	5105	1933	3314	27,7	8,9	-1518
	2011	8612	10295	4841	1797	3657	26,6	9,4	-2477
	2012	8559	10075	4875	1907	3293	26,2	8,6	-2324

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 15 /58/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
			ogółem <i>total</i>	przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>		
				męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>		ogółem <i>total</i>	w tym przez rozwód <i>of which by divorce</i>	
Miasta . . . . . <i>Urban areas</i>	2005	5933	7653	3379	1309	2965	28,9	11,2	-2339
	2010	6468	7535	3502	1346	2687	29,6	10,6	-2569
	2011	5860	7591	3346	1281	2964	28,2	11,0	-2844
	2012	5788	7384	3408	1374	2602	27,7	9,8	-2407
Wieś . . . . . <i>Rural areas</i>	2005	2508	2821	1595	513	713	24,9	6,3	29
	2010	3053	2817	1603	587	627	23,9	5,3	256
	2011	2752	2704	1495	516	693	22,9	5,9	367
	2012	2771	2691	1467	533	691	22,7	5,8	84

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 16 /59/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW W 2012 R.**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES
IN 2012

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM ..... GRAND TOTAL	8559	175	2231	3238	1400	570	470	309	166
19 lat i mniej ..... under 20 years	26	15	8	1	2	–	–	–	–
20–24.	1096	94	779	187	28	6	2	–	–
25–29.	3309	51	1132	1832	248	38	8	–	–
30–34.	1920	13	246	907	610	113	30	1	–
35–39.	896	1	49	229	355	199	58	4	1
40–49.	652	–	14	70	132	170	216	45	5
50–59.	356	1	1	10	20	39	121	137	27
60 lat i więcej ..... and more	304	–	2	2	5	5	35	122	133

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 16 /59/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW W 2012 R. (cd.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES
IN 2012 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM (dok.) TOTAL (cont.)									
W tym małżeństwa wyznaniowe ^a	4391	51	1335	2064	659	150	59	40	33
Of which church or religious marriage ^a									
19 lat i mniej . . . . . under 20 years	5	4	1	–	–	–	–	–	–
20–24.	610	23	454	123	8	2	–	–	–
25–29.	2180	21	709	1292	146	11	1	–	–
30–34.	1051	3	147	540	325	33	3	–	–
35–39.	317	–	16	84	144	62	11	–	–
40–49.	138	–	7	23	32	38	32	6	–
50–59.	46	–	1	2	4	4	12	16	7
60 lat i więcej . . . . . and more	44	–	–	–	–	–	–	18	26
MIASTA URBAN AREAS									
R A Z E M . . . . . T O T A L	5788	81	1258	2297	1012	424	354	231	131
19 lat i mniej . . . . . under 20 years	13	9	3	1	–	–	–	–	–
20–24.	597	40	424	115	12	4	2	–	–
25–29.	2174	22	653	1299	172	23	5	–	–
30–34.	1359	9	137	651	455	84	23	–	–
35–39.	662	1	28	170	261	156	43	2	1
40–49.	483	–	12	53	96	126	162	31	3
50–59.	259	–	–	6	12	29	95	95	22
60 lat i więcej . . . . . and more	241	–	1	2	4	2	24	103	105
W tym małżeństwa wyznaniowe ^a	2886	23	735	1466	470	102	41	23	26
Of which church or religious marriage ^a									
19 lat i mniej . . . . . under 20 years	3	3	–	–	–	–	–	–	–
20–24.	333	11	240	79	3	–	–	–	–
25–29.	1445	7	409	922	101	5	1	–	–
30–34.	717	2	69	387	235	22	2	–	–
35–39.	231	–	11	63	103	46	8	–	–
40–49.	94	–	6	14	24	27	21	2	–
50–59.	30	–	–	1	4	2	9	8	6
60 lat i więcej . . . . . and more	33	–	–	–	–	–	–	13	20

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 16 /59/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW W 2012 R. (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES
IN 2012 (cont.)

IN 2012 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	2771	94	973	941	388	146	116	78	35
19 lat i mniej under 20 years	13	6	5	–	2	–	–	–	–
20–24.	499	54	355	72	16	2	–	–	–
25–29.	1135	29	479	533	76	15	3	–	–
30–34.	561	4	109	256	155	29	7	1	–
35–39.	234	–	21	59	94	43	15	2	–
40–49.	169	–	2	17	36	44	54	14	2
50–59.	97	1	1	4	8	10	26	42	5
60 lat i więcej and more	63	–	1	–	1	3	11	19	28
W tym małżeństwa wyznaniowe ^a	1505	28	600	598	189	48	18	17	7
Of which church or religious marriage ^a									
19 lat i mniej under 20 years	2	1	1	–	–	–	–	–	–
20–24.	277	12	214	44	5	2	–	–	–
25–29.	735	14	300	370	45	6	–	–	–
30–34.	334	1	78	153	90	11	1	–	–
35–39.	86	–	5	21	41	16	3	–	–
40–49.	44	–	1	9	8	11	11	4	–
50–59.	16	–	1	1	–	2	3	8	1
60 lat i więcej and more	11	–	–	–	–	–	–	5	6

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 17 /60/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW W 2012 R.**
**MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS
AND BRIDES IN 2012**

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwiedzione <i>divorced</i>
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>				
OGÓŁEM <i>GRAND TOTAL</i>	8559	7104	234	1221
Kawalerowie <i>Single</i>	7130	6547	61	522

TABL. 17 /60/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW W 2012 R. (dok.)**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS
AND BRIDES IN 2012 (cont.)

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwiedzione divorced
O G Ó Ł E M (dok.) T O T A L (cont.)				
Wdowcy ..... Widowers	178	20	75	83
Rozwiedzeni ..... Divorced	1251	537	98	616
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM ..... TOTAL	5788	4711	167	910
Kawalerowie ..... Single	4698	4301	40	357
Wdowcy ..... Widowers	129	15	52	62
Rozwiedzeni ..... Divorced	961	395	75	491
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM ..... TOTAL	2771	2393	67	311
Kawalerowie ..... Single	2432	2246	21	165
Wdowcy ..... Widowers	49	5	23	21
Rozwiedzeni ..... Divorced	290	142	23	125

TABL. 18 /61/. **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE ^a**
CHURCH OR RELIGIOUS ^a

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS		Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
OGÓŁEM	2005	5147	3489	1658
TOTAL	2010	5260	3500	1760
	2011	4607	3064	1543
	2012	4391	2886	1505
Kościół Katolicki		4364	2864	1500
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny		8	6	2
Kościół Ewangelicko-Augsburski		3	2	1
Kościół Chrześcijan Baptystów		2	2	—
Kościół Zielonoświątkowy		11	9	2
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego		2	2	—
Kościół Polskokatolicki		1	1	—

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 19 /62/.

PERMISSION FOR DIVORCE IN 2012									
MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM GRAND TOTAL	3293	4	197	537	650	584	741	444	136
19 lat i mniej Under 20 years	1	–	1	–	–	–	–	–	–
20–24.	58	2	48	7	1	–	–	–	–
25–29.	354	2	96	214	39	3	–	–	–
30–34.	613	–	43	233	288	44	4	1	–
35–39.	634	–	6	63	246	274	43	2	–
40–49.	853	–	3	17	68	245	483	34	3
50–59.	597	–	–	3	6	17	196	347	28
60 lat i więcej and more	183	–	–	–	2	1	15	60	105
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM TOTAL	2602	2	142	410	521	457	588	369	113
19 lat i mniej Under 20 years	1	–	1	–	–	–	–	–	–
20–24.	44	1	37	5	1	–	–	–	–
25–29.	262	1	65	163	30	3	–	–	–
30–34.	499	–	33	181	244	37	3	1	–
35–39.	485	–	4	44	189	215	32	1	–
40–49.	679	–	2	14	50	187	393	30	3
50–59.	481	–	–	3	5	14	147	289	23
60 lat i więcej and more	151	–	–	–	2	1	13	48	87
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	691	2	55	127	129	127	153	75	23
19 lat i mniej Under 20 years	–	–	–	–	–	–	–	–	–
20–24.	14	1	11	2	–	–	–	–	–
25–29.	92	1	31	51	9	–	–	–	–
30–34.	114	–	10	52	44	7	1	–	–
35–39.	149	–	2	19	57	59	11	1	–
40–49.	174	–	1	3	18	58	90	4	–
50–59.	116	–	–	–	1	3	49	58	5
60 lat i więcej and more	32	–	–	–	–	–	2	12	18

TABL. 20 /63/. **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	3678	3314	3657	3293	T O T A L
rozwoły małżeństw:					divorces:
Bez dzieci	1200	1433	1640	1422	Marriages without children
Z dziećmi	2478	1881	2017	1871	Marriages with children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	1538	1205	1328	1205	1
2	700	557	570	525	2
3	161	97	92	101	3
4 i więcej	79	22	27	40	4 and more
Miasta	2965	2687	2964	2602	Urban areas
rozwoły małżeństw:					divorces:
Bez dzieci	1014	1178	1349	1160	Marriages without children
Z dziećmi	1951	1509	1615	1442	Marriages with children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	1271	999	1097	960	1
2	535	431	439	398	2
3	106	63	61	66	3
4 i więcej	39	16	18	18	4 and more
Wieś	713	627	693	691	Rural areas
rozwoły małżeństw:					divorces:
Bez dzieci	186	255	291	262	Marriages without children
Z dziećmi	527	372	402	429	Marriages with children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	267	206	231	245	1
2	165	126	131	127	2
3	55	34	31	35	3
4 i więcej	40	6	9	22	4 and more

^a Poniżej 18 lat.

^a Below the age of 18.

TABL. 21 /64/. **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Urodzenia żywe ...	16108	17340	16002	15970	10249	5721	Live births
chłopcy	8308	8982	8088	8247	5349	2898	males
dziewczęta	7800	8358	7914	7723	4900	2823	females
Małżeńskie	10188	10847	9910	9566	6416	3150	Legitimate
chłopcy	5293	5647	5011	4926	3344	1582	males
dziewczęta	4895	5200	4899	4640	3072	1568	females
Pozamałżeńskie ...	5920	6493	6092	6404	3833	2571	Illegitimate
chłopcy	3015	3335	3077	3321	2005	1316	males
dziewczęta	2905	3158	3015	3083	1828	1255	females
Urodzenia martwe ..	78	73	73	73	43	30	Live still births
chłopcy	36	36	38	46	30	16	males
dziewczęta	42	37	35	27	13	14	females

TABL. 22 /65/. **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a**
ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	16108	8510	5054	1460	555	252	277
TOTAL	2010	17340	8752	5892	1744	537	229	185
	2011	16002	7990	5464	1661	541	188	157
	2012	15970	7922	5534	1586	508	232	188
19 lat i mniej		998	917	76	5	—	—	—
and less								
20–24.		3153	2200	776	144	26	4	3
25–29.		5499	3058	1853	397	137	43	11
30–34.		4265	1386	2005	572	170	80	52
35–39.		1732	325	736	383	131	78	79
40–44.		310	35	84	82	43	25	41
45 lat i więcej		13	1	4	3	1	2	2
and more								

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	2005	100,0	52,8	31,4	9,1	3,4	1,6	1,7
TOTAL	2010	100,0	50,5	34,0	10,1	3,1	1,3	1,1
	2011	100,0	49,9	34,1	10,4	3,4	1,2	1,0
	2012	100,0	49,6	34,7	9,9	3,2	1,5	1,2
19 lat i mniej		6,2	5,7	0,5	0,0	—	—	—
and less								
20–24.		19,7	13,8	4,9	0,9	0,2	0,0	0,0
25–29.		34,4	19,1	11,6	2,5	0,9	0,3	0,1
30–34.		26,7	8,7	12,6	3,6	1,1	0,5	0,3
35–39.		10,8	2,0	4,6	2,4	0,8	0,5	0,5
40–44.		1,9	0,2	0,5	0,5	0,3	0,2	0,3
45 lat i więcej		0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
and more								

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

^a Data on the number of births by order exclude cases in with birth order is unknown.

TABL. 23 /66/. **PLODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Plodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 ^{ab}	36,5	41,0	38,2	38,4	36,1	43,3
15–19 ^a	19,4	19,4	18,4	20,1	16,5	26,2
20–24	63,4	60,6	54,5	54,3	43,2	75,6
25–29	84,4	83,5	78,6	79,4	74,4	90,8
30–34	54,5	65,3	60,5	60,8	61,8	58,6
35–39	21,0	28,9	27,5	26,9	26,5	27,7
40–44	4,9	5,6	5,4	5,9	6,0	5,7
45–49 ^b	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej	1,232	1,308	1,215	1,228	1,130	1,418
Total fertility						
Reprodukcji brutto	0,596	0,630	0,601	0,594	0,540	0,700
Gross reproduction						
Dynamiki demograficznej	1,055	1,049	0,991	0,968	0,884	1,167
Demographic dynamics						

a, b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: *a*—poniżej 15 lat, *b*—50 lat i więcej.

a, b Including births from mothers aged: *a*—below 15, *b*—50 and more.

TABL. 24 /67/. **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Fema- les	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	15267	8300	6967	10519	5614	4905	4748	2686	2062
TOTAL	2010	16529	8972	7557	11438	6129	5309	5091	2843	2248
	2011	16149	8703	7446	11195	5931	5264	4954	2772	2182
	2012	16496	8849	7647	11592	6136	5456	4904	2713	2191
0 lat		83	45	38	60	32	28	23	13	10
1–4 lata		13	6	7	6	3	3	7	3	4
5–9		11	5	6	9	4	5	2	1	1
10–14		13	11	2	6	5	1	7	6	1
15–19		49	36	13	24	19	5	25	17	8
20–24		90	76	14	55	42	13	35	34	1
25–29		90	73	17	56	44	12	34	29	5
30–34		114	85	29	77	56	21	37	29	8
35–39		155	117	38	110	88	22	45	29	16
40–44		234	174	60	146	104	42	88	70	18
45–49		434	329	105	282	214	68	152	115	37
50–54		870	610	260	567	394	173	303	216	87
55–59		1525	1052	473	1060	707	353	465	345	120
60–64		1895	1305	590	1383	939	444	512	366	146
65–69		1379	887	492	985	614	371	394	273	121

TABL. 24 /67/. **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH (dok.)**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED (cont.)

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Grand total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Fema- les</i>	Miasta <i>Urban areas</i>			Wieś <i>Rural areas</i>		
				razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH (dok.) IN ABSOLUTE NUMBERS (cont.)									
70–74.	1549	889	660	1077	601	476	472	288	184
75–79.	2190	1095	1095	1592	788	804	598	307	291
80–84.	2523	1053	1470	1750	750	1000	773	303	470
85 lat i więcej and more	3279	1001	2278	2347	732	1615	932	269	663

NA 100 TYS. LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU
 PER 100 THOUS. POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP

OGÓŁEM	2005	902	1008	801	903	1005	808	901	1015	785
TOTAL	2010	959	1068	855	961	1073	858	953	1056	849
	2011	937	1036	843	943	1042	852	925	1026	822
	2012	958	1055	866	979	1080	885	912	1001	822
0 lat ^a		520	546	492	585	598	571	402	449	354
1–4 lata		18	16	20	13	12	13	28	23	32
5–9		14	12	15	17	15	20	7	7	7
10–14.		16	26	5	12	19	4	22	37	6
15–19.		48	69	26	38	59	16	66	87	43
20–24.		76	125	24	71	107	34	84	157	5
25–29.		64	101	25	57	89	25	77	126	24
30–34.		80	117	41	76	110	42	87	131	40
35–39.		118	175	59	120	190	49	113	140	84
40–44.		220	322	114	204	290	117	253	386	108
45–49.		415	626	202	405	625	192	437	627	225
50–54.		664	945	391	632	922	368	733	988	447
55–59.		1061	1516	636	1026	1462	643	1149	1639	617
60–64.		1525	2216	903	1490	2199	886	1629	2259	959
65–69.		2089	2932	1376	1975	2722	1358	2444	3549	1436
70–74.		2944	4186	2103	2717	3756	2013	3638	5499	2378
75–79.		4593	6429	3572	4481	6158	3537	4920	7249	3674
80–84.		7367	9720	6278	7002	9191	5940	8352	11336	7141
85 lat i więcej and more		14477	17815	13376	14339	17317	13302	14836	19325	13558

^a Na 100 tys. urodzeń żywych.

^a Per 100 live births.

TABL. 25 /68/. **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN ^a**
DEATHS BY SELECTED CAUSES ^a

LATA PRZYCZYNY ZGONÓW		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta	Wieś	YEARS CAUSES OF DEATHS
		Total	Males	Females	Urban areas	Rural areas	
		na 100 tys. ludności per 100 thous. population					
OGÓŁEM	2005	902	1008	801	903	901	TOTAL of which: Infectious and parasitic diseases of which tuberculosis and sequelae of tuberculosis
	2010	959	1068	855	961	953	
	2011	937	1036	843	943	925	
w tym:							
Choroby zakaźne i pasożytnicze		10	12	8	11	7	
w tym gruźlica i następstwa gruźlicy		1	2	0	1	1	

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision)".

of which:
 Infectious and parasitic diseases
 of which tuberculosis and
 sequelae of tuberculosis

TABL. 25 /68/. **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN ^a (dok.)**
DEATHS BY SELECTED CAUSES CAUSES ^a (cont.)

LATA PRZYCZYNY ZGONÓW	Ogółem <i>Total</i>	Mężczyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	YEARS CAUSES OF DEATHS
	na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>					
Nowotwory.	256	287	227	269	228	Neoplasms
w tym nowotwory złośliwe.	248	279	218	261	219	of which malignant neoplasms
w tym:						of which:
nowotwór złośliwy żołądka. . .	12	17	7	11	13	malignant neoplasm of stomach
nowotwór złośliwy trzustki . . .	11	11	11	12	8	malignant neoplasm of pancreas
nowotwór złośliwy tchawicy, oskrzela i płuca	62	88	37	62	60	malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung
nowotwór złośliwy sutka u kobiet	14	x	26	15	10	malignant neoplasm of female breast
nowotwór złośliwy szyjki macicy	5	x	9	5	5	malignant neoplasm of cervix uteri
nowotwór złośliwy gruczołu krokowego	10	20	x	10	9	malignant neoplasm of prostate
białaczka	7	7	7	7	7	leukemia
Choroby krwi i narządów krwio- twórczych ^Δ	0	0	0	0	0	Diseases of the blood and blood- forming organs ^Δ
Zaburzenia wydzielania wewnętrż- nego, stanu odżywiania i prze- miany metabolicznej	17	17	17	18	15	Endocrine, nutritional and meta- bolic diseases
w tym cukrzyca	17	17	17	17	15	of which diabetes mellitus
Zaburzenia psychiczne	3	5	0	2	3	Mental and behavioural disorders
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów.	9	10	9	9	10	Diseases of the nervous system and sense organs
Choroby układu krążenia.	406	394	418	402	415	Diseases of the circulatory system
w tym:						of which:
choroba nadciśnieniowa	22	21	24	21	26	hypertensive diseases
choroba niedokrwienna serca . .	110	122	97	110	109	ischemic heart disease
w tym ostry zawał serca.	46	59	34	46	46	of which acute myocardial infarction
choroby naczyń mózgowych. . .	69	63	75	65	78	diseases of cerebrovascular
miażdżycy.	43	32	53	40	50	atherosclerosis
Choroby układu oddechowego . .	46	54	39	46	46	Diseases of the respiratory system
Choroby układu trawiennego . . .	42	49	36	44	38	Diseases of the digestive system
w tym zwłóknienie i marskość wątroby	8	10	6	7	8	of which fibrosis and cirrhosis of liver
Choroby układu kostno-stawowego, mięśni i tkanki łącznej	1	0	1	1	1	Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue
Choroby układu moczowo- -płciowego	13	14	12	14	11	Diseases of the genitourinary system
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym.	3	4	2	3	4	Conditions originating in the perinatal period
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	2	3	1	2	2	Congenital anomalies ^Δ
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	63	81	46	61	67	Symptoms and ill-defined conditions ^Δ
Zewnętrzne przyczyny zgonu . . .	65	105	26	60	76	Injuries and poisonings by external cause
w tym:						of which:
wypadki komunikacyjne	10	15	5	8	13	transport accidents
samobójstwa.	19	34	5	17	25	intentional self-harm

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision)".

TABL. 26 /69/. **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziew- częta Fema- les	Miasta <i>Urban areas</i>			Wieś <i>Rural areas</i>		
				razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

O GÓ Ł E M 2005	114	51	63	67	31	36	47	20	27
T O T A L 2010	91	50	41	60	28	32	31	22	9
. 2011	97	63	34	61	40	21	36	23	13
. 2012	83	45	38	60	32	28	23	13	10
0–27 dni 0–27 days	53	27	26	37	19	18	16	8	8
0–6	38	18	20	27	13	14	11	5	6
w tym 0 ^a of which 0 ^a	24	11	13	16	8	8	8	3	5
7–13	7	4	3	5	3	2	2	1	1
14–20	6	5	1	4	3	1	2	2	–
21–27	2	–	2	1	–	1	1	–	1
28–29 dni 28–29 days	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1 miesiąc 1 month	10	6	4	9	5	4	1	1	–
2	4	2	2	3	1	2	1	1	–
3	4	3	1	3	3	–	1	–	1
4	5	2	3	2	–	2	3	2	1
5	1	1	–	1	1	–	–	–	–
6	2	1	1	2	1	1	–	–	–
7	1	1	–	–	–	–	1	1	–
8	1	1	–	1	1	–	–	–	–
10 miesięcy 10 months	2	1	1	2	1	1	–	–	–

NA 100 TYS. URODZEŃ ŻYWYCH
 PER 100 THOUS. OF LIVE BIRTHS OF EACH SEX

O GÓ Ł E M 2005	708	614	808	647	580	718	817	675	968
T O T A L 2010	525	557	491	536	479	598	504	701	299
. 2011	606	779	430	589	769	407	639	796	473
. 2012	520	546	492	585	598	571	402	449	354
0–27 dni 0–27 days	332	327	337	361	355	367	280	276	283
0–6	238	218	259	263	243	286	192	173	213
w tym 0 ^a of which 0 ^a	150	133	168	156	150	163	140	104	177
7–13	44	49	39	49	56	41	35	35	35
14–20	38	61	13	39	56	20	35	69	–
21–27	13	–	26	10	–	20	17	–	35
28–29 dni 28–29 days	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1 miesiąc 1 month	63	73	52	88	93	82	17	35	–
2	25	24	26	29	19	41	17	35	–
3	25	36	13	29	56	–	17	–	35
4	31	24	39	20	–	41	52	69	35
5	6	12	–	10	19	–	–	–	–
6	13	12	13	20	19	20	–	–	–
7	6	12	–	–	–	–	17	35	–
8	6	12	–	10	19	–	–	–	–
10 miesięcy 10 months	13	12	13	20	19	20	–	–	–

^a Przez 0 dni określa się wiek żywo urodzonego noworodka, który nie przeżył 24 godzin.

^a 0 day indicated the age of new live born infant, who did not survive 24 hours.

TABL. 27 /70/. **ZGONY NIEMOWŁAT WEDŁUG PRZYCZYN ^a**
INFANT DEATHS BY CAUSES ^a

LATA PRZYCZYNY ZGONÓW	Ogółem Total		Męż- czyźni Males	Kobiety Fema- les	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	YEARS CAUSES OF DEATHS
	w licz- bach bez- względ- nych <i>in abso- lute num- bers</i>	na 100 tys. urodzeń żywych <i>per 100 thous. live births</i>					
O G Ó Ł E M							TOTAL
2005	114	708	614	808	647	817	
2010	91	525	557	491	536	504	
2011	97	606	779	430	589	639	
w tym:							<i>of which:</i>
Choroby układu nerwowego, narządów zmysłów i ukła- du krążenia.	2	12	12	13	10	18	<i>Diseases of the nervous system and sense or- gans</i>
Choroby układu oddech- owego.	2	12	25	—	—	35	<i>Diseases of the respira- tory system</i>
w tym zapalenie płuc . . .	1	6	12	—	—	18	<i>of which pneumonia</i>
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	24	150	210	88	154	142	<i>Congenital anomalies^Δ</i>
w tym:							<i>of which:</i>
wrodzone wady rozwojo- we układu nerwowego .	2	12	—	25	10	18	<i>congenital malformations of the nervous system</i>
wrodzone wady serca . . .	11	69	111	25	58	89	<i>congenital heart defects</i>
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	55	344	445	240	318	390	<i>Conditions originating in the perinatal period</i>
w tym:							<i>of which:</i>
zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwojem płodu	40	250	334	164	222	302	<i>disorders related to length of gestation and fetal growth</i>
zespół zaburzeń oddycha- nia noworodka i inne sta- ny układu oddechowego	7	44	62	25	39	53	<i>respiratory disorders specific to the perinatal period</i>
Zewnętrzne przyczyny zgonu	7	44	25	63	39	53	<i>Injuries and poisonings by external cause</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision)".

TABL. 28 /71/. **ZAMACHY SAMOBÓJCZE ^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
O G Ó Ł E M	272	206	245	229	177	TOTAL
w tym dokonane	209	136	155	128	107	of which committed
Miasta	189	117	168	158	116	Urban areas
Wieś	81	86	77	71	61	Rural areas

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku oraz w podziale na miasta i wieś – również przypadków o nieustalonym miejscu zdarzenia.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown as well as in 2010 – data by urban and rural areas – cases, in which the place of incident is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Szczecin.

TABL. 28 /71/. **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ (dok.)**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	3	2	2	–	–	14 and less
15 – 19	24	23	22	17	11	15 – 19
20 – 29	56	41	49	61	51	20 – 29
30 – 49	102	53	86	75	58	30 – 49
50 – 69	62	68	69	61	47	50 – 69
70 lat i więcej	20	19	16	12	7	70 and more

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku oraz w podziale na miasta i wieś – również przypadków o nieustalonym miejscu zdarzenia.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown as well as in 2010 – data by urban and rural areas – cases, in which the place of incident is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Szczecin.

TABL. 29 /72/. **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
		0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES						
OGÓŁEM	2005	70,6	56,2	42,1	28,6	17,3
TOTAL	2010	71,3	56,9	42,6	28,9	17,5
	2011	71,8	57,5	43,3	29,7	18,1
	2012	72,6	58,1	43,9	30,0	18,5
Miasta		73,1	58,7	44,4	30,5	18,9
Urban areas						
Wieś		71,2	56,7	42,6	28,7	17,1
Rural areas						
KOBIETY FEMALES						
OGÓŁEM	2005	78,8	64,6	49,8	35,4	22,3
TOTAL	2010	80,1	65,6	50,8	36,3	23,1
	2011	80,4	65,9	51,1	36,7	23,4
	2012	80,5	66,1	51,3	36,7	23,4
Miasta		80,7	66,3	51,5	36,9	23,6
Urban areas						
Wieś		79,9	65,3	50,6	36,0	22,9
Rural areas						

TABL. 30 /73/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę abroad	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM TOTAL	2005	21814	13514	7965	335	23537	13637	8882	1018	-1723
	2010	21361	12802	7820	739	22298	12276	9457	565	-937
	2011	21817	12981	8087	749	22672	12633	9406	633	-855
	2012	20024	11604	7573	847	20857	11646	8570	641	-833
Miasta ..... Urban areas	2005	12721	6791	5692	238	15341	7807	6623	911	-2620
	2010	11961	5857	5510	594	14212	6700	7083	429	-2251
	2011	12404	6143	5695	566	14244	6682	7057	505	-1840
	2012	11617	5461	5469	687	13026	6163	6362	501	-1409
Wieś ..... Rural areas	2005	9093	6723	2273	97	8196	5830	2259	107	897
	2010	9400	6945	2310	145	8086	5576	2374	136	1314
	2011	9413	6838	2392	183	8428	5951	2349	128	985
	2012	8407	6143	2104	160	7831	5483	2208	140	576

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM TOTAL	2005	12,9	8,0	4,7	0,2	13,9	8,1	5,2	0,6	-1,0
	2010	12,4	7,4	4,5	0,4	12,9	7,1	5,5	0,3	-0,5
	2011	12,7	7,5	4,7	0,4	13,2	7,3	5,5	0,4	-0,5
	2012	11,6	6,7	4,4	0,5	12,1	6,8	5,0	0,4	-0,5
Miasta ..... Urban areas	2005	10,9	5,8	4,9	0,2	13,2	6,7	5,7	0,8	-2,2
	2010	10,0	4,9	4,6	0,5	11,9	5,6	6,0	0,4	-1,9
	2011	10,4	5,2	4,8	0,5	12,0	5,6	5,9	0,4	-1,5
	2012	9,8	4,6	4,6	0,6	11,0	5,2	5,4	0,4	-1,2
Wieś ..... Rural areas	2005	17,2	12,8	4,3	0,2	15,5	11,1	4,3	0,2	1,7
	2010	17,6	12,8	4,5	0,3	15,8	11,1	4,4	0,2	1,8
	2011	17,6	12,8	4,5	0,3	15,7	11,1	4,4	0,2	1,8
	2012	15,6	11,4	3,9	0,3	14,6	10,2	4,1	0,3	1,1

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Deregistrations.

TABL. 31 /74/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innych województw from other voivodships	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innych województw to other voivodships

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM ... TOTAL	2005	21479	16172	5307	22519	16172	6347
	2010	20622	16033	4589	21733	16033	5700
	2011	21068	16395	4673	22039	16395	5644
	2012	19177	15103	4074	20216	15103	5113
Miasta ..... Urban areas	2005	12483	8802	3681	14430	9747	4683
	2010	11367	8167	3200	13783	9670	4113
	2011	11838	8570	3268	13739	9730	4009
	2012	10930	8038	2892	12525	8847	3678
Wieś ..... Rural areas	2005	8996	7370	1626	8089	6425	1664
	2010	9255	7866	1389	7950	6363	1587
	2011	9230	7825	1405	8300	6665	1635
	2012	8247	7065	1182	7691	6256	1435

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM ... TOTAL	2005	12,7	9,6	3,1	13,3	9,6	3,8
	2010	12,0	9,3	2,7	12,6	9,3	3,3
	2011	12,2	9,5	2,7	12,8	9,5	3,3
	2012	11,1	8,8	2,4	11,7	8,8	3,0
Miasta ..... Urban areas	2005	10,7	7,6	3,2	12,4	8,4	4,0
	2010	9,6	6,9	2,7	11,6	8,1	3,5
	2011	10,0	7,2	2,8	11,6	8,2	3,4
	2012	9,2	6,8	2,4	10,6	7,5	3,1
Wieś ..... Rural areas	2005	17,1	14,0	3,1	15,3	12,2	3,2
	2010	17,3	14,7	2,6	14,9	11,9	3,0
	2011	17,2	14,6	2,6	15,5	12,4	3,1
	2012	15,3	13,1	2,2	14,3	11,6	2,7

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Deregistrations.

TABL. 32 /75/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM 2005	21479	10390	11089	22519	10774	11745	-1040	- 84	-656
TOTAL 2010	20622	9729	10893	21733	10220	11513	-1111	-491	-620
2011	21068	10086	10982	22039	10470	11569	-971	-384	-587
2012	19177	9073	10104	20216	9525	10691	-1039	-452	-587
0-4 lata	2020	1032	988	2095	1085	1010	-75	-53	-22
5-9	1347	712	635	1396	733	663	-49	-21	-28
10-14.	888	435	453	936	460	476	-48	-25	-23
15-19.	846	411	435	891	434	457	-45	-23	-22
20-24.	1579	498	1081	1693	505	1188	-114	-7	-107
25-29.	3468	1491	1977	3729	1550	2179	-261	-59	-202
30-34.	2680	1311	1369	2861	1384	1477	-181	-73	-108
35-39.	1758	927	831	1892	997	895	-134	-70	-64
40-44.	986	504	482	1071	564	507	-85	-60	-25
45-49.	727	406	321	733	415	318	-6	-9	3
50-54.	689	361	328	693	367	326	-4	-6	2
55-59.	671	338	333	665	347	318	6	-9	15
60-64.	601	281	320	621	300	321	-20	-19	-1
65 lat i więcej . . . . and more	917	366	551	940	384	556	-23	-18	-5

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Deregistrations.

TABL. 33 /76/. **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM 2005	335	178	157	1018	533	485	-683	-355	-328
TOTAL 2010	739	429	310	565	262	303	174	167	7
2011	749	402	347	633	294	339	116	108	8
2012	847	433	414	641	276	365	206	157	49

TABL. 33 /76/. **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW (dok.)**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS (cont.)

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
0–4 lata	358	180	178	41	18	23	317	162	155
5–9	31	14	17	39	17	22	-8	-3	-5
10–14.	12	7	5	34	18	16	-22	-11	-11
15–19.	19	5	14	47	25	22	-28	-20	-8
20–24.	30	18	12	49	23	26	-19	-5	-14
25–29.	66	38	28	83	36	47	-17	2	-19
30–34.	79	48	31	110	46	64	-31	2	-33
35–39.	57	31	26	68	31	37	-11	-	-11
40–44.	38	22	16	54	17	37	-16	5	-21
45–49.	26	12	14	34	13	21	-8	-1	-7
50–54.	30	14	16	21	11	10	9	3	6
55–59.	40	20	20	28	10	18	12	10	2
60–64.	30	11	19	18	8	10	12	3	9
65 lat i więcej . . . . and more	31	13	18	15	3	12	16	10	6

TABL. 34 /77/. **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE**
Stan w dniu 31 XII
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS
As of 31 XII

Lp.	KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	2005	2010	2011	2012
		jednostki kościelne ^a		church units ^a	
	Kościół Katolicki Catholic Church				
1	Kościół Rzymskokatolicki ^b	486	490	490	493
	Starokatolickie Old Catholic				
2	Kościół Starokatolicki Mariawitów ^c	—	—	—	—
3	Kościół Polskokatolicki ^c	3	4	3	2
4	Polski Narodowy Katolicki Kościół w RP	.	1	1	3
	Prawosławne Orthodox				
5	Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{cd}	41	42	42	42
	Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition				
6	Kościół Ewangelicko-Augsburski ^{ce}	2	16 ^g	16	16
7	Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny	1	1	1	.
8	Kościół Chrystusowy w RP (do 2010 r. pn. Wspólnota Kościółów Chrystusowych w RP)	8	8 ^g	7	6
9	Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	10	11	11	12
10	Kościół Ewangelicko-Reformowany ^c	—	—	—	—
11	Kościół Zielonoświątkowy	16	13	13	13
12	Kościół Boży w Chrystusie	6	6	6	6
13	Kościół Chrystusowy	—	1 ^h	—	—
14	Kościół Chrześcijan Baptystów ^e	8	5	6	.
15	Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	2	2	2	2
16	Kościół Ewangelicko-Metodystyczny ^e	2	2	2	2
17	Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	.	2	2	2
18	Kościół Wolnych Chrześcijan	4	3	3	3
19	Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	13	9	9	9
20	Ewangeliczny Związek Braterski	15	14	14	14
21	Kościół Boży w Polsce	.	1	1	.

^a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji: koszalińsko-kołobrzeszkiej Ekumenicznej. ^d Dane dotyczą diecezji wrocławsko-szczecińskiej. ^e Dane dotyczą diecezji wrocławskiej. ^f, ^g, ^h Dane

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b Data concern diocese: koszalińsko-kołobrzeszka in the Polish Ecumenical Council. ^d Data concern wrocławsko-szczecińska Diocese. ^e Data concern Wrocławska

2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	Lp.
duchowni <i>clergy</i>				wierni, wyznawcy <i>adherents, faithful</i>				
1240	1256	1294	1283	1860000	1840000	1835000	1833058	1
—	—	—	—	10	7	6	6	2
3	4	3	2	641	942	1178	1178	3
.	—	1	1	.	20	40	120	4
38	38	38	38	41650	40700	40700	40700	5
4	17 ^f	18	19	.	2672 ^f	2463	2452	6
1	1	1	.	100	100	100	.	7
12	14 ^g	14	16	1000	700 ^g	517	508	8
3	3	3	4	456	466	495	577	9
—	—	—	—	20	15	15	15	10
25	19	19	19	1236	1166	1199	1231	11
19	23	17	16	375	437	441	437	12
1	1 ^h	—	—	41	40 ^h	—	—	13
6	6	6	.	331	319	340	.	14
1	1	1	1	27	28	28	28	15
1	1	2	1	82	79	79	79	16
.	3	3	2	.	105	105	95	17
7	5	5	5	132	115	124	106	18
14	12	12	12	521	401	407	413	19
15	10	10	10	250	240	250	250	20
.	1	2	.	.	4	9	.	21

i szczecińsko-kamieńskiej, liczba wiernych dotyczy osób ochrzczonych. c Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie dotyczą: f—2009 r., g—2008 r. h—2006 r.

kołobrzegi and szczecińsko-kamieński, data on number of adherents concern baptized persons. c Church associated Diocese. f, g, h Data concern: f—2009, g—2008, h—2006.

TABL. 34 /77/. **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS (cont.)
As of 31 XII

Lp.	KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	2005	2010	2011	2012
		Jednostki kościelne ^a		Church units ^a	
	Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.) Protestant and Protestant-tradition (cont.)				
1	Nowoapostolski Kościół w Polsce	3	3	3	3
2	Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	1	1	1	1
3	Świecki Ruch Misyjny "Epifania"	4	3	2	2
4	Wspólnota Unitarian Uniwersalistów ^b	1	3	3	4
	Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions				
5	Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce	3	5 ^c	.	.
6	Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang w Polsce	—	—	—	.
7	Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	1	1	1	1
8	Związek AJAPA YOGA	—	—	—	—
	Inne Others				
9	Związek Wyznania Świadków Jehowy	124	123	.	.
10	Instytut Wiedzy o Tożsamości "Misja Czaitanii"	—	—	—	—
11	Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich (Mormoni)	.	1	1	.
12	Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża ^{de}	1	1	1	1
13	Rodzima Wiara	3	3 ^c	1	.

^a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą całego kraju ^{c, d} Dane dotyczą: (luźno związanych) – w 2005 r.— 30 członków, 2010 r.—17, 2011 r.—13, 2012 r.—15.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b concern the whole country. members, (loose denominational ties) – in 2005—30 members, 2010—17, 2011—13, 2012—15.

2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	Lp.
Duchowni <i>Clergy</i>				Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>				
4	4	4	4	358	339	339	344	1
12	11	11	8	75	79	81	75	2
16	11	10	12	84	51	51	50	3
3	3	5	5	285	257	224	220	4
3	4 ^c	.	.	300	450 ^c	.	.	5
—	—	—	.	73	100	100	.	6
2	1	1	1	5	5	5	5	7
—	—	—	—	48	53	53	53	8
—	—	.	.	127729 ^b	8655	.	.	9
25	25	25	25	60	115	115	115	10
.	2	2	.	.	17	19	.	11
—	—	—	—	57	40	42	47	12
3	3 ^c	2	.	90	100 ^c	90	.	13

c—2008 r., d—2006 r. e Dane dotyczą Centrum Koszalin – uczniów (osób silnie związanych z wyznaniem) oraz członków

c, d Data concern: c—2008, d—2006. e Data concern Koszalin Center – students (strong denominational ties) and

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1, 2 opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 przeprowadzonego w okresie od 1 IV do 30 VI 2011 r. według stanu w dniu 31 III 2011 r. o godz. 24.00. Podstawą prawną NSP 2011 stanowiły Ustawa z dnia 4 III 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. (Dz. U. z 26 III 2010 r. nr 47, poz. 277) wraz z aktami wykonawczymi do ustawy oraz Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 763/2008 z dnia 9 VII 2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań (Dz. U. UE. L. z dnia 13 VIII 2008 r. Nr 218).

Spis ludności 2011 obejmował osoby stale zamieszkałe na obszarze Polski bez względu na fakt, czy te osoby przebywały w kraju w czasie spisu czy też były za granicą oraz osoby przebywające czasowo.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) oraz biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
  - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
  - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych); jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące. Ponadto pomagający członkowie rodziny, którzy nie wykonywali pracy w badanym tygodniu według NSP 2011 nie byli zaliczani do osób pracujących.
- 2) za **bezrobotne** uznaje się osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
  - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
  - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1, 2 were compiled on the basis of the National Census of Population and Housing 2011 carried out in the period between 1 IV and 30 VI 2011 according to the state on III 31, 2011 at 24.00 hours. The legal bases for the National Census of Population and Housing 2011 constituted the Act of 4 III 2010 on National Census of Population and Housing in 2011 (Journal of Laws of 26 III 2010 No. 47, item 277) with its executive legislative provisions and the Regulation (EC) of the European Parliament and Council No 763/2008 of 9 VII 2008 on the censuses of population and housing (Official Journal of the European Union L. 218 of 13 VIII 2008).

The 2011 Census included persons permanently residing in the Polish territory, regardless whether they stayed in the country during the census or were abroad, and temporary residents.

2. The main criterion for dividing the population into economically active (employed and unemployed) and the inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are persons who during the reference week:
  - performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or a family-owned business outside agriculture,
  - formally had a job, but did not perform it (e.g. due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather) if the break in employment did not exceed 3 months. Moreover, according to the 2011 Census, contributing family members who did not perform work during the reference week were not counted among the employed.
- 2) **unemployed persons** are persons aged 15–74, who simultaneously fulfilled three conditions:
  - within the reference week were not employed,
  - within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,

- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono również osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

4. Ze względu na zaokrąglania dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
  - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami, patrz ust. 5 na str. 132,
  - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
  - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;

- were available for work within a 2-week period following the reference week.

The unemployed also include persons who found work and were waiting to begin it within a 3-month period and were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed

The **activity rate** is calculated as the share of economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **unemployment rate** calculated as the share of unemployed (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.e. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
  - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e. working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land, with certain exemptions, see item 5 on page 132.
  - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,
  - c) other self-employed persons, e.g. persons practising learned professions;
- 3) outworkers;

- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz innych spółdzielni powstałych na ich bazie i spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII w latach 2002–2009 wyznaczono na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002–2009 nie zaliczono osób pracujących:
  - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
  - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

- 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives, other co-operatives set up on the basis of mentioned above co-operatives and agricultural farmers' co-operatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis, as defined by a given company or for a given position. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning persons employed on private farms in agriculture as of 31 XII in the years 2002–2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002 and since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2002–2009 are not included the following employed persons:
  - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs;
  - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;
- 2) since 2010 all persons employed on those farms have been included, regardless of area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnionych według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. W tabl. 5 dane prezentowane są według faktycznego miejsca pracy pracownika, natomiast w pozostałych tablicach – według siedziby zarządu jednostki.

11. Informacje zawarte w tabl. 6,8–11 obejmują podmioty gospodarcze o liczbie pracujących powyżej 9 osób, oraz jednostki budżetowe, zakłady budżetowe i do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych. Dane nie obejmują podmiotów sporządzających sprawozdania z działalności: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

12. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

13. **Nowo utworzone miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

14. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

6. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) **the employment, on a given day of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. **Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

9. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. In table 5 data are presented by actual workplace of employed person, however in other tables – by seat of management of unit.

11. Information included in tables 6,8–11 covers economic entities employing over 9 persons, budget units, budget establishments and since 2010 auxiliary enterprises of budget units. Data do not include entities reporting activities of foundations, associations, political parties, trade unions, social organisations, employers organisations, economic and professional self-government.

12. **Vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) the positions and jobs were actually vacant on the survey day,
- 2) the employer made efforts to find people willing to take up the job,
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

13. **Newly created jobs** are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

14. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees and since 2009 seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

Do **korzystających z urlopów wychowawczych** zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym zakład pracy udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 XII 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania urlopu wychowawczego (Dz. U. Nr 230, poz. 2291).

13. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and to 2008 unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and to 2008 unpaid vacations) during a survey period to the number of full-time employees as of 31 XII in a year preceding the survey period.

Persons **taking child-care leave** include persons (mothers as well as other persons authorized to care for the child), to whom a workplace has granted leave in accordance with the regulations of the decree of the Council of Minister of Economy, Labour and Social Policy dated 16 XII 2003 concerning detailed conditions of granting a child-care leave (Journal of Laws No. 230, item 2291).

13. Data regarding school leavers starting work for the first time concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).

Bezrobocie

1. Dane o liczbie bezrobotnych zarejestrowanych, zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami), obejmują osoby niezatrudnione i niewykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne – zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępujące do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie niestacjonarnych (do 2006 r. – wieczorowych, zaocznych lub eksternistycznych), zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

Unemployment

1. Data regarding registered unemployed persons in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws No. 69 item 415 with later amendments) include persons who are not employed and not performing any income-generating work, able and ready to take full-time employment (or in case of disabled persons – are able and ready to take employment at least half the full work-time required within a given occupation or service), are not attending any full-time school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or higher education institutions in part-time study system (to 2006 - evening, weekend and extra curriculum education system), registered in the powiat labour office corresponding to the person's permanent or temporary place of residence, and seeking employment or any other income-generating work if they, among others:

- 1) ukończyły 18 lat;
  - 2) kobiety nie ukończyły 60 lat, a mężczyźni – 65 lat;
  - 3) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, nie pobierają: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
  - 4) nie są właścicielami lub posiadaczami (samodzielnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
  - 5) nie uzyskują przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba, że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie;
  - 6) nie posiadają wpisu do ewidencji działalności gospodarczej albo nie podlegają – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
  - 7) nie są tymczasowo aresztowane lub nie odbywają kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego;
  - 8) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
  - 9) nie pobierają, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;
  - 10) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania
- 1) *are aged 18 or more;*
  - 2) *are aged less than 60 (women), less than 65 (men);*
  - 3) *did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, pension due to training, disability welfare pension, survivor's pension in an amount not excess of half the minimum job salary, or after termination of employment other gainful employment, cessation of non-agricultural activities, do not receive teachers' compensation benefits, are not receiving: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation benefit, a sick or maternity benefit or a benefit in the amount of a maternity benefit;*
  - 4) *are not owners or holders (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha, are not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
  - 5) *not receive income subject to tax on income from special branches of agricultural production, unless income from special branches of agricultural production, calculated to determine the income tax from individuals, does not exceed the average income from work in private agricultural land with 2 ha of conversion set by the Central Statistical Office under the regulations on agricultural tax, or are not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
  - 6) *has no entry into the Business Activity Register or are not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers;*
  - 7) *are not temporarily under arrest or not serving a prison sentence, with the exception of a not serving a prison sentence outside prison with system of electronic surveillance;*
  - 8) *do not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from money gathered on bank accounts;*
  - 9) *do not receive, on the basis of the regulations concerning social welfare, a permanent social benefit;*
  - 10) *do not receive on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to*

dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;

- 11) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie oraz staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. również młodocianego absolwenta oraz osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

Do 31 V 2004 r. obowiązywała ustawa z 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jednolity Dz. U. z 2003 Nr 58, poz. 514, z późniejszymi zmianami).

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników spisów.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zasiłki i świadczenia przedemerytalne od 1 VIII 2004 r. finansowane są z budżetu państwa (na mocy ustawy z dnia 30 IV 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych – Dz. U. Nr 120, poz. 1252); do 31 VII 2004 r. finansowane były ze środków Funduszu Pracy.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy została wykazana niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

2. Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym jak i zbiorowym.

the unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;

- 11) *do not receive after termination of employment training.*

A person attending training as well as an internship with the employer is not considered as unemployed and since 1 VI 2004 also juvenile school-leaver and person undergoing a job occupational training.

Until 31 V 2004 the obligatory was the Law dated 14 XII 1994 on Employment and Combating Unemployment (uniform text Journal of Laws 2003 No. 58, item 514, with later amendments).

2. The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e. excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated on the basis of the censuses results.

3. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promoting of Employment and Labour Market Institutions. Pre-retirement benefits and allowances since 1 VII 2004 are financed from state budget (on the basis on the Law dated 30 IV 2004 on pre-retirement benefits – Journal of Laws No. 120, item 1252); until 31 VII 2004 were financed from the Labour Fund means.

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture, were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

2. Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy, w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające w zakładzie pracy organizacje związkowe.

Za **wypadek przy pracy uważa się również** nagle zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy - zlecenia lub umowy o świadczenia usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 10) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employees, even without instructions,
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty which is result of work relations.

Every accidents is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases of employee had such accident:

- 1) during a business trip,
- 2) during a training within the scope of common self-defence,
- 3) at performing tasks ordered by trade unions organizations functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out mandate by members of parliament or senate, who salaries;
- 4) serving a mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland
- 5) stay – on the basis of appointment issued by powiat labour office or other institution – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;
- 6) performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of a co-operatives, for the benefit of these co-operatives;
- 7) performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contacts of mandate or contracts of services;
- 8) performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;
- 9) serving alternative forms of military service; ;
- 10) education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.

2. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

3. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m. in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy (do 2004 r. określane jako wydarzenia bezpośrednio powodujące urazy) pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniem EUROSTAT-u..

5. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących: do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego

6. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdań: dane:

- 1) obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: **A** rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (dział 01 z wyłączeniem grupy 01.7 oraz indywidualnych gospodarstw rolnych, 02 i 03 z wyłączeniem klasy 03.11), **B** górnictwo i wydobywanie, **C** przetwórstwo przemysłowe, **D** wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, **E** dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, **F** budownictwo (działy 41 – 43 z wyłączeniem grupy 41.1), **G** handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, **H** transport i gospodarka magazynowa, **J** informacja i komunikacja (działy 58, 60 do 63 z wyłączeniem grupy 63.9), **M** działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (działy 72 i 75), **N** działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (działy 77 i 79 oraz klasa 81.29), **P** edukacja (podklasa 85.42.B), **Q** opieka zdrowotna i pomoc społeczna (dział 86), **S** pozostała działalność usługowa (dział 95);

2. **A serious accident at work** is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. **A fatal accident at work** is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

4. Accidents at work are classified, i.e., according to contact mode of injury which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact mode of injury (until 2004 defined as events directly causing injury) since 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.

5. The accident ratio is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e. with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) employed by entities included in the **A** sections: agriculture, hunting, forestry and fishing (01 subsection excluding 01.7 group and private farms, 02 and 03 groups excluding 03.11 class), **B** mining and quarrying, **C** manufacturing, **D** production and supply of electricity, gas and water vapor and hot water supply, air conditioning, **E** water supply, sewerage and waste management, remediation activities, **F** construction (41-43 subsections excluding 41.1 group), **G** wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, **H** transport and warehouse management, **J** information and communication (58. 60-63 subsections excluding 63.9 group), **M** professional, scientific and technical activities (subsection 72 and 75), **N** service activities administrative and support service activities (subsections 77, 79 and 81.29 class), **P** education (supclass 85.42.B), **Q** health care and social assistance (supsection 86), **S** other service activities,

- 2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły przemysłowe, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat, promieniowanie itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne oraz od 2006 r. z niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi (szczególnie niebezpieczne maszyny).
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

7. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Do obliczania wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

8. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” – „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

- 2) *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, radiation, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, since 2006 with inadequate lighting of workstations, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*
- 3) *the number of employees under employment relationship as of 31 XII in a surveyed year was used to calculate an indicator per 1000 employees*

7. A disease is considered an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or specificity of performed work.

The number of employees under employment relationship as of 31 XII in a surveyed year was used to calculate an indicator per 1000 employees.

8. Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" – "Accidents at Work" and "Working Conditions".

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION

TABL. 1 /78/.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU NA PODSTAWIE SPISU ^a W 2011 R.

Stan w dniu 31 III

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE ON THE BASIS OF THE CENSUS ^a IN 2011

As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawodowo <i>Economically inactive persons</i>	Nieustalony status na rynku pracy <i>Unknown status on the labour market</i>	Współczynnik aktywności zawodowej ^b <i>Activity rate^b</i>	Wskaźnik zatrudnienia ^b <i>Employment rate^b</i>	Stopa bezrobocia <i>Unemployment rate</i>
		razem <i>total</i>	pracujący <i>employed</i>	bezrobotni ^c <i>unemployed^c</i>					
	w tys. <i>in thous</i>					w % <i>in %</i>			
O G Ó Ł E M . . . . . TOTAL	1467,6	739,1	629,4	109,7	643,1	85,4	53,5	45,5	14,8
miasta . . . . . urban areas	1025,6	515,5	443,2	72,3	446,3	63,8	53,6	46,1	14,0
wieś . . . . . rural areas	442,0	223,7	186,2	37,5	196,8	21,6	53,2	44,3	16,8
w tym w wieku produkcyjnym ^d of which of working age ^d	1132,0	721,4	612,3	109,1	333,1	77,5	68,4	58,1	15,1
15-24 lata	229,6	72,7	50,0	22,8	142,3	14,6	33,8	23,2	31,3
25-34	287,8	207,0	177,2	29,9	48,1	32,7	81,2	69,4	14,4
35-44	229,1	175,5	154,5	21,0	36,8	16,8	82,7	72,8	12,0
45-54	248,9	179,0	155,5	23,6	58,8	11,1	75,3	65,4	13,2
55-64	259,2	96,1	83,8	12,3	156,5	6,6	38,0	33,2	12,8
65 lat i więcej . . . . . and more	213,0	8,7	8,5	0,0	200,7	3,6	4,2	4,1	2,4
Mężczyźni . . . . . Men	708,6	407,3	346,7	60,7	258,7	42,6	61,2	52,1	14,9
w tym w wieku produkcyjnym ^d of which of working age ^d	597,2	401,2	340,8	60,4	156,5	39,4	71,9	61,1	15,1
15-24 lata	117,2	42,4	29,6	12,8	67,5	7,3	38,6	26,9	30,2
25-34	146,9	114,8	98,8	16,0	16,2	15,9	87,6	75,5	13,9
35-44	116,5	93,5	82,5	11,0	14,6	8,4	86,5	76,3	11,8
45-54	123,5	92,2	79,7	12,5	25,4	5,9	78,4	67,8	13,6
55-64	124,5	58,8	50,6	8,2	62,0	3,7	48,7	41,9	14,0
65 lat i więcej . . . . . and more	80,0	5,5	5,4	0,0	73,1	1,4	7,1	6,9	2,4

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań; dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji *Rocznika*. ^b Przy obliczaniu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia nie uwzględniono osób o nieustalonym statusie na rynku pracy. ^c Osoby w wieku 15–74 lata. ^d Mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety w wieku 18–59 lat.

^a Data of the Population and Housing Census; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the *Yearbook*. ^b Persons of unknown status on the labour market were not included at calculating the activity rate and the employment rate. ^c Persons aged 15–74. ^d Men aged 18–64, women aged 18–59.

TABL. 1 /78/.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU NA PODSTAWIE SPISU ^a W 2011 R. (dok.)

Stan w dniu 31 III

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE ON THE BASIS OF THE CENSUS ^a IN 2011 (cont.)

As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Economi- cally inactive persons	Nieusta- lony status na ryнку pracy Un- known status on the labour market	Współ- czynnik aktyw- ność zawo- dowej ^b Activity rate ^b	Wska- źnik za- trudnie- nia ^b Em- ployment rate ^b	Stopa bezro- bocia Unem- ployment rate
		razem total	pracu- jący em- ployed	bezro- botni ^c unem- ployed ^c					
	w tys. in thous						w % in %		
Kobiety . . . . . Women	759,0	331,8	282,7	49,1	384,4	42,8	46,3	39,5	14,8
w tym w wieku produkcyjnym ^d of which of working age ^d	534,8	320,1	271,5	48,6	176,6	38,1	64,5	54,7	15,2
15-24 lata	112,4	30,3	20,4	10,0	74,8	7,3	28,9	19,4	32,8
25-34	140,9	92,2	78,3	13,9	31,9	16,8	74,3	63,1	15,1
35-44	112,6	82,0	72,0	10,0	22,2	8,4	78,7	69,1	12,2
45-54	125,4	86,8	75,7	11,1	33,4	5,3	72,2	63,0	12,7
55-64	134,7	37,3	33,2	4,1	94,6	2,9	28,3	25,2	10,9
65 lat i więcej . . . . . and more	133,0	3,1	3,1	0	127,6	2,3	2,4	2,4	2,3

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań; dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji *Rocznika*. ^b Przy obliczaniu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia nie uwzględniono osób o nieustalonym statusie na rynku pracy. ^c Osoby w wieku 15–74 lata. ^d Mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety w wieku 18–59 lat.

^a Data of the Population and Housing Census; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. ^b Persons of unknown status on the labour market were not included at calculating the activity rate and the employment rate. ^c Persons aged 15–74. ^d Men aged 18–64, women aged 18–59.

TABL. 2 /79/.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU ^a W 2011 R.

Stan w dniu 31 III

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF THE CENSUS ^a IN 2011

As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Econo- mically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Un- known status on the la- bour market	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej ^b Activity rate ^b	Wska- żnik za- trudnie- nia ^b Em- ployment rate ^b	Stopa bezro- bocia Unem- ployment rate
		razem total	pracu- jący em- ployed	bezro- botni ^c unem- ployed ^c					
	w tys. in thous						w % in %		
OGÓŁEM . . . . TOTAL	1467,6	739,1	629,4	109,7	643,1	85,4	53,5	45,5	14,8

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań; dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji *Rocznika*. ^b Przy obliczaniu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia nie uwzględniono osób o nieustalonym statusie na rynku pracy. ^c Osoby w wieku 15–74 lata. ^d Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

^a Data of the Population and Housing Census; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. ^b Persons of unknown status on the labour market were not included at calculating the activity rate and the employment rate. ^c Persons aged 15–74. ^d Including persons without school education.

TABL. 2 /79/.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU ^a W 2011 R. (cd.)

Stan w dniu 31 III

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF THE CENSUS ^a IN 2011 (cont.)

As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawodowo <i>Economically inactive persons</i>	Nieustalony status na rynku pracy <i>Unknown status on the labour market</i>	Współczynnik aktywności zawodowej ^b <i>Activity rate^b</i>	Wskaźnik zatrudnienia ^b <i>Employment rate^b</i>	Stopa bezrobocia <i>Unemployment rate</i>
		razem <i>total</i>	pracujący <i>employed</i>	bezrobotni ^c <i>unemployed^c</i>					
	w tys. <i>in thous</i>							w % <i>in %</i>	
Wyższe . . . . . <i>Tertiary</i>	249,8	192,1	180,3	11,8	57,7	0,0	76,9	72,2	6,1
Policealne . . . . . <i>Post-secondary</i>	38,1	24,2	21,4	2,8	13,9	0,0	63,6	56,1	11,7
Średnie zawodowe <i>Vocational secondary</i>	244,5	153,9	135,3	185,9	90,6	–	62,9	55,3	12,1
Średnie ogólnokształcące . . . . <i>General secondary</i>	187,8	94,7	78,6	16,1	93,1	0,0	50,4	41,8	17,0
Zasadnicze zawodowe . . . . <i>Basic vocational</i>	309,4	192,7	157,1	35,6	116,7	0,0	62,3	50,8	18,5
Gimnazjalne i podstawowe . . <i>Lower secondary and primary^d</i>	331,2	79,6	55,2	24,4	251,5	0,0	24,0	16,7	30,6
Podstawowe nieukończone ^d <i>Primary not completed^d</i>	20,0	0,9	0,0	0,0	19,1	–	4,2	2,6	39,0
Nieustalone . . . . . <i>Unknown</i>	86,9	1,1	1,0	0,0	0,0	85,3	x	x	x
Mężczyźni . . . . . Men	708,6	407,3	346,7	60,7	258,7	42,6	61,2	52,1	14,9
Wyższe . . . . . <i>Tertiary</i>	106,7	82,9	77,9	5,0	23,9	0,0	77,6	73,0	6,0
Policealne <i>Post-secondary</i>	10,4	7,7	6,8	0,9	2,7	–	74,2	65,9	11,1
Średnie zawodowe <i>Vocational secondary</i>	125,0	88,4	78,6	9,8	36,6	–	70,7	62,9	11,1
Średnie ogólnokształcące . . . . <i>General secondary</i>	71,9	43,3	36,7	6,6	28,6	0,0	60,2	51,1	15,2

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań; dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji *Rocznika*. ^b Przy obliczaniu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia nie uwzględniono osób o nieustalonym statusie na rynku pracy. ^c Osoby w wieku 15–74 lata. ^d Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

^a Data of the Population and Housing Census; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the *Yearbook*. ^b Persons of unknown status on the labour market were not included at calculating the activity rate and the employment rate. ^c Persons aged 15–74. ^d Including persons without school education.

TABL. 2 /79/.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU ^a W 2011 R. (dok.)

Stan w dniu 31 III

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF THE CENSUS ^a IN 2011 (cont.)

As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej ^b Activity rate ^b	Wskaźnik zatrudnienia ^c Employment rate ^b	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		razem total	pracujący employed	bezrobotni ^c unemployed ^c					
w tys. in thous							w % in %		
Mężczyźni (dok.) Men (cont.)									
Zasadnicze zawodowe . . . . Basic vocational	195,5	135,1	111,5	23,6	60,4	–	69,1	57,0	17,5
Gimnazjalne i podstawowe . . Lower secondary and primary ^d	149,9	48,8	34,2	14,6	101,1	0,0	32,6	22,8	29,9
Podstawowe nieukończone ^d Primary not completed ^d	5,9	0,6	0,0	0,0	5,3	–	10,1	6,2	39,0
Nieustalone . . . . . Unknown	43,4	0,7	0,6	0,0	0,0	42,6	x	x	x
Kobiety . . . . . Women	759,0	331,8	282,7	49,1	384,4	42,8	46,3	39,5	14,8
Wyższe . . . . . Tertiary	143,0	109,2	102,4	6,9	33,8	0,0	76,4	71,6	6,3
Policealne Post-secondary	27,7	16,5	14,6	2,0	11,2	0,0	59,6	52,5	11,9
Średnie zawodowe Vocational secondary	119,4	65,5	56,6	8,8	54,0	–	54,8	47,4	13,5
Średnie ogólnokształcące . . . . General secondary	115,9	51,4	41,9	9,5	64,6	–	44,3	36,1	18,5
Zasadnicze zawodowe . . . . Basic vocational	113,9	57,6	45,6	12,0	56,3	0,0	50,6	40,0	20,8
Gimnazjalne i podstawowe . . Lower secondary and primary ^d	181,3	30,8	21,1	9,8	150,5	0,0	17,0	11,6	31,7
Podstawowe nieukończone ^d Primary not completed ^d	14,1	0,0	0,0	0,0	13,9	–	1,8	1,1	38,9
Nieustalone . . . . . Unknown	43,5	0,0	0,0	0,0	0,0	42,8	x	x	x

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań; dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji *Rocznika*. ^b Przy obliczaniu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia nie uwzględniono osób o nieustalonym statusie na rynku pracy. ^c Osoby w wieku 15–74 lata. ^d Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

^a Data of the Population and Housing Census; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the *Yearbook*. ^b Persons of unknown status on the labour market were not included at calculating the activity rate and the employment rate. ^c Persons aged 15–74. ^d Including persons without school education.

TABL. 3 /80/. **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ**
– na podstawie BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE
– on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages			kwartały quarters				
				I	II	III		IV
LUDNOŚĆ w tys.	1232	1207	1208	1208	1184	1209	1232	POPULATION in thous.
Mężczyźni	585	571	573	573	565	572	582	Men
Kobiety	647	635	635	635	619	637	650	Women
Aktywni zawodowo	644	620	630	620	621	632	649	Economically active persons
mężczyźni	355	347	352	347	351	352	360	men
kobiety	289	272	278	273	270	281	289	women
Pracujący	564	546	562	540	557	576	574	Employed persons
mężczyźni	308	306	313	302	313	319	317	men
kobiety	255	241	249	238	244	257	256	women
Bezrobotni ^a	80	73	69	80	64	56	75	Unemployed persons ^a
mężczyźni	46	41	39	45	38	33	42	men
kobiety	33	32	29	35	26	24	33	women
Bierni zawodowo	588	587	578	588	563	576	583	Economically inactive persons
mężczyźni	231	224	221	226	214	220	222	men
kobiety	358	363	357	362	349	356	361	women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	52,3	51,4	52,2	51,3	52,4	52,3	52,7	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	60,7	60,8	61,4	60,6	62,1	61,5	61,9	men
kobiety	44,7	42,8	43,8	43,0	43,6	44,1	44,5	women
Miasta	53,5	52,3	52,2	51,6	52,7	52,0	52,4	Urban areas
Wieś	49,2	49,2	52,0	50,7	51,4	53,1	53,2	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	45,8	45,2	46,5	44,7	47,0	47,6	46,6	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	52,6	53,6	54,6	52,7	55,4	55,8	54,5	men
kobiety	39,4	38,0	39,2	37,5	39,4	40,3	39,4	women
Miasta	47,5	46,8	46,9	45,8	47,4	47,4	47,2	Urban areas
Wieś	41,9	41,7	45,6	42,3	46,2	48,5	45,4	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	12,4	11,8	11,0	12,9	10,3	8,9	11,6	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	13,0	11,8	11,1	13,0	10,8	9,4	11,7	men
kobiety	11,4	11,8	10,4	12,8	9,6	8,5	11,4	women
Miasta	11,2	10,6	10,1	11,3	10,4	9,0	9,9	Urban areas
Wieś	15,3	14,7	12,9	16,0	10,1	8,5	14,7	Rural areas

^a Osoby w wieku 15—74 lata.

^a Persons aged 15—74.

TABL. 4 /81/. **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2012 R. – na podstawie BAEL**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2012 – on the LFS basis

WYSZCZEGÓL- NIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni za- wodo- w <i>Econo- mically inactive persons</i>	Współ- czynnik aktywno- ści zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaźnik zatrud- nienia <i>Employ- ment rate</i>	Stopa bezrobo- cia <i>Unem- ployment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracujący <i>employ- ed</i>	bezro- botni ^a <i>unem- ployed ^a</i>				
	w tys. <i>in thous</i>					w % <i>in %</i>		
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	1232	649	574	75	583	52,7	46,6	11,6
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produk- cyjnym ^b . . . . . <i>of which of working age ^b</i>	912	634	559	75	278	69,5	61,3	11,8
15–24 lata	168	57	38	19	111	33,9	22,6	33,3
25–34	230	182	163	19	48	79,1	70,9	10,4
35–44	187	155	141	15	31	82,9	75,4	9,7
45–54	188	146	131	15	42	77,7	69,7	10,3
55 lat i więcej . . . . . <i>and more</i>	460	108	100	8	352	23,5	21,7	7,4
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe . . . . . <i>Tertiary</i>	230	175	165	10	55	76,1	71,7	5,7
Policealne i średnie zawodowe . . . . . <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	265	163	150	13	102	61,5	56,6	8,0
Średnie ogólnokształcące <i>General secondary</i>	133	62	52	10	71	46,6	39,1	16,1
Zasadnicze zawodowe <i>Basic vocational</i>	309	188	162	27	120	60,8	52,4	14,4
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe ^c <i>Lower secondary, primary and incomplete primary ^c</i>	295	60	45	15	235	20,3	15,3	25,0

^a Osoby w wieku 15–74 lata. ^b Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat. ^c Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

^a Persons aged 15–74. ^b Men aged 18–64, women aged 18–59. ^c Including persons without school education.

Pracujący Employment

TABL. 5 /82/. **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012	
				ogółem total	z liczby ogółem -kobiety of total number -women
O G Ó Ł E M	483796	507615	511273	505525	243985
TOTAL					
sektor publiczny	150216	144400	139912	133905	85950
public sector					
sektor prywatny	333580	363215	371361	371620	158035
private sector					
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	44383	49503	49825	50040	20210
Agriculture ^b , forestry and fishing					
Przemysł	107374	100615	101853	100147	33250
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe	92026	84833	86591	85606	29883
of which manufacturing					
Budownictwo	27002	36092	37431	35211	3852
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	87735	87371	86501	84325	45565
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa	33089	32873	33866	34000	8412
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	16616	17152	15876	16133	10519
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja	6075	6571	7237	7623	2377
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11388	10731	11315	10827	7668
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7452	8865	8520	7946	4522
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ...	14310	15695	17085	17040	8472
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	11279	17471	16284	16258	7665
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	28789	31728	30886	31034	19233
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja	43677	45580	45820	45974	35704
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	30645	32205	32785	33290	26877
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5795	6418	6418	6141	3822
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa	8187	8745	9571	9536	5837
Other service activities					

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 132.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 132.

TABL. 6 /83/. **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
OGÓŁEM 2005	281721	276744	472	2758
TOTAL 2010	290625	285478	487	2886
..... 2011	290048	285133	521	2639
2012	288644	283719	524	2721
sektor publiczny ..... public sector	120077	120077	–	–
sektor prywatny ..... private sector	168567	163642	524	2721
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .. Agriculture, forestry and fishing	9073	7512	–	134
Przemysł ..... Industry	85595	84585	15	755
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	77067	76086	15	726
Budownictwo ..... Construction	14636	14190	–	446
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	29253	28490	101	662
Transport i gospodarka magazynowa ..... Transportation and storage	13090	12909	–	181
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ	6935	6724	–	211
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	4010	3984	–	26
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ... Financial and insurance activities	5930	5507	408	15
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities	4718	4698	–	20
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	4728	4646	–	82
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	7376	7311	–	52
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	30465	30463	–	2
Edukacja ..... Education	43857	43786	–	71
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	23732	23703	–	29
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation	4534	4530	–	4
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities	712	681	–	31

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 7 /84/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym pod- mioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M	336430	344650	344027	339083	278696	T O T A L
sektor publiczny	136870	127251	122870	119564	119564	public sector
sektor prywatny	199560	217399	221157	219519	159132	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	10131	7581	7814	8001	6676	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	93640	87821	90837	90466	83350	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	82573	78785	81785	81487	74824	of which manufacturing
Budownictwo	19293	25103	25180	23196	14256	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	47228	50224	48762	46865	27914	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	20344	17179	17628	17567	12865	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	9500	11324	10346	10262	6608	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3284	3921	4429	4698	3892	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8044	6620	6395	6291	5398	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5855	7044	6736	6017	4496	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6562	8375	8731	8778	4549	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	6827	8712	8247	7839	6220	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	27536	31651	30424	30442	30434	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	43291	43662	43320	44100	43517	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	26285	26634	26229	25916	23647	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4545	5131	5114	4872	4306	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	3721	3670	3833	3774	569	Other service activities

^a Bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 8 /85/. **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a**
Stan w dniu 31 XII
FULL-AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
O G Ó Ł E M	2005	259160	129868	17584	10044
TOTAL	2010	265736	135548	19742	11779
	2011	266524	135293	18609	11313
	2012	264375	134306	19344	12338
sektor publiczny		110409	73724	9668	6543
public sector					
sektor prywatny		153966	60582	9676	5795
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		6263	1434	1249	748
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł		81988	28090	2597	1356
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe		73785	26205	23010	1230
of which manufacturing					
Budownictwo		13644	1568	546	194
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		27134	14702	1356	839
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		12517	2397	392	147
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		5965	4084	759	432
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja		3801	1164	183	103
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		4998	4133	509	421
Real estate activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		4041	2320	657	490
Financial and insurance activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		4340	2074	306	176
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		6072	2240	1239	807
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		29341	18430	1122	542
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		37418	29813	6368	4540
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		22546	19243	1157	877
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		3787	2375	743	564
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa		520	239	161	102
Other service activities					

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Od 2009 łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Since 2009 including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 9 /86/. **PRZYJĘCIA DO PRACY** ^a
HIRES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
			kobiety women	podjemu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący persons formerly employed	powraca- jący z ur- lopow wy- chowa- wczych ^b persons re- turning from child-care leaves ^b	
OGÓŁEM 2005		71536	28087	9375	27961	4083	26,9
TOTAL 2010		57656	24377	6563	32932	1589	21,3
. 2011		59034	25050	7244	35806	1228	21,8
. 2012		53167	23331	6430	33757	1235	19,5
sektor publiczny		13318	8138	1543	8766	441	11,5
public sector							
sektor prywatny		39849	15193	4887	24991	794	25,3
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1057	225	122	616	7	16,8
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		18329	5852	2216	11652	529	22,0
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		17243	5540	2147	10890	517	23,0
Budownictwo		3775	312	339	2515	33	26,0
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^a		7482	4365	940	5169	125	27,1
Trade; repair of motor vehicles ^a							
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		2705	339	249	1626	28	21,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^a . . .		1985	1260	262	979	23	32,3
Accommodation and catering ^a							
Informacja i komunikacja		669	200	140	354	8	17,5
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa		665	498	73	424	38	11,9
Real estate activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^a . . .		403	190	31	211	9	8,2
Financial and insurance activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		925	489	138	660	15	20,7
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^a		3490	1609	505	2094	19	54,7
Administrative and support service activities							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne		4413	2428	472	2717	165	14,5
Public administration and defence; compulsory social security							
Edukacja		3932	3083	333	2614	112	10,0
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		2656	2152	511	1768	108	11,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		558	278	83	333	15	14,3
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa . . .		123	51	16	35	1	24,1
Other service activities							

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospo-
darczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopow bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding eco-
nomic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 10 /87/. **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total numer					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
			kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowa- wczych ^b taking child- -care ^b	
				przez zakład pracy by em- ployer	przez pracow- nika by em- ployee			
OGÓŁEM	2005	63619	25079	9582	6961	4188	4498	23,6
TOTAL	2010	55171	23786	10096	4546	2222	1375	20,4
	2011	56312	23691	9048	4573	2663	1155	20,8
	2012	53227	22256	9369	4176	2527	974	19,6
sektor publiczny		13993	8075	1596	658	1415	482	12,1
public sector								
sektor prywatny		39234	14181	7773	3518	1112	492	25,1
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1054	232	126	31	79	29	16,4
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł		16955	5367	3383	1329	716	240	20,6
Industry								
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		15781	5052	3231	1261	578	231	21,4
Budownictwo		4422	345	822	256	127	23	30,5
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A		7383	4059	1663	903	122	114	26,7
Trade; repair of motor vehicles ^A								
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		2496	296	430	238	241	25	20,0

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospo-
darczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding eco-
nomic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 10 /87/. **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an in- ability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowa- wczych ^b taking child- care ^b	
			przez zakład pracy by employer	przez pracow- nika by employ- ee			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ . . . Accommodation and catering ^d	1933	1262	169	194	25	21	31,4
Informacja i komunikacja . . . . . Information and communication	630	159	69	208	3	15	16,3
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa . . . . . Real estate activities	898	520	342	113	28	28	16,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ . . . Financial and insurance activities	1127	317	331	57	64	6	23,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . . . . . Professional, scientific and technical activities	900	396	173	90	21	13	20,2
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^Δ . . . . . Administrative and support service activities	3569	1599	343	177	49	18	55,9
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne . . . . . Public administration and defence; compulsory social security	4292	2350	181	173	460	169	14,1
Edukacja . . . . . Education	4155	2917	771	151	361	121	10,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2781	2129	497	212	195	137	11,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją . . . . . Arts, entertainment and recreation	523	266	50	34	33	15	13,4
Pozostała działalność usługowa . . . Other service activities	109	42	19	10	3	—	21,5

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospo-
darczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding eco-
nomic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 11 /88/. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY ^a**
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół Of total number – school leavers			
				wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- secondary and second- ary vo- cational	liceów ogólno- kształcą- cych general second- ary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocatio- nal
OGÓŁEM	2005	8213	3860	2571	2134	1212	2296
TOTAL	2010	4921	2301	2041	985	765	1130
	2011	5567	2598	2089	1260	794	1424
	2012	4708	2226	1802	1091	720	1095
sektor publiczny		1231	763	864	193	122	52
public sector							
sektor prywatny		3477	1463	938	898	598	1043
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		97	32	39	40	6	12
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		1623	459	335	424	298	566
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		1575	444	323	407	290	555
of which manufacturing							
Budownictwo		246	28	40	44	9	153
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		662	417	145	244	124	149
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		76	23	36	18	13	9
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		99	48	31	34	19	15
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		130	29	109	4	17	–
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...		61	45	34	7	20	–
Real estate activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		16	8	7	4	3	2
Financial and insurance activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		110	41	83	14	11	2
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		442	313	102	105	86	149
Administrative and support service activities							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..		416	250	272	69	61	14
Public administration and defence; compulsory social security							
Edukacja		277	223	230	24	16	7
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		373	265	295	48	22	8
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		65	38	38	10	14	3
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		15	7	6	2	1	6
Other service activities							

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 12 /89/. **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2012 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	1620	284	914	17996	9833	13899	8678
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . . . . . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	5	1	1	543	289	381	188
Przemysł . . . . . <i>Industry</i>	381	120	315	4788	3130	3420	2598
górnictwo i wydobywanie . . . . . <i>mining and quarrying</i>	–	–	–	6	6	38	36
przetwórstwo przemysłowe . . . . . <i>manufacturing</i>	377	118	313	4171	2600	2958	2177
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ . . . . . <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	3	2	1	102	68	56	43
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . . . <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	1	–	1	509	456	368	342
Budownictwo . . . . . <i>Construction</i>	192	49	20	2069	334	2265	832
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ . . . . . <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	513	–	133	3986	2145	2705	1521
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	136	21	107	847	440	757	482

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 12 /89/. **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2012 R.**
(dok.)
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ . . . . . <i>Accommodation and catering^Δ</i>	15	–	15	675	341	533	297
Informacja i komunikacja . . . . . <i>Information and communication</i>	33	5	33	368	241	400	299
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . . . . . <i>Real estate activities</i>	40	10	30	298	89	92	43
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ . . . . . <i>Financial and insurance activities</i>	32	8	22	276	121	185	121
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. . . . . <i>Professional, scientific and technical activities</i>	6	4	6	799	274	542	241
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . . . . . <i>Administrative and support service activities</i>	35	19	24	570	277	443	269
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne . . . . . <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	122	17	120	602	591	318	318
Edukacja . . . . . <i>Education</i>	14	2	14	1089	951	943	895
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	46	4	46	598	435	548	414
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją . . . . . <i>Arts, entertainment and recreation</i>	28	2	28	222	158	161	132
Pozostała działalność usługowa . . . . . <i>Other service activities</i>	22	22	–	266	17	206	28

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 13 /90/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	168814	109964	108904	112521	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	90944	57185	58572	58809	<i>of which women</i>
Z liczby ogółem – bezrobotni:					<i>Of total number – unemployed persons:</i>
dotychczas niepracujący	38577	21151	20059	19925	<i>previously not employed</i>
w tym absolwenci ^a	6113	5006	4632	4862	<i>of which school-leavers ^a</i>
w tym w szkół – wyższych ^b	1302	1367	1143	1108	<i>of which in tertiary education ^b</i>
bez kwalifikacji zawodowych	44733	31964	34662	35333	<i>without occupational qualifications</i>
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	4107	2290	2173	3310	<i>terminated for company reasons</i>
długotrwale bezrobotni ^c	82240	50494	55984	57820	<i>long-term unemployed ^c</i>
posiadający prawo do zasiłku samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej	26080	20834	20012	20708	<i>possessing benefit rights</i>
niepełnosprawni	9990 ^d	14140	14702	15424	<i>bringing up single-handed at least one child aged 18 and less</i>
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^e w %	25,6	17,8	17,6	18,2	Registered unemployment rate ^e in %
Oferty pracy	712	1125	836	1055	Job offers

^a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. ^b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. ^c Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. ^d Dane dotyczą osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku 7 lat i mniej. ^e Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 136.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. ^b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. ^c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. ^d Data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 7 and less. ^e See general notes, item 2 on page 136.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 14 /91/. **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI ^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	171262	179790	148691	149693	Newly registered unemployed persons
Z liczby ogółem:					<i>Of total number:</i>
kobiety	81288	86908	72860	71202	<i>women</i>
dotychczas niepracujący	50631	42929	31664	30011	<i>previously not employed</i>
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1598	3219	2706	4141	<i>terminated for company reasons</i>

TABL. 14 /91/. **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI ^a (dok.)**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Bezrobotni wyrejestrowani . . .	185140	175731	149751	146076	Persons removed from unemployment rolls
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	87131	84022	71473	70965	women
z tytułu podjęcia pracy	87454	71526	67748	64645	received jobs

^a W ciągu roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 /92/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA,**
CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL,
DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2011		2012	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women

**OGÓŁEM
TOTAL**

OGÓŁEM	168814	90944	109964	57185	108904	58572	112521	58809
TOTAL								

**WEDŁUG WIEKU
BY AGE**

24 lata i mniej . . . . . and less	34026	18477	20634	11415	19296	11026	18977	10324
25–34	45479	26932	30916	17928	30389	18554	31264	18785
35–44	34030	19404	20491	11364	20880	12025	22170	12485
45–54	45579	23191	24419	12272	23027	11848	22730	11434
55 lat i więcej . . . . . and more	9700	2940	13504	4206	15312	5119	17380	5781

**WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL**

Wyższe . . . . . Tertiary	7594	5060	8894	5921	9754	6609	10590	7210
Policealne oraz średnie zawodowe Post-secondary as well as vocational secondary	30793	19783	19733	12146	20123	12725	20806	12753
Średnie ogólnokształcące . . . . . General secondary	14022	10141	11699	7924	11526	8039	11746	7936
Zasadnicze zawodowe . . . . . Basic vocational	51329	22998	30969	12884	29874	12962	31100	12976
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe . . . . . Lower secondary, primary and incomplete primary	65076	32962	38669	18310	37627	18237	38279	17934

TABL. 15 /92/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL,
DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2011		2012	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{ab}								
3 miesiące i mniej ..... months and less	39549	18689	40380	19569	32823	15982	35397	16700
3–6	22846	12186	20041	10952	18966	10245	19045	9973
6–12	24179	11497	20578	10366	21008	11363	20128	10172
12–24	26543	13825	19105	10161	21856	12492	19866	11058
Powyżej 24 miesięcy ..... More than 24 months	55697	34747	9860	6137	14251	8490	18085	10906
WEDŁUG STAŻU PRACY ^b BY WORK SENIORITY ^b								
Bez stażu pracy ..... No work seniority	38577	22851	21151	12415	20059	12107	19925	11595
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej ..... and less	29491	17268	18595	10519	18763	10897	19341	10973
1–5	32026	16934	24286	13020	24241	13599	24941	13707
5–10	21784	12139	14427	7708	14393	8028	15311	8247
10–20	24688	13545	15812	7913	15719	8107	16338	8221
20–30	19474	7726	12377	4679	12217	4810	12569	4875
powyżej 30 lat ..... more than 30 years	2774	481	3316	931	3512	1024	4096	1191

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2012 r. wśród bezrobotnych było 30333 osoby (w tym 12080 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a From the date of registering in a labour office. ^b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2012 among the unemployed were 30333 persons (of which 12080 women) aged 50 and more.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 16 /93/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	4041	2737	1751	1857	Undertaking employment in intervention
w tym kobiety	1941	1765	1013	1093	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	6833	6963	2349	3019	Undertaking employment in public works
w tym kobiety	3305	3061	1063	1413	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub stażu pracodawcy	18228	25890	7781	12395	Started training or internship with the employer
w tym kobiety	9915	15380	4728	7313	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	–	4654	4224	4336	Started a social useful works
w tym kobiety	–	2856	2624	2763	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	54458	54430	36457	38730	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 17 /94/. **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in per-cent	
OGÓŁEM	353,2	545,6	334,2	372,6	100,0	TOTAL
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	207,2	203,7	188,5	196,2	52,7	Unemployment benefits
Szkolenia	15,6	17,1	4,7	7,8	2,1	Training
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	16,0	77,7	24,2	33,8	9,1	Means for starting of economic activity and equipping of work-seat
Roboty publiczne	24,6	43,0	13,9	17,1	4,6	Public works
Prace interwencyjne	11,0	14,2	10,7	9,0	2,4	Intervention works
Stypendia za okres stażu	35,3	95,8	43,1	41,0	11,0	Scholarships for intership period

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 136.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 3 on page 136.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 18 /95/. **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W wypadkach <i>In occupational accidents</i>			Z liczby ogółem – powodujących nie- zdolność do pracy <i>Of total number – accidents resulting in an inability to work</i>			SPECIFICATION
		śmier- tel- nych <i>fatal</i>	ciężkich <i>serious</i>	lżej- szych <i>lighter</i>	1–3 dni <i>days</i>	4–20	21 dni i wię- cej <i>days and more</i>	
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM 2005	4251	30	29	4192	31	1526	2477	TOTAL
2010	4135	20	26	4089	54	1552	2225	
2011	4204	18	17	4169	57	1627	2191	
2012	4004	14	18	3972	69	1789	2055	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	148	4	3	141	–	49	94	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1661	2	5	1654	24	799	817	Industry
górnictwo i wydobywanie . . .	12	–	–	12	–	4	8	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	1502	1	5	1496	24	735	728	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	53	1	–	52	–	18	32	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	94	–	–	94	–	42	49	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	221	1	1	219	2	68	147	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	481	1	–	480	11	251	212	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	302	–	5	297	4	120	176	Transportation and stor- age
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	82	1	–	81	2	39	38	Accommodation and ca- tering ^Δ
Informacja i komunikacja	12	–	–	12	–	7	5	Information and commu- nication
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	31	1	1	29	2	13	11	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	37	–	–	37	1	17	19	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	33	1	–	32	1	11	20	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	240	–	–	240	6	96	134	Administrative and sup- port service activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne . .	209	2	–	207	7	102	94	Public administration and defence; compul- sory social security
Edukacja	233	1	2	230	3	85	127	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	267	–	–	267	4	113	136	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	28	–	1	27	2	9	16	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	19	–	–	19	–	10	9	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 18 /95/. **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY ^a (dok.)**
PERSONS INJURES IN ACCIDENTS AT WORK ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W wypadkach <i>In occupational accidents</i>			Z liczby ogółem – powodujących nie- zdolność do pracy <i>Of total number – accidents resulting in an inability to work</i>			SPECIFICATION
		śmier- telnych <i>fatal</i>	ciężkich <i>serious</i>	lżejszych <i>lighter</i>	1–3 dni <i>days</i>	4–20	21 dni i wię- cej <i>days and more</i>	
NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate)								
OGÓŁEM 2005	9,51	0,07	0,06	9,38	0,07	3,41	5,54	TOTAL
2010	9,13	0,04	0,06	9,03	0,12	3,43	4,91	
2011	8,91	0,04	0,04	8,83	0,12	3,45	4,64	
2012	8,51	0,03	0,04	8,44	0,15	3,80	4,37	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	12,09	0,33	0,25	11,52	–	4,00	7,68	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	16,45	0,02	0,05	16,38	0,24	7,91	8,09	Industry
górnictwo i wydobywanie. . .	10,96	–	–	10,96	–	3,65	7,31	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	17,45	0,01	0,06	17,38	0,28	8,54	8,46	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	7,79	0,15	–	7,65	–	2,65	4,71	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	13,42	–	–	13,42	–	5,99	6,99	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	6,08	0,03	0,03	6,03	0,06	1,87	4,05	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	5,63	0,01	–	5,62	0,13	2,94	2,48	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	8,90	–	0,15	8,75	0,12	3,54	5,19	Transportation and stor- age
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5,12	0,06	–	5,06	0,12	2,44	2,37	Accommodation and ca- tering ^Δ
Informacja i komunikacja	1,62	–	–	1,62	–	0,94	0,67	Information and commu- nication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.	2,80	0,09	0,09	2,62	0,18	1,17	0,99	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4,49	–	–	4,49	0,12	2,06	2,31	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1,93	0,06	–	1,88	0,06	0,64	1,17	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	14,75	–	–	14,75	0,37	5,90	8,24	Administrative and sup- port service activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne . .	6,75	0,06	–	6,69	0,23	3,29	3,04	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	5,08	0,02	0,04	5,01	0,07	1,85	2,77	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	8,08	–	–	8,08	0,12	3,42	4,12	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4,46	–	0,16	4,30	0,32	1,43	2,55	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1,99	–	–	1,99	–	1,05	0,94	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 19 /96/. **WYDARZENIA I PRZYZCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSESE OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agricul- ture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; napra- wa po- jazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehi- cles ^Δ	trans- port i gospo- darka maga- zynowa trans- porta- tion and storage	opieka zdro- wotna i pomoc spo- łeczna human health and so- cial work activi- ties
			razem total	w tym prze- twór- stwo prze- mysło- we of which manu- factu- ring				
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODE OF INJURY								
OGÓŁEM 2005	4251	149	2024	1860	269	330	332	237
TOTAL 2010	4135	156	1758	1591	282	482	285	321
. 2011	4204	152	1713	1521	269	543	323	267
2012	4004	148	1661	1502	221	481	302	267
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami che- micznymi	134	9	60	55	7	18	7	8
Contact with electrical voltage, tem- perature, hazardous substances and chemicals								
w tym z preparatami chemicznymi of which chemicals	34	5	16	16	1	2	–	2
Tonienie, zakopanie, zamknięcie . . Drowned, buried, enveloped	7	2	1	1	3	1	–	–
Zderzenie z / lub uderzenie w: Horizontal or vertical impact with or against:								
nieruchomy obiekt. . . . . stationary object	916	26	315	263	55	91	95	77
obiekt w ruchu. . . . . object in motion	734	30	362	324	41	99	60	25
w tym przez: of which by:								
spadający obiekt . . . . . falling object	301	11	165	148	18	40	13	8
poruszający się lub transporto- wany obiekt. . . . . moving or transported object	135	7	64	58	5	29	12	2
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym . . . . . Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent	926	23	482	468	35	136	21	26
w tym kontakt z przedmiotem ostrym . . . . . of which contact with sharp mate- rial agent	661	12	349	344	20	111	5	9
Uwięzienie, zmiżdżenie . . . . . Trapped, crushed	254	11	124	117	13	36	21	6
Obciążenie psychiczne lub fizyczne . Physical or mental stress	495	12	170	144	34	56	45	49
w tym obciążenie układu mięśni- owo-szkieletowego. . . . . of which physical stress – on the musculoskeletal system	443	11	159	134	32	51	39	46

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 19 /96/. **WYDARZENIA I PRZYZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agricul- ture, forestry and fishing	przemysł industry		budo- wnictwo con- struc- tion	handel; napra- wa po- jazdów samo- chodo- wych ^A trade; repair of motor vehi- cles ^A	trans- port i gospo- darka maga- zynowa trans- porta- tion and storage	opieka zdro- wotna i pomoc spo- łeczna human health and so- cial work activi- ties
			razem total	w tym prze- twór- stwo prze- mysło- we of which manu- factu- ring				
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY (dok.) CONTACT-MODE OF INJURY (cont.)								
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia . . . . . Aggression animal or human	110	22	8	4	2	5	22	17
Pozostałe . . . . . Others	406	11	134	122	28	38	29	58
PRZYZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS								
OGÓŁEM 2005	7892	276	4027	3728	478	627	569	571
TOTAL 2010	8241	275	3738	3378	630	1004	546	513
. 2011	8401	301	3680	3275	577	1062	691	447
2012	8019	278	3572	3228	437	967	627	464
Niewłaściwy stan czynnika material- nego . . . . . Inappropriate condition of material objects/agents	716	23	325	287	44	70	58	45
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:								
pracy . . . . . work	396	15	201	179	29	37	22	22
stanowiska pracy . . . . . work post	435	12	226	207	27	47	25	28
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym . . . Absence or inappropriate use of material objects/agents	640	13	326	298	46	82	35	17
Nieuzywanie sprzętu ochronnego Not using protective equipment	151	7	69	64	15	25	8	2
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika . . . . . Inappropriate wilful employee action	606	18	303	270	28	98	36	14
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b . . . . . Inappropriate mental-physical condition of employee ^b	141	11	44	40	6	18	9	13
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika . . . . . Incorrect employee action	4089	166	1765	1597	205	502	321	252
Inne . . . . . Others	845	13	313	286	37	88	113	71

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 20 /97/. **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE ^a**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	386	218	240	234	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	3	–	4	–	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	150	104	119	112	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	27	11	17	22	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	6	5	7	2	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	30	28	31	35	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	25	20	15	18	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie skrajnych temperatur	3	3	–	2	influence of extreme temperatures
działanie materiałów szkodliwych ..	–	–	–	–	influence of hazardous materials
inne wydarzenia	145	47	27	18	other events

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

Ź r ó d ł o: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Who received one-off accident compensations.

S o u r c e: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 21 /98/. **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA ^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Zagrożenie Hazard							
		związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery			
		ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions					
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
O G Ó Ł E M	2005	157,6	108,3	107,8	67,3	32,8	29,3	17,0	11,7
TOTAL	2010	138,4	103,3	84,6	59,9	34,5	30,0	19,4	13,4
	2011	141,6	110,4	84,3	64,2	36,9	32,5	20,5	13,6
	2012	134,8	104,1	84,6	63,3	32,0	28,4	18,2	12,4
sektor publiczny		108,1	81,4	50,6	32,1	47,5	44,9	10,0	4,4
public sector									
sektor prywatny		144,3	112,2	96,7	74,4	26,4	22,6	21,1	15,3
private sector									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 138.

^a Listed only once by predominant factor, i.e. the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 138.

TABL. 21 /98/. **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA ^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS ^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery	
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions			
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . . . . . Agriculture, forestry and fishing	103,1	69,9	51,2	33,2	22,3	19,2	29,6	17,5
Przemysł . . . . . Industry	229,5	179,9	152,0	117,0	46,5	42,2	30,9	20,7
górnictwo i wydobywanie . . . . . mining and quarrying	52,0	52,0	48,4	48,4	–	–	3,6	3,6
przetwórstwo przemysłowe. . . . . manufacturing	239,9	188,4	160,7	123,4	49,2	44,2	29,9	20,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ . . . . . electricity, gas, steam and air conditioning supply	212,0	161,1	110,6	99,7	48,2	48,2	53,3	13,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	148,8	115,3	100,3	69,3	21,3	20,5	27,3	25,5
Budownictwo . . . . . Construction	83,5	52,5	46,4	28,6	22,6	14,5	14,5	9,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ . . . . . Trade; repair of motor vehicles ^Δ	20,9	18,1	9,7	8,2	2,5	2,1	8,7	7,8
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	65,6	48,8	30,3	20,5	30,9	25,4	4,4	2,9
Informacja i komunikacja . . . . . Information and communication	–	–	–	–	–	–	–	–
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . . . . . Professional, scientific and technical activities	–	–	–	–	–	–	–	–
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . . . . . Administrative and support service activities	34,6	20,7	27,9	19,6	5,7	–	1,0	1,0
Edukacja . . . . . Education	108,3	103,6	5,0	5,0	101,5	96,8	1,8	1,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	43,8	23,9	42,8	22,9	0,7	0,7	0,3	0,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities	–	–	–	–	–	–	–	–

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 138.

^a Listed only once by predominant factor, i.e. the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 138.

TABL. 22 /99/. **ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a W 2012 R.**
PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeprowadze- nie oceny ryzyka zawodowego <i>Evaluation of occupational risk</i>	Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego <i>Elimination or limitation of occupational risk</i>	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego <i>Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk</i>		
			techniczne <i>technical</i>	organizacyjne <i>organizational</i>	ochrony indywidualnej <i>individuality protection</i>
			na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>		
OGÓŁEM	348,3	197,5	73,8	81,1	122,7
sektor publiczny	285,0	192,1	37,0	64,7	130,3
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	370,8	199,4	86,8	86,9	119,9
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	398,3	214,1	51,1	62,2	185,3
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	363,9	222,4	95,0	95,4	145,8
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	358,4	229,4	14,3	12,5	206,1
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe...	358,7	226,7	105,6	94,5	153,0
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	560,0	270,2	35,8	136,4	148,5
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	272,7	141,7	35,5	82,5	63,3
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	375,8	214,1	48,4	67,5	155,7
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	403,0	84,8	26,8	43,3	48,6
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	212,7	117,4	23,4	61,1	40,4
<i>Transportation and storage</i>					
Informacja i komunikacja	384,9	402,7	293,8	333,2	28,4
<i>Information and communication</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	508,6	28,6	—	28,6	28,6
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 138.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 138.

TABL. 22 /99/. **ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a W 2012 R. (dok.)**
PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeprowa- dzenie oceny ryzyka zawodowego Evaluation of occupational risk	Wyeliminowa- nie lub ogranicze- nie ryzyka zawodowego Elimination or limitation of occupational risk	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk		
			techniczne technical	organizacyjne organizational	ochrony indywidualnej individuality protection
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... Administrative and support service activities	588,4	597,7	300,9	134,4	113,2
Edukacja ..... Education	169,5	157,2	46,6	66,6	104,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	330,5	231,6	50,7	45,1	191,7
Pozostała działalność usługowa Other service activities	—	—	—	—	—

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 138.

^a *a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 138.*

TABL. 23 /100/. **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

CHOROBY	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. zatrudnionych <i>per 100 thous. paid employees</i>	
OGÓŁEM			TOTAL
2005	129	37,4	
2010	145	39,6	
2011	98	27,2	
2012	94	2*,0	
w tym:			<i>of which:</i>
Pylce płuc	–	–	<i>Pneumoconioses</i>
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu	–	–	<i>Diseases of pleura or pericardium in- duced by asbestos dust</i>
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledze- niem sprawności wentylacyjnej płuc	–	–	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation</i>
Astma oskrzelowa	3	0,8	<i>Bronchial asthma</i>
Zewnętrzne alergiczne zapa- lenie pęcherzyków płucnych ..	–	–	<i>Extrinsic allergic alveolitis</i>
Alergiczny nieżyt nosa	2	0,6	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysił- kiem głosowym	2	0,6	<i>Chronic diseases of vocal organ re- lated to excessive vocal effort</i>

TABL. 23 /100/. **CHOROBY ZAWODOWE (dok.)**
OCCUPATIONAL DISEASES^a (cont.)

CHOROBY	Liczba przypadków Number of cases		DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 100 tys. zatrud- nionych per 100 thous. paid employees	
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	1	0,3	Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment
Choroby skóry	3	0,8	Skin diseases
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	2	0,6	Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	1	0,3	Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem	5	1,4	Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensorineural type
Zespół wibracyjny	–	–	Vibration syndrome
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	–	–	Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	73	20,2	Infectious and parasitic diseases or their sequels

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 24 /101/. **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Posiłki profilak- tyczne Preventive food	Napoje Drinks	Inne środki odżywcze Other nutrition	Dodatki pieniężne Special pay	Skrócony czas pracy Short-time work	Dodat- kowe urlopy Extra leaves	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szcze- gólnym cha- akterze ^b Entitlements arising from work in par- ticular condi- tions ^b
OGÓŁEM	21797	47027	4184	26413	1621	4847	21906
TOTAL	21727	30902	3205	16716	1155	3046	582 ^b
2011	19446	31919	1450	13277	1153	2765	755 ^b
2012	16366	25401	1615	11260	1135	2365	341^b
sektor publiczny	5702	5486	617	5075	593	2291	142
public sector							
sektor prywatny	10664	19915	998	6185	542	74	199
private sector							

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 138. ^b Informacje dotyczą wyłącznie osób, które posiadały takie uprawnienia i w badanym miesiącu pracowały.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 138. ^b Information related only to persons who have had such powers and have worked at researched month.

TABL. 24 /101/. **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a (dok.)**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Posi ki profilak- tyczne <i>Preven- tive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżyw- cze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pienięż- ne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short- time work</i>	Dodat- kowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szcze- gólnym cha- rakterze ^b <i>Entitlements arising from work in par- ticular condi- tions^b</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2227	1611	12	63	–	4	9
Przemysł . . . . . <i>Industry</i>	10324	17624	1323	8164	470	65	167
górnictwo i wydobywanie . . . . . <i>mining and quarrying</i>	191	174	–	–	–	8	1
przetwórstwo przemysłowe. . . . . <i>manufacturing</i>	7083	13432	525	4278	462	29	143
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ . . . . . <i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>	904	2824	382	2387	7	25	4
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . . . <i>water supply; sewerage, waste mana- gement and remediation activities</i>	2146	1194	416	1499	1	3	19
Budownictwo . . . . . <i>Construction</i>	1191	2230	27	54	–	1	6
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ . . . . . <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	718	639	17	604	10	3	22
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	1615	1293	236	2186	11	2123	55
Informacja i komunikacja . . . . . <i>Information and communication</i>	–	19	–	9	–	1	–
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. . . . . <i>Professional, scientific and technical ac- tivities</i>	–	–	–	–	–	–	–
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ . . . . . <i>Administrative and support service activities</i>	113	195	–	–	1	1	6
Edukacja . . . . . <i>Education</i>	105	23	–	–	43	37	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	73	1767	–	180	600	130	76
Pozostała działalność usługowa . . . . . <i>Other service activities</i>	–	–	–	–	–	–	–

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 138.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 138.

TABL. 25 /102/. **ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a**
OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits In zł per 1 benefit	
	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations
O G Ó Ł E M	2005 1423	1369	2306	2225
	2010 1196	1118	3170	2781
	2011 1024	972	2825	2716
	2012 1067	1032	2821	2746
sektor publiczny ..... public sector	213	197	3380	3181
sektor prywatny ..... private sector	854	835	2682	2643
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... Agriculture, forestry and fishing	36	25	4475	4104
Przemysł ..... Industry	649	635	2762	2745
górnictwo i wydobywanie ..... mining and quarrying	9	9	4822	4822
przetwórstwo przemysłowe ..... manufacturing	581	568	2474	2450
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ..... electricity, gas, steam and air conditioning supply	12	12	12725	12725
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja ^Δ ..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities	47	46	3379	3370
Budownictwo ..... Construction	61	59	3746	3683
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ .... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	117	116	1750	1750
Transport i gospodarka magazynowa ..... Transportation and storage	78	75	3203	2823
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	1	1	2000	2000
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	—	—	—	—
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... Administrative and support service activities	11	11	2600	2600
Edukacja ..... Education	8	7	4363	4314
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	106	103	2906	2867
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities	—	—	—	—

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 138.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 138.

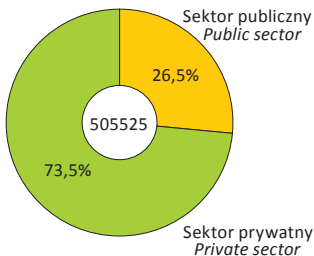
STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

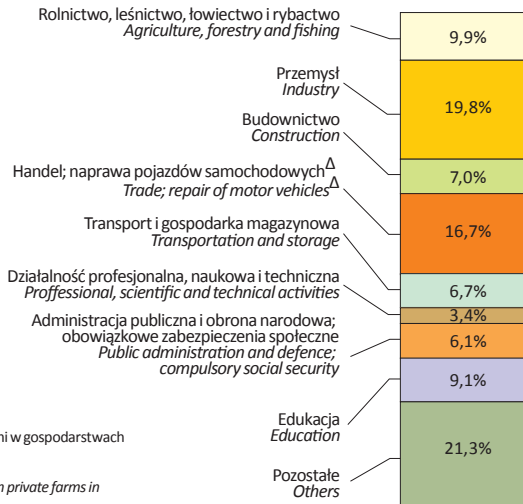
STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a IN 2012

As of 31 XII

WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI BY OWNERSHIP SECTORS

WEDŁUG SEKCJI BY SECTIONS

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe.

^a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture — estimated data.

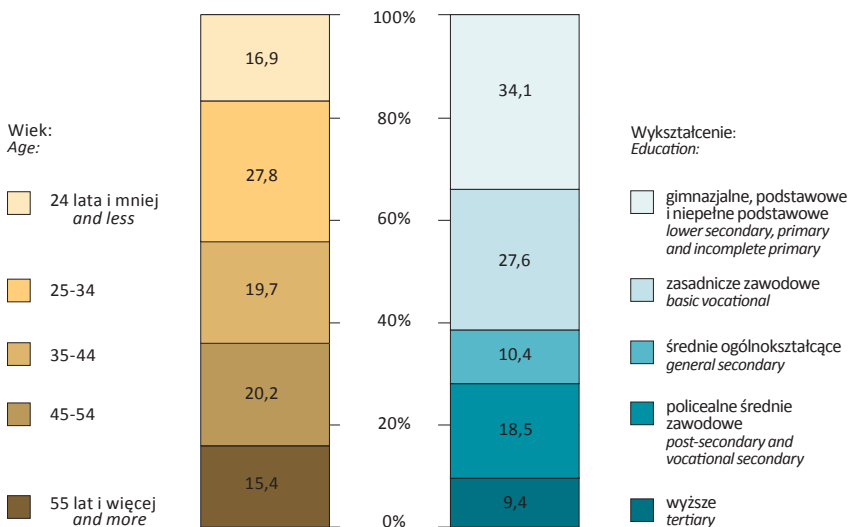
STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

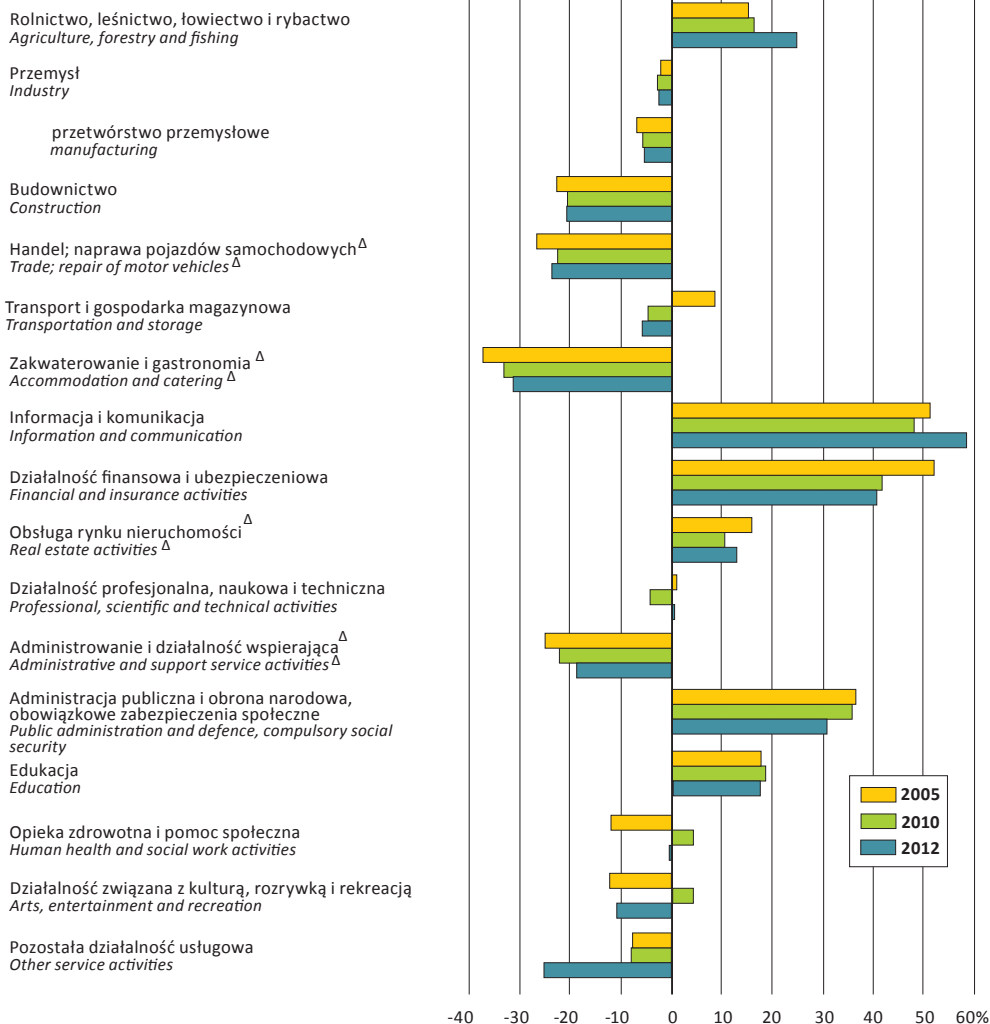
STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS

BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN 2012

As of 31 XII

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH WYNAGRODZEŃ W WYBRANYCH SEKCJACH
OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE ^a**
**RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE WAGES AND SALARIES IN SELECTED SECTIONS
FROM THE AVERAGE WAGES AND SALARIES IN THE VOIVODSHIP ^a**

^a Dotyczy miesięcznych wynagrodzeń brutto.
^a Concern monthly gross wages and salaries.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (prześcieżki, płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budget units conducting national defense and public safety activities.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, i.e.: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g. for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g. to journalists, film producers, radio and television program producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w ujęciu **brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585, z późniejszymi zmianami).

4. Dane w tabl. 3 i 5 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2012 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;

3. Data regarding remuneration are presented on a **gross basis**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 employee's contributions to compulsory social security (pension, disability pension and illness) introduced by means of the Law on the Social Security System of 13 X 1998 (Journal of Laws of 2009 No. 205, item 1585, as amended).

4. Data in tables 3 and 5 were compiled on the basis of a sample survey of the structure of wages and salaries by occupations for October 2012. Data concern employees who received wages or salaries for the whole month, excluding employees of organisations: social, political, trade unions and other. A sum of the following elements was used to calculate wages and salaries: payments of personal wages and salaries for a surveyed month taking into account payments for periods longer than a month calculated per one month (e.g. 1/3 of quarterly bonus, 1/12 of annual bonuses and awards, participation in profit payments, participation in balance surplus of associations payments, 13th month salary for persons employed in public sector and fees).

Social security benefits

1. Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures), and since 2009 from the sources gathered in the open pension funds – OFE.

Information regarding retirement pay and pension benefits for farmers concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;

- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz byłego Urzędu Ochrony Państwa;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz osoby represjonowane (od 1991 r.).

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m. in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

5. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych. Opodatkowaniu nie podlegają zasiłki

- a) z ubezpieczeń społecznych, tj.: chorobowy, macierzyński (wyłącznie w przypadku rolników indywidualnych), pogrzebowy oraz jednorazowe odszkodowania powypadkowe,
- b) z pozostałych świadczeń społecznych, tj.: świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*
- 7) *professional soldiers;*
- 8) *the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence, Central Anticorruption Bureau, Border Guard, Office of Government Protection, State Fire Department and Penitentiary Staff* *functionaries as well as the former Office of State Protection;*
- 9) *farmers;*
- 10) *war and military invalids, combatants as well as repressed persons (since 1991).*

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) *retirement pay;*
- 2) *pensions resulting from an inability to work;*
- 3) *family pensions.*

4. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of earning revenue from work.

5. Data regarding the **average monthly retirement pay and pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes. The following benefits are non-taxable:

- a) *from social security, i.e. sick and maternity benefits (exclusively for farmers), funeral benefits and one-off accident compensation benefits,*
- b) *from other social benefits, i.e. family allowances and alimony fund benefits*

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 /103/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES						
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which entities employing more than 9 persons	
					w zł in zł	
OGÓŁEM	2141,09	2885,51	3040,79	3179,33	3417,76	TOTAL
sektor publiczny	.	3589,81	3774,51	3887,36	3887,36	public sector
sektor prywatny	.	2473,25	2633,16	2793,69	3064,93	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2466,60	3353,18	3662,43	3970,82	4415,43	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2101,84	2802,71	2957,56	3088,96	3178,90	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	1996,58	2725,88	2885,47	3010,32	3101,77	of which manufacturing
Budownictwo	1662,46	2292,38	2427,69	2517,75	2915,22	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1575,46	2237,94	2335,14	2429,25	2715,97	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2342,72	2743,19	2821,56	2978,92	3361,38	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..	1345,45	1937,34	2074,08	2193,32	2469,97	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3236,95	4276,47	4699,22	5023,33	5471,04	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.	3263,92	4085,93	4261,26	4490,82	4861,24	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ...	2472,97	3202,38	3349,79	3599,64	3808,92	Real estate activities ^Δ
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.	2154,71	2785,58	2999,27	3196,40	3907,97	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1607,74	2245,33	2341,01	2604,10	2641,49	Administrative and support service activities ^Δ
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2909,47	3898,29	4141,60	4177,00	4177,88	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2510,65	3414,14	3598,63	3749,12	3767,53	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.	1877,32	3005,72	3105,94	3174,84	3255,68	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1877,32	3005,72	3105,94	2856,92	2956,89	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ..	1996,99	2689,06	2794,62	2407,06	2550,48	Other service activities

TABL. 2 /104/. **ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2012 R.²**
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2012²

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a - w tys. osób in thous. person b - w odsetkach In percent		Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
		ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
OGÓŁEM TOTAL										
OGÓŁEM	a	280,0	133,6	146,4	113,9	39,8	74,1	166,1	93,8	72,3
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
WEDŁUG PRZEDZIAŁÓW WYNAGRODZEŃ ³ USTALONYCH NA PODSTAWIE KROTNOŚCI PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO (PW =3895,72 ZŁ) W KRAJU BY WERE DETERMINED ON THE BASIC OF MULTIPLICATION OF AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES ³ (PW =3895,72 ZŁ) IN POLAND										
1947,86 zł i mniej zł and less	(50% i mniej a zł and less) b	52,5 18,8	26,3 19,7	26,2 17,8	6,5 5,6	1,4 3,4	5,1 6,9	46,0 27,7	24,9 26,6	21,1 29,1
1947,87–2921,79	(50–75) a b	83,7 29,9	35,5 26,6	48,2 32,9	30,7 27,0	9,7 24,4	21,0 28,3	53,0 31,8	25,8 27,5	27,2 37,6
2921,80–3895,72	(75–100) a b	63,7 22,7	29,2 21,8	34,5 23,6	31,8 27,8	10,5 26,6	21,3 28,6	31,9 19,3	18,7 19,7	13,2 18,7
3895,73–4869,65	(100–125) a b	35,3 12,6	17,5 13,1	17,8 12,2	20,0 17,6	7,4 18,9	12,6 16,9	15,3 9,2	10,1 10,7	5,2 7,3
4869,66–5843,58	(125–150) a b	19,2 6,8	9,6 7,2	9,6 6,5	11,3 9,9	4,0 10,1	7,3 9,8	7,9 4,8	5,6 6,0	2,3 3,1
5843,59–6817,51	(150–175) a b	9,8 3,5	5,5 4,1	4,3 3,0	5,5 4,9	2,1 5,2	3,4 4,6	4,3 2,6	3,4 3,6	0,9 1,3
6817,52–7791,44	(175–200) a b	5,7 2,0	3,4 2,5	2,3 1,6	3,0 2,6	1,5 3,8	1,5 2,0	2,7 1,6	1,9 2,0	0,8 1,1
7791,45–8765,37	(200–225) a b	3,2 1,2	2,1 1,6	1,1 0,8	1,8 1,6	1,1 2,7	0,7 1,0	1,4 0,9	1,0 1,1	0,4 0,5
8765,38–9739,30	(225–250) a b	2,0 0,7	1,1 0,8	0,9 0,6	1,1 0,9	0,5 1,2	0,6 0,8	0,9 0,5	0,6 0,6	0,3 0,4
9739,31–10713,23	(250–275) a b	1,2 0,4	0,7 0,5	0,5 0,3	0,6 0,6	0,4 0,9	0,2 0,4	0,6 0,3	0,3 0,4	0,3 0,3
10713,24–11687,16	(275–300) a b	1,1 0,4	0,8 0,6	0,3 0,1	0,4 0,4	0,3 0,7	0,1 0,2	0,7 0,4	0,5 0,6	0,2 0,1
11687,17 i więcej zł and more	(300% i więcej a zł and more) b	2,6 1,0	1,9 1,5	0,7 0,6	1,2 1,1	0,9 2,1	0,3 0,5	1,4 0,9	1,0 1,2	0,4 0,5

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9. ² Patrz uwagi ogólne, ust. 4 str. 172. ³ W nawiasach podano procentowy rozkład wynagrodzeń w poszczególnych przedziałach (np. przedział 1947,87–2921,79 zł stanowi 50–75% przeciętnego wynagrodzenia); przedziały procentowe zostały domknięte prawostronnie (np. przedział 50–75% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 75,00% przeciętnego wynagrodzenia).

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes, itm 4 on page 172. ³ The percentage distribution of wages and salaries in individual ranges is given in brackets (e.g., the 1947,87–2921,79 zł range accounts for 50–75% of the average wage and salary); the percentage ranges are closed on the right (e.g., the 50–75% range includes wages and salaries accounting for 50,01 to 75,00% of the average wage and salary).

TABL. 2 /104/. **ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO
ZA PAŹDZIERNIK 2012 R.² (dok.)**
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER
2012² (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a - w tys. osób in thous. person b - w odsetkach In percent	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
O G Ó Ł E M . . . . . TOTAL	a 280,0 b 100,0	133,6 100,0	146,4 100,0	113,9 100,0	39,8 100,0	74,1 100,0	166,1 100,0	93,8 100,0	72,3 100,0

WEDŁUG PRZEDZIAŁÓW WYNAGRODZEŃ³ USTALONYCH NA PODSTAWIE KROTNOŚCI
PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO (PW =3484,45) W WOJEWÓDZTWIE
BY WERE DETERMINED ON THE BASIS OF MULTIPLICATION OF AVERAGE
GROSS WAGES AND SALARIES³ (PW =3484,45 ZŁ) IN VOIVODSHIP

1742,23 zł i mniej zł and less	50% mniej and less	a	33,0	17,3	15,7	2,5	0,5	2,0	30,5	16,8	13,7
		b	11,8	12,9	10,7	2,2	1,1	2,9	18,4	17,9	18,9
1742,24–2613,34	(50– 75)	a	77,4	33,3	44,1	23,8	6,8	17,0	53,6	26,5	27,1
		b	27,7	24,9	30,1	20,9	16,9	23,1	32,3	28,3	37,3
2613,35–3484,45	(75–100)	a	66,2	29,1	37,1	30,5	10,1	20,4	35,7	19,0	16,7
		b	23,5	21,9	25,3	26,7	25,6	27,4	21,5	20,2	23,2
3484,46–4355,56	(100–125)	a	42,2	20,5	21,7	22,6	8,1	14,5	19,6	12,4	7,2
		b	15,1	15,3	14,8	19,8	20,6	19,4	11,8	13,1	10,1
4355,57–5226,68	(125–150)	a	25,0	12,4	12,6	14,6	5,3	9,3	10,4	7,1	3,3
		b	8,9	9,3	8,6	12,8	13,3	12,5	6,2	7,5	4,6
5226,69–6097,79	(150–175)	a	13,6	7,0	6,6	8,0	3,0	5,0	5,6	4,0	1,6
		b	4,9	5,3	4,5	7,0	7,4	6,8	3,4	4,4	2,1
6097,80–6968,90	(175–200)	a	7,8	4,5	3,3	4,2	1,7	2,5	3,6	2,8	0,8
		b	2,8	3,4	2,2	3,7	4,2	3,4	2,1	3,0	1,0
6968,81–7840,01	(200–225)	a	5,0	3,0	2,0	2,7	1,4	1,3	2,3	1,6	0,7
		b	1,8	2,2	1,4	2,4	3,5	1,8	1,4	1,7	1,0
7840,02–8711,13	(225–250)	a	2,8	1,9	0,9	1,6	0,9	0,7	1,2	1,0	0,2
		b	1,0	1,4	0,7	1,4	2,4	0,8	0,8	1,0	0,5
8711,14–9582,24	(250–275)	a	1,8	1,0	0,8	1,0	0,4	0,6	0,8	0,6	0,2
		b	0,6	0,7	0,6	0,9	1,1	0,7	0,5	0,6	0,4
9582,25–10453,35	(275–300)	a	1,2	0,7	0,5	0,6	0,4	0,2	0,6	0,3	0,3
		b	0,4	0,5	0,3	0,6	0,9	0,4	0,3	0,4	0,3
10453,36 zł i więcej zł and more	(300% i wię- cej)	a	4,0	2,9	1,1	1,8	1,2	0,6	2,2	1,7	0,5
	(and more)	b	1,5	2,2	0,8	1,6	3,0	0,0	1,3	1,9	0,6

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne, ust. 4 str. 172. ³ Ustalone na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto w województwie zachodniopomorskim 3484,45. za październik 2012 r.; w nawiasach podano procentowy rozkład wynagrodzeń w poszczególnych przedziałach (np. przedział 1742,24-2613,34 zł stanowi 50–75% przeciętnego wynagrodzenia); przedziały procentowe zostały domknięte prawostronnie (np. przedział 50–75% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 75,00% przeciętnego wynagrodzenia).

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes, item 4 on page 172. ³ Established on the basis of product of gross wages and salaries (3484,45 zł) in the zachodniopomorskie voivodship for October 2012; the percentage distribution of wages and salaries in individual ranges is given in brackets (e.g., the 1742,24–2613,34 zł range accounts for 50–75% of the average wage and salary); the percentage ranges are closed on the right (e.g., the 50–75% range includes wages and salaries accounting for 50,01 to 75,00% of the average wage and salary).

TABL. 3 /105/. **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2012 R.**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2012

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach <i>Paid employees in percent</i>			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average wages and salaries in zł</i>			OCCUPATIONAL GROUP ^b
	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	3484,45	3673,73	3311,66	T O T A L
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	7,4	7,9	6,9	6240,54	6928,89	5525,53	<i>Managers</i>
Specjaliści	23,8	14,7	32,1	4363,76	5052,27	4075,62	<i>Professionals</i>
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,5	3,2	1,9	4803,97	5347,09	3933,22	<i>science and engineering professionals</i>
specjaliści do spraw zdrowia	4,3	1,3	7,1	3694,52	4660,48	3533,28	<i>health professionals</i>
specjaliści nauczania i wychowania	9,4	4,4	13,9	4357,10	4711,01	4253,62	<i>teaching professionals</i>
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	5,4	3,0	7,5	4328,34	4923,50	4117,18	<i>business and administration professionals</i>
specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	1,2	2,0	0,4	5781,89	5892,97	5252,91	<i>information and communications technology professionals</i>
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	1,0	0,8	1,3	4745,29	4765,05	4734,42	<i>legal, social and cultural professionals</i>
Technicy i inny średni personel	12,0	10,2	13,6	3650,13	4135,13	3316,69	<i>Technicians and associate professionals</i>
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	3,3	5,5	1,3	4222,09	4428,50	3439,36	<i>science and engineering associate professionals</i>
średni personel do spraw zdrowia	1,4	0,8	1,9	3043,46	3773,84	2753,19	<i>health associate professionals</i>
średni personel do spraw biznesu i administracji	5,8	3,0	8,3	3664,86	3937,48	3573,24	<i>business and administration associate professionals</i>
średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewnej	1,2	0,4	2,0	2741,41	2887,21	2715,70	<i>legal, social, cultural and related associate professionals</i>
technicy informatycy	0,3	0,5	0,1	3677,31	3734,90	3401,10	<i>information and communications technicians</i>
Pracownicy biurowi	8,6	5,7	11,2	3194,81	3279,76	3155,44	<i>Clerks</i>
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,8	1,2	4,2	3588,16	4039,47	3471,15	<i>general and keyboard clerks</i>
pracownicy obsługi klienta	2,0	1,2	2,8	2928,84	3113,30	2859,44	<i>customer services clerks</i>
pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	2,7	2,8	2,6	2887,87	2879,73	2896,00	<i>numerical and material recording clerks</i>
pozostali pracownicy obsługi biura	1,1	0,5	1,6	3448,47	4081,38	3262,30	<i>other clerical support workers</i>
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,7	6,8	14,2	2266,56	2385,62	2214,44	<i>Service and sales workers</i>
pracownicy usług osobistych	3,9	2,3	5,4	2342,70	2344,00	2342,19	<i>personal service workers</i>
sprzedawcy i pokrewni	4,7	1,8	7,2	2242,89	2775,05	2124,22	<i>sales workers</i>
pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,7	0,1	1,3	2172,28	2429,31	2159,59	<i>personal care workers</i>
pracownicy usług ochrony	1,4	2,6	0,3	2181,32	2162,64	2336,53	<i>protective services workers</i>

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do *Rocznika*, ust. 7, pkt 1) na str. 23.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the *Yearbook*, item 7, point 1) on page 23.

TABL. 3 /105/. **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2012 R. (dok.)**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2012 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach <i>Paid employees in percent</i>			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average wages and salaries in zł</i>			OCCUPATIONAL GROUP ^b
	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,4	0,8	0,1	2970,69	2905,14	3799,45	Skilled agricultural, forestry and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieślnicy	14,5	22,9	7,0	2928,32	3067,17	2513,06	Craft and related trades workers
robotnicy budowlani i pokre- wni (z wyłączeniem elek- tryków)	3,1	6,4	0,1	2869,70	2877,77	2310,41	building and related trades workers, excluding electricians
robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	3,7	7,7	0,1	3255,54	3279,37	1963,80	metal, machinery and related trades workers
rzemieślnicy i robotnicy po- ligraficzni	0,3	0,4	0,1	2991,48	3171,58	2491,11	handicraft and printing workers
elektrycy i elektronicy	1,7	3,3	0,2	3355,46	3415,05	2266,33	electrical and electronic trades workers
robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyro- bów tekstylnych i pokrewni	5,7	5,1	6,5	2623,68	2749,41	2533,44	food processing, wood working, garment and other craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy ma- szyn i urządzeń	12,6	22,5	3,5	2899,85	2986,42	2396,51	Plant and machine opera- tors and assemblers
operatorzy maszyn i urzą- dzeń wydobywczych i przetwórczych	3,9	6,8	1,3	3164,64	3324,59	2422,26	stationary plant and ma- chine operators
monterzy	1,9	2,0	1,7	2602,91	3019,55	2143,86	assemblers
kierowcy i operatorzy po- jazdów	6,8	13,7	0,5	2826,74	2812,99	3162,67	drivers and mobile plant operators
Pracownicy przy pracach prostych	10,0	8,5	11,4	2259,12	2513,67	2085,97	Elementary occupations of which:
w tym: robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i ry- bołówstwie	0,2	0,4	0,1	2515,19	2614,75	2184,60	agricultural, forestry and fishery labourers
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budo- wnictwie i transporcie ...	3,4	5,1	1,9	2595,36	2639,49	2490,02	labourers in mining, con- struction, manufactur- ing and transport

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do *Rocznika*, ust. 7, pkt 1) na str. 23.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the *Yearbook*, item 8, point 1) on page 22.

TABL. 4 /106/. **PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2012 R.¹**
AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2012¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a - w zł in zł b - ogółem = 100,0 total = 100,0	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety wo- men	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety wo- men	ogółem total	męż- czyźni men	kobie- ty wo- men
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	a 3484,45	3673,73	3311,66	3972,49	4353,28	3768,08	3149,47	3385,39	2843,00
TOTAL	b 100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL									
Wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równo- rzednym <i>Tertiary with academic degree (at least doctorate) or tertiary with master degree, physician degree or equivalent</i>	a 4727,12 b 135,7	5439,42 148,1	4366,44 131,9	4685,60 118,0	5358,35 123,1	4437,15 117,8	4809,30 152,7	5531,98 163,4	4174,41 146,8
Wyższe z tytułem inżyniera, licen- cjata, dyplomowanego ekonomi- sty lub równorzędnym <i>Tertiary with engineer degree, licentiate (bachelor), economist with diploma or equivalent</i>	a 4137,79 b 118,8	4869,87 132,6	3567,70 107,7	4280,92 107,8	5330,66 122,5	3723,51 98,8	4009,29 127,3	4593,66 135,7	3377,57 118,8
Policealne	a 3053,18 b 87,6	3454,88 94,0	2895,71 87,4	3310,91 83,3	3812,25 87,6	3175,21 84,3	2799,36 88,9	3240,18 95,7	2562,85 90,1
Średnie zawodowe	a 3267,74 b 93,8	3584,67 97,6	2946,20 89,0	3652,69 91,9	4143,50 95,2	3340,74 88,7	3057,61 97,1	3375,37 99,7	2642,54 92,9
Średnie ogólnokształcące	a 2976,29 b 85,4	3278,66 89,2	2745,87 82,9	3036,17 76,4	3464,76 79,6	2844,30 75,5	2956,53 93,9	3238,53 95,7	2703,30 95,1
Zasadnicze zawodowe	a 2630,32 b 75,5	2836,56 77,2	2195,49 66,3	2914,38 73,4	3270,71 75,1	2250,48 59,7	2551,72 81,0	2722,60 80,4	2178,57 76,6
Gimnazjalne	a 2466,39 b 70,8	2560,80 69,7	2217,08 66,9	2111,02 53,1	2250,43 51,7	1687,19 44,8	2511,77 79,8	2602,11 76,9	2277,30 80,1
Podstawowe i niepełne podsta- wowe <i>Primary and incomplete primary</i>	a 2451,46 b 70,4	2673,84 72,8	2214,13 66,9	2546,04 64,1	3012,35 69,2	2235,79 59,3	2418,48 76,8	2589,17 76,5	2203,90 77,5
WEDŁUG WIEKU BY AGE									
24 lata i mniej	a 2353,39 b 67,5	2477,38 67,4	2166,21 65,4	2568,17 64,6	2755,61 63,3	2419,55 64,2	2318,67 73,6	2445,67 72,2	2104,91 74,0
25–34	a 3218,17 b 92,4	3468,72 94,4	2965,60 89,6	3350,80 84,4	3676,87 84,5	3195,20 84,8	3158,45 100,3	3416,76 100,9	2797,93 98,4
35–44	a 3673,31 b 105,4	3902,75 106,2	3488,92 105,4	4094,71 103,1	4486,60 103,1	3922,86 104,1	3370,00 107,0	3668,49 108,4	3009,75 105,9
45–54	a 3619,39 b 103,9	3786,47 103,1	3499,16 105,7	4138,37 104,2	4486,52 103,1	3964,64 105,2	3101,01 98,5	3324,55 98,2	2873,94 101,1
55–59	a 3636,56 b 104,4	3857,56 105,0	3429,28 103,6	4089,51 102,9	4414,95 101,4	3878,64 102,9	3239,22 102,8	3516,47 103,9	2881,12 101,3
60–64	a 4068,00 b 116,7	4067,08 110,7	4074,99 123,0	5112,71 128,7	5242,31 120,4	4523,09 120,0	3213,59 102,0	3225,06 95,3	3046,40 107,2
65 lat i więcej	a 4945,24 b 141,9	4772,34 129,9	6969,83 210,5	6876,56 173,1	6624,90 152,2	9295,26 246,7	3128,08 99,3	3085,53 91,1	3750,00 131,9

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 /106/. **PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2012 R.¹ (dok.)**
AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2012¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a - w zł in zł b - ogółem = 100,0 total = 100,0	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety wo- men	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety wo- men	ogółem total	męż- czyźni men	kobie- ty wo- men
WEDŁUG STAŻU PRACY BY WORK SENIORITY									
do 1,9 roku ..... a	2644,04	2778,37	2483,59	2899,77	3061,11	2794,16	2568,64	2722,30	2349,22
and less b	75,9	75,6	75,0	73,0	70,3	74,2	81,6	80,4	82,6
2,0–4,9 ..... a	2996,86	3174,77	2772,12	3164,31	3436,51	3013,32	2934,84	3120,10	2615,69
b	86,0	86,4	83,7	79,7	78,9	80,0	93,2	92,2	92,0
5,0–9,9 ..... a	3254,67	3620,96	2937,92	3504,89	4082,29	3252,83	3130,29	3492,66	2699,36
b	93,4	98,6	88,7	88,2	93,8	86,3	99,4	103,2	94,9
10,0–14,9 ..... a	3488,75	3713,08	3305,69	3996,83	4496,83	3779,46	3223,40	3477,19	2942,02
b	100,1	101,1	99,8	100,6	103,3	100,3	102,3	102,7	103,5
15,0–19,9 ..... a	3589,89	3864,99	3383,61	4128,60	4604,69	3927,93	3258,62	3600,38	2903,36
b	103,0	105,2	102,2	103,9	105,8	104,2	103,5	106,4	102,1
20,0 lat i więcej ..... a	3810,00	3956,65	3677,76	4231,41	4552,73	4036,98	3334,80	3522,57	3071,46
and more b	109,3	107,7	111,1	106,5	104,6	107,1	105,9	104,1	108,0

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 /107/. **MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO NAJWYŻSZE (decyle)**
W GRUPACH DECYLOWYCH PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH¹ WEDŁUG
WIELKICH GRUP ZAWODÓW² WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2012 R.
DECILE EARNINGS (the upper limits of gross wages and salaries received by
decile paid employment)¹ BY GREAT OCCUPATIONAL GROUPS² FOR OCTOBER
2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a - ogółem total b - mężczyźni men c - kobiety women	Najwyższe wynagrodzenia (decyle) w grupie decylowej Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile)								
	pierwszej first	drugiej second	trzeciej third	czwartej fourth	piątej (media- na) fifth (me- dian)	szóstej sixth	siódmej seventh	ósmej eight	dziwiąt- tej ninth
	w zł in zł								
OGÓŁEM ..... a	1662,55	1987,33	2305,52	2634,57	2967,59	3352,72	3812,96	4497,59	5691,40
TOTAL b	1633,74	1967,05	2334,75	2694,90	3056,30	3491,00	4010,13	4747,26	6175,17
c	1708,52	2017,95	2289,76	2587,04	2891,62	3221,24	3649,52	4280,35	5287,74
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2639,48	3369,19	3973,42	4624,61	5279,76	6005,75	6832,04	8188,98	11194,74
b	2486,38	3367,25	4076,44	4913,99	5768,57	6470,76	7640,12	9729,44	12112,55
c	2774,58	3372,59	3844,76	4473,80	4926,83	5507,85	6204,30	7127,03	8845,63
Public government representatives senior officials and managers									
Specjaliści ..... a	2478,60	2865,05	3177,68	3525,81	3867,06	4292,44	4780,14	5435,71	6697,05
Professionals b	2467,70	2937,54	3438,30	3853,03	4359,02	4924,64	5736,17	6663,32	8327,98
c	2485,64	2834,81	3131,08	3418,40	3725,13	4114,63	4532,93	5030,55	5863,91

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne do *Rocznika*, ust. 7, pkt 1) na str. 23.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes on the *Yearbook*, item 7, point 1) on page 23.

TABL. 5 /107/.

**MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO NAJWYŻSZE (decyle)
W GRUPACH DECYLOWYCH PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH¹ WEDŁUG
WIELKICH GRUP ZAWODÓW² WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2012 R.²
(dok.)**

DECILE EARNINGS (the upper limits of gross wages and salaries received by decile paid employment)¹ BY GREAT OCCUPATIONAL GROUPS² FOR OCTOBER 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a - ogółem total b - mężczyźni men c - kobiety women		Najwyższe wynagrodzenia (decyle) w grupie decylowej <i>Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile)</i>								
		pierwszej <i>first</i>	drugiej <i>second</i>	trzeciej <i>third</i>	czwartej <i>fourth</i>	piątej (media- na) <i>fifth (me- dian)</i>	szóstej <i>sixth</i>	siódmej <i>seventh</i>	ósmiej <i>eight</i>	dziewią- tej <i>ninth</i>
		w zł in zł								
Technicy i inny średni per- sonel <i>Technicians and associate professionals</i>	a	1987,04	2392,04	2698,45	2994,51	3313,89	3616,69	4081,27	4648,38	5702,21
	b	1999,56	2557,10	2982,13	3422,19	3856,10	4295,20	4803,65	5458,90	6711,96
	c	1974,92	2285,26	2566,75	2832,85	3084,04	3337,37	3607,44	4071,77	4826,19
Pracownicy biurowi . . . . <i>Clerks</i>	a	1827,56	2229,56	2392,92	2632,93	2867,56	3171,16	3495,09	3993,59	4769,34
	b	1757,08	2226,07	2309,89	2649,14	2912,51	3233,52	3630,92	4158,03	4957,15
	c	1855,09	2243,61	2410,32	2607,67	2846,41	3134,10	3464,38	3917,84	4704,86
Pracownicy usług i sprze- dawcy <i>Service and sales workers</i>	a	1496,23	1659,57	1804,72	1940,71	2087,12	2204,23	2407,84	2679,54	3075,09
	b	1494,29	1588,78	1716,02	1891,61	1996,99	2213,92	2481,19	2789,85	3701,26
	c	1497,26	1702,89	1852,78	1953,73	2099,82	2199,03	2371,23	2662,67	2898,47
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy <i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	a	1484,50	1488,98	1493,47	1497,95	2256,26	2779,45	3893,34	4603,65	5308,01
	b	1484,17	1488,32	1492,48	1496,64	2042,87	2653,17	3777,51	4535,01	5280,01
	c	2194,10	2626,37	2866,01	3363,34	4018,19	4060,01	4625,46	5003,34	5604,01
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy <i>Craft and related trades workers</i>	a	1540,26	1930,10	2210,72	2478,09	2739,75	2996,46	3318,34	3716,52	4405,56
	b	1506,11	1957,10	2264,42	2576,18	2869,21	3203,11	3547,26	3958,33	4717,63
	c	1580,03	1877,19	2162,30	2276,54	2477,26	2663,16	2844,44	3069,09	3354,92
Operatorzy i monterzy ma- szyn i urządzeń <i>Plant and machine opera- tors and assemblers</i>	a	1594,03	1780,16	1962,33	2316,43	2666,73	2998,90	3329,77	3774,40	4564,35
	b	1607,77	1831,44	1998,46	2381,42	2744,16	3082,49	3445,46	3957,62	4679,65
	c	1586,39	1684,19	1767,61	1916,09	2253,27	2495,22	2832,55	3129,48	3396,68
Pracownicy przy pracach prostych <i>Elementary occupations</i>	a	1497,44	1661,53	1828,51	1918,78	2085,15	2246,43	2430,35	2724,50	3273,87
	b	1588,92	1786,00	1891,86	2082,63	2347,49	2589,19	2772,43	3209,55	3735,61
	c	1493,94	1589,71	1768,29	1846,83	1995,78	2125,72	2256,96	2419,99	2759,50

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne do *Rocznika*, ust. 7, pkt 1) na str. 23.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes on the *Yearbook*, item 7, point 1) on page 23.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 6 /108/. **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	361292	375129	367868	361331	TOTAL
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	321258	343034	337180	331852	Persons receiving retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	174195	229447	227261	225689	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy	93184	59175	55381	51289	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne	53879	54412	54538	54874	family pensions
Rolnicy indywidualni	40034	32095	30688	29479	Farmers

^a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 7 /109/. **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	4592,3	6724,0	6929,9	7203,4	Benefits in mln zł
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł	4200,3	6326,5	6538,0	6801,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1089,53	1536,89	1615,86	1707,94	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł	2533,6	4533,4	4713,5	4913,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1212,03	1646,50	1728,38	1814,14	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł	1007,1	874,7	859,6	861,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	900,68	1231,74	1293,44	1399,23	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł	659,6	918,4	964,9	1027,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	1020,11	1406,57	1474,39	1559,71	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a FARMERS^a					
Świadczenia w mln zł	392,0	397,6	391,9	402,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	815,88	1032,29	1064,30	1136,39	Average monthly retirement pay and pension in zł

^a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 172.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 172.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

BUDŻETY GOSPODARSTW
DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania, jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełączyca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama, czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych.

W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane za lata 2005–2009 uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. – Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału, przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. In the survey there are included all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintaining himself/herself, i.e., income is not combined with the income of others, regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets.

In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2005–2009 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002, and since 2010 – Population and Housing Census 2011.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób pracujących zalicza się:
  - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa z agentem, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.),
  - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
  - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby utrzymujące się ze świadczeń społecznych, których głównym źródłem utrzymania jest m.in.: emerytura, renta, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych, pozosta-

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. The categories of persons comprising households were established on the basis of their main source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) *employed persons include:*
  - a) *hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, contract with agent, commission contracts, verbal contracts, etc.),*
  - b) *employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,*
  - c) *self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture) and practicing a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives since 2005;*
- 2) *persons maintained from social benefits, for whom the main source of maintenance is i.a.: retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, family allowances, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Assistance, scholarships;*
- 3) *dependents (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.*

4. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid from income (from hired labour, social benefits – from social security benefits, other social benefits) excluding contributions to obligatory social security paid by the in-

łych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej – uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę – który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenia i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy) oraz dochody z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady i ewentualnie podatki, pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi);
- 5) dochód ze świadczeń społecznych, który obejmuje m.in. emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych;

sured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work – obtained in all work-places by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement – which includes all income obtained from hired work, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and care benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, that was spent on consumer goods and services for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);*
- 4) *income from property (interest, shares in company profits, including dividends) and income from rental of real-estate (net income i.e. revenues minus investment and taxes, from rental of dwellings, garages and other buildings not connected with conducting economic activity and from land leasing);*
- 5) *income from social benefits, which includes, i.a.: retirement pay and pensions, social security benefits and other social benefits;*

- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom nie-komercyjnym, w tym dary, koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem, alimenty od osób prywatnych, niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości oraz straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z obowiązującą na lata 2009–2012 nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

6. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymywane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

7. Zagrożenie ubóstwem – gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania go-

- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income reduced by other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received free of charge as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts, boarding costs of youth and students studying away from home, private alimony, some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate and monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted for the years 2009–2012 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).

6. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

7. Risk of poverty – a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) was below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original**

spodarków domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz minimum egzystencji), zastosowano tak zwaną **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 – każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 – każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat. Oznacza to np., że granica ubóstwa relatywnego dla gospodarstwa 4-osobowego złożonego z dwóch osób dorosłych i dwójki dzieci jest 2,7 razy wyższa niż dla gospodarstwa 1-osobowego.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. relatywna granica ubóstwa wynosiła dla gospodarstw 1-osobowych 668 zł, 4-osobowych (2 osoby dorosłe + 2 dzieci poniżej 14 lat) – 1802 zł, w IV kwartale 2011 r. było to 692 zł dla gospodarstw jednoosobowych oraz 1868 zł dla gospodarstw wieloosobowych, natomiast w IV kwartale 2012 r. progi te wyniosły odpowiednio: 693 zł oraz 1871 zł.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm.) uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej. Od 2010 r., do III kwartału 2012 r. obowiązywały takie same kwoty progowe – 477 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 351 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych. Natomiast od IV kwartału 2012 r. kwoty te zostały ustalone na poziomie odpowiednio: 542 zł oraz 456 zł.

Minimum egzystencji, uznane za granicę ubóstwa skrajnego, wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Przy ustalaniu granic ubóstwa skrajnego przyjmuje się poziom minimum egzystencji obliczany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. granica ubóstwa skrajnego wyniosła dla gospodarstw 1-osobowych 466 zł, 4-osobowych (2 osoby dorosłe + 2 dzieci poniżej 14 lat) – 1257 zł, w IV kwartale 2011 r. było to 495 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1336 zł dla gospodarstw wieloosobowych, natomiast w IV kwartale 2012 r. progi te wyniosły odpowiednio: 519 zł oraz 1401 zł.

OECD equivalence scale has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and subsistence minimum). According to this scale, weight 1 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0,7 – to any other person at that age and weight 0,5 – to every child under 14. And thus, for instance, the relative poverty threshold for a 4-person household consisting of two adult persons and two children is 2,7 times as high as that for a 1-person household.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of so-called original OECD equivalence scale. The poverty lines are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the relative poverty threshold was 668 zł for 1-person households and 1802 zł for 4-person households (2 adults + 2 children under 14), in the fourth quarter of 2011 the threshold was 692 zł for 1-person households and 1868 zł for multi-person households, while in the fourth quarter of 2012: 693 zł and 1871 zł, respectively.

„Legal” poverty threshold is the amount, which according to the Law on Social Assistance (uniform text Journal of Laws 2008 No. 115, item 728, with later amendments), provides eligibility for a monetary benefit from social assistance. Since 2010 till third quarter of 2012 the line remained at the same level of 477 zł for 1-person households and 351 zł per 1-person for multi-person households. Since fourth quarter of 2012, the line was change to: 542 zł and 456 zł respectively.

The subsistence minimum, regarded as the extreme poverty threshold, sets the level of the satisfaction of needs below which there is a biological existence or psychophysical human development. The starting point adopted for determination of the extreme poverty threshold is subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for the 1-person employees' household. Poverty thresholds are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the extreme poverty threshold was 466 zł for 1-person households and 1257 zł for 4-person households (2 adults + 2 children under 14), in the fourth quarter of 2011 the threshold was 495 zł for 1-person household and 1336 zł for multi-person household, while in the fourth quarter of 2012: 519 zł and 1401 zł, respectively.

TABL. 1 /110/. **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1529	1617	1602	1573	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,94	2,70	2,75	2,79	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	0,95	0,98	1,05	1,06	<i>employed</i>
pobierających świadczenia społeczne	0,85 ^a	0,83	0,77	0,75	<i>receiving social benefits</i>
w tym emeryturę lub rentę	0,65	0,69	0,63	0,61	<i>of which retirement pay or pension</i>
pozostających na utrzymaniu ...	1,08	0,82	0,82	0,86	<i>dependents</i>

^a Pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a *Receiving social security benefits and social assistance benefits.*

Uwaga do tablic 2–5

Dane za 2011 r. skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji *Rocznika*; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 183.

Note to tables 2–5

Data for 2011 were revised comparing to published in the previous edition of the *Yearbook*; see general notes, item 1 on page 183.

TABL. 2 /111/. **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	762,54	1186,91	1239,99	1263,56	Available income
w tym dochód do dyspozycji	733,37	1137,56	1200,27	1221,46	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	346,94	613,86	667,95	680,10	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	18,78	31,14 ^a	24,69	24,45	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek . . .	64,75 ^b	102,48	109,32	116,59	from self-employment
ze świadczeń społecznych i świadczeń pozostałych.	279,31 ^c	377,08	369,67	359,58	from social benefits

^{a, b} Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: *a* — 30,54%, *b* — 11,01%. ^c Ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^{a, b} *Relative error of estimates exceeds 10% and equals: a — 30,54%, b — 11,01%. c From social security benefits and social assistance benefits.*

TABL. 3 /112/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS				SPECIFICATION
	2005	2010	2011	2012	
	w zł	in zł			
Wydatki ogółem	672,36	964,94	979,61	1034,23	Total expenditures
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	643,19	915,58	939,88	992,12	of which consumer goods and services ^a
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	198,88	253,67	257,43	265,70	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	21,48	28,94	28,34	28,08	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	34,52	44,45	49,49	50,41	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	126,40	199,25	210,19	213,08	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	33,78	49,13	44,08	43,15	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	29,35	42,63	40,93	42,47	health
w tym artykuły farmaceutyczne	20,60	29,74	27,37	27,72	of which pharmaceutical products
transport	46,23	68,25	77,93	88,99	transport
łączność	38,21	45,06	43,64	41,38	communication
rekreacja i kultura	45,73	75,56	73,53	86,20	recreation and culture
edukacja ^b	9,02	8,56	8,74	9,89 ^c	education ^b
restauracje i hotele	16,21	21,54	24,36	33,87	restaurants and hotels
inne towary i usługi	32,74	49,51	49,08	54,64	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	19,18	27,95	29,08	30,16	of which personal care

^a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^b Łącznie z wychowaniem przedszkolnym. ^c Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi 10,64%.

^a Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^b Including pre-school education. ^c Relative error of estimates exceeds 10% and equals 10,64%.

TABL. 4 /113/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	8,48	6,78	6,40	6,42	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	5,99	4,56	4,31	4,28	of which bread
Mięso w kg	5,73	5,89	5,74	5,68	Meat in kg
w tym wędliny i pozostałe przetwory mięsne	2,23	2,47	2,42	2,42	of which processed meat and other meat preparations
Ryby ^a w kg	0,51	0,46	0,41	0,44	Fish ^a in kg
Mleko ^b w l	4,27	3,49	3,40	3,34	Milk ^b in l
Jogurty i napoje mleczne w kg	0,65	0,96	0,85	0,82	Yoghurt and milk-based beverages in kg

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. ^b Bez zagęszczonego i w proszku.

^a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. ^b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 /113/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Sery w kg	0,85	0,99	0,94	0,95	Cheese in kg
Jaja w szt.	15,44	13,39	12,60	12,90	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg ...	1,60	1,40	1,35	1,38	Oils and fats in kg
w tym masło	0,29	0,22	0,22	0,21	of which butter
Owoce ^a w kg	4,22	3,68	3,53	3,64	Fruit ^a in kg
Warzywa w kg	13,23	11,01	10,31	9,91	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	6,98	5,33	4,91	4,62	of which potatoes
Cukier w kg	1,42	1,13	1,05	1,05	Sugar in kg
Napoje bezalkoholowe w l	5,41	8,30	8,33	8,42	Non-alcoholic beverages in l

^a Łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

^a Including seeds and edible kernel.

TABL. 5 /114/. **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS				SPECIFICATION
	2005	2010	2011	2012	
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	97,1	98,1	96,4	98,0	Refrigerator
Zamrażarka	34,9	36,8	28,4	26,8	Freezer
Automat pralniczy	85,2	93,1	93,5	95,3	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	5,68	16,0	18,0	21,0	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	37,2	51,9	53,3	58,4	Microwave oven
Samochód osobowy.	39,6	49,4	51,4	52,1	Passenger car
Odtwarzacz płyt kompaktowych. . .	13,1	13,2	11,1	10,8	Compact disc Player
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża). . .	45,9	42,5	38,5	36,5	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny.	99,0 ^b	99,2	99,1	99,0	Television set
Odtwarzacz DVD	24,9	52,5	49,2	47,3	DVD Player
Telefon komórkowy	66,2	89,4	91,4	92,3	Mobile phone
Magnetowid, odtwarzacz	49,8	24,4	19,7	x	Videorecorder, video player
Zestaw kina domowego	x	20,8	19,6	17,4	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji sa- telitarnej lub kablowej	62,7	65,5	72,2	75,6	Satellite or cable television equip- ment
Aparat fotograficzny cyfrowy ...	x	48,5	48,0	44,2	Digital camera
Komputer osobisty	37,2	62,7	64,0	67,4	Personal computer
w tym z dostępem szerokopa- smowym	20,3	37,9	38,5	48,4	of which broadband access
Drukarka	27,2	41,1	36,6	33,8	Printer

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. ^b Łącznie z ekranem do odbioru czarno-białego.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. ^b Including black and white television set.

TABL. 6 /115/. **WSKAŹNIKI ZAGROŻENIA UBÓSTWEM W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH** ^a
AT-RISK OF POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Osoby – w % ogółu osób w gospodarstwach – o wydatkach poniżej:					<i>Persons – in % of total persons in households – with expenditures below:</i>
relatywnej granicy ubóstwa	18,9	17,2	17,5	14,7	<i>relative poverty threshold</i>
„ustawowej” granicy ubóstwa . . .	19,0	7,3	7,3	6,4	<i>“legal” poverty threshold</i>
minimum egzystencji	13,1	5,1	7,5	5,7	<i>subsistence minimum</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 186.

^a see general notes, item 7 on page 186.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do *Rocznika* ust. 5 na str. 22.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej obejmują sieć obsługującą gospodarstwa domowe i innych użytkowników.

Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. - gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji siecią ogólnospławną

3. **Zródło uliczne** jest to powszechnie dostępne dla ludności urządzenie wmontowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródło podwórzowe i uliczne (urządzenia za-

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e. according to the criterion of installation designation, regardless of the predominate kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the *Yearbook*, item 5 on page 22.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the length of the water-line, the sewerage systems and gas-line system includes systems servicing households and others.

Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003 - gas.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e. conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, sewerage and gas-line connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. A **street spring** is understood as a widely available device fitted with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or

instalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci (bez korzystających z gazomierzy zbiorczych).

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej w gospodarstwach domowych, od 2005 r. obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Dane o zużyciu energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustalono w oparciu o zaliczkowy system opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzewczego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r., Nr 89 poz. 625 z późniejszymi zmianami)

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródła wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą **komunikacji autobusowej i tramwajowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

street outlet (equipment connected to the street water-line conduit) and in the case of sewerage – sewerage inlets.

*Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system (excluding consumers using collective gas-meters).*

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity in house-holds, from 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

*Data regarding the **number of consumers using gas** include consumers using collective gas-meters.*

*Data regarding the **consumption of gas** from gas-line, concern all the households.*

Data regarding the consumption of electricity and gas from the gas-line system in house-holds (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of heating regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line – with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (uniform text Journal of Laws 2006 No. 89, item 625 with later amendments).

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-ops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding urban ground transport concerns **bus and tram communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and micro-buses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of enterprises providing non-urban transport but also rendering urban transport services in some cities as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

Linia komunikacyjna jest to trasa łącząca krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych i tramwajowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku, gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

10. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, place, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Mieszkania

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with a number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus and tram lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

8. Data on municipal waste concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.

Information on communal wastes is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Data on liquid waste concern waste which comes from households, public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewerage system.

10. Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, walkways, squares, benches, etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.

Dwellings

1. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie:

- 1) wyników spisów powszechnych oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.;
- 2) bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. W Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2002 i 2011 do zasobów mieszkaniowych zaliczono mieszkania zamieszkane i niezamieszkane, które w przyszłości mogą stać się mieszkaniami zamieszkanymi, tj. mieszkania przeznaczone do stałego, czasowego lub sezonowego zamieszkania (tzw. drugie mieszkanie) oraz mieszkania wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej i o nieustalonym przeznaczeniu.

4. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002–2010 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkane i niezamieszkane oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych. Dane za 2010 r. zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach *Rocznika*.

5. W Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2011 mieszkania sklasyfikowano według następujących **form własności**:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspo-

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The **useful floor area** of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of:

- 1) the results of censuses as well as the Population and Housing Census as of 20 V 2002 and 31 III 2011;
- 2) the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

3. In the Population and Housing Census 2002 and 2011 dwelling stocks include inhabited and uninhabited dwellings, which in the future can become inhabited dwellings, i.e., dwellings for permanent, temporary or seasonal residence (so called second dwelling) as well as dwellings used for conducting economic activity and without established purpose.

4. The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census (for the years 2002–2010 the basis assumed were the results of 2002 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks. Data for 2010 have been changed in relation to the data published in previous editions of the *Yearbook*.

5. In the Population and Housing Census 2011 dwellings were classified according to the following **forms of ownership**:

- 1) **housing cooperatives** – member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 2) **gminas** (municipal) – dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of pub-

zycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;

- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, w zasobie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w zarządzie jednostek podległych ministerstwom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej itp.;
- 5) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
  - może być właścicielem całej nieruchomości np. indywidualny dom jednorodzinny,
  - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczyste.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielo-mieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

- 6) towarzystw budownictwa społecznego;
- 7) innych podmiotów – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

3. Informacje o **budownictwie spółdzielni mieszkaniowych** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez wszystkie typy spółdzielni, łącznie z jednorodzinnym budownictwem spółdzielczym.

4. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez

lic utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;

- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** – dwellings remaining in the Agricultural Property Stock of the State Treasury, in the stock of Military Housing Agency, under the management of units subordinated to the following ministries: National Defence, Interior, Justice, under the management of state authority bodies, state administration, state control etc.;
- 5) **natural persons** – dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:
  - can be an owner of a whole real estate for example an individual detached house,
  - can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing co-operatives for which a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established.

The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

- 6) *public building society;*
- 7) *other entities – dwellings owned by institutions, constructing for profit – for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.*

3. Information regarding **housing cooperative construction** concerns dwellings completed by all types of cooperatives, including single-family cooperative construction.

4. Information regarding **dwellings, usable floor space of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-

spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;

- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego);
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

5. Dane o ludności w mieszkaniach, przyjęte również za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na 1 mieszkanie i na 1 izbę, obejmują:

- 1) na podstawie spisów powszechnych – ludność faktycznie zamieszkałą, nie obejmując natomiast ludności:
  - zamieszkałej w gospodarstwach zbiorowych, np. w hotelach pracowniczych, domach studenckich, internatach, domach opieki społecznej,
  - zamieszkałej w pomieszczeniach nieprzeznaczonych na cele mieszkalne;
- 2) na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych – od 2002 r. ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

operatives, designed for persons being members of these co-operatives;

- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilising credit granted by Bank Gospodarstwa Krajowego (to 31 V 2009 by the National Housing Fund);
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

5. Data regarding the population in dwellings, which also constitute the basis for calculating the average number of persons per dwelling and per room, include:

- 1) on the basis of the national censuses – population actually residing inhabiting, however do not include the population:
  - living in group institutional households e.g., in employee hostels, student dormitories, boarding schools, social welfare homes,
  - living in premises not designed for residential purposes;
- 2) based on balances of net dwelling stocks – since 2002 the total number of population as of 31 XII.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 /116/. **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER SUPPLY AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km				Distribution network in km
Wodociągowa	9661,8	10340,2	10465,8	Water supply
miasta	2862,1	2998,8	3035,0	urban areas
wieś	6799,7	7341,4	7430,8	rural areas
Kanalizacyjna ^a	5578,8	6573,2	7102,7	Sewerage ^a
miasta	2613,0	2754,8	2699,1	urban areas
wieś	2965,8	3818,4	4403,6	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.				Connections leading to residential buildings in pcs
Wodociągowe	168239	171409	178427	Water supply system
miasta	76212	78284	80296	urban areas
wieś	92027	93125	98131	rural areas
Kanalizacyjne	104968	112958	120246	Sewerage system
miasta	68764	70507	72445	urban areas
wieś	36204	42451	47801	rural areas
Zdroje uliczne	132	124	123	Street outlets
Miasta	46	50	53	Urban areas
Wieś	86	74	70	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	58,2	57,4	57,0	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
Miasta:				Urban areas:
w hm ³	42,5	41,4	41,3	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	36,4	34,9	34,9	per capita in m ³
Wieś w hm ³	15,7	16,0	20,1	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	72,2	73,7	74,0	Wastewater discharged by sewerage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczane	53,8	73,7	74,0	Of which treated

^a Łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 /117/. **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.					Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	439,3	458,7	464,4	468,2	Urban areas
Wieś	157,4	158,1	160,4	163,0	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GWh	1104,0	1207,5	1208,9	1192,8	In GWh
miasta	795,2	863,2	850,1	828,6	urban areas
wieś	308,8	344,3	358,9	364,2	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	678,1	740,3	716,0	700,1	urban areas: per capita ^a
na 1 odbiorcę ^a	1810,3	1881,7	1829,8	1770,0	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	1961,6	2178,1	2237,8	2234,6	rural areas – per consumer ^a

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

S o u r c e: data of the Ministry of the Economy.

TABL. 3 /118/. **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2012	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	5183,9	6361,7	6448,7	6532,9	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	1212,4	1381,4	1344,0	1332,0	of which transmission
miasta	177,1	107,8	107,7	107,7	urban areas
wieś	1035,3	1273,6	1236,3	1224,9	rural areas
Miasta	2685,3	2949,4	3016,7	3048,8	Urban areas
Wieś	2498,6	3412,3	3432,0	3484,1	Rural areas
Przylączy prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt.	79646	97630	100881	101420	Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs
Miasta	61908	69741	72117	72675	Urban areas
Wieś	17738	27889	28764	28745	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys.	350,3	370,6	371,4	371,5	Consumers of gas from gas supply system^a in thous.
Miasta	331,1	343,3	342,8	340,9	Urban areas
Wieś	19,2	27,3	28,6	30,6	Rural areas
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system^b (during the year):
W hm ³	219,5	969,0	229,8	237,1	In hm ³
miasta	191,1	224,4	188,5	190,2	urban areas
wieś	28,4	44,6	41,3	46,9	rural areas
Na 1 mieszkańca w m ³	129,5	156,0	133,4	137,7	Per capita in m ³
miasta	162,9	188,9	158,8	160,6	urban areas
wieś	54,5	83,2	77,1	87,3	rural areas

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

^a Including with connections leading to non-residential buildings. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 4 /119/. **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km . . .	1217	1135	1163	1145	1093	52	Heating network in km
w tym przesyłowa . .	688	733	742	732	708	24	of which transmis- sion
Kotłownie	968	1098	936	1011	858	153	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ	9154908	8514499	7522160	7934129	7830950	103179	Sale of heating en- ergy (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych cen- tralnie w dam ³	90548	69289	777326	78960	160650	2936	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	56652	50453	50142	51026	89643	1947	of which residential buildings

TABL. 5 /120/. **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ
I GAZOWEJ**
**POPULATION AREAS USING WATER SUPPLY, SEWERAGE AND GAS SUPPLY
SYSTEMS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Ludność w tys. – korzystająca ^a z:					Population in thous. – using ^a :
wodociągu	1575,2	1579,7	1609,2	1611,4	water supply system
miasta	1134,5	1126,8	1147,7	1146,2	urban areas
wieś	440,7	452,9	461,4	465,2	rural areas
kanalizacji	1241,5	1266,1	1309,3	1325,2	sewerage system
miasta	1053,5	1052,6	1074,0	1074,0	urban areas
wieś	188,1	213,5	235,3	251,2	rural areas
gazu	994,6	1031,8	1046,9	1027,5	gas supply system
miasta	941,7	943,1	954,5	934,4	urban areas
wieś	52,9	88,6	92,4	93,1	rural areas
Ludność – w % ogółu ludności ^b – korzystająca ^a z:					Population – in % of total population ^b – using ^a :
wodociągu	93,0	93,3	93,4	93,6	water supply system
miasta	96,8	96,8	96,8	96,8	urban areas
wieś	84,4	85,7	86,0	86,5	rural areas
kanalizacji	73,3	74,8	76,0	77,0	sewerage system
miasta	89,9	90,4	90,6	90,7	urban areas
wieś	36,0	40,4	43,8	46,7	rural areas
gazu	58,7	60,9	60,8	59,7	gas supply system
miasta	79,8	81,0	80,5	78,9	urban areas
wieś	10,3	16,8	17,2	17,3	rural areas

^a Dane szacunkowe. ^b Na podstawie bilansów.

^a Estimated data. ^b Based on balances.

TABL. 6 /121/. **ODPADY KOMUNALNE^a**
MUNICIPAL WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	
Odpady komunalne zebrane ^b w tys. t . . .	502,5	522,3	536,8	511,2	351,8	Municipal waste collected ^b in thous. t
zmieszane	489,1	480,7	481,9	462,3	325,7	mixed
w tym wysegregowane	1,5	29,8	3,2	31,1	*	of which segregated
miasta	424,1	397,0	393,0	374,3	264,4	urban areas
wieś	65,0	83,6	88,9	88,0	61,3	rural areas
zebrane selektywnie	13,4	41,7	54,9	48,9	26,1	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura . . .	3,7	8,0	9,0	7,1	2606,3	paper and cardboard
szkło	4,6	9,6	13,7	11,5	7926,9	glass
tworzywa sztuczne	2,4	5,6	7,2	6,9	4111,2	plastic
metale	0,1	1,1	0,7	0,3	222,0	metals
wielkogabarytowe	2,4	6,2	6,5	5,3	4377,9	largesize
biodegradowalne	—	9,0	15,0	15,3	4542,6	biodegradable

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 194. ^b Dane szacunkowe.

^a See general notes, item 8 on page 194. ^b Estimated data.

TABL. 7 /122/. **NECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Nieczystości ciekłe ^b wywiezione w dam ³	882,5	1207,7	1107,1	948,9	Liquid waste ^b removed in dam ³
miasta	315,7	320,9	270,1	234,8	urban areas
wieś	566,8	886,8	837,0	714,2	rural areas
w tym z gospodarstw domowych	503,2	862,1	799,4	657,8	of which from households
miasta	*	212,2	191,9	154,1	urban areas
wieś	*	649,9	607,5	503,6	rural areas
Zbiorniki bezodpływowe w tys. (stan w dniu 31 XII)	*	40,8	40,4	39,4	Septic tanks in thous. (as of 31 XII)

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str.194. ^b Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 9 on page 194. ^b Sewage stored temporarily in septic tanks.

TABL. 8 /123/. **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION
				ogół- tem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolo- wane (stan w dniu 31 XII): liczba	52	35	31	29	6	23	Controlled landfill sites in ope- ration (as of 31 XII): number area in ha
powierzchnia w ha	211,3	238,3	224,1	222,0	110,1	111,9	
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	—	—	4,5	3,0	—	3,0	Reclaimed area of controlled landfill sites(during the year) in ha in operation
czynnych	—	—	4,5	3,0	—	3,0	
o zakończonej eksploatacji (zamknięte)	—	—	—	—	—	—	exploitation completed

TABL. 9 /124/. **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 XII

URBAN TRANSPORT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km ..	1914	1617	1627	1621	Transport network – lines in km bus tram
autobusowe	1814	1515	1525	1519	
tramwajowe	100	102	102	102	
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	460	466	451	436	buses: in units
liczba miejsc w tys. ..	51,3	54,6	52,0	50,3	number of seats in thous.
tramwaje: w sztukach	205	228	224	216	trams: in units
liczba miejsc w tys. ..	27,7	28,9	28,9	28,0	number of seats in thous.
Przewozy pasażerów ^b komunikacją naziemną (w ciągu roku) w mln ..	201,0	180,0	182,2	181,0	Transport of passengers ^b ground transport (during the year) in mln

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^b Dane szacunkowe.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 10 /125/. **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ W MIASTACH I NA WSI**

Stan w dniu 31 XII

GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE GREEN BELTS IN URBAN AND RURAL AREAS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓL- NIENIE	2005		2010		2011		2012		SPECIFICATION
	ogół- tem total	w tym mia- sta of which urban areas	ogół- tem total	w tym mia- sta of which urban areas	ogół- tem total	w tym mia- sta of which urban areas	ogół- tem total	w tym mia- sta of which urban areas	
OGÓŁEM w ha ..	2504,5	2032,2	2941,9	2167,2	3058,8	2281,9	3075,7	2297,4	TOTAL in ha
na 1 mieszkańca ^a w m ²	14,8	17,3	17,4	18,3	17,8	19,2	17,9	19,4	per capita ^a in m ²
Tereny zieleni ogólnodo- stępnej w ha:									Generally accessible green belts in ha:
parki spacerowo- wypoczynkowe ...	1243,7	885,1	1378,1	894,3	1390,0	895,0	1391,7	896,7	strolling-recreational parks
zieleńce	487,0	375,0	609,7	396,9	616,5	399,5	625,3	406,9	lawns

^a, ^b W przypadku miast obliczono: ^a—na 1 mieszkańca miast, ^b—w % ogólnej powierzchni miast.

^a, ^b For urban areas, calculated: ^a—per capita in urban areas, ^b—in % total urban areas space.

TABL. 10 /125/. **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ W MIASTACH I NA WSI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE GREEN BELTS IN URBAN AND RURAL AREAS
(cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005		2010		2011		2012		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym mia- sta of which urban areas	ogółem total	w tym mia- sta of which urban areas	ogółem total	w tym mia- sta of which urban areas	ogółem total	w tym mia- sta of which urban areas	
Tereny zieleni osiedlowej w ha	773,8	772,1	954,1	876,0	1052,3	987,4	1058,7	993,8	Estate green belts in ha In % of total area space of the voivodship ^b
W % powierzchni ogólnej województwa ^b	0,1	1,5	0,1	1,5	0,1	1,6	0,1	1,6	

a, b W przypadku miast obliczono: a—na 1 mieszkańca miast, b—w % ogólnej powierzchni miast.

a, b For urban areas, calculated: a—per capita in urban areas, b—in % total urban areas space.

Mieszkania Dwellings

TABL. 11 /126/. **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010		2011	2012			SPECIFICATION
		A	B		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	574,9	604,1	613,4	618,7	624,3	459,1	165,2	Dwellings in thous.
Izby w mieszkaniach w tys.	2120,2	2231,9	2357,9	2378,9	2400,0	1694,6	705,4	Rooms in dwellings in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	37787,5	40555,4	42599,1	43098,4	43609,7	29586,8	14022,9	Usable floor space of dwellings in thous. m ²
Przeciętna w zasobach:								Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,69	3,69	3,84	3,84	3,84	3,69	4,27	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :								usable floor space in m ² :
1 mieszkania	65,7	67,1	69,5	69,7	69,9	64,4	84,9	per dwelling
na 1 osobę	22,3	24,0	24,7	25,0	25,3	25,0	26,1	per person
liczba osób ^b na:								number of persons ^b :
1 mieszkanie	2,95	2,80	2,81	2,78	2,76	2,58	3,26	per dwelling
1 izbę	0,80	0,76	0,73	0,72	0,72	0,70	0,76	per room

a Na podstawie bilansów; dane za 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem wyników spisów powszechnych z 2002 r. (porównywalnie z danymi za 2005 r. – wariant A) i z 2011 r. (porównywalnie z danymi za lata 2011 i 2012 – wariant B). b Patrz uwagi ogólne, ust 5 na str. 197.

a Based on balances; data for 2010 are given in two approaches, i.e. considering results of national censuses 2002 (comparably with the data for 2005 – variant A) and 2011 (comparably with the data for 2011 i 2012 – variant B). b See general notes, item 5 on page 197.

TABL. 12 /127/. **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**
Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS IN DWELLINGS STOCKS^a FITTED WITH INSTALLATIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mieszkania — w % — wyposażone w Dwellings — in % — fitted with					
		wodociąg water-line system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas-line system	centralne ogrzewanie central heating
OGÓŁEM..... TOTAL	2005	98,8	92,4	90,9	62,0	81,7
	2010	99,1	96,9	94,7	63,0	85,2
	2011	99,1	96,9	94,8	62,8	85,3
	2012	99,1	97,0	94,8	62,8	85,5
Miasta ..... Urban areas	2005	99,6	95,6	93,1	80,7	87,0
	2010	99,8	98,1	96,5	79,3	89,0
	2011	99,8	98,1	96,5	78,9	89,1
	2012	99,8	98,1	96,6	78,8	89,2
Wieś ..... Rural areas	2005	96,3	83,6	84,9	10,7	67,1
	2010	97,3	93,6	89,8	17,7	74,6
	2011	97,3	93,6	89,9	18,0	74,8
	2012	97,3	93,7	90,0	18,2	75,1

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

^a Based on balances of dwelling stock.

TABL. 13 /128/. **DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2012 R.**
HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Dodatki wypłacone użytkownikom lokali Dwellings allowances paid out user to						
a - liczba wypłaconych dodatków number of allowances		Ogółem Total	gminnych gminas	spółdziel- czych coopera- tives	wspólnot mieszka- niowych housing communi- ty	prywat- nych private	towa- rzystw budownic- stwa społecz- nego public building society	innych others
b - kwota dodatków w tys. zł amount of allowances in thous. zł								
c - przeciętna wysokość dodatku w zł average value of allowances in zł								
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM.....	a	281406	125557	73011	42369	16346	10733	13390
TOTAL	b	55992520	26638575	13361151	7635890	2341712	2753707	3261485
	c	199,0	212,2	183,0	180,2	143,3	256,6	243,6
Miasta	a	240004	116117	61806	37297	4344	10731	9709
Urban areas	b	48753728	24778320	11237516	6658004	685165	2753118	2641605
	c	203,1	213,4	181,8	178,5	157,7	256,6	272,1
Wieś	a	41402	9440	11205	5072	12002	2	3681
Rural areas	b	7238792	1860255	2123635	977886	1656547	589	619880
	c	174,8	197,1	189,5	192,8	138,0	294,5	168,4
W % OGÓŁEM IN % OF TOTAL								
OGÓŁEM.....	a	100,0	44,6	25,9	15,1	5,8	3,8	4,8
TOTAL	b	100,0	47,6	23,9	13,6	4,2	4,9	5,8
Miasta	a	100,0	48,4	25,8	15,5	1,8	4,5	4,0
Urban areas	b	100,0	50,8	23,0	13,7	1,4	5,6	5,4
Wieś	a	100,0	22,8	27,1	12,3	29,0	0,0	8,9
Rural areas	b	100,0	25,7	29,3	13,5	22,9	0,0	8,6

TABL. 14 /129/. **GOSPODARKA GRUNTAMI POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE**
ADMINISTRATION OF GROUNDS FOR DWELLING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo <i>Area of grounds transferred to investor for dwelling construction</i>			Powierzchnia gruntów w zasobie gmin pod budownictwo mieszkaniowe <i>Area of grounds In gminas stock for dwelling construction</i>			
		ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		wielorodzinne <i>multi-family</i>		jednorodzinne <i>single-family</i>	
			spółdziel- cze co- operatives	osób fizycznych <i>of natural persons</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which deve- loped</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which deve- loped</i>
w ha in ha								
OGÓŁEM	2010	98,6	0,1	80,2	710,2	134,4	2446,2	667,8
TOTAL	2011	74,6	—	60,2	647,2	117,8	1998,8	640,1
	2012	52,2	—	46,7	459,8	123,6	1976,3	662,2
Miasta	2010	66,4	0,1	51,3	682,2	120,2	1604,9	294,3
<i>Urban areas</i>	2011	53,7	—	41,5	618,6	102,1	1164,1	251,7
	2012	30,9	—	27,4	431,7	108,8	1130,4	272,7
Wieś	2010	30,4	—	28,9	28,0	14,2	841,3	373,5
<i>Rural areas</i>	2011	20,9	—	18,7	128,6	15,7	834,7	388,4
	2012	21,3	—	19,3	28,1	14,8	845,9	289,5

TABL. 15 /130/. **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	4591	7171	7142	5699	TOTAL
Spółdzielcze	710	139	98	98	<i>Cooperatives</i>
Komunalne (gminne)	142	163	110	32	<i>Municipal (gminas)</i>
Zakładowe	10	1	30	14	<i>Company</i>
Indywidualne	2172	2843	3270	2591	<i>Private</i>
Spółeczne czynszowe	501	356	318	380	<i>Public building society</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem . . .	1056	3669	3316	2584	<i>For sale or rent</i>

TABL. 16 /131/. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

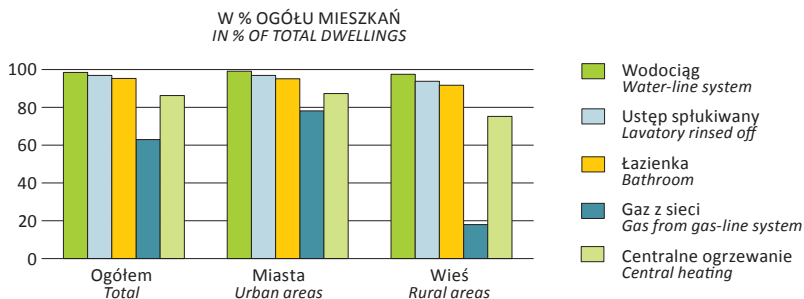
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Mieszkania	5372	6135	5966	7079	Dwellings
miasta	3915	3977	3915	4722	urban areas
wieś	1457	2158	2051	2357	rural areas
Spółdzielcze	696	245	242	87	Co-operative
Komunalne (gminne)	212	179	228	246	Municipal (gmina)
Zakładowe	25	2	6	29	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1095	2483	2472	3212	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	436	543	119	64	Public building society
Indywidualne	2908	2683	2899	3441	Private
miasta	1707	1235	1351	1693	urban areas
wieś	1201	1448	1548	1748	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	636	644	693	827	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	660	615	668	816	Urban areas
Wieś	581	707	745	851	Rural areas
Izby	23272	24837	24117	27607	Rooms
miasta	15242	13958	13731	15816	urban areas
wieś	8030	10879	10386	11791	rural areas
Spółdzielcze	2091	787	700	273	Co-operative
Komunalne (gminne)	560	361	525	576	Municipal (gmina)
Zakładowe	93	13	35	93	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2994	6948	7086	8456	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	1416	1558	343	186	Public building society
Indywidualne	16118	15170	15428	18023	Private
miasta	8890	6497	6540	7888	urban areas
wieś	7228	8673	8888	10135	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	564383	596463	577820	665200	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	360225	330484	328420	372372	urban areas
wieś	204158	265979	249400	292828	rural areas
Spółdzielcze	40453	15618	13268	5089	Co-operative
Komunalne (gminne)	10276	6652	10305	10330	Municipal (gmina)
Zakładowe	2483	286	786	2036	Company

MIESZKANIA ^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2012 R.

Stan w dniu 31 III

DWELLINGS ^a FITTED WITH INSTALATION IN 2012

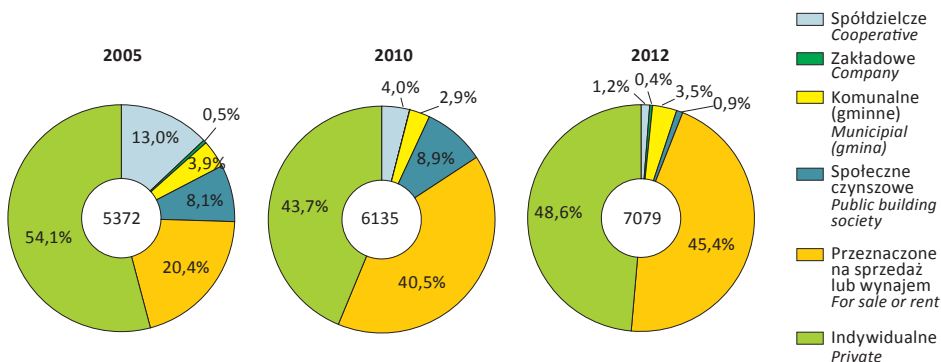
As of 31 III

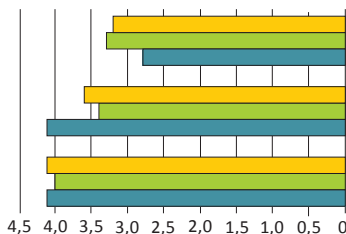
^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań.
^a Data of the Population and Housing Census.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

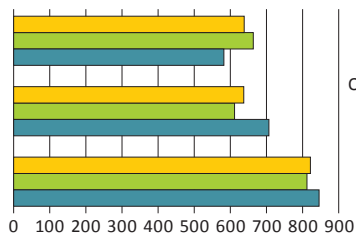
DWELLINGS COMPLETED

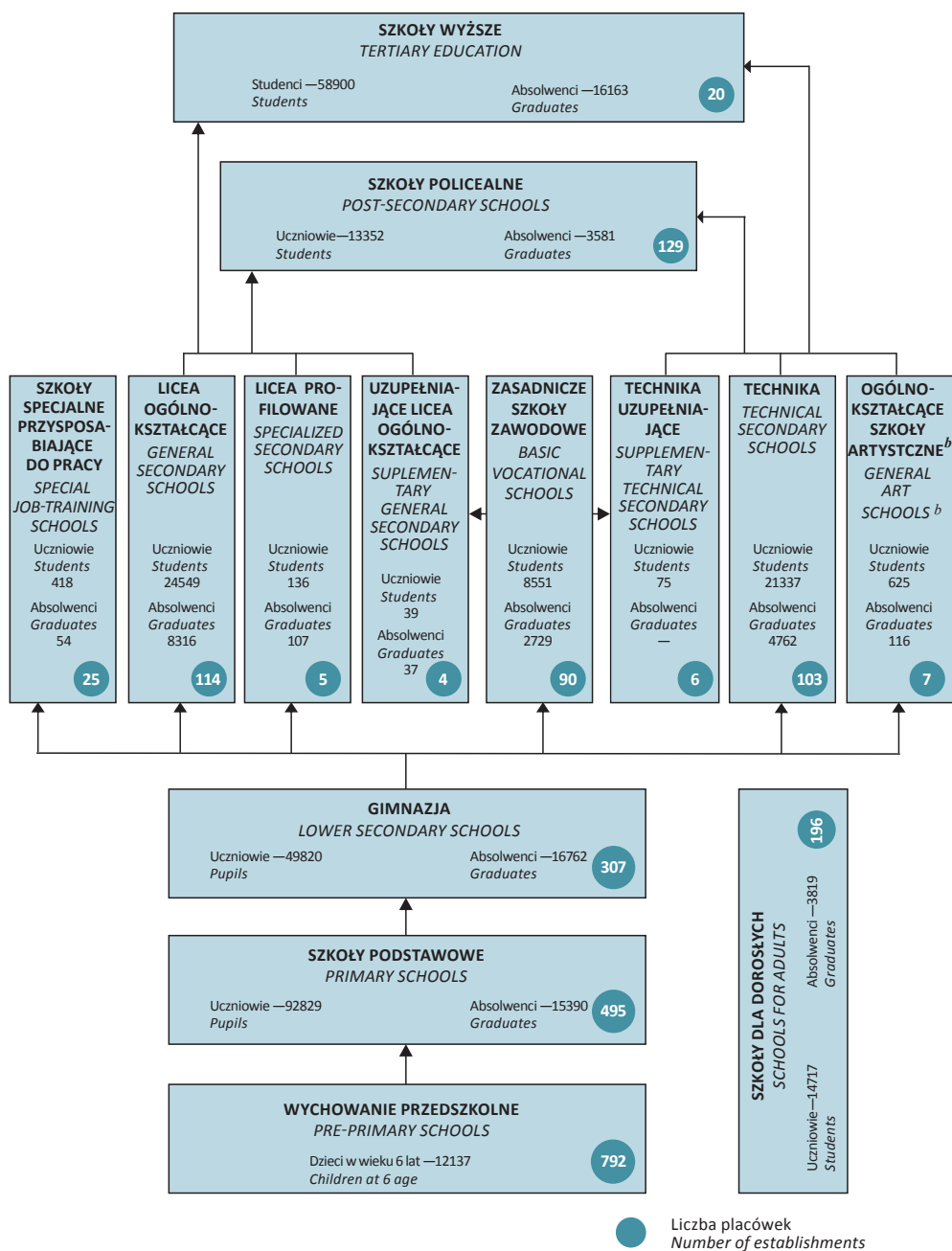

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW
PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

^a Stan na początku roku szkolnego; łącznie ze szkołami specjalnymi. Absolwenci z roku szkolnego 2011/2012. ^b Dające uprawnienia zawodowe.^a AS of beginning of the school year; including special schools. Graduates from the school year 2011/2012. ^b Leading to professional certification.

TABL. 16 /131/. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m² (dok.)					Usable floor space of dwellings in m² (cont.)
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	72557	153948	154098	185460	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	25550	28099	5979	3373	Public building society
Indywidualne	413064	391860	393384	458912	Private
miasta	228552	173803	174477	202613	urban areas
wieś	184512	218057	218907	256299	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	105,1	97,2	96,9	94,0	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	92,0	83,1	83,9	78,9	urban areas
wieś	140,1	123,3	121,6	124,2	rural areas
Spółdzielcze	58,1	63,7	54,8	58,5	Co-operative
Komunalne (gminne)	48,5	37,2	45,2	42,0	Municipal (gmina)
Zakładowe	99,3	143,0	131,0	70,2	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	66,3	62,0	62,3	57,7	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	58,6	51,7	50,2	52,7	Public building society
Indywidualne	142,0	146,1	135,7	133,4	Private
miasta	133,9	140,7	129,1	119,7	urban areas
wieś	153,6	150,6	141,4	146,6	rural areas

TABL. 17 /132/. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS												
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings				
			razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms			
				1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL	2005	5372	2908	1,6	7,5	7,5	83,4	2464	10,6	26,6	36,4	26,4
	2010	6135	2683	0,5	4,7	5,3	89,5	3452	9,6	34,7	34,9	20,8
	2011	5966	2899	1,9	6,7	8,4	83,0	3067	7,7	33,2	36,9	22,2
	2012	7079	3441	1,3	8,3	8,2	82,2	3638	8,1	44,4	30,2	17,3
Miasta . . . . . Urban areas	2005	3915	1707	2,8	11,0	8,6	77,6	2208	11,1	25,4	38,4	25,1
	2010	3977	1235	0,8	7,9	8,0	83,3	2742	8,5	36,3	38,6	16,6
	2011	3915	1351	4,0	11,0	11,7	73,3	2564	8,6	31,7	38,5	21,2
	2012	4722	1693	2,5	15,8	12,5	69,2	3029	6,3	45,6	33,2	15,0
Wieś . . . . . Rural areas	2005	1457	1201	0,1	2,5	5,8	91,6	256	5,9	37,9	18,7	37,5
	2010	2158	1448	0,3	2,0	2,9	94,8	710	14,1	28,4	20,6	36,9
	2011	2051	1548	–	3,0	5,5	91,5	503	3,0	41,0	28,6	27,4
	2012	2357	1748	0,1	1,0	4,1	94,9	609	16,8	38,4	15,8	29,1

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późniejszymi zmianami).

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych), w których nauka jest obowiązkowa,
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne; ponadto szkoły ponadpodstawowe (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) działające do zakończenia cyklu kształcenia ujmowano w szkołach ponadgimnazjalnych.

Od roku szkolnego 2012/13, zgodnie z ustawą z dnia 19 VIII 2011 r. o zmianie ustaw o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1026), likwidowane są stopniowo szkoły dla młodzieży i specjalne – licea profilowane, uzupełniające ogólnokształcące, technika uzupełniające oraz dla dorosłych – zasadnicze szkoły zawodowe, licea ogólnokształcące, technika, technika uzupełniające.

Z dniem 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego.

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365 with later amendments).

2. Among schools covered by the educational system, there are:

- since the 1999/2000 school year 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools (which replaced 8-year primary schools), where education is compulsory,
- since the 2002/03 school year upper secondary schools, i.e. 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary school; moreover, upper secondary (post-primary) schools (for graduates from 8-year primary schools) operating until the end of the education cycle in the structure of upper secondary schools.

Since the 2012/13 school year, according to the Law dated 19 VIII 2011 on changes to the education system acts and some other acts (Journal of Laws No. 205, item 1026), the following schools for youth and special schools have been gradually eliminated: specialized secondary schools, supplementary general secondary schools, and for adults- basic vocational schools, general secondary schools, technical secondary schools, supplementary technical secondary schools.

Since 1 IX 2004 an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary school and nursery schools (including special schools and special nursery schools) as well as since the 2008/09 school year in pre-primary education groups and pre-primary points; until school year 2003/04 children had a right to receive 1 year pre-primary education.

Zgodnie z ustawą z dnia 19 III 2009 r. (Dz. U. Nr 56, poz. 458, z późniejszymi zmianami), dzieci 6-letnie, na wniosek rodziców, mogą rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej, natomiast dzieci 5-letnie mają prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego.

3. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą m. in.: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

6. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne. Od roku akademickiego 2005/06 działają na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późniejszymi zmianami). Uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym:
  - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
  - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
  - c) „małe szkoły” (bez szkół specjalnych), organizowane od roku szkolnego 2001/02, prowadzące klasy I-III dla uczniów, którzy mają utrudniony dostęp do szkół (głównie ze względu na znaczną odległość od miejsca zamieszkania),

According to the Law dated 19 III 2009 (Journal of Laws No. 56, item 458, with later amendments), 6-years old children, at the request of parents; may begin learning in the first grade in primary school, while 5-years old children have a right to receive 1 year pre-primary education.

3. Information regarding art schools leading to professional certification – unless otherwise indicated – refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.

4. Data presented in the chapter are, among others, related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and private persons.

6. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public. Since 2005/06 academic year they operate on the basis of the Higher Education Law of 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365, with latter amendments). Non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

7. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) primary schools, of which:
  - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
  - b) branch schools (excluding special schools),
  - c) „small schools” (excluding special schools) organized since 2001/02 school year, comprising grades I-III for children who have limited access (primarily due to distance from place of residence),

- d) szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej,
- 2) gimnazja, w tym:
  - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
  - b) z oddziałami przysposabiającymi do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej,
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 6) licea profilowane – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 7) technika, od roku szkolnego 2005/06 łącznie z liceami zawodowymi i technicznymi;
- 8) technika uzupełniające na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) specjalne szkoły przysposabiające do pracy – od roku szkolnego 2004/05.

8. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej i zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej – obejmują:

- 1) policealne szkoły (1-, 2- lub 3-letnie) łącznie ze specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

9. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; do roku szkolnego 2005/06 dane dotyczyły studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;

d) art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme,

- 2) *lower secondary schools, of which:*

a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),

b) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school,

- 3) *basic vocational schools;*

4) general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);

5) supplementary general schools based on the programme of basic vocational school – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was no recruitment to the 1st grade;

6) specialized secondary schools – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was no recruitment to the 1st grade;

7) technical secondary school, until 2005/06 school year including vocational and general-technical secondary schools;

8) supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was no recruitment to the 1st grade;

9) general art schools leading to professional certification (excluding special schools);

10) special job-training schools – since 2004/05 school year.

8. Post-secondary schools educating in day and weekend form since the 2008/09 school year also full-time – include:

1) post-secondary schools (1-, 2- or 3-year) including special schools;

2) foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive the title of licentiate;

3) colleges of social work (3-year) – since 2005/06 school year.

9. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes; until 2005/06 school year included day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) *include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;*

- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

Podział szkół wyższych według typów szkół opracowano na podstawie grupowania stosowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla szkół publicznych. W podziale tym od typu „wyższe szkoły” zaliczono zarówno szkoły mające w nazwie własnej „wyższa szkoła”, jak też „uniwersytet” lub „akademia”: rolnicza, ekonomiczna, pedagogiczna, artystyczna.

10. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja dla dorosłych, oraz do roku szkolnego 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane;
- 6) licea profilowane dla dorosłych – stopniowo likwidowane;
- 7) technika dla dorosłych, łącznie z liceami zawodowymi oraz od roku szkolnego 2000/01 – średnie studium zawodowe;
- 8) technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – od roku szkolnego 2004/05;

11. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały spe-

- 2) *include foreigners studying in Poland (of which studying at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad);*
- 3) *do not include Poles studying abroad (which an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).*

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, organizational units in another location as well as teaching centres in another location. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

The division of higher education institutions by type of institution was based on the grouping applied by the Ministry of Science and Higher Education with regard to public schools. In this division, the category of “higher education schools” comprises both the schools whose proper name includes the phrase “higher school” and those containing in their proper name the word “university” or “academy” – of agriculture, economics, pedagogy and arts.

10. Schools for adults educating in weekend form since the 2008/09 school year also full-time and distance form – include:

- 1) *primary schools for adults as well as until the 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;*
- 2) *lower secondary schools for adults as well as until the 2000/01 school year – primary vocational extra mural studies;*
- 3) *basic vocational schools for adults;*
- 4) *general secondary schools for adults;*
- 5) *supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school – phased out;*
- 6) *specialized secondary schools for adults – phased out;*
- 7) *technical secondary schools for adults including vocational secondary schools and until 2000/01 school year – secondary vocational extramural;*
- 8) *supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school – since 2004/05 school year.*

11. Special schools are organized for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special sections or mainstream integrated are established) as well as in special educational centres, other educa-

cialne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do roku szkolnego 2011/12 określanych jako zakłady opieki zdrowotnej; łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

12. Specjalne ośrodki szkolno wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

15. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązków szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, a od roku szkolnego 2008/09 również zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.

17. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o **nauczycielach akademickich** dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej, z tym że do roku szkolnego 2005/06 nie występowały stanowiska docenta i adiunkta.

Dane o nauczycielach do roku szkolnego 2000/01 dotyczą pełnozatrudnionych, a od roku

tional institutions or in the units performing health care activities (until the 2011/12 school year defined as health care institutions; including health resort treatment).

12. Special education centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular nursery schools or schools.

13. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

14. Youth sociotherapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

15. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

16. Pre-primary education establishments are care and education centres designated for children 3 of age until beginning education in primary school secured children for care and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include nursery schools, pre-primary sections in primary schools and since 2008/09 school year also pre-primary education groups and pre-primary points.

17. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding community centre educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding academic teachers concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor, and since 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff, however, the positions assistant professor and totur until 2005/06 school year did not occur in higher vocational schools.

Data regarding teachers until 2000/01 school year concern full-time employees and since

szkolnego 2001/02 – pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

18. Studia podyplomowe – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona między innymi w uczelni, instytucie naukowym PAN, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

19. Studia doktoranckie (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni, instytut naukowy PAN, instytut badawczy lub międzynarodowy instytut naukowy działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej utworzony na podstawie odrębnych przepisów, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

20. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych.

21. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2011/12 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2010 r. – 30 IX 2011 r.); do roku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

Dane (z wyjątkiem szkół wyższych i dla dorosłych), prezentuje się, jeśli nie zaznaczono inaczej, łącznie ze szkołami specjalnymi.

22. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i w szkołach dla dorosłych.

23. Współczynnik skolaryzacji:

- 1) **brutto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;
- 2) **netto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

2001/02 school year concern full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

18. Post-graduate studies – a form of tertiary education designed for graduates of first and second degree studies conducted by a higher school, scientific units of the Polish Academy of Sciences, ending with obtaining post-graduate qualifications.

19. Doctoral studies (third-cycle doctoral studies) conducted by an authorized unit of higher school, scientific units of the Polish Academy of Sciences, scientific units or international scientific institute operating on the territory of the Republic of Poland created on the basis of separate provisions to which candidates are accepted who have already obtained qualifications during Master's studies and proceed to obtain third-cycle doctoral qualifications.

20. Classrooms do not include classrooms in adult schools and special schools.

21. Data regarding:

- 1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since 2008/09 school year – special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centre, extracurricular education as well as boarding-school and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;
- 2) tertiary education are presented as of 30 XI; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g. for 2011/12 school year, graduates from 1 X 2010 – 30 IX 2011 school year); until 2000/01 school year graduates were shown according to the calendar year.

Data (excluding higher education institutions and school for adults) are presented together with special school, if not otherwise stated.

22. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults.

23. Enrolment rate:

- 1) **gross** – is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;
- 2) **net** – is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

24. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowana poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

25. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stworzenie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek wychowania pozaszkolnego zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

26. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów – roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

24. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. **A dormitory** is an interschool facility serving as a boarding school.

25. Extracurricular education offered young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

26. Information presented, excluding data on higher education institutions, since 2007/08 school year (in the case of graduates – the 2006/07 school year) is completed on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.

TABL. 1 /133/. **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	533	513	507	495	primary
gimnazja	297	306	307	307	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	9	21	23	25	special job-training
zasadnicze zawodowe	94	87	90	90	basic vocational
licea ogólnokształcące	125	122	118	114	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	8	4	4	4	supplementary general secondary
licea profilowane	75	10	6	5	specialized secondary
technika	141	116	113	103	technical secondary
technika uzupełniające	12	7	7	6	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	6	7	7	7 ^b	general art ^a
policealne	159	143	136	129	post-secondary
wyższe	21	22	22 ^c	20 ^c	tertiary
dla dorosłych	248	191	198	196	for adults
podstawowe	1	—	—	—	primary
gimnazja	15	19	20	22	lower secondary
zasadnicze zawodowe	9	10	11	13	basic vocational
licea ogólnokształcące	115	81	82	87	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	37	59	65	57	supplementary general secondary
licea profilowane	1	1	1	1	specialized secondary
technika	56	3	4	2	technical secondary
technika uzupełniające	14	18	15	14	supplementary technical secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE ^d CLASSROOMS ^d					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	6415	7101	7062	6950	primary
gimnazja	2797	3325	3341	3377	lower secondary
zasadnicze zawodowe	353	267	276	338	basic vocational
licea ogólnokształcące	1499	1946	1925	1868	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	—	3	1	1	supplementary general secondary
licea profilowane	354	56	22	9	specialized secondary
technika	1360	1519	1473	1374	technical secondary
technika uzupełniające	—	4	3	3	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	89	144	150	161	general art ^a
policealne	189	123	85	89	post-secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 8 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. ^c Łącznie ze szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów. ^d Bez pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 8 art schools giving only artistic education. ^c Including tertiary education institutions, which reported only graduates. ^d Excluding classrooms in schools for adults and in special schools.

TABL. 1 /133/. **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
NAUCZYCIELE ^a TEACHERS ^a					
Szkoły:					Schools:
podstawowe ^b	7841	7285	7207	7097	primary ^b
gimnazja ^b	4959	4861	4660	4519	lower secondary ^b
zasadnicze zawodowe ^{bc}	560	767	746	717	basic vocational ^{bc}
licea ogólnokształcące ^{bd}	2053	2306	2171	2063	general secondary ^{bd}
licea profilowane ^b	451	43	36	19	specialized secondary ^b
technika ^{bde}	1437	1970	1889	1767	technical secondary ^{bde}
policealne	524	376	356	334	post-secondary
wyższe ^f	4046	4142	4103	4007	tertiary ^f
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^g	16242	13207	12085	12137	Pre-primary education ^g
Szkoły:					Schools:
podstawowe	116713	94122	93819	92829	primary
gimnazja	70122	55787	52427	49820	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	195	375	395	418	special job-training
zasadnicze zawodowe	9692	9493	9060	8551	basic vocational
licea ogólnokształcące	31175	26943	25974	24549	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	318	110	94	39	supplementary general secondary
licea profilowane	8209	437	274	136	specialized secondary
technika	21919	22326	21787	21337	technical secondary
technika uzupełniające	377	129	108	75	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^h	664	659	629	625 ⁱ	general art ^h
policealne	13580	12791	13852	13352	post-secondary
wyższe	87829	67207	63917	58900	tertiary

^a W roku szkolnym 2005/06 bez nauczycieli pracujących w zespołach szkół; patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 212
^b, ^e Łącznie ze szkołami: ^b—dla dorosłych, ^c—specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^d—uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami, ^e—ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^f Nauczyciele akademicy. ^g Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 35 na str. 241. ^h Dające uprawnienia zawodowe. ⁱ Ponadto 412 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

^a In 2005/06 school year excluding teachers working in complexes of schools; see general notes, item 17 on page 212.
^b, ^e Including: ^b—schools for adults, ^c—special job-training schools, ^d—supplementary schools respectively: general secondary schools and technical secondary schools, ^e—general art schools leading to professional certification.
^f Academic teachers. ^g Concerns children aged 6 attending pre-primary education establishments also described in table 35 on page 241. ^h Leading to professional certification. ⁱ Moreover, 412 students of art schools giving only artistic education.

TABL. 1 /133/. **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły: (dok.)					Schools: (cont.)
dla dorosłych	16236	15333	15490	14717	for adults
podstawowe	–	–	–	–	primary
gimnazja	1308	1673	1539	1600	lower secondary
zasadnicze zawodowe	763	428	475	375	basic vocational
licea ogólnokształcące	9414	7938	7761	9920	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	1812	4429	4907	2172	supplementary general secondary
licea profilowane	57	113	110	62	specialized secondary
technika	2372	107	101	41	technical secondary
technika uzupełniające	510	645	597	547	supplementary technical secondary
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	21232	15892	15390	.	primary
gimnazja	22640	18035	16762	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	21	86	54	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	3013	3118	2729	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	9878	8543	8316	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	62	30	37	.	supplementary general secondary
licea profilowane	2932	174	107	.	specialized secondary
technika	4100	4791	4762	.	technical secondary
technika uzupełniające	x	31	–	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a ..	125	102	116 ^b	.	general art ^a
policealne	4336	3232	3581	.	post-secondary
wyższe	17768	17373	16163	.	tertiary
dla dorosłych	5020	3483	3819	.	for adults
podstawowe	–	–	–	.	primary
gimnazja	333	408	465	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	214	114	129	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	2833	1492	1603	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	395	1317	1454	.	supplementary general secondary
licea profilowane	–	20	30	.	specialized secondary
technika	1245	10	18	.	technical secondary
technika uzupełniające	x	122	120	.	supplementary technical secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 43 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Źródło: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 43 graduates of art schools giving only artistic education.

Source: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 2 /134/. **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12
	szkoły schools				uczniowie i studenci pupils and students				absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe Primary schools	533	513	507	495	116713	94122	93819	92829	21232	15892	15390
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	2	2	2	299	258	265	267	42	44	43
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	500	477	469	451	114346	90785	90249	88909	20911	15373	14841
Local self-government entities											
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne.	17	15	17	20	1017	1001	1172	1402	155	191	199
Associations and other social organizations											
Organizacje wyznaniowe	5	4	4	4	449	602	612	631	63	100	97
Religious organizations											
Pozostałe	9	15	15	18	602	1476	1521	1620	61	184	210
Others											
Gimnazja	297	306	307	307	70122	55787	52427	49820	22640	18035	16762
Lower secondary schools											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	2	2	2	84	56	38	56	32	20	18
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	265	268	268	267	68277	53714	50358	47661	22001	17356	16081
Local self-government entities											
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne.	12	15	16	16	390	610	626	714	124	238	184
Associations and other social organizations											
Organizacje wyznaniowe	8	8	8	8	990	674	659	627	334	198	227
Religious organizations											
Pozostałe	10	13	13	14	381	733	746	762	149	223	252
Others											
Zasadnicze szkoły zawodowe^a	103	108	113	115	9887	9868	9455	8969	3034	3204	2783
Basic vocational schools^a											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	4	4	3	39	99	114	112	7	24	40
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	93	95	99	96	9227	9037	8639	8061	2849	2970	2568
Local self-government entities											
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne.	5	6	6	8	515	593	540	577	143	175	139
Associations and other social organizations											
Organizacje wyznaniowe	1	1	1	1	41	63	64	64	6	13	18
Religious organizations											
Pozostałe	2	2	3	7	65	76	98	155	29	22	18
Others											

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

^a Including special job-training schools.

TABL. 2 /134/. **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2012/13
	szkoły schools				uczniowie i studenci pupils and students				absolwenci graduates		
Licea ogólnokształcące^a . . . . . General secondary schools^a	133	126	122	118	31493	27053	26068	24588	9940	8573	8353
Jednostki samorządu terytorialnego . . . . . <i>Local self-government entities</i>	101	92	88	86	30071	25330	24313	22824	9466	8008	7770
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne . . . . . <i>Associations and other social organizations</i>	6	5	5	5	229	191	197	205	66	71	97
Organizacje wyznaniowe . . . . . <i>Religious organizations</i>	5	4	4	4	502	271	239	199	178	98	78
Pozostałe . . . . . <i>Others</i>	21	25	25	23	691	1261	1319	1360	230	396	408
Licea profilowane . . . . . Specialized secondary schools	75	10	6	5	8209	437	274	136	2932	174	107
Jednostki samorządu terytorialnego . . . . . <i>Local self-government entities</i>	72	8	6	5	7969	413	274	136	2891	174	107
Organizacje wyznaniowe . . . . . <i>Religious organizations</i>	1	—	—	—	83	—	—	—	26	—	—
Pozostałe . . . . . <i>Others</i>	2	2	—	—	157	24	—	—	15	—	—
Technika^b . . . . . Technical secondary schools^b	159	130	127	116	22960	23114	22524	22037	4225	4924	4878
Jednostki administracji centralnej (rządowej) . . . . . <i>Central (government) administration entities</i>	5	8	8	8	649	805	783	800	125	142	134
Jednostki samorządu terytorialnego . . . . . <i>Local self-government entities</i>	143	112	107	97	21873	21758	21132	20500	3984	4723	4595
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne . . . . . <i>Associations and other social organizations</i>	1	2	2	1	129	49	40	23	48	7	21
Organizacje wyznaniowe . . . . . <i>Religious organizations</i>	2	1	1	—	76	14	6	—	35	7	6
Pozostałe . . . . . <i>Others</i>	8	7	9	10	233	488	563	714	33	45	122

^a, ^b Łącznie ze szkołami: ^a—uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^b—technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a, ^b Including: ^a—supplementary general secondary schools. ^b—supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 /134/. **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2012/13
	szkoły schools				uczniowie i studenci pupils and students				absolwenci graduates		
Szkoły policealne .. Post-secondary schools	159	143	136	129	13580	12791	13852	13352	4336	3232	3581
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	–	1	1	1	–	75	75	50	–	28	33
<i>Central (government) administration enti- ties</i>											
Jednostki samorządu terytorialnego	39	20	17	17	3819	1624	1475	1414	1254	453	509
<i>Local self-government entities</i>											
Stowarzyszenia i inne organizacje spo- łeczne.	7	6	6	7	206	290	289	300	73	102	109
<i>Associations and other social organizations</i>											
Organizacje wyzna- niowe	1	–	–	–	31	–	–	–	12	–	–
<i>Religious organizations</i>											
Pozostałe	112	116	112	104	9524	10802	12013	11588	2997	2649	2930
<i>Others</i>											
Szkoły wyższe	21	22	22^a	20^a	87829	67207	63917	58900	17768	17373	16163
Tertiary education											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	7	8	8	8	75320	56672	54362	51467	14976	14251	13295
<i>Central (government) administration enti- ties</i>											
Organizacje wyzna- niowe	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Religious organizations</i>											
Pozostałe	14	14	14 ^a	12 ^a	12509	10535	9555	7133	2792	3122	2868
<i>Others</i>											
Szkoły dla dorosłych	248	191	198	196	16236	15333	15490	14717	5020	3483	3819
Schools for adults											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	3	3	4	89	112	90	150	18	29	36
<i>Central (government) administration entities</i>											
Jednostki samorządu terytorialnego	73	46	47	53	4839	3398	3160	2865	1527	779	849
<i>Local self-government entities</i>											
Stowarzyszenia i inne organizacje spo- łeczne.	19	8	9	10	1119	499	477	423	383	178	160
<i>Associations and other social organizations</i>											
Organizacje wyznaniowe	2	2	2	–	67	60	25	–	30	23	18
<i>Religious organizations</i>											
Pozostałe	153	132	137	129	10122	11264	11738	11279	3062	2474	2756
<i>Others</i>											

^a Łącznie ze szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów.

Źródło: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including tertiary education institutions, which reported only graduates.

Source: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 3 /135/. **UCZNIOWIE WEDŁUG GRUP WIEKU**
PUPILS AND STUDENTS BY AGE GROUPS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13
	w % ludności danej grupy wieku in % of population of given age group			
7-12 lat	98,8	93,1	92,5	91,7
13-15	97,8	94,3	93,7	92,7
16-18	128,3	91,4	90,8	90,0
19-21 lat.	34,8	26,1	26,7	26,8

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 /136/. **WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI**
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grupy wieku Age groups	2005/06			2010/11			SPECIFICATION
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	
		w %			in %			

BRUTTO GROSS

Szkoły:								Schools:
podstawowe	7-12	100,6	101,3	99,9	96,5	96,9	96,0	primary
gimnazja	13-15	102,9	105,3	100,4	101,0	104,2	97,7	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^a	16-18	14,2	19,7	8,4	15,9	20,9	10,6	basic vocational ^a
licea ogólnokształcące i profilowane ^b	16-18	68,1	59,6	77,0	61,7	50,8	73,0	general and specialized secondary ^b
technika ^c	16-18	35,0	39,3	30,5	36,8	40,9	32,5	technical secondary ^c
policealne	19-21	15,4	13,4	17,5	18,11	10,8	25,7	post-secondary

NETTO NET

Wychowanie przedszkolne ^d	6	97,5	98,6	96,3	83,6	85,5	81,6	Pre-primary education ^d
Szkoły:								Schools:
podstawowe	7-12	98,6	98,6	98,7	92,9	92,9	92,9	primary
gimnazja	13-15	94,7	93,9	95,7	90,2	89,4	91,0	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^a	16-18	12,3	16,5	7,9	13,2	16,9	9,3	basic vocational ^a
licea ogólnokształcące i profilowane ^b	16-18	52,4	42,6	62,7	42,8	32,4	53,6	general and specialized secondary ^b
technika ^c	16-18	23,7	26,1	21,2	26,5	29,2	23,7	technical secondary ^c
policealne	19-21	8,9	8,4	9,4	6,4	3,8	9,1	post-secondary

^{a, c} Łącznie ze szkołami: ^a—specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^b—uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c—technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^d Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

^{a, c} Including: ^a—special job-training schools, ^b—supplementary general secondary schools, ^c—supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^d Concerns children aged 6 attending pre-primary education establishments.

TABL. 4 /136/. **WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI (dok.)**
ENROLMENT RATE (cont.)

(dok.) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grupy wieku Age groups	2011/12			2012/13			SPECIFICATION
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	
		w %			in %			
BRUTTO GROSS								
Szkoły:								Schools:
podstawowe	7–12	97,6	97,7	97,4	97,1	97,3	97,0	primary
gimnazja	13–15	99,8	102,6	96,8	99,3	102,3	96,3	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^a	16–18	15,9	20,9	10,6	15,6	20,3	10,7	basic vocational ^a
licea ogólnokształcące i profilowane ^b	16–18	62,6	51,9	73,7	61,6	47,8	76,0	general and specialized secondary ^b
technika ^c	16–18	37,1	41,1	33,0	37,8	41,9	33,5	technical secondary ^c
policealne	19–21	20,1	11,7	28,9	19,9	10,5	29,9	post-secondary
NETTO NET								
Wychowanie przedszkolne ^d	6	74,5	77,7	71,1	72,5	75,3	69,6	Pre-primary education ^d
Szkoły:								Schools:
podstawowe	7–12	92,4	92,3	92,5	91,6	91,5	91,7	primary
gimnazja	13–15	89,4	88,5	90,3	88,5	87,5	89,5	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^a	16–18	13,1	17,0	9,2	12,4	15,9	8,7	basic vocational ^a
licea ogólnokształcące i profilowane ^b	16–18	42,7	33,0	52,7	41,9	32,3	51,9	general and specialized secondary ^b
technika ^c	16–18	26,5	29,0	23,9	27,0	29,5	24,4	technical secondary ^c
policealne	19–21	6,8	3,9	9,9	6,4	3,6	9,3	post-secondary

^{a, c} Łącznie ze szkołami: ^a—specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^b—uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c—technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^d Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

Źródło: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^{a, c} Including: ^a—special job-training schools, ^b—supplementary general secondary schools, ^c—supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^d Concerns children aged 6 attending pre-primary education establishments.

Source: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 5 /137/. **KOMPUTERY W SZKOLACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND
IN POST-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS SZKOŁY SCHOOLS	Szkoly posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie komputerowe <i>Computer laboratory</i>	Komputery ^a w szkołach <i>Personal computers^a in schools</i>				
			ogółem <i>grand total</i>	w tym przeznaczone do użytku uczniów <i>of which used by pupils and youth</i>			
				razem <i>total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with Internet access</i>		
					razem <i>total</i>	w tym szero-kopasmowy <i>of which broadband connection</i>	
Podstawowe ..... <i>Primary</i>	2005/06	90,4	462	6959	5299	3901	2065
	2010/11	94,0	542	11844	8864	7966	4686
	2011/12	94,1	537	12179	8970	8156	4717
	2012/13	93,7	522	12971	9151	8460	4848
Gimnazja ..... <i>Lower secondary</i>	2005/06	73,7	254	4018	3025	2830	1732
	2010/11	77,8	296	6709	4956	4811	3228
	2011/12	78,2	291	6972	5013	4883	3323
	2012/13	79,2	287	7506	5130	5044	3379
Zasadnicze zawodowe <i>Basic vocational</i>	2005/06	22,3	31	798	545	501	359
	2010/11	36,8	34	944	757	743	534
	2011/12	30,9	32	925	743	728	521
	2012/13	37,8	39	895	709	692	467
Licea ogólnokształcące ^c <i>General secondary^b</i>	2005/06	58,6	126	2665	2029	1980	1564
	2010/11	77,0	92	4969	3734	3686	3175
	2011/12	78,7	152	4993	3617	3592	3122
	2012/13	76,3	146	4745	3373	3341	2842
Licea profilowane ..... <i>Specialized secondary</i>	2005/06	18,7	32	605	459	446	402
	2010/11	50,0	5	129	107	104	32
	2011/12	66,7	4	81	65	65	25
	2012/13	40,0	2	51	30	30	14
Technika ^c ..... <i>Technical secondary^c</i>	2005/06	32,1	112	2599	1887	1694	1348
	2010/11	57,7	75	4897	3867	3684	2591
	2011/12	62,2	188	5324	4200	4102	3028
	2012/13	63,8	184	5456	4075	3988	3025
Policealne ..... <i>Post-secondary</i>	2005/06	21,5	35	620	494	487	260
	2010/11	38,5	48	1374	1174	1174	833
	2011/12	34,6	51	1579	1423	1200	832
	2012/13	38,8	48	1383	1228	1181	897

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. ^{b, c} Łącznie ze szkołami: ^b—uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c—technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In case of commonly used computers by a few schools – presented only once. ^{b, c} Including: ^b—supplementary general secondary schools, ^c—supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

U w a g a do tablic 6 i 7

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

N o t e to tables 6 and 7

The division by foreign languages may indicate one person more than once.

TABL. 6 /138/. UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES		Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of all school students</i>								
			podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>	zasadniczych zawodowych ^b <i>basic vocational^b</i>	liceach ogólnokształcących ^c <i>general secondary^c</i>	liceach profilowanych <i>specialized secondary</i>	technikach ^d <i>technical secondary^d</i>	policealnych ^e <i>post-secondary^e</i>
			razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>						
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION											
Angielski . . . <i>English</i>	2005/06	158867	43,6	46,4	37,0	64,7	24,8	97,1	93,6	91,0	33,4
	2010/11	171305	78,5	84,1	64,2	82,5	21,6	98,3	100,0	96,8	—
	2011/12	172271	80,6	86,5	65,7	90,2	23,6	98,8	100,0	93,2	4,3
	2012/13	169160	81,9	86,8	68,5	90,9	23,5	98,6	100,0	95,0	25,5
Francuski . . <i>French</i>	2005/06	4756	0,2	0,1	0,5	0,2	0,0	6,5	2,1	8,8	0,9
	2010/11	2882	0,2	0,1	0,4	0,9	—	4,9	—	3,8	—
	2011/12	2940	0,2	0,1	0,4	1,2	—	4,8	—	3,9	—
	2012/13	2673	0,1	0,1	0,2	1,3	—	4,7	—	3,4	—
Niemiecki . . <i>German</i>	2005/06	118879	20,3	18,2	25,5	41,9	52,4	86,5	91,4	85,1	5,7
	2010/11	107477	21,5	16,2	35,1	63,8	64,8	86,7	96,3	92,4	14,4
	2011/12	109998	19,7	14,5	33,1	81,4	61,4	87,8	100,0	87,2	14,2
	2012/13	104359	19,0	13,7	33,3	80,8	61,0	85,1	100,0	88,7	25,8
Rosyjski . . . <i>Russian</i>	2005/06	7012	0,2	0,1	0,5	1,0	13,3	6,3	8,4	8,0	0,2
	2010/11	2043	0,0	0,0	0,0	0,5	4,3	3,0	3,7	2,1	—
	2011/12	2023	0,0	0,0	0,0	0,5	3,4	2,5	—	3,4	—
	2012/13	1120	0,0	0,0	—	0,4	1,6	2,2	—	1,1	—
Hiszpański . . . <i>Spanish</i>	2005/06	588	—	—	—	0,0	—	0,5	—	—	—
	2010/11	945	0,1	0,1	—	0,5	—	2,2	—	—	—
	2011/12	1215	0,1	0,2	—	0,6	—	2,8	—	0,2	—
	2012/13	1358	0,1	0,2	—	0,6	—	3,2	—	0,6	—
Włoski . . . . . <i>Italian</i>	2005/06	146	—	—	—	—	—	0,5	—	—	—
	2010/11	508	0,1	0,1	—	0,1	—	1,0	—	—	—
	2011/12	523	0,1	0,1	—	0,2	—	1,2	—	—	—
	2012/13	468	—	—	—	0,3	—	1,3	—	—	—

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^{b, d} Łącznie ze szkołami: ^b—specjalnymi przysposabiającymi do pracy w roku szkolnym 2005/06, ^c—uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d—technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych.

^a In the 2005/06 school year as of 31 XII. ^{b, d} Including: ^b—special job-training schools in the 2005/06 school year, ^c—supplementary general secondary schools, ^d—supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^e Since 2010/2011 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work.

TABL. 6 /138/. **UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of all school students</i>									
		podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>	zasadniczych zawodowych ^b <i>basic vocational^b</i>	liceach ogólnokształcących ^c <i>general secondary^c</i>	liceach profilowanych <i>specialized secondary</i>	technikach ^d <i>technical secondary^d</i>	policealnych ^e <i>post-secondary^e</i>	
		razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>							
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE <i>OBLIGATORY EDUCATION</i>											
Inne . . . . . <i>Others</i>	2005/06	1192	0,1	0,1	–	0,0	–	3,2	–	–	–
	2010/11	381	–	–	–	–	–	1,4	–	–	–
	2011/12	504	–	–	–	–	–	1,4	–	–	–
	2012/13	384	–	–	–	–	–	1,5	–	–	1,2
NAUCZANIE DODATKOWE ^f <i>ADDITIONAL EDUCATION^f</i>											
Angielski . . . . <i>English</i>	2005/06	28345	17,3	16,9	18,4	11,5	–	0,1	–	–	0,3
	2010/11	8197	4,3	3,7	5,8	7,4	–	0,1	–	0,0	–
	2011/12	7044	4,2	3,5	6,1	5,4	–	0,1	–	0,9	–
	2012/13	5971	3,3	2,5	5,5	5,2	–	0,2	–	1,1	–
Francuski . . . <i>French</i>	2005/06	683	0,0	–	0,1	0,6	–	0,7	–	–	–
	2010/11	562	0,0	0,1	–	0,6	–	0,1	–	0,7	–
	2011/12	319	–	–	–	0,2	–	0,0	–	0,9	–
	2012/13	326	–	–	–	0,2	–	0,3	–	0,8	–
Niemiecki . . . <i>German</i>	2005/06	34226	13,8	13,8	13,8	25,8	–	0,2	–	–	0,5
	2010/11	23241	11,7	12,2	10,3	21,0	–	1,5	–	0,5	1,0
	2011/12	18565	12,3	12,3	12,1	11,8	–	1,2	–	2,6	–
	2012/13	16594	10,0	10,3	9,1	12,6	0,6	1,7	–	2,5	0,7
Inne . . . . . <i>Others</i>	2005/06	1627	0,4	0,2	0,8	0,7	–	2,3	–	–	0,3
	2010/11	1388	0,6	0,8	0,2	0,7	–	1,1	–	0,7	–
	2011/12	1287	0,4	0,5	0,1	0,7	0,0	2,1	–	–	–
	2012/13	1293	0,5	0,7	–	0,6	–	1,4	–	0,9	–

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^{b, d} Łącznie ze szkołami: ^b—specjalnymi przysposabiającymi do pracy w roku szkolnym 2005/06, ^c—uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d—technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegów nauczycielskich, nauczycielskich kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych. ^f Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 school year as of 31 XII. ^{b, d} Including: ^b—special job-training schools in the 2005/06 school year, ^c—supplementary general secondary schools, ^d—supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^e Since 2010/2011 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. ^f Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 /139/. **UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a

LATA YEARS	JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students						
			podstawo- wych primary	gimnazjach lower secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vo- cational	liceach ogólno- kształ- cących ^b general se- condary ^b	liceach profilo- wanych specialized secondary	techni- kach ^c technical second- ary ^c	police- alnych post- secondary
Angielski . . .	2005/06	13279	—	25,0	—	55,3	47,3	46,4	55,7
English	2010/11	15405	—	48,4	21,7	76,1	34,5	60,0	41,1
	2011/12	16555	—	58,2	24,0	78,8	30,0	67,9	41,6
	2012/13	16458	—	60,5	30,1	81,7	38,7	57,8	44,0
Niemiecki . .	2005/06	7056	—	47,6	26,8	28,8	27,3	44,7	18,3
German	2010/11	4135	—	48,4	40,0	18,2	33,6	31,8	5,7
	2011/12	3894	—	42,7	36,4	17,2	29,1	29,8	5,3
	2012/13	3525	—	35,1	61,1	13,8	24,2	33,7	7,3
Rosyjski . . .	2005/06	2725	—	27,5	48,9	14,7	25,5	6,7	1,7
Russian	2010/11	609	—	3,0	21,0	3,5	3,9	—	—
	2011/12	426	—	—	3,6	2,9	40,9	—	—
	2012/13	480	—	4,4	3,5	3,1	37,1	—	—
Innego	2005/06	—	—	—	—	—	—	—	—
Others	2010/11	—	—	—	—	—	—	—	—
	2011/12	12	—	—	—	—	—	—	0,1
	2012/13	69	—	—	—	—	—	—	0,6

^a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego; w roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^{b, c} Łącznie ze szkołami: ^b—uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c—technikami uzupełniającymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Data concern obligatory education; in the 2005/06 school year as of 31 XII. ^{b, c} Including: ^b—supplementary general secondary schools, ^c—supplementary technical secondary schools.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 /140/. **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS								
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>				absolwenci <i>graduates</i>			
Szkoły podstawowe	4145	3072	2961	2941	712	646	606	Primary schools
w tym specjalne	1601	1164	1158	1180	356	235	275	of which special
Gimnazja	3703	2988	2699	2629	971	897	777	Lower secondary schools
w tym specjalne	2149	1757	1520	1518	575	521	438	of which special
Specjalne szkoły przyspo- sabiające do pracy	195	375	395	418	21	86	54	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawo- dowe	1209	862	810	832	379	231	218	Basic vocational schools
w tym specjalne	1059	713	688	693	326	204	187	of which special
Licea ogólnokształcące ^b	270	253	237	211	90	61	83	General secondary schools ^b
w tym specjalne	50	61	59	55	12	20	29	of which special
Licea profilowane	123	47	38	23	35	15	11	Specialized secondary schools
w tym specjalne	86	40	30	18	18	14	10	of which special
Technika ^c	95	84	78	82	25	14	4	Technical schools ^c
w tym specjalne	26	16	9	9	11	5	—	of which special
Szkoły policealne	19	30	29	37	13	12	7	Post-secondary schools
w tym specjalne	—	23	23	26	—	11	3	of which special

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 211. ^{b, c} Łącznie z: ^b—uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c—technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 11 on page 211. ^{b, c} Including: ^b—supplementary general secondary schools, ^c—supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 /141/. **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTERS, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2011	2012	SPECIFICATION
------------------	-------------------	------	------	------	---------------

SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES

Ośrodki	30	27	27	26	Centres
Miejsca	1925	1557	1517	1428	Places
Wychowankowie	1678	1200	1083	1032	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabo widzący	5	–	–	–	blind and sight impaired
niesłyszący i słabo słyszący	211	152	144	132	deaf and hearing impaired
przewlekłe choroby	3	1	–	–	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową ^b	20	55	46	70	motor-skill impaired ^b
z upośledzeniem umysłowym ...	1179	832	733	684	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	93	1	1	1	socially maladjusted

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE
YOUTH EDUCATION CENTRES

Ośrodki	7	8	8	9	Centres
Miejsca	417	484	492	552	Places
Wychowankowie	378	469	405	449	Residents

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII
YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES

Ośrodki	1	3	4	4	Centres
Miejsca	47	166	196	191	Places
Wychowankowie	47	155	155	184	Residents

OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE
REHABILITATION-EDUCATIONAL CENTRES

Ośrodki	13	15	16	17	Centres
Miejsca	217	567	626	667	Places
Wychowankowie	433	484	521	518	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	102	118	129	139	mental retardation-profound
z zaburzeniami sprzężonymi	209	366	392	379	associated with defects

^a Stan w dniu 31 X. ^b W latach 2011 i 2012 dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową i afazją.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b In 2011 and 2012 concerns motor-skill impaired residents and residents with aphasia.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 /142/. **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
EXTRACURRICULAR EDUCATION

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Pla- cówki Institu- tions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a							
		ogółem total	artysty- cznych arts	technicz- nych technical	przed- miotowy topical	sporto- wych sports	infor- matycz- nych computer science	tury- styczno- kraj- znan- czych tourist sight- seeing	innych other
OGÓŁEM . . . . . 2005 ^b	25	71460	39854	463	3762	21795	–	–	5586
TOTAL 2010	27	80798	31537	290	2204	38985	483	1766	5533
2011	35	84731	34972	293	2213	31312	634	1266	14041
2012	29	66143	34681	120	2579	19096	523	1991	7153
Pałace młodzieży . . . . . Youth centres	2	42969	32686	105	910	2390	67	1489	5049
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	3	2981	473	–	40	2318	–	22	128
Ogniska pracy pozaszkolnej Extracurricular interest groups	5	1192	952	–	27	213	–	–	–
Międzyszkolne ośrodki spor- towe . . . . . Inter-school sports centres	4	13773	–	–	–	13415	–	358	–
Pozostałe placówki . . . . . Other institutions	15	5501	570	15	1602	760	456	122	1976

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X (w 2005 r. – od 1 XI) roku poprzedzającego rok badany do 30 IX (w 2005 r. – do 31 X) roku badanego. ^b Stan w dniu 31 X.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X (in 2005 – from 1 XI) of the year preceding the surveyed year to 30 IX (in 2005 – to 31 X) of the surveyed year. ^b As of 31 X.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 /143/. **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

(excluding special schools)									
WYSZCZEGÓLNIENIE	2012/13		2005/06*	2010/11	2011/12	2012/13			SPECIFICATION
	placówki esta- blish- ments	miejsca beds	korzystający boarders						
			ogółem total				w tym uczni- owie of which pupils and stu- dents	na 100 miejsc per 100 beds	
OGÓŁEM	56	6063	4855	4846	4933	4925	4867	81,2	TOTAL
Internaty	48	5056	3880	3991	4073	4004	3953	79,2	Boarding schools
szkoły podstawowe i gimnazja	—	—	—	135	135	—	—	—	Primary and lower secondary

^a Stan w dniu 31 X.

^a As of 31 X.

TABL. 11 /143/. **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012/13		2005/06 ^a	2010/11	2011/12	2012/13			SPECIFICATION
	placówki esta- blish- ments	miejsca beds	korzystający boarders						
			ogółem total				w tym uczni- owie of which pupils and stu- dents	na 100 miejsc per 100 beds	
zasadnicze szkoły za- wodowe i technika ^b	33	3252	3721	2384	2410	2497	2449	76,8	Basic vocational and technical secondary ^b
licea ogólnokształcą- ce ^c	15	1804	159	1472	1528	1507	1504	83,5	General secondary ^b
Bursy	8	1007	975	855	860	921	914	91,5	Dormitories

^a Stan w dniu 31 X. ^{b, c} Łącznie ze szkołami: ^b—technikami uzupełniającymi, ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, policealnymi, kolegiami nauczycielskimi, nauczycielskimi kolegiami języków obcych, kolegiami pracowników służb społecznych, ^c—uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^{b, c} Including: ^b—supplementary technical secondary schools, general art schools leading to professional certification, post-secondary schools, teacher training colleges, foreign language teacher training colleges, colleges of social work, ^c—supplementary general secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 /144/. **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
------------------	---------	---------	---------	---------	---------------

DOMY STUDENCKIE
STUDENT DORMITORIES

Domy	21	23	23	22	Dormitories
Miejsca	8039	7600	7932	7789	Beds
Korzystający:					Boarding:
studenci	7205	6928	6768	6416	students
w % ogółu studentów	8,2	10,3	10,6	10,9	in % of total students
studenci studiów doktoranckich	.	46	117	116	students of doctoral studies
w % ogółu uczestników	.	4,1	9,6	8,9	in % of total students of doctoral studies

STOŁÓWKI STUDENCKIE
STUDENT CANTEENS

Stołówki	4	3	3	3	Canteens
Miejsca	1450	958	958	958	Places

TABL. 13 /145/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**

Stan w dniu 30 XI

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a

As of 30 XI

SZKOŁY	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13				SCHOOLS
				ogółem ^b total ^b	w tym otrzymujący stypendia <i>of which scholarships recipients</i>			
					socjalne social	rektora dla naj- lep- szych studen- tów vice- chancel- lor to the best students	otrzy- mujący stypen- dia w % ogółu stu- dentów danej grupy szkół scholar- ship re- cipients in % of total students of a given group of schools	
O G Ó Ł E M	25087	15027	13154	12372	7433	4984	21,0	TOTAL
w tym:								of which:
Uniwersytety	12368	8859	7459	7088	4153	2988	35,9	Universities
Wyższe szkoły techniczne	7574	1994	2082	1905	1241	721	8,7	Technical universities
Wyższe szkoły ekono- miczne	876	509	459	331	232	56	24,2	Academies of economics
Wyższe szkoły pedago- giczne	619	387	406	311	184	116	26,0	Teacher education schools
Uniwersytety medyczne	904	963	694	691	420	270	15,8	Medical universities
Wyższe szkoły morskie	831	795	953	715	488	249	17,6	Maritime universities
Wyższe szkoły artystyczne	85	145	91	102	53	40	20,9	Fine arts academies

^a Łącznie z cudzoziemcami; w latach akademickich 2010/11 i 2011/12 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych. ^b W podziale według rodzajów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a Including foreigners; in the 2010/11 and 2011/12 academic years excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. ^b In the division by type of scholarships may include one person more than once.

TABL. 14 /146/. **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych)
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06			2010/11			2011/12			2012/13		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły . . . . . <i>Schools</i>	494	195	299	470	196	274	464	196	268	453	194	259
w tym: <i>of which:</i>												
sportowe i mistrzo- stwa sportowego <i>sports and athletic</i>	3	2	1	3	3	—	4	4	—	5	5	—
filialne . . . . . <i>branch</i>	20	2	18	12	1	11	13	1	12	20	2	18
artystyczne ^a . . . . . <i>arts^a</i>	3	3	—	3	3	—	3	3	—	3	3	—
Pomieszczenia szkolne <i>Classrooms</i>	6415	3711	2704	7101	4211	2890	7062	4207	2855	6950	4187	2763
Oddziały . . . . . <i>Sections</i>	5515	3499	2016	4977	3168	1809	4914	3153	1761	4731	3067	1664
Uczniowie . . . . . <i>Pupils</i>	115112	80834	34278	92958	66499	26459	92661	66834	25827	91649	66818	24831
w tym kobiety . . . . . <i>of which females</i>	56053	39400	16653	45021	3297	12624	44998	32673	12325	44447	32610	11837
w tym I klasa . . . . . <i>of which 1st grade</i>	16964	11976	4988	15291	11121	4170	16357	11963	4394	15445	11303	4142
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzo- stwa sportowego <i>sports and athletic</i>	601	495	106	2255	2255	—	2761	2761	—	3582	3582	—
filialne . . . . . <i>branch</i>	815	200	615	572	133	439	658	126	532	786	126	660
artystyczne ^a . . . . . <i>arts^a</i>	662	662	—	735	735	—	760	760	—	779	779	—
Absolwenci . . . . . <i>Graduates</i>	20876	14697	6179	15657	11445	4390	15115	10767	4348	.	.	.
w tym kobiety . . . . . <i>of which females</i>	10207	7185	3022	7596	5499	2097	7441	5336	2105	.	.	.
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzo- stwa sportowego . . . . . <i>sports and athletic</i>	101	82	19	492	492	—	565	565	—	.	.	.
filialne . . . . . <i>branch</i>	65	—	65	38	—	38	94	—	94	.	.	.
artystyczne ^a . . . . . <i>arts^a</i>	85	85	—	94	94	—	94	94	—	.	.	.
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę . . . . . <i>school</i>	233	415	115	198	339	97	200	341	96	202	344	96
1 pomieszczenie szkolne . . . . . <i>classroom</i>	18	22	13	13	16	9	13	16	9	13	16	9
1 oddział . . . . . <i>section</i>	21	23	17	19	21	15	19	21	15	19	22	15

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 /147/. **GINNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych)
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06			2010/11			2011/12			2012/13		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja	249	166	83	255	167	88	257	170	87	255	169	86
Lower secondary												
w tym szkoły:												
of which schools:												
sportowe i mistrzostwa sportowego	6	5	1	1	1	–	–	–	–	4	4	–
sports and athletic												
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	2	2	–	2	2	–	4	4	–	4	4	–
with job-training sections ^a												
Pomieszczenia szkolne	2797	2216	581	3325	2647	678	3341	2657	684	3377	2665	712
Classrooms												
Oddziały	2813	2201	612	2448	1898	550	2316	1799	517	2216	1720	496
Sections												
Uczniowie	67973	54044	13929	54030	43076	10954	50907	40796	10111	48302	38797	9505
Pupils												
w tym kobiety	33117	26505	6612	26302	20960	5342	24718	19897	4821	23487	18952	4535
of which females												
w tym I klasa	22301	17605	4696	18043	14323	3720	16860	13519	3341	16143	12909	3234
of which 1st grade												
w tym szkoły:												
of which schools:												
sportowe i mistrzostwa sportowego	734	605	129	281	281	–	–	–	–	564	564	–
sports and athletic												
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	555	555	–	707	707	–	784	784	–	971	971	–
with job-training sections ^a												
Absolwenci	22065	17670	4395	17514	14072	3442	16324	13153	3171	.	.	.
Graduates												
w tym kobiety	10993	8823	2170	8769	6991	1778	8212	6629	1583	.	.	.
of which females												
w tym szkoły:												
of which schools:												
sportowe i mistrzostwa sportowego	224	184	40	–	–	–	156	156	–	.	.	.
sports and athletic												
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	134	134	–	236	236	–	307	307	–	.	.	.
with job-training sections ^a												
Liczba uczniów na:												
Number of pupils per:												
1 szkołę	273	326	168	212	258	124	198	240	116	189	230	111
school												
1 pomieszczenie szkolne	24	24	24	16	16	16	15	15	15	14	15	13
classroom												
1 oddział	24	25	23	22	23	20	22	23	20	22	23	19
section												

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on 6th grade primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 /148/. **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych)
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	73	69	71	69	Schools
Oddziały	355	419	405	403	Sections
Uczniowie	8633	8780	8372	7858	Students
w tym kobiety	2367	2856	2698	2493	of which females
w tym I klasa	3801	3752	3597	3164	of which 1st grade
Absolwenci	2687	2914	2542	.	Graduates
w tym kobiety	835	1027	955	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 /149/. **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH**
DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW
KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR
YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

FOUR (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION								
GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students				absolwenci graduates			
O G Ó Ł E M	8633	8780	8372	7858	2687	2914	2542	T O T A L
Artystyczne	8	24	24	19	3	10	9	Arts
Ekonomiczne i admini- stracyjne	1292	1032	970	858	524	417	401	Business and admini- stration
Inżynierijno-techniczne	3275	3285	3096	2896	901	952	842	Engineering and engi- neering trades
Produkcji i przetwórstwa	1426	873	860	807	412	257	218	Manufacturing and processing
Architektury i budownic- twa	633	1042	967	900	182	394	271	Architecture and build- ing
Rolnicze, leśne i rybacz- twa	52	47	46	45	17	20	13	Agriculture, forestry and fishery
Usługi dla ludności . .	1947	2477	2409	2333	648	864	788	Personal services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Source: data of the Ministry of National Education.

U w a g a do tablic 18 – 20

W roku szkolnym 2012/13 nie odbył się nabór do klas I w uzupełniających liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i technikach uzupełniających, patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 209.

N o t e to tables 18 – 20

In the 2012/13 school year a recruitment to 1 st grade wasn't held in supplementary general secondary schools, specialized secondary schools and supplementary technical secondary schools, see general notes, item 7 on page 209.

TABL. 18 /150/. LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a
(bez szkół specjalnych)
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	130	122	118	113	Schools
Oddziały	1151	1069	1033	963	Sections
Uczniowie	31443	26992	26009	24533	Students
w tym kobiety	18502	16520	15713	14839	of which females
w tym I klasa	11120	9310	8657	7771	of which 1st grade
Absolwenci	9928	8553	8324	.	Graduates
w tym kobiety	5850	5349	5102	.	of which females

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi; patrz uwagi ogólne, ust 7, pkt 5 na str. 210.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary general secondary schools, see general notes, item 7, point 5 on page 210.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 /151/. LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY^a
(bez szkół specjalnych)
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	74	9	5	4	Schools
Oddziały	305	17	10	6	Sections
Uczniowie	8123	397	244	118	Students
w tym kobiety	4430	199	114	54	of which females
w tym I klasa	2106	87	54	–	of which 1st grade
Absolwenci	2914	160	97	.	Graduates
w tym kobiety	1577	90	50	.	of which females

^a Patrz uwagi ogólne, ust 7, pkt 6 na str. 210.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 7, point 6 on page 210.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 /152/. TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	155	121	118	107	Schools
Oddziały	859	957	937	906	Sections
Uczniowie	22668	22439	21886	21403	Students
w tym kobiety	9625	9609	9413	9186	of which females
w tym I klasa	7465	6459	6244	6227	of which 1st grade
Absolwenci	4128	4817	4762	.	Graduates
w tym kobiety	1845	2158	2080	.	of which females

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi; ; patrz uwagi ogólne, ust 7, pkt 8 na str. 210.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary technical secondary schools; ; see general notes, item 7, point 8 on page 210.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 /153/. **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a DLA MŁODZIEŻY
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA^a**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a
FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students				absolwenci graduates			
O G Ó Ł E M	22270	22439	21886	21403	22992	4817	4762	T O T A L
Artystyczne	—	—	26	42	—	—	—	Arts
Społeczne	3468	2337	2127	1885	3400	613	551	Social and behav- ioural science
Ekonomiczne i admini- stracyjne	2476	1768	1795	1923	2404	363	377	Business and admini- stration
Fizyczne ^c	—	26	23	21	—	6	—	Physical sciences ^c
Informatyczne	321	3505	3552	3549	845	608	819	Computing
Inżynieryjno-techni- czne	4713	3392	3303	3393	4621	717	660	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	735	194	156	122	633	68	48	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1920	2368	2274	2039	2013	475	520	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	688	462	387	328	569	130	79	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	—	85	97	112	—	21	17	Veterinary
Medyczne	91	141	142	131	112	37	29	Health
Usługi dla ludności	6278	6492	6415	6354	6743	1411	1290	Personal services
Usługi transportowe	1024	1034	1031	1089	1036	248	200	Transport services
Ochrony środowiska	556	578	504	401	616	120	133	Environmental protec- tion
Pozostałe	—	57	54	14	—	—	39	Others

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary technical secondary schools. ^b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^c Among others: physics, chemistry, geology.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 22 /154/. **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI MŁODZIEŻY**
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
------------------	---------	---------	---------	---------	---------------

SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH
LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION

Szkoły	17	24	25	27	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	14	21	22	24	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	2497	2287	2410	2484	Pupils
w tym kobiety	1603	1493	1541	1608	of which females
Absolwenci	340	260	271	.	Graduates
w tym kobiety	232	174	157	.	of which females

SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE
LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION

Szkoły	11	14	15	15	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	5	7	8	8	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	1062	1046	1034	1037	Students
w tym kobiety	723	752	744	713	of which females
Absolwenci	164	131	159	.	Graduates
w tym kobiety	125	101	128	.	of which females

TABL. 22 /154/. **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI MŁODZIEŻY (dok.)**
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
w tym ogólnokształcące szkoły artystyczne of which general art. schools					
Szkoły	6	7	7	7	Schools
Uczniowie	664	659	629	625	Students
w tym kobiety	488	504	482	464	of which females
Absolwenci	125	102	116	.	Graduates
w tym kobiety	98	77	92	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 23 /155/. **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	159	142	135	128	Schools
Oddziały	670	548	557	588	Sections
Uczniowie	13580	12768	13829	13326	Students
w tym kobiety	7553	8890	9736	9753	of which females
Absolwenci	4336	3221	3578	.	Graduates
w tym kobiety	2752	2452	2755	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 24 /156/. **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie				absolwenci			
				students	graduates			
O G Ó Ł E M	13580	12768	13829	13326	4336	3221	3578	T O T A L
Pedagogiczne	1445	599	345	209	453	138	166	Education science and teacher training
Artystyczne	362	99	145	370	182	50	47	Arts
Spoleczne	784	569	435	440	296	165	160	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji.	1	–	–	20	1	–	–	Journalism and information
Ekonomiczne i administracyjne	2126	3824	3969	2942	621	635	719	Business and administration
Fizyczne ^b	110	–	–	–	12	–	–	Physical science ^b
Informatyczne	2523	604	661	753	664	125	96	Computing
Inżynierjno-techniczne	85	87	132	108	35	13	38	Engineering and engineering trades
Architektury i budownictwa	65	193	233	184	28	50	85	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	31	150	189	87	9	70	85	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	x	91	163	140	–	–	48	Veterinary
Medyczne	1719	1988	2109	2831	696	727	800	Health
Opieki społecznej	645	285	222	368	253	107	123	Social services
Usługi dla ludności	2298	2174	2735	2170	694	576	460	Personal services
Usługi transportowe	37	48	49	196	7	15	25	Transport services
Ochrony środowiska	–	–	–	–	–	–	–	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa	1308	1516	1861	1921	369	301	431	Security services
Pozostałe	41	541	581	587	16	249	295	Others

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 25 /157/. **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akade- miccy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2005/06	21	4046	87829	17768	TOTAL
2010/11	22	4142	67207	17373	
2011/12	22 ^c	4103	63917	16163	
2012/13	20^c	4007	58900	.	
Uniwersytety	1	1208	19725	6648	Universities
Wyższe szkoły techniczne . .	2	1563	21857	4762	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne . .	1	75	1370	503	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne . .	1	28	1198	732	Teacher education schools
Uniwersytety medyczne	1	472	4361	1037	Medical universities
Wyższe szkoły morskie	1	257	4056	554	Maritime universities
Wyższe szkoły artystyczne . . .	1	113	488	135	Fine arts academies
Pozostałe szkoły wyższe	12 ^c	291	5845	1792	Higher education institutions

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 212. ^b W podziale według typów szkół – z roku akademickiego 2011/12. ^c Łącznie ze szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 17 on page 212. ^b According to type of school – from 2011/12 academic year. ^c Including tertiary education institution, which reported only graduates.

TABL. 26 /158/. **FILIE, ZAMIEJSCOWE PODSTAWOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE ORAZ ZAMIEJSCOWE OŚRODKI DYDAKTYCZNE SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG LOKALIZACJI W ROKU AKADEMICKIM 2012/13**
BRANCHES SECTIONS, BASIC ORGANIZATIONAL UNITS IN ANOTHER LOCATION AS WELL TEACHING CENTRES IN ANOTHER LOCATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN 2012/13 ACADEMIC YEAR BY PLACE OF RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Filie i zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne <i>Branch sections and basic organizational units in another location</i>	Zamiejscowe ośrodki dydaktyczne <i>Teaching centres in another location</i>	Studenci ^a <i>Students^a</i>		<i>Students^a</i>		Absolwenci ^{ab} <i>Graduates^{ab}</i>		<i>Graduates^{ab}</i>	
			ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	z ogółem na studiach <i>of total number on study forms</i>		ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	z ogółem na studiach <i>of total number on study forms</i>	
					stacjonarnych <i>full-time programmes</i>	nie-stacjonarnych <i>part-time programmes</i>			stacjonarnych <i>full-time programmes</i>	nie-stacjonarnych <i>part-time programmes</i>
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	9	1	1877	1401	152	1725	998	759	–	998
lokalizacja według województw: <i>residence by voivodships:</i>										
Lubuskie	1	–	358	272	65	293	187	144	–	187
Wielkopolskie	1	–	449	313	87	362	262	203	–	262
Zachodniopomorskie	7	1	1070	816	–	1070	549	412	–	549

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według województw – z roku akademickiego 2011/12.

U w a g a. Ponadto na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonowało 7 filii i zamiejscowych podstawowych jednostek organizacyjnych oraz 6 zamiejscowych ośrodków dydaktycznych (4377 studentów i 1622 absolwentów) uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem zachodniopomorskim.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to voivodship – from 2011/12 academic year.

N o t e. Moreover, in Zachodniopomorskie voivodship there were 7 branch sections and basic organizational units in another location as well as 6 teaching centres in another location (4377 students and 1622 graduates) which headquarters were located outside the territory of Zachodniopomorskie voivodship.

TABL. 27 /159/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	z ogółem na studiach <i>of total number at study forms</i>				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a <i>full-time pro-grammes ^a</i>		niestacjonarnych ^b <i>part-time pro-grammes ^b</i>			
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>		
OGÓŁEM 2005/06	87829	48432	44558	23789	43271	24643	TOTAL	
2010/11	67207	37998	39321	21532	27886	16466		
2011/12	63917	36065	39470	21743	24447	14322		
2012/13	58900	33227	39032	21816	19868	11411		
Uniwersytety	19725	13105	14696	9648	5029	3457		<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne . . .	21857	9955	16466	8001	5391	1954		<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	1370	824	49	20	1321	804		<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	1198	964	74	73	1124	891		<i>Teacher education schools</i>
Uniwersytety medyczne	4361	3179	3010	2218	1351	961		<i>Medical universities</i>
Wyższe szkoły morskie	4056	1076	3137	879	919	197		<i>Maritime universities</i>
Wyższe szkoły artystyczne . . .	488	323	488	323	–	–		<i>Fine arts academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe . . .	5845	3801	1112	654	4733	3147	<i>Higher education institu-tions</i>	

a, b Dane w latach akademickich 2005/06 dotyczą studiów: *a*—dziennych, *b*—wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

a, b Data in 2005/06 academic years concern: *a*—day study system, *b*—evening, weekend and extramural study system.

TABL. 28 /160/. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Z liczby ogółem na studiach <i>Of total number at study forms</i>				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a <i>full-time programmes ^a</i>		niestacjonarnych ^b <i>part-time programmes ^b</i>			
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>		
OGÓŁEM 2005/06	17768	11258	7595	4542	10173	6716	TOTAL	
2010/11	17373	11213	9330	5636	8043	5577		
2011/12	16163	10513	8879	5511	7284	5002		
Uniwersytety	6648	4761	3870	2697	2778	2064		<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne . . .	4762	2459	3618	1932	1144	527		<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	503	338	13	8	490	330		<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	732	596	11	10	721	586		<i>Teacher education schools</i>
Uniwersytety medyczne	1037	832	659	490	378	342		<i>Medical universities</i>
Wyższe szkoły morskie	554	201	339	128	215	73		<i>Maritime universities</i>
Wyższe szkoły artystyczne . . .	135	98	135	98	–	–		<i>Fine arts academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe	1792	1228	234	148	1558	1080	<i>Higher education institutions</i>	

a, b Dane w latach akademickich 2005/06 dotyczą studiów: *a*—dziennych, *b*—wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

a, b Data in 2005/06 academic years concern: *a*—day study system, *b*—evening, weekend and extramural study system.

TABL. 29 /161/. **NAUCZYCIELE AKADEMICY^a W SZKOŁACH WYŻSZYCH**
ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	4046	4142	4103	4007	TOTAL
Profesorowie	857	1000	986	951	Professors
w tym z tytułem naukowym ^b	420 ^c	456	430	429	of which titled only ^b
Docenci	3	33	37	26	Assistant professors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	3	1	–	–	of which with scientific degree of habilitated doctor ^d (HD)
Adiunkci	1599	1859	1807	1787	Tutors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	114	125	136	171	of which with scientific degree of habilitated doctor ^d (HD)
Asystenci	800	542	573	565	Assistant lecturers
Pozostali	787	708	700	678	Others

w tym kobiety
of which females

OGÓŁEM	1716	1832	1816	1794	TOTAL
Profesorowie	189	255	255	250	Professors
w tym z tytułem naukowym ^b	81 ^c	98	86	86	of which titled only ^b
Docenci	1	7	10	8	Assistant professors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	1	1	–	–	of which with scientific degree of habilitated doctor (HD)
Adiunkci	731	865	847	857	Tutors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	48	56	63	83	of which with scientific degree of habilitated doctor ^d (HD)
Asystenci	401	310	323	314	Assistant lecturers
Pozostali	394	395	381	365	Others

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 212. ^b Profesorowie zwyczajni i profesorowie nadzwyczajni (z tytułem naukowym profesora). ^c Bez szkół wyższych zawodowych.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 17 on page 212. ^b Professors, and associate professors (with scientific title of professor). ^c Excluding higher vocational schools. ^d The habilitated doctors degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 30 /162/. **CUDZOZIEMCY^a – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Studenti	Students	Absolwenci ^b		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
O G Ó Ł E M	2005/06	377	175	36	27	TOTAL
	2010/11	842	391	83	40	
	2011/12	994	446	81	46	
	2012/13	1022	479	.	.	
studia: stacjonarne		384	123	11	8	study: full-time programmes
niestacjonarne		638	356	70	38	part-time programmes
Uniwersytety		88	47	6	5	Universities
Wyższe szkoły techniczne		69	24	6	4	Technical universities
Uniwersytety medyczne		599	344	58	34	Medical universities
Wyższe szkoły morskie		253	58	7	–	Maritime universities
Wyższe szkoły artystyczne		5	4	3	2	Fine arts academies
Pozostałe szkoły wyższe		8	2	1	1	Higher education institutions

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według form studiów i typów szkół – z roku szkolnego 2011/12.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study form and type of school for 2011/12 school year.

TABL. 31 /163/. **STUDIA PODYPLOMOWE I DOKTORANCKIE**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13
	słuchacze studiów podyplomowych ^a students of postgraduate studies ^a				wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych certificates issued to students of post graduate studies			uczestnicy studiów doktoranckich students of doctoral studies			
O G Ó Ł E M	5343	6052	6907	6070	3202	4000	4315	883	1115	1218	1300
TOTAL											
w tym kobiety . . . . . of which females	3744	4681	5410	4794	2264	3061	3366	409	658	670	721
Uniwersytety . . . . . Universities	2214	3286	2082	1631	1342	1434	1422	166	866	522	541
Wyższe szkoły techniczne Technical universities	2048	439	1078	610	1160	915	813	574	125	519	540
Wyższe szkoły ekonomiczne . . . . . Academies of economics	390	280	453	554	183	188	148	–	–	–	–
Wyższe szkoły pedagogiczne Teacher education schools	279	677	1007	897	205	274	442	–	–	–	–
Uniwersytety medyczne . . . Medical universities	–	309	312	337	–	222	200	143	124	177	202
Wyższe szkoły morskie . . Maritime universities	38	–	72	38	36	–	70	–	–	–	17
Wyższe szkoły artystyczne Fine arts academies	–	–	17	–	–	–	15	–	–	–	–
Pozostałe szkoły wyższe . . Others	409	1061	1886	2003	276	967	1205	–	–	–	–

^a Dla studiów trwających: do 1 roku - stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej - stan w dniu 31 XII.

^a For studies lasting: up to 1 year - as of beginning of the academic year, 1 year and longer - as of 31 XII.

TABL. 32 /164/. **STUDIA PODYPLOMOWE WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
POSTGRADUATE STUDIES BY FIELDS OF EDUCATION

	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	
GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	słuchacze studiów podyplomowych ^b <i>students of postgraduate studies ^b</i>				wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych <i>certificates issued to students of postgraduate studies</i>			FIELDS OF EDUCATION ^a
O G Ó Ł E M	5343	6052	6907	6070	3202	4000	4315	T O T A L
w tym kobiety	3744	4681	5410	4794	2264	3061	3366	of which females
Pedagogiczne	1891	2417	3404	2939	904	1324	1668	Education science and teacher training
Artystyczne	83	113	60	52	18	20	28	Arts
Humanistyczne ^c	108	257	226	129	67	130	97	Humanities ^c
Spoleczne	–	178	102	155	82	82	170	Social and behav- ioural science
Dziennikarstwa i infor- macji	101	80	189	10	103	64	28	Journalism and infor- mation
Ekonomiczne i admini- stracyjne	2429	1668	1581	1552	1449	1231	1209	Business and admini- stration
Prawne	50	256	131	97	111	195	106	Law
Biologiczne ^d	126	–	–	–	146	–	–	Life science ^d
Fizyczne ^e	–	29	30	–	21	–	28	Physical science ^e
Informatyczne	–	86	190	259	46	71	132	Computing
Inżynierijno- techniczne	193	23	27	54	106	20	23	Engineering and en- gineering trades
Produkcji i przetwórstwa	–	67	32	29	–	30	30	Manufacturing and processing
Architektury i budow- nictwa	8	198	50	19	58	162	48	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybacz- twa	–	19	59	16	–	19	30	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	–	33	7	–	–	29	8	Veterinary
Medyczne	–	322	325	337	–	234	200	Health
Opieki społecznej	282	–	–	82	–	–	117	Social services
Usług dla ludności	–	114	91	41	–	69	77	Parsonal services
Usług transportowych	–	–	42	22	–	–	42	Transport services
Ochrony środowiska	40	12	48	58	35	12	46	Environmental protec- tion
Ochrony i bezpieczeń- stwa	32	180	313	219	56	308	228	Security services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^b Dla studiów trwających: do 1 roku – stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej – stan w dniu 31 XII. ^c Łącznie z teologią. ^{d, e} Między innymi: ^d—biologia (w tym specjalności: botanika, biochemia, toksykologia, genetyka, zoologia) i ochrona środowiska, ^e—astronomia, fizyka, chemia, geologia, geografia.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^b For studies lasting: up to 1 year – as of beginning of the academic year, 1 year and longer – as of 31 XII. ^c Including theology. ^{d, e} Among others: ^d—biology (of which specialties: botany, biochemistry, toxicology, genetics, zoology) and environmental science, ^e—astronomy, physics, chemistry, geology, geography.

TABL. 33 /165/. **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie	Students	Absolwenci	Graduates
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Szkoły podstawowe 2005/06	1	—	—	—	—	—
Primary schools 2010/11	—	—	—	—	—	—
2011/12	—	—	—	—	—	—
2012/13	—	—	—	—	—	—
Gimnazja 2005/06	15	52	1308	298	333	88
Lower secondary schools 2010/11	19	71	1673	391	408	114
2011/12	20	69	1539	390	465	157
2012/13	22	75	1600	428	.	.
Zasadnicze szkoły zawodowe 2005/06	9	36	763	177	214	62
Basic vocational schools 2010/11	10	28	428	86	114	31
2011/12	11	27	475	131	129	53
2012/13	13	24	375	172	.	.
Licea ogólnokształcące ^a 2005/06	152	474	11226	5035	3228	1673
General secondary schools ^a 2010/11	140	476	12367	6270	2809	1529
2011/12	147	495	12668	6602	3057	1765
2012/13	144	454	12092	6220	.	.
Licea profilowane 2005/06	1	2	57	26	—	—
Specialized secondary schools 2010/11	1	3	113	75	20	17
2011/12	1	3	110	75	30	24
2012/13	1	3	62	46	.	.
Technika ^b 2005/06	70	148	2882	1003	1245	446
Technical secondary schools ^b 2010/11	21	60	752	205	132	43
2011/12	19	54	698	206	138	43
2012/13	16	39	588	188	.	.

^{a, b} Łącznie z: ^a—uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^b—technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^{a, b} Including: ^a—supplementary general secondary schools, ^b—supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 34 /166/. **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Placówki	608	778	790	792	Establishments
miasta	312	411	428	444	urban areas
wieś	296	367	362	348	rural areas
Przedszkola	251	297	316	338	Nursery schools
w tym specjalne	2	6	7	9	of which special
miasta	214	248	264	277	urban areas
wieś	37	49	52	61	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkolach podstawowych	357	374	362	348	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkol- nego	x	2	2	—	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	105	110	106	Pre-primary points
Miejsca:					Places:
Przedszkola	27622	32924	35202	36523	Nursery schools
w tym specjalne	54	106	127	171	of which special
miasta	25526	30041	31907	32849	urban areas
wieś	2096	2883	3395	3674	rural areas

TABL. 34 /166/. **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE (dok.)**
PRE-PRIMARY EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Miejsca: (dok.)					Places:(cont.)
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	33	35	–	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne ^a	x	2422	2622	2405	Pre-primary points
Dzieci	34836	44920	49299	50605	Children
miasta	28713	36256	39285	40495	urban areas
wieś	6123	8664	10014	10110	rural areas
w tym w wieku 6 lat	16242	13207	12085	12137	of which aged 6
5 lat	7037	12276	15219	15911	aged 5
Przedszkola	26580	32558	34748	35925	Nursery schools
w tym specjalne	55	94	112	140	of which special
miasta	24730	29806	31592	32517	urban areas
wieś	1850	2752	3156	3408	rural areas
w tym w wieku 6 lat	8564	6548	6127	5977	of which aged 6
5 lat	6706	8490	9016	9997	aged 5
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	8256	10391	12564	12728	Pre-primary sections of primary schools
w tym w wieku 6 lat	7678	6659	5927	6128	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	32	34	–	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	1939	1953	1952	Pre-primary points
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3 – 6 lat	521	652	677	675	3 – 6
3 – 5	364	595	657	659	3 – 5
6 lat	975	836	745	725	6
5 lat	426	750	909	885	5
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3 – 6 lat	397	470	475	478	3 – 6
3 – 5	356	487	505	514	3 – 5
1 przedszkole	106	110	110	106	Nursery school
100 miejsc	96	99	99	98	100 places

U w a g a. Od roku szkolnego 2010/11 bez wychowania przedszkolnego w podmiotach leczniczych (do roku szkolnego 2011/12 określanych jako zakłady opieki zdrowotnej), z których w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględniane wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

N o t e. Since 2010/11 school year – excluding pre-primary education in health care entities (until the 2011/12 school year defined as health care institutions), in which in the 2005/06 school year excluded only in position pertaining to children by age.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane w zakresie ochrony zdrowia - jeśli nie zaznaczono inaczej - obejmują informacje o działalności publicznej i niepublicznej **śłużby zdrowia**, łącznie z **danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych** oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego z wyłączeniem **ochrony zdrowia w zakładach karnych**.

2. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowi ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654) z późniejszymi zmianami, która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. – zakłady opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentyków oraz pielęgniarek lub położnych (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami);

Dane o praktykach lekarskich wykazywane są łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy.

3. Dane o **pracownikach medycznych** ochrony zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. Data on health care presented in this chapter – unless otherwise indicated – include information about activities of public and private **health service together with data on facilities supervised by ministries of national defence, the interior and Internal Security Office** excluding **health care in penal institutions**.

2. The basis of data presented in this chapter of the health care are provided by the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (Journal of Laws No. 112 item. 654) with later amendments, replacing the Law on Care Health Facilities – specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Presented in the section data (for 2011 – health care institutions) performing medical activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patients departments including health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) in-patient health care (hospitals – general, mental and health resorts, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, detoxification centres addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry and sanatoria).

Under that law, medical activity can be carried out also by professional practices (individual or group) – doctors, dentists and nurses or midwives (until 2011 governed by separate laws).

Presented data concerning medical practices include medical practices conducted within the framework of workplace medical service.

3. Data regarding **medical personnel** of the health service include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Dane o lekarzach, lekarzach dentystach, pielęgniarkach, położnych oraz farmaceutach wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ

4. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentystów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 X 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentystów (Dz. U. Nr 213, poz. 1779) z późniejszymi zmianami

5. **Porady udzielone** przez lekarzy i lekarzy dentystów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej wykazano łącznie z badaniami profilaktycznymi i z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych oraz z poradami udzielonymi przez lekarzy i lekarzy dentystów prowadzącymi praktykę lekarską.

Do porad udzielonych w podstawowej i specjalistycznej opiece zdrowotnej, oprócz porad udzielonych dla ogółu ludności, włączono również porady udzielone w przychodniach medycyny pracy.

6. Dane o szpitalach obejmują placówki lecznicze, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

7. Dane o **łóżkach w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** obejmują również:

- łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego – do 2002 r.,
- miejsca (łóżka i inkubatory) dla noworodków – od 2008 r.

Dane te nie obejmują natomiast miejsc na oddziałach dziennego pobytu.

8. W szpitalach ogólnych (tabl.5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 594). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, szczękową, neurochirurgię, kardiocirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** – oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** – oddziały pulmonologiczne.

9. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

Doctors, dentists, nurses, midwives and pharmacists were listed together with persons undergoing training.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self government administration and National Health Fund.

4. **Data on doctor specialists and dental specialists** concerns doctors with grade II specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 20 X 2005 on Doctors and Dentist Specializations (Journal of Laws No. 213, item 1779) with later amendments

5. **Consultations provided** by doctors and dentists within the scope of out-patient health care are presented together with preventive examinations and together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals as well as consultations provided by doctors and dentists conducting medical practice.

Consultations granted for the general population as well as consultations granted in the workplace medical service departments are included in basic and specialized health care departments.

6. **Data on hospitals** comprises health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

7. **Data regarding beds in in-patient health care facilities** concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding beds in general hospitals also include

- *beds in hospital wards located in emergency stations – until 2002,*
- *places (beds and incubators) for newborns—since 2008.*

However these data do not include places in day wards.

8. **In general hospitals (table 8)**, types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 594). **Surgical wards included:** general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in communicable diseases wards – observation communicable diseases wards; in tubercular and pulmonary wards – pulmonology wards

9. **Data concerning emergency medical services and first-aid** includes units covered by the State Emergency Medical Services system (ambulance emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms)

10. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

11. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

12. Działalność aptek i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r., Nr 45 poz. 271 z późniejszymi zmianami). Punkty apteczne tworzone po dniu wejścia w życie ustawy mogą być usytuowane jedynie na terenach wiejskich.

Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (np. w szpitalach, w sanatoriach), które działają na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Za prowadzenie punktu aptecznego jest odpowiedzialny kierownik, którym może być farmaceuta z rocznym stażem lub technik farmaceutyczny, posiadający trzyletni staż pracy w aptekach ogólnodostępnych.

13. Dane o zachorowaniach na choroby zakaźne podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

14. Zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235) opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię. Przed wejściem w życie ww. ustawy żłobki działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

15. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887) z późniejszymi zmianami

16. Placówka wsparcia dziennego – działająca w najbliższym środowisku dziecka, wspierająca funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny, świadczą opiekę dzienną i zapewniając dziecku: pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych, stałą pracę z rodziną dziecka

Może być prowadzona w formie:

- opiekuńcze – prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,

10 Chronic medical care home and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

11. Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

12. The activity of pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by pharmaceutical Law (uniform text Journal of Laws 2008 No. 45 item 271 with later amendments). Pharmaceutival outlets established after the pharmaceutival Law came into force, may be located only on rural areas.

The data concerning **public pharmacies** do not include pharmacies in stationary health care institutions (e.g. in hospitals and sanatoria) which operate for the needs of these institutions.

Pharmaceutical outlets are public sales outlets for selling prepared medicines. The assortment of medicines available in pharmaceutical outlets is precisely defined. The manager of pharmaceutical outlet is responsible for running the outlet. The manager may be a pharmacist with a 1-year service or pharmaceutical technician with a 3-year service in public pharmacies.

13. Data regarding incidence of illnesses is given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems" valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision)

14. According to the Law on Childcare for children younger than 3 years, dated 4 II 2011 (Journal of Laws 2011 No. 45 item 235) care can be organized in nurseries, children's clubs, provided by day carer and nanny. Before the entry into force of this law nurseries established based on the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991

15. Data concerning family support and foster care are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (Journal of Laws No. 149, item 887) with later amendments.

16. day-support centres – operating in the immediate vicinity of the child, supporting childcare and educational functions of the family providing daytime care and providing a child with: help with schoolwork, organisation of leisure time, development of interests, organisation of games and sports, regular work with child's family.

It may be operated in the form of:

- care – in the form of extracurricular activities, afterschool clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,

- specjalistyczne – realizujące program psychokorekcyjny lub psycho-profilaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.
- pracy podwórkowej – realizującej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych
- w połączonych formach tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej

17. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona,
- b) niezawodowa, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
- c) zawodowa – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa), w tym:
  - zawodowa specjalistyczna – umieszcza się w niej w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. 2010 Nr 33, poz. 178, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,
  - zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego – przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) z późniejszymi zmianami,
  - zawodowa niespokrewniona z dzieckiem, wielodzietna (funkcjonuje nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 31 XII 2014 r.);

- *specialized – implementing psychocorrective or psychoprofilactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialization.*
- *street work – carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a streetworker*
- *in a combination of the forms i.e. combining tasks of the general care, specialized and street work centres.*

17. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture and recreation.

The forms of family foster care are the following:

1) foster family:

- a) *related,*
- b) *non-professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),*
- c) *professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings), including:*
  - *professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2010 No. 33, item 178, with later amendments), underage mothers with children,*
  - *professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 180, item 1493) with later amendments*
  - *professional not related to the child with many children (operates for not longer than 3 years from the date of entry into force of law, i.e. until 31 XII 2014);*

2) **rodzinny dom dziecka** – w tym samym czasie może w nim przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

18. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1) placówki opiekuńczo-wychowawczej, która jest prowadzona jako placówka typu:

- a) interwencyjnego – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
- b) rodzinnego – wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę liczniemu rodzeństwu, współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
- c) socjalizacyjnego – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- d) specjalistyczno-terapeutycznego – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne

2) regionalnej placówki opiekuńczo – terapeutycznej – umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji

2) **foster home** – placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

18 Institutional foster care shall be exercised in the form of:

1) care and education centre shall be run as:

- a) an intervention – provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,
- b) a family – educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant
- c) a socialization – provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to his/her age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,
- d) a specialist therapy – provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-therapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children

2) regional care and therapy centre – a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family

i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;

- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego – umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci

19. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek stacjonarnych, dla których organami założycielskimi i podmiotami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późniejszymi zmianami).

20. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Dane o **zasiłkach pieniężnych i pomocy niepieniężnej** dotyczą zadań zleconych gminom, zadań własnych gmin oraz zadań realizowanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie łącznie z zadaniami z zakresu administracji rządowej. Nie obejmują zasiłków wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz zapomóg wypłacanych przez zakłady pracy, związki zawodowe itp.

Pomoc pieniężna obejmuje m.in. zasiłki pieniężne: stałe, okresowe, celowe, pomoc dla rodzin zastępczych, pomoc pieniężną na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki dla osób opuszczających: rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz zakłady poprawcze.

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, nie-

foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;

- 3) *pre-adoptive intervention centre* – a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time

19. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the stationary institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Act on Social Welfare of 12 III 2004 (consolidated text, Journal of Laws 2009, No. 175, item 1362, as amended).

20. Data on social benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004.

Data regarding **monetary benefits and assistance in kind** concern tasks commissioned to gminas, gminas own tasks, and tasks realized by powiat family assistance centres with central administration tasks. Data do not include benefits paid by the Social Insurance Office as well as financial aid paid by workplaces, trade unions, etc.

Monetary assistance includes, e.g. permanent, temporary and appropriated benefits, assistance for foster families, monetary assistance for independency and continuation of education for persons leaving foster families, care and education centres, special educational centres, youth educational centres and correctional facilities.

Permanent benefit paid in respect of complete inability to work because of age or disability.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, liquid and solid fuels, clothes,

zbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Pomoc niepieniężna dotyczy m.in. usług opiekuńczych, specjalistycznych opiekuńczych oraz sprawienia pogrzebu.

goods necessary for routine household maintenance, making small repairs in the dwelling, covering burial costs. May be given to a person or a family that incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

Non-monetary assistance involves care and specialized care as well as arranging funerals.

TABL. 1 /167/. **PRACOWNICY MEDYCZNI W 2012 R.^a**
Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL IN 2012^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
Lekarze	3931	Doctors
w tym kobiety	2064	of which women
Lekarze dentyści	550	Dentists
w tym kobiety	434	of which women
Farmaceuci	893	Pharmacists
w tym kobiety	677	of which women
Pielęgniarki	9410 ^b	Nurses
Położne	1099 ^c	Midwives
Fizjoterapeuci	955 ^d	Physiotherapists and rehabilitants
Diagności laboratoryjni ^e	192	Laboratory diagnosticians ^e

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 244; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.
^{b, d} W tym magistrzy: ^b—pielęgniarstwa – 603, ^c—położnictwa – 41, ^d—fizjoterapii i rehabilitacji – 221. ^e Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a See general notes, item 3 on page 244; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state of local self-government administration and National Health Fund.
^{b, d} Of which masters: ^b—of nursing – 603, ^c—of midwifery – 41, ^d—of physiotherapy and rehabilitation – 221. ^e Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2 /168/. **LEKARZE SPECJALIŚCI W 2012 R.^a**
Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS IN 2012^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
LEKARZE OGÓŁEM	3206	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:		of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	210	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	303	Surgery ^b
Chorób płuc	83	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	419	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	60	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	70	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	291	General practitioners
Neurologii ^{cd}	113	Neurology ^{cd}
Okulistyki	133	Ophthalmology
Onkologii ^e	16	Oncology ^e
Otolaryngologii ^{cf}	82	Otolaryngology ^{cf}

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 243. ^b Chirurgii ogólnej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii oraz od 2005 r. chirurgii naczyniowej i urologii. ^c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^{d, f} Także: ^d—neuropatologii, ^e—patologii onkologicznej i od 2005 r. onkologii i hematologii dziecięcej, ^f—od 2009 r. otorynolaryngologii.

^a See general notes, item 3 and 4 on page 243. ^b General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery as well as since 2005 vascular surgery and urology. ^c Including children's specialists. ^{d, f} Also: ^d—neuropathology, ^e—oncological pathology and since 2005 children's oncology and haematology, ^f—since 2009 otorynolaryngology.

TABL. 2 /168/. **LEKARZE SPECJALIŚCI W 2012 R.^a(dok.)**

Stan w dniu 31 XII

*DOCTORS SPECIALISTS IN 2012^a (cont.)**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
LEKARZE OGÓŁEM (dok.)		T O T A L (cont.)
Pediatrici	237	<i>Paediatrics</i>
Położnictwa i ginekologii	267	<i>Obstetrics and gynaecology</i>
Psychiatrii ^b	103	<i>Psychiatry^b</i>
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^c	127	<i>Radiology and diagnostic imaging^c</i>
LEKARZE SPECJALIŚCI (w % ogółu lekarzy)	81,6	SPECIALISTS IN % OF TOTAL DOCTORS
LEKARZE DENTYŚCI OGÓŁEM	295	Dentists of total
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:		<i>of which dentists with specialization</i>
Chirurgii stomatologicznej	27	<i>Oral surgery</i>
Chirurgii szczękowo-twarzowej	7	<i>Maxillo-facial surgery</i>
Ortodoncji	23	<i>Orthodontics</i>
Periodontologii (paradontologii)	9	<i>Periodontology (paradontics)</i>
Protetyki stomatologicznej	37	<i>Dental prosthetics</i>
Stomatologii dziecięcej	8	<i>Children's dentistry</i>
Stomatologii zachowawczej	19	<i>Restorative dentistry</i>
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ (w % ogółu lekarzy dentyistów)	53,6	DENTAL SPECIALISTS (in % of total dentist)

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 243. ^b Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^c—radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 3 and 4 on page 243. ^b Including children's specialists. ^c—oncological radiotherapy and children's radiology.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 3 /169/. **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2012 R.^a***OUT-PATIENT HEALTH CARE IN 2012^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	889	<i>Out-patients departments^b (as of 31 XII)</i>
miasta	762	<i>urban areas</i>
wieś	127	<i>rural areas</i>
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	380	<i>Medical practices^b (as of 31 XII)</i>
miasta	339	<i>urban areas</i>
wieś	41	<i>rural areas</i>
Porady udzielone ^c w tys.	13790,3	<i>Consultations provided ^c in thous.</i>
lekarskie	12030,0	<i>doctors</i>
w tym specjalistyczne	4368,9	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne	1760,3	<i>dental</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 245. ^b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

^a See general notes, item 5 on page 245. ^b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 4 /170/. **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2012 R.**^a
IN-PATIENT HEALTH CARE^a IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII		
FACILITIES – as of 31 XII		
Szpitala ogólne ^b	40	General hospitals ^b
Szpitala psychiatryczne	–	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	2	Detoxication centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	4	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	–	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	4	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	10	Nursing homes ^c
Hospicja	2	Hospice
Sanatoria rehabilitacyjne	9	Rehabilitation sanatoria
Lecznictwo uzdrowiskowe:		Health resort treatment:
sanatoria ^c	40	sanatoria ^c
szpitale	7	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII		
BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII		
Szpitala ogólne ^d	8387	General hospitals ^d
Szpitala psychiatryczne	–	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	119	Detoxication centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	156	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	–	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	189	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	313	Nursing homes ^c
Hospicja	35	Hospice
Sanatoria rehabilitacyjne	2078	Rehabilitation sanatoria
Lecznictwo uzdrowiskowe:		Health resort treatment:
sanatoria ^c	8104	sanatoria ^c
szpitale	1304	hospitals
LECZENI		
IN-PATIENTS		
Szpitala ogólne ^e	346443	General hospitals ^e
Szpitala psychiatryczne	–	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	1412	Detoxication centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	481	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	–	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	467	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	871	Nursing homes ^c
Hospicja	434	Hospice
Sanatoria rehabilitacyjne	30127	Rehabilitation sanatoria
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze ^f :		Health resort treatment patients ^f :
w sanatoriach ^c	143011	in sanatoria ^c
w szpitalach	22784	in hospitals

^a Patrz uwagi ogólne ust. 2 na str. 244. ^b Patrz uwagi ogólne ust. 6 na str. 245. ^c Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^d Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^f Ponadto 21139 kuracjuszy leczonych było w systemie ambulatoryjnym.

Ź r ó ł o: w zakresie szpitali ogólnych – dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów opieki długoterminowej – dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie zakładów psychiatrycznych – dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a See general notes, item 2 on page 244. ^b See general notes, item 6 on page 245. ^c Including psychiatric types facilities. ^d Including beds and incubator for newborns. ^e Excluding inter-ward patient transfers. ^f Moreover 21139 health resort patients were treated as out-patient.

S o u r c e: in regard to general hospitals – data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior, in regard to long-term facilities – data of the Ministry of Health; in regard to psychiatric facilities – data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 5 /171/. **SZPITALA OGÓLNE W 2012 R.** ^a
GENERAL HOSPITALS IN 2012 ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	40	Hospitals (as of 31 XII)
Łóżka ^a (stan w dniu 31 XII)	8387	Beds ^a (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	48,5	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:		of which in specified wards
Chorób wewnętrznych	1107	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	279	of which cardiological ^b
Chirurgicznych	1551	Surgical
Pediatrycznych	526	Pediatric
Ginekologiczno-położniczych	865	Gynecological-obstetric
Onkologicznych	286	Oncological
Intensywnej terapii	176	Intensive therapy
Zakaźnych	83	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	250	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	90	Dermatology
Neurologicznych	269	Neurological
Psychiatrycznych	434	Psychiatric
Leczeni ^d w tys.	349,0	In-patients ^d in thous.
w tym na oddziałach:		of which in specified wards ^{be} :
chorób wewnętrznych	45,5	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	18,0	of which cardiological ^b
chirurgicznych	73,4	surgical
pediatrycznych	25,2	paediatric
ginekologiczno-położniczych	51,3	gynaecological-obstetric
onkologicznych	12,2	oncological
intensywnej terapii	3,7	intensive therapy
zakaźnych	2,2	communicable
gruźlicy i chorób płuc	5,6	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	2,6	dermatological
neurologicznych	8,6	neurological
psychiatrycznych	6,0	psychiatric
Wypisani w tys.	335,6	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	7,2	Deaths in thous.
Leczeni ^d na: 10 tys. ludności	2026,6	In-patients ^d per: 10 thous. population
1 łóżko ^c	45,6	bed ^c
Przeciętny pobyt chorego ^b w dniach	5,5	Average patient stay ^b in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	236,7	Average bed use in days

^a Patrz uwagi ogólne, ust.7 i 8 na str. 245. ^b Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. ^c Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych. ^d Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item7 and 8 on page 245. ^b Including intensive cardiological care wardsIncluding. ^c Excluding beds and incubators for newborns on neonathology wards. ^d Including intensive cardiological care wards.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 6 /172/. **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego					Ambulance emergency rescue teams
podstawowe	x	50	50	50	basic
specjalistyczne	x	32	35	29	specialization
Szpitalne oddziały ratunkowe.	5	10	10	5	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^b	7	6	3	7	Admission rooms ^b
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	2	1	1	1	Medical air rescue ^c
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :					Calls to the occurrence places ^d :
w tysiącach	163,7	142,4	142,3	140,6	in thousands
na 1000 ludności.	96,6	82,6	82,6	81,6	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :					Person who received health care benefits in the place of occurrence ^d :
w tysiącach	169,8	147,3	144,3	142,4	in thousands
w tym:					of which
dzieci i młodzież w wieku 0–18 lat	13,6	9,4	9,1	9,2	children and youth at the age of 0–18
w wieku 65 lat i więcej	x	53,8	52,3	53,7	aged 65 and more
na 1000 ludności.	100,2	85,4	83,7	82,7	per 1000 population

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 245. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. ^d W ciągu roku.

^a See general notes, item 9 on page 245. ^b Organizational cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system. ^c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^d During the year.

TABL. 7 /173/. **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Apteki	425	481	491	502	Pharmacies
w tym prywatne	420	478	489	501	of which private
w tym na wsi	34	40	32	33	of which in rural areas
Punkty apteczne	32	44	39	37	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	26	40	36	33	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	3707	3283	3250	3194	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	8705	6689	7894	8149	of which in rural areas
1 aptekę	3986	3584	3509	3429	pharmacy
w tym na wsi	15361	13378	16774	16298	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	692	760	807	838	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 246.

^a See general notes, item 12 on page 246.

TABL. 8 /174/. **KRWIODAWSTWO^a**
Stan w dniu 31 XII
BLOOD DONATION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	12	12	11	7	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	22,5	24,6	23,7	23,6	Blood donors In thous.
w tym honorowi	22,5	24,6	23,7	23,6	of which honorary blood donors
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys. ...	45,5	52,0	51,3	48,8	Number of collected donations ^b of whole blood in thous.
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c w tys.	60,1 ^d	59,3	55,4	50,9	Number of prepared units of freshly frozen plasma (FFP) ^c in thous.

^a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. ^b Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. ^d Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Źródło: do 2009 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii, od 2010 r. Narodowego Centrum Krwi.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. ^b Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. ^d Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 9 /175/. **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Gruźlica	387	261	292	211	22,8	15,1	16,9	12,3	Tuberculosis
Tężec	—	1	—	—	—	0,1	—	—	Tetanus
Krztusiec	2	12	45	63	0,1	0,7	2,6	3,7	Whooping cough
Odra	—	—	1	1	—	—	0,1	0,1	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:									Viral hepatitis:
typu A	5	5	3	3	0,3	0,3	0,2	0,2	type A
typu B	42	30	35	27	2,5	1,7	2,0	1,6	type B
typu C	85	49	65	42	5,0	2,8	3,8	2,4	type C
Różyczka	255	178	394	287	15,1	10,3	22,9	16,7	Rubella
AIDS ^a	1	9	10	15	0,1	0,5	0,6	0,9	AIDS ^a
Salmonellozy	817	381	342	214	48,2	22,1	19,8	12,4	Salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	11	—	1	1	0,7	—	0,1	0,1	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	452	218	302	72	26,7	12,6	17,5	4,2	Other bacterial food borne intoxications
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b	279	829	1321	1390	88,1	223,9	380,9	424,3	Acute diarrhoea in chil- dren under 2 years ^b
Szkarlatyna (płonica)	285	639	701	1135	16,8	37,1	40,7	65,9	Scarlet fever

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2.

TABL. 9 /175/. **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA (dok.)**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS (cont.)

CHOROBY	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Wirusowe zapalenie opon mózgowych...	99	50	60	39	5,8	2,9	3,5	2,3	<i>Viral meningitis and/or encephalitis</i>
Wirusowe zapalenie mózgu	1	12	10	9	0,1	0,7	0,6	0,5	<i>Viral encephalitis</i>
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	2155	105	102	163	127,2	6,1	5,9	9,5	<i>Mumps</i>
Włośnica	1	—	—	—	0,1	—	—	—	<i>Trichinellosis</i>
Grypa ^a	18441	12401	21991	20202	1088,5	719,2	1276,3	1173,1	<i>Influenza^a</i>
Choroby weneryczne	30	49	43	27	1,8	2,8	2,5	1,6	<i>Veneral diseases</i>
Szczepieni przeciw wściekliznie	426	341	343	369	25,1	19,8	19,9	21,4	<i>Rabies vaccinations</i>

^a Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health - NIH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 10 /176/. **ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Żłobki	16	16	18	25	<i>Nurseries</i>
w tym publiczne	16	16	16	14	<i>of which public</i>
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach	10	9	11	13	<i>Nursery wards of nursery schools</i>
Kluby dziecięce	.	.	—	7	<i>Children's clubs</i>
w tym publiczne	.	.	—	—	<i>of which public</i>
Miejsca					<i>Places</i>
w żłobkach	1459	1789	2047	2298	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	.	.	—	91	<i>in children's clubs</i>
Dzieci przebywające (w ciągu roku)					<i>Children staying (during the year)</i>
w żłobkach	2966	3092	3330	3761	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	.	.	—	117	<i>in children's clubs</i>
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	48,3	49,8	60,5	74,5	<i>Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas</i>
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					<i>Children staying in nurseries and children's clubs:</i>
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	30,5	32,6	38,6	46,3	<i>per 1000 children up to the age of 3</i>
na 100 miejsc	203,3	172,8	162,7	163,7	<i>per 100 places</i>

^a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi;

U w a g a. Obok żłobków i klubów dziecięcych w 2012 r. (stan w dniu 31 XII) działało także 5 placówek prowadzących działalność gospodarczą w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi do lat 3, nie wpisanych do rejestru żłobków i klubów dziecięcych, w których było 69 miejsc i przebywało w ciągu roku 80 dzieci.

^a In 2005 including weekly nurseries; places and children - including nursery wards.

N o t e. Besides nurseries and children's clubs in 2012 (as of 31 XII) there were 5 institutions which provide private childcare services for children younger than 3 years, do not register of nurseries and children's clubs, where there were 69 places and 80 children were staying during the year.

TABL. 11 /177/. **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005				2010				2011				2012				SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents												
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII																
OGÓŁEM	356	317	308	313	10087	7696	6844	6941	TOTAL								
Opiekuńcze	350	312	302	288	9865	7526	6662	6374	General care								
Specjalistyczne	6	5	6	11	222	170	182	289	Specialized								
Praca podwórkowa ...	x	x	x	—	x	x	x	—	Street work								
W połączonych formach	x	x	x	14	x	x	x	278	In a combination of the forms								

TABL. 12 /178/. **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 XII

FAMILY FOSTER CARE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012 ^a	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2317	2455	2397	2511	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem	1938	2031	1989	1744	<i>Related foster families</i>
dzieci ^b	2456	2675	2640	2278	<i>children^b</i>
Niezawodowe	338	315	287	653	<i>Non-professional foster families</i>
dzieci ^b	532	477	449	917	<i>children^b</i>
Zawodowe ^c	41	109	121	114	<i>Professional foster families^c</i>
dzieci ^b	147	460	493	446	<i>children^b</i>
Rodzinne domy dziecka	x	x	x	11	Foster homes
dzieci ^d	x	x	x	83	<i>children^d</i>

^a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych.
^b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, w 2012 r. - w wieku do 25 lat. ^c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. ^d W wieku do 25 lat.

^a Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. ^b Until 2011 up to the age of 18, in 2012 up to the age of 25. ^c Until 2011 professional, not related to the child foster families. ^d Up to the age of 25.

TABL. 13 /179/. **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**
INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

INSTITUTIONAL FOSTER CARE													
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers				
	Stan w dniu 31 XII as of 31 XII												
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	34	36	37	44	1279	1120	1194	1227 ^b	103	24	65	45	Care and education centres
interwencyjne	2	–	–	–	161	–	–	–	–	–	–	–	intervention
rodzinne	11	16	16	18	112	165	169	193	7	10	29	18	family

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 248. ^b W tym 64 wychowanków w wieku 0–3 lata i 91 w wieku 4–6 lat oraz 28 sierot i 150 niepełnosprawnych.

^a See general notes, item 18 on page 248. ^b Of which 64 residents at age 0–3 and 91 at age 4–6, 28 orphans and 150 disabled.

TABL. 13 /179/. **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a (dok.)**
INSTITUTIONAL FORSTER CARE^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers				
	Stan w dniu 31 XII as of 31 XII												
Placówki opiekuńczo-wychowawcze (dok.)													Care and education centres (cont.)
socjalizacyjne	16	12	12	14	763	409	384	417	68	14	6	9	socialization
specjalistyczno-terapeutyczne	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	specialist therapy
łączące zadania placówek ^a . . .	5	8	9	12	243	546	641	617	28	–	30	18	combining tasks of the centres ^a
Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	Regional care and therapy centres
Interwencyjne ośrodki preadopcyjne	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	Pre-adoptive intervention centres

^a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

^a Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 14 /180/. **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**
 Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	60	63	70	73	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b					Places ^b
ogółem	4871	5167	5263	5530	total
na 10 tys. ludności	28,8	30,0	30,6	32,1	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^b					Residents ^b
ogółem	4522	5286	5006	5275	total
w tym kobiety	1888	2240	1911	2204	of which women
w tym do lat 18	177	251	172	201	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku . .	2865	1938	1802	1990	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	26,7	30,7	29,1	30,6	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie .	102	761	753	241	Persons awaiting a place

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami.

^a Including community self-help homes. ^b Including branches.

TABL. 15 /181/. **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**
Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	60	63	70	73	Homes and facilities (excluding branches)^b
w których mogą przebywać:					in which may be:
Osoby w podeszłym wieku	8	12	11	11	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	13	20	16	17	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	6	9	9	8	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	4	3	3	3	Children and young mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	4	7	7	8	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	–	3	2	1	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	6	6	5	5	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomni	19	21	26	27	Homeless
Inne osoby	–	1	2	2	Other persons
Mieszkańcy w domach i zakładach^c dla:	4522	5286	5006	5275	Residents in homes and facilities^c for:
Osób w podeszłym wieku	497	769	720	466	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorych . . .	1468	1580	1348	1629	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	632	696	654	607	Mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	391	216	258	260	Children and young mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorych	722	876	876	926	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	–	18	12	4	Physically handicapped
Materek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	108	168	117	137	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	704	954	1010	1230	Homeless
Innych osób	–	9	11	16	Other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. ^c Łącznie z filiami.

^a Including community self-help homes. ^b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few group of residents. ^c Including branches.

TABL. 16 /182/. **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M			TOTAL
2005	138636	173834,4	
2010	112706	219320,9	
2011	110246	222636,7	
2012	100872	184632,6	

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 20 na str. 249. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

^a See general notes, item 20 on page 249. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

TABL. 16 /182/. **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a(dok.)**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b <i>Beneficiaries^b</i>	Udzielone świadczenia w tys. zł <i>Benefits granted in thous. zł</i>	SPECIFICATION
Pomoc pieniężna	97652	130409,4	Monetary assistance
w tym:			of which:
Zasiłek stały	12116	43488,9	Permanent benefit
Zasiłek okresowy	33105	45876,4	Temporary benefit
Zasiłek celowy	52221	40399,3	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	117	420,3	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna	49054	54223,2	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie	729	1554,1	Shelter
Posiłek	42374	27791,7	Meals
Ubranie	342	17,6	Clothing
Sprawienie pogrzebu	251	523,5	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	5241	24272,3	Attendance services and specialized at- tendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie . . .	24	62,5	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 20 na str. 249. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Źródło: dane Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

^a See general notes, item 20 on page 249. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

Source: data of Zachodniopomorskie Voivodship Office.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** – o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne – fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę lub organizację, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

4. **Muzeum** jest to jednostka organizacyjna, nie nastawiona na osiąganie zysku, której celem jest gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów (Ustawa z dnia 21 XI 1996 r. o muzeach, Dz. U. 1997 r. Nr 5 poz. 24 z późniejszymi zmianami).

W muzeach jako **muzealia** wykazano rzeczy ruchome i nieruchomości wpisane do inwentarza muzealiów.

Wystawa – zorganizowane na czas określony udostępnianie dla publiczności (osób zwiedzających) zestawu dzieł sztuki lub eksponatów muzealnych, objętych odpowiednim tytułem. Jeden tytuł stanowi jedną wystawę.

Ekspozycję stanowi każdorazowe wystawienie w różnych miejscowościach (miejscach) tego samego zestawu zbiorów muzealnych pod tym samym tytułem.

5. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. **A book** is understood as a publication containing more than 48 pages, while **a pamphlet** contains from 5 to 48 pages. These publications are considered to be non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications being primarily a source of information regarding current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialized and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A borrower is a person or an organisation which in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

4. **Museums** are organisational units without the intention of making a profit aiming at gathering and sustainably conserving tangible and intangible goods of natural and cultural heritage of humanity, informing about values and contents of gathered collections, popularising basic values of Polish and international history, science and culture, forming cognitive and aesthetic sensitivity and enabling contact with collections (the Act on Museums of 21 XI 1996, Journal of Laws of 1997 No. 5, item 24) with later amendments.

In museums movable and immovable property included in the inventory of exhibits are presented as **exhibits**.

Exhibition is defined as a set of museum collections under appropriate title, opened to the public (visitors) for a definite period of time. One title constitutes one exhibition.

Exposition is every similar titled exhibition of identical set of museum collections in various localities (places).

5. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

6. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespółów pieśni i tańca**,
- działalność **rozrywkową estradową**.

W tabl. 7 wykazano wszystkie przedstawienia i koncerty, które odbyły się na terenie województwa, wykonane przez instytucje artystyczne i rozrywkowe własne, jak również występy gościnne teatrów, instytucji muzycznych i rozrywkowych z innych województw.

7. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: miniplexy posiadające od 3 do 7 sal i multiplexy posiadające 8 sal i więcej.

8. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających – na mocy szczególnych przepisów – z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. **Termin turystyka** – zgodnie z Metodologią Unii Europejskiej to ogół czynności osób podróżujących i przebywających w miejscach znajdujących się poza ich zwykłym otoczeniem przez

6. *Information regarding **theatres and music institutions, entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- activities of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**,
- the performing activities of **song and dance ensembles**,
- entertainment activities.

In table 7 comprise all performances and concerts, which took place in voivodship area, performed by own artistic and entertainment institutions as well as guest performances of theatres, music and entertainment institutions from other voivodships.

7. *Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e. established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape, digital carrier). Among fixed cinemas one can distinguish miniplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes equipped with 8 screens and more.*

8. *Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g. disabled war and military veterans).*

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. **Tourism** - in accordance with the methodology of the European Union - is the activities of persons travelling to and staying in places outside their usual environment for not more than

okres nieprzekraczający 12 miesięcy, w celach wypoczynkowych, służbowych lub innych, z wyłączeniem podróży, których głównym celem jest podjęcie pracy zarobkowej.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościnie) oraz obiekty w trakcie kategoryzacji,
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

3. Dane o obiektach i miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą obiektów i miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach o obiektach i miejscach noclegowych nie uwzględnia się obiektów i miejsc przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Turyści zagraniczni korzystający z obiektów noclegowych turystyki rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazywany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

5. Placówki gastronomiczne w obiektach noclegowych turystyki obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety (w tym podawanie śniadań).

6. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Sport

1. Poczynając od 2002 r. informacje o organizacjach kultury fizycznej i klubach sportowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

2. Dane o organizacjach kultury fizycznej obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym

12 months for leisure, business and other purposes which are not linked to earning income.

2. Tourist accommodation facilities concern tourist accommodation establishments, i.e., they include hotel facilities and other establishments (up to 2010 excluding guest rooms and agrotourism lodgings).

Within:

- *hotels and similar facilities, the group "other hotel facilities" has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns) as well as other hotel facilities during categorization,*
- *other facilities, the group "miscellaneous facilities" includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments.*

3. Data on accommodation and number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. In data regarding facilities and the number of beds for tourists, facilities and places in temporarily inactive facilities due to expansion, renovation, etc. are not included.

4. Foreign tourists using tourist accommodation establishments are registered by country of permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

5. Catering establishments in tourists accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets located on the premises of a given establishment. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars (including serving breakfasts).

6. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

Sport

1. Since 2002 information on physical education organizations and sports clubs has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

2. Data regarding physical education organizations include selected organizations with a na-

zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”, uczniowskie kluby sportowe UKS i wyznaniowe kluby sportowe) i dotyczy głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych. Dane o **klubach sportowych** dotyczą głównie sportu, w tym sportu kwalifikowanego (wyczynowego).

3. W kategorii **ćwiczących** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka dyscyplin sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych dyscyplin sportu stosuje się różne granice wieku.

4. W kategorii **trenerów i instruktorów sportowych** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku dyscyplinach sportu.

5. **Sporty** to rodzaje aktywności fizycznej wyodrębnione w drodze różnicowania form, sprzętu, urządzeń oraz przepisów regulujących zasady rywalizacji. Charakteryzują się swoistym przedmiotem współzawodnictwa, specyfiką prowadzenia rywalizacji sportowej (technika i taktyka), zasadami wyłaniania zwycięzców oraz odrębnymi normami klasyfikacyjnymi.

*tional scope of activity (Student Sports Association in Poland, Polish Sports Association for Disabled “Start”, Society for Promotion of Physical Culture, Association of “Rural Sports Clubs”, Student Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for Disabled “Start” rehabilitation activity for the people with disabilities. Data regarding **sports clubs** mainly concern sports, including professional (record-seeking sports).*

3. In the categories of **exercisers**, one person may be indicated several times, if number of disciplines practiced. Depending upon the age group, exercisers are classified as juniors or seniors; various age groups are applied for individual disciplines.

4. In the category of **coaches and sport instructors** one person may be indicated more than once, depending upon the number of sports disciplines taught.

5. **Sports** include physical activities established in the process of diversification of forms, equipment and rules regulating the principles of competition. They are distinguished by a specific type of competition, a unique way in which they are performed (technique and tactics), winners selection rules and separate classification standards.

Kultura Culture

TABL. 1 /183/. **KSIAŻKI I BROSZURY WYDANE ^a**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Wy- dawnic- twa na- ukowe <i>Scienti- fic publi- cations</i>	Pod- ręczniki dla szkół wyż- szych <i>Univer- sity text books</i>	Wy- dawnic- twa za- wo- dowe <i>Pro- fessio- nal publi- cations</i>	Pod- ręczniki szkolne <i>School text books</i>	Wy- dawnic- twa po- pularne <i>Popular science</i>	Literatura piękna <i>Belles-lettres</i>		SPECIFI- CATION
							razem <i>total</i>	w tym dla dzieci i mło- dzieży <i>of which for children and youth</i>	
Tytuły . . . 2005	338	163	50	9	—	69	45	2	Titles
2010	551	273	42	18	6	127	80	5	
2011	547	286	43	10	5	118	81	4	
2012	654	359	21	18	—	134	122	6	
Nakład w tys. egz. 2005	216,5	50,9	28,0	15,2	—	77,6	40,8	4,0	Number of copies in thous.
2010	390,7	97,6	16,4	13,4	17,0	201,6	40,7	4,0	
2011	337,2	106,6	18,9	9,3	4,2	152,2	38,5	7,5	
2012	323,2	112,3	7,2	12,1	—	135,7	55,9	5,2	

^a Według miejsca wydania.

Źródło: dane Zakładu Statystyki Wydawnictw Biblioteki Narodowej.

^a According to published place.

Source: data of the Department of Publication Statistics of the National Library.

TABL. 2 /184/. **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE ^a**
NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED ^a

NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED												
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Ukazujące się <i>Published as specified</i>								SPECIFICATION		
		w tygodniu <i>weekly</i>		w miesiącu <i>monthly</i>		1 raz <i>once</i>					nieregularnie <i>irregularly</i>	
		6–2 razy <i>times</i>	1 raz <i>once</i>	3–2 razy <i>times</i>	1 raz <i>once</i>	na 2 miesiące <i>bimonthly</i>	w kwarta- le <i>quarterly</i>	w pół- roczu <i>half-yearly</i>	w roku <i>yearly</i>			
Tytuły.	2005	185	7	13	13	41	15	30	6	15	45	<i>Titles</i>
	2010	189	5	21	11	33	16	39	9	17	38	
	2011	207	4	21	8	38	15	41	12	19	49	
	2012	209	4	18	9	42	18	45	14	20	39	
Nakład w tys. egz.	2005	47722,2	41591,5	2372,0	873,4	2331,8	155,4	214,5	4,6	3,8	175,2	<i>Number of copies in thous.</i>
	2010	38506,9	23512,1	11448,9	606,9	2349,5	183,2	284,8	6,1	11,6	106,8	
	2011	34072,0	20701,9	9515,3	577,6	2623,6	228,3	249,8	13,9	8,7	152,9	
	2012	28209,5	18841,0	3775,8	1435,4	3216,3	466,1	376,4	11,9	10,1	41,8	

^a Według miejsca wydania.

Źródło: dane Zakładu Statystyki Wydawnictw Biblioteki Narodowej.

^a According to published place.

Source: data of the Department of Publication Statistics of the National Library.

TABL. 3 /185/. **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	380	378	375	373	Libraries (as of 31 XII)
w tym na wsi	244	240	237	235	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	121	92	100	102	Library service points (as of 31 XII)
w tym na wsi	91	70	77	80	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	7071,2	7060,4	7004,5	7089,8	Collection (as of 31 XII) in thous. vol.
w tym na wsi	2413,0	2187,1	2114,1	2062,8	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	319,4	278,4	265,1	260,3	Borrowers ^a in thous.
w tym na wsi	63,0	50,9	50,1	48,9	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{a b} :					Loans ^{a b} :
w tysiącach wol.	6235,8	4856,1	4766,1	4758,0	in thousand vol.
w tym na wsi	1408,6	1081,5	1034,2	1006,5	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	19,5	17,8	18,0	18,3	per borrower in vol.
w tym na wsi	22,3	21,2	20,6	20,6	of which in rural areas

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi. ^b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

^a Including library service points. ^b Excluding interlibrary lending.

TABL. 4 /186/. **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	22	27	25	24	Museums with branches ^a
Muzealia ^a w tys.	221,5	218,8	224,4	232,6	Museum exhibits ^a in thous.
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^b	77	67	103	82	own ^b
obce ^c	69	47	48	68	exterior ^c
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	362,9	445,4	434,1	438,3	Museum and exhibition visitors in thous.
w tym młodzież szkolna ^d	146,6	141,3	123,7	105,4	of which primary and secondary school students ^d

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W kraju. ^c Krajowe i z zagranicy. ^d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

^a As of 31 XII. ^b In Poland. ^c Domestic and foreign. ^d Visiting museums in organized groups.

TABL. 5 /187/. **INSTYTUCJE PARAMUZEALNE**
MUSEUM RELATED INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Instytucje (stan w dniu 31 XII)	2	5	5	5	Institutions (as of 31 XII)
ogród botaniczny ^a	–	2	2	1	botanical garden ^a
rezerваты	–	1	2	2	reserves
inne	2	2	1	2	others
Zwiedzający w tys.	194,1	204,4	120,2	134,1	Visitors in thous.
w tym młodzież szkolna w zorganizowanych grupach	70,6	51,6	35,8	40,0	of which primary and secondary schools students visiting in groups
ogród botaniczny ^a	–	53,9	54,7	10,3	botanical garden ^a
rezerваты	–	5,7	35,4	35,8	reserves
inne	194,1	144,8	30,1	88,0	others

^a Łącznie z oddziałem.

^a Including branch.

TABL. 6 /188/. **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION
				ogółem total	sektor publicz- ny public sector	sektor prywatny private sector	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	22	13	10	12	7	5	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	182	170	139	138	106	32	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	18	21	8	4	4	–	of which foreign
Ekspozycje ^a	193	174	142	143	106	37	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	219,9	321,2	84,2	73,2	66,7	6,5	Visitors in thous.

^a W kraju.^a In Poland.TABL. 7 /189/. **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES						
WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Performa- nces and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne	2005	12	3304	2179	511,4	<i>Theatres and music institu- tions</i>
	2010	12	3238	2089	397,1	
	2011	10	3287	2076	411,8	
	2012	10	2893	1902	366,5	
Teatry		7	2466	1525	245,4	<i>Theatres</i>
dramatyczne		5	1544	1101	166,5	<i>dramatic</i>
lalkowe		1	354	424	79,0	<i>puppet</i>
Teatry muzyczne		1	568	165	41,0	<i>Musical theatres</i>
Filharmonie		2	427	175	62,3	<i>Philharmonic halls</i>
Kameralne chóry		1	x	28	13,2	<i>Orchestras choirs</i>
Zespoły pieśni i tańca		–	–	9	4,7	<i>Song and dance ensembles</i>
Przedsiębiorstwa estradowe	2005	1	x	99	34,8	<i>Entertainment enterprises</i>
	2010	2	x	458	379,0	
	2011	3	x	522	284,2	
	2012	3	x	442	335,4	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.^a As of 31 XII. ^b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

TABL. 8 /190/. **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENT, CLUBS, COMMUNITY CENTRES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2011	2012			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Institucje	350	321	286	296	95	201	<i>Institutions</i>
domy kultury	37	29	27	26	22	4	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	48	63	59	64	42	22	<i>cultural centres</i>
kluby	34	28	28	27	18	9	<i>clubs</i>
światlice	231	201	172	179	13	166	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne ...	239	278	329	339	263	76	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	12489	15913	10405	11204	7591	3613	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1787,4	2000,7	1549,4	1637,3	1488,6	148,8	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	114	179	181	195	174	21	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	2231	2521	3343	3209	2846	363	<i>Course graduates (during the year)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a ...	1176	1149	1977	2062	1837	225	<i>of which children and youth ^a</i>
Zespoły artystyczne	789	787	599	678	589	89	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych	11533	11087	9090	10193	8966	1227	<i>Members of artistic ensembles</i>
w tym dzieci i młodzież ^a ...	7067	5909	4931	5655	4969	686	<i>of which children and youth ^a</i>
Koła (kluby)	543	511	582	724	539	185	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	11118	10854	13992	18079	15167	2912	<i>Members of groups (clubs)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a ...	4888	4707	6994	7613	6065	1548	<i>of which children and youth ^a</i>

^a W wieku poniżej 15 lat.

U w a g a. Do 2011 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.

^a Below the age of 15.

N o t e. Until 2011 data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 9 /191/. **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	31	21	22	21	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	27	19	20	21	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	1	1	1	1	<i>of which multiplexes</i>
Salę projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	44	39	39	44	<i>Screens in fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	40	37	37	44	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	9	9	9	9	<i>of which multiplexes</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	10348	8875	8730	9960	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym miasta	9512	8485	8400	9960	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	2100	2200	2200	2125	<i>of which multiplexes</i>
Seanse	34352	45336	49869	67445	<i>Screenings</i>
w tym miasta	33309	45019	49339	67445	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	16000	16834	16972	16867	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	1108	2159	2267	3212	<i>per cinema</i>
Widzowie	1205573	1568263	1496081	1552066	<i>Audience</i>
w tym miasta	1179811	1563061	1490298	1552066	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	624144	672541	628273	645384	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	38889	74679	68004	73908	<i>per cinema</i>
na 1 seans	35	35	30	23	<i>per screening</i>

TABL. 10 /192/. **ABONENCI TELEWIZJI KABLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
CABLE TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	200351	284655	286127	275746	TOTAL
Na 1000 ludności	118	168	166	160	<i>Per 1000 population</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

S o u r c e: data of the Office of Electronic Communications.

TABL. 11 /193/. **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tys. <i>in thous.</i>				na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>				
Abonenci radiowi	416,4	330,9	328,8	332,2	246	192	191	193	<i>Radio subscribers</i>
miasta	314,1	255,0	253,5	256,3	268	214	214	217	<i>urban areas</i>
wieś	102,3	75,9	75,3	75,9	196	142	140	141	<i>rural areas</i>
Abonenci telewizyjni	405,0	321,2	318,7	320,5	239	186	185	186	<i>Television subscribers</i>
miasta	304,3	246,5	244,6	245,9	260	207	206	208	<i>urban areas</i>
wieś	100,8	74,8	74,1	74,6	193	140	138	139	<i>rural areas</i>

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.

S o u r c e: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka

Tourism

TABL. 12 /194/. **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011 ^a	2012 ^a	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	840^b	816^b	1175	1219	Facilities (as of 31 vii)
w tym całoroczne	359	402	463	470	<i>of which open all year</i>
Obiekty hotelowe	148	206	208	222	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	64	92	93	104	<i>hotels</i>
motele	6	6	6	3	<i>motels</i>
pensjonaty	19	26	26	32	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	59	82	83	83	<i>other hotel facilities</i>

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b W latach 2005 i 2010 bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b In 2005 and 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels.

TABL. 12 /194/. **BAZA NOCLEGOWA UTRYSTYKI (cd.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011 ^a	2012 ^a	SPECIFICATION
Pozostałe obiekty	692 ^b	610 ^b	967	997	Other facilities
domy wycieczkowe	1	1	1	1	excursion hostels
schroniska	.	.	1	1	shelters
schroniska młodzieżowe	26	23	22	24	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	24	20	19	21	of which school youth hostels
kempingi	16	18	26	27	camping sites
poła biwakowe	45	26	33	33	tent camp sites
ośrodki wczasowe	329	318	319	321	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	39	37	45	49	training-recreational centres
domy pracy twórczej	3	1	1	1	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ..	42	44	50	61	complexes of tourist cottages
hostele	.	3	3	5	hostels
pokoje gościnne	.	139	296	314	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	6	34	35	agrotourism lodgings
inne obiekty	187	139	138	125	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	105230^b	106483^b	114239	119967	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	40811	46781	47666	51229	of which open all year
Obiekty hotelowe	12177	17557	17367	21049	Hotels and similar facilities
hotele	7991	11534	11247	14562	hotels
motele	285	307	312	166	motels
pensjonaty	876	1222	1329	1463	boarding houses
inne obiekty hotelowe	3025	4494	4479	4858	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	93053 ^b	88926 ^b	96872	98918	Other facilities
domy wycieczkowe	114	116	116	116	excursion hostels
schroniska	.	.	31	31	shelters
schroniska młodzieżowe	1619	1697	1555	1908	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	1566	1537	1450	1748	of which school youth hostels
kempingi	4388	4456	4857	5771	camping sites
poła biwakowe	7204	4124	4734	4655	tent camp sites
ośrodki wczasowe	46433	47132	46799	46772	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	5128	5232	5996	6531	training-recreational centres
domy pracy twórczej	245	55	55	52	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c ..	4126	2516	3105	3846	complexes of tourist cottages ^c
hostele	.	131	484	623	hostels
pokoje gościnne	.	3279	7022	7777	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	77	541	657	agrotourism lodgings
inne obiekty	23796	23467	21577	20179	miscellaneous facilities
Korzystający z noclegów	1544400^b	1746810^b	1910636	1998674	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	476269	377939	406863	462608	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	643029	810380	841316	986715	Hotels and similar facilities
hotele	502320	609155	650163	782390	hotels
motele	13486	26406	16520	8252	motels
pensjonaty	17090	22826	21774	24907	boarding houses
inne obiekty hotelowe	110133	151993	152859	171166	other hotel facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b W latach 2005 i 2010 bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b In 2005 and 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes tourist cottages.

TABL. 12 /194/. **BAZA NOCLEGOWA UTRYSTYKI (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011 ^a	2012 ^a	SPECIFICATION
Pozostałe obiekty	901371 ^b	936430 ^b	1069320	1011959	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	4919	4770	5205	4229	<i>excursion hostels</i>
schroniska	.	52	81	45	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	27701	32639	33039	30170	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	27465	26998	27050	25278	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi	28589	40334	43992	43519	<i>camping sites</i>
poła biwakowe	29649	17052	19199	18448	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	404863	451433	470583	471878	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	70942	61962	93305	95040	<i>training-recreational centres</i>
domy pracy twórczej	5430	636	2699	5651	<i>creative arts centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c ..	30685	20499	23681	25655	<i>complexes of tourist cottages^c</i>
hostele	.	6531	4955	8827	<i>hostels</i>
pokoje gościnne	.	23063	43930	51243	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	.	1075	3147	4549	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	298593	300522	325504	252705	<i>miscellaneous facilities</i>
Udzielone noclegi	9064907^b	9445058^b	10172010	10936992	<i>Nights spent (overnight stay)</i>
w tym turystom zagranicznym	2260381	2008067	2259930	2523621	<i>of which foreign tourists</i>
Obiekty hotelowe	1582216	2230911	2302628	2963307	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	1168585	1496558	1646262	2213156	<i>hotels</i>
motele	20919	40199	27513	15958	<i>motels</i>
pensjonaty	96883	117903	116783	123955	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	295829	576251	512070	610238	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	7482691 ^b	7214147 ^b	7869382	7973685	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	16348	17212	20261	17387	<i>excursion hostels</i>
schroniska	.	169	418	181	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	94315	95952	95158	91274	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	93577	79607	77803	78133	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi	122839	146190	134705	157239	<i>camping sites</i>
poła biwakowe	128933	60365	84045	86686	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	3538189	3311976	3547719	3753781	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	407991	423706	575807	647596	<i>training-recreational centres</i>
domy pracy twórczej	20527	5228	3053	6208	<i>creative arts centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c ..	164939	118679	141826	154200	<i>complexes of tourist cottages^c</i>
hostele	.	29414	25302	66317	<i>hostels</i>
pokoje gościnne	.	107548	229783	261280	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	.	5971	14220	19198	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	2988610	3005256	2997085	2712338	<i>miscellaneous facilities</i>

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b W latach 2005 i 2010 bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b In 2005 and 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 13 /195/. **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURISTS ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011 ^a	2012 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	476269^b	377939^b	406863	462608	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe	318953	251453	262866	322844	Hotels and similar facilities
hotele	277817	212871	227978	279304	hotels
motele	1976	372	185	227	motels
pensjonaty	6490	5186	4985	5015	boarding houses
inne obiekty hotelowe	32670	33024	29718	38298	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	157316 ^b	126486 ^b	143997	139764	Other facilities
domy wycieczkowe	265	170	163	78	excursion hostels
schroniska	—	—	—	—	shelters
schroniska młodzieżowe	2644	2629	2778	2222	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	2644	2629	2778	2222	of which school youth hostels
kempingi	14076	13545	16758	15191	camping sites
pola biwakowe	5684	2439	2954	3614	tent camp sites
ośrodki wczasowe	47689	45513	47884	64253	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	11708	3639	13481	16824	training-recreational centres
domy pracy twórczej	472	—	—	—	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c	3509	808	1077	1438	complexes of tourist cottages ^c
hostele	.	126	104	106	hostels
pokoje gościnne	.	1673	4992	5762	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	74	217	248	agrotourism lodging
inne obiekty	71269	57617	53589	30028	other facilities
Udzielone noclegi	2260381^b	2008067^b	2259930	2523621	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe	906401	1016508	1055791	1374749	Hotels and similar facilities
hotele	737155	729898	807835	1079692	hotels
motele	3185	714	276	329	motels
pensjonaty	53324	47826	44083	44353	boarding houses
inne obiekty hotelowe	112737	238070	203597	250375	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	1353980 ^b	991559 ^b	1204139	1148872	Other facilities
domy wycieczkowe	597	365	766	135	excursion hostels
schroniska	—	—	—	—	shelters
schroniska młodzieżowe	5527	6161	6214	4407	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	5527	6161	6214	4407	of which school youth hostels
kempingi	44315	39965	43717	50296	camping sites
pola biwakowe	18016	5904	15274	17714	tent camp sites
ośrodki wczasowe	463415	312720	472466	601414	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	81784	26654	111265	130523	training-recreational centres
domy pracy twórczej	1273	—	—	—	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c	14338	2868	4894	7936	complexes of tourist cottages ^c
hostele	.	272	887	384	hostels
pokoje gościnne	.	7971	23706	30865	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	160	1283	1439	agrotourism lodging
inne obiekty	724715	596650	523667	303759	other facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 14 /196/. **WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
OCCUPANCY IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

SUMMARY IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS									
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	stopień wykorzystania miejsc noclegowych <i>occupancy rate of bed places</i>				stopień wykorzystania pokoi <i>occupancy rate of rooms</i>				
Obiekty hotelowe	38,4	36,3	38,8	42,7	42,8	42,8	46,5	50,1	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	42,2	36,7	40,6	45,5	45,8	43,3	48,3	53,0	<i>hotels</i>
motele	21,7	35,1	32,6	21,7	30,7	45,1	43,5	26,1	<i>motels</i>
pensjonaty	35,3	35,6	35,5	33,9	37,1	39,9	38,6	37,6	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	30,4	35,6	35,1	37,4	36,1	41,7	42,9	44,3	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	48,1	47,6	46,7	44,5	x	x	x	x	<i>Other facilities</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 263.

^a See general notes, item 6 on page 263.

TABL. 15 /197/. **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje Restaurants	Bary i kawiarnie Bars and coffee shops	Stołówki Canteens	Punkty gastronomiczne Food stands	SPECIFICATION
OGÓŁEM ..... 2005 ^a	127	256	344	67	TOTAL
2010 ^a	156	255	316	49	
2011 ^b	155	262	322	45	
2012 ^b	186	256	317	37	
Obiekty hotelowe	134	115	36	13	Hotel facilities
hotele	94	72	8	3	hotels
motele	1	2	1	1	motels
pensjonaty	10	10	9	–	boarding houses
inne obiekty hotelowe	29	31	18	9	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	52	141	281	24	Other facilities
domy wycieczkowe	1	–	–	–	excursion hostels
schroniska	.	.	.	.	shelters
schroniska młodzieżowe	1	2	11	1	youth hostess
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	1	2	10	1	of which school youth hostels
kempingi	3	1	1	1	camping sites
ośrodki czasowe	21	79	169	10	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	6	14	28	3	training-recreational centres
domy pracy twórczej	.	.	.	.	creative arts centres
zespoły domków turystycznych	1	3	2	–	complexes of tourist cottages
hostele	.	.	.	.	hostels
pokoje gościnne	3	9	4	3	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	–	–	3	–	agrotourism lodgings
inne obiekty	16	33	63	6	miscellaneous facilities

^a W latach 2005 i 2010 bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^b Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.

^a In 2005 and 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^b Concern establishments having 10 and more bed places.

TABL. 16 /198/. **HOTELE WEDŁUG KATEGORII**
HOTELS BY CATEGORY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Kategorie Categories					w trakcie kate- goryzacji in the process of the categori- sation
			*****	****	***	**	*	
OGÓŁEM^a	2005	64	–	6	22	24	11	1
TOTAL^a	2010	92	1	14	38	22	12	5
	2011	93	1	14	37	21	14	6
	2012	104	3	21	37	22	14	7
Pokoje ^a	2005	4066	–	833	1666	1059	447	61
Rooms ^a	2010	5786	207	1388	2511	812	630	238
	2011	5684	207	1463	2266	768	693	287
	2012	7094	565	2564	2214	745	699	307
Miejsca noclegowe ^a	2005	7991	–	1649	3078	2326	821	117
Bed places ^a	2010	11534	414	2695	4836	1739	1314	536
	2011	11247	414	2919	4365	1597	1370	582
	2012	14562	1354	5251	4285	1548	1466	658
Korzystający z noclegów w tys.	2005	502,3	–	119,0	221,6	113,6	46,6	1,5
Tourists accommodated in thous.	2010	609,2	10,6	156,6	245,2	98,8	81,6	16,4
	2011	650,2	17,7	174,9	254,4	101,1	91,2	10,9
	2012	782,4	54,2	253,4	276,2	101,7	86,8	10,1
w tym turyści zagraniczni of which foreign tourists	2005	277,8	–	78,3	141,5	44,4	12,5	1,1
	2010	212,9	2,2	71,5	93,0	26,2	13,3	6,6
	2011	228,0	4,6	88,3	83,5	28,6	15,7	7,3
	2012	279,3	12,4	114,7	99,9	29,0	15,4	7,9
Stopień wykorzystania w %: Occupancy rate in %:								
miejsz noclegowych ... bed places	2005	42,2	x	47,0	45,6	37,2	34,2	17,5
	2010	36,7	39,2	39,2	35,3	38,9	34,1	35,5
	2011	40,6	37,8	46,9	38,9	38,7	35,2	41,9
	2012	45,5	45,0	54,9	41,3	37,2	35,5	48,8
pokoiki. .... rooms	2005	45,8	x	57,0	47,7	39,6	33,4	17,9
	2010	43,3	46,0	46,5	41,0	45,5	43,2	41,3
	2011	48,3	43,7	54,3	45,6	48,8	45,6	47,9
	2012	53,0	54,3	61,2	48,7	46,5	44,0	57,9

^a Stan w dniu 31 VII.^a As of 31 VII.

Sport

Sport

TABL. 17 /199/. **ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE**
Stan w dniu 31 XII
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATION AND SPORTS CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2010	2012	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ ^a PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS ^a				
Jednostki organizacyjne	602	547	544	Organizational entities
Członkowie	65865	53457	53820	Members
Ćwiczący ^b	62758	35541	35085	Persons practising sports ^b
KLUBY SPORTOWE ^c SPORT CLUBS ^c				
Jednostki organizacyjne	630	701	709	Organizational entities
Członkowie	47718	46264	46147	Members
Ćwiczący	43512	46835	44164	Persons practising sports
mężczyźni	32488	35648	33516	males
kobiety	11024	11187	10648	females
w tym juniorzy ^d	31429	32621	31872	of which juniors ^d
Sekcje sportowe	1203	1214	1091	Sports sections
Trenerzy	520	626	660	Coaches
klasy M (mistrzowskiej)	21	39	62	M class (champion)
klasy I	69	76	100	I class
klasy II	430	511	498	II class
Instruktorzy sportowi	966	1249	1156	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	613	596	465	Other persons conducting sports activities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 262. ^b Dane szacunkowe. ^c Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych. ^d Dane obejmują: młodzieżowców, juniorów i juniorów młodszych.

^a See general notes, item 2 on page 262. ^b Estimated data. ^c Excluding Students Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs. ^d Data include: youths, juniors and younger juniors.

TABL. 18 /200/. **WYBRANE DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2012 R.**
Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS^a IN 2012
As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU ^b	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instru- ktorzy sportowi Sports in- structors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS ^b
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^c	4	198	114	197	6	3	Acrobatics ^c
Badminton	12	296	122	245	2	7	Badminton
Biathlon ^c	1	14	8	14	—	1	Biathlon ^c

^a Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych. ^b Do 2009 r. określane jako dyscypliny sportu. ^c Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

^a Excluding Students Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs. ^b Until 2009 defined as disciplines. ^c A sports field (consists of number of related kinds of sports).

TABL. 18 /200/. **WYBRANE DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2012 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS^a IN 2012 (cont.)

As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU ^b	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instru- ktorzy sportowi Sports in- structors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS ^b
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Boks	9	384	90	308	7	11	Boxing
Brydż sportowy	6	107	5	—	—	2	Bridge
Gimnastyka artystyczna. . .	4	260	260	257	3	7	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	2	116	59	114	5	4	Artistic gymnastics
Jeździectwo ^c	16	227	156	97	4	21	Equestrian sport ^c
Judo.	8	571	166	508	10	14	Judo
Kajakarstwo górskie.	—	—	—	—	—	—	Mountain canoeing
Kajakarstwo klasyczne. . . .	10	293	107	259	8	8	Classic canoeing
Karate ^c	29	2315	515	1865	14	72	Karate ^c
Kolarstwo szosowe	9	165	38	105	6	8	Road cycling
Kolarstwo torowe.	5	77	14	58	4	8	Track cycling
Koszykówka.	60	2549	788	2181	59	62	Basketball
Lekkoatletyka.	78	2803	1347	2440	45	93	Athletics
Łucznictwo.	6	90	44	70	—	3	Archery
Narciarstwo klasyczne	2	422	132	295	—	4	Classic skiing
Pięciobój nowoczesny	3	82	9	43	—	3	Modern pentathlon
Piłka nożna	358	19975	1183	13779	270	399	Football
Piłka ręczna.	36	1947	736	1732	34	39	Handball
Piłka siatkowa	114	4255	2401	3635	66	111	Volleyball
Pływanie	30	2500	1049	2284	50	50	Swimming
Podnoszenie ciężarów. . . .	4	70	17	49	—	5	Weight lifting
Rugby	3	86	—	27	1	4	Rugby
Sport motorowy ^c	7	136	13	25	—	1	Motorsport ^c
Sport lotniczy ^c	3	23	—	—	—	0	Air sport ^c
Strzelectwo sportowe ^b	19	605	138	187	1	40	Sport shooting ^b
Szachy.	22	815	139	482	7	24	Chess
Szermierka	7	267	117	261	4	8	Fencing
Taekwon-do ITF.	4	227	70	164	—	8	Taekwon-do ITF
Tenis	17	365	125	210	7	20	Tennis
Tenis stołowy.	46	926	296	706	11	42	Table tennis
Wioślarstwo	7	257	43	146	9	4	Rowing
Zapasy w stylu klasycznym	1	25	—	15	—	1	Greco-Roman wrestling
Zapasy w stylu wolnym . . .	10	371	80	298	8	12	Free style wrestling
Żeglarstwo ^c	26	851	248	498	5	33	Sailing ^c

^a Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych. ^b Do 2009 r. określane jako dyscypliny sportu. ^c Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

^a Excluding Students Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs. ^b Until 2009 defined as disciplines. ^c A sports field (consists of number of related kinds of sports).

TABL. 19 /201/. **WYBRANE OBIEKTY ^a SPORTOWE W 2010 R.**
SELECTED SPORTS FACILITIES ^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym dostosowane do osób niepełno sprawnych <i>Of which adapter for the disabled</i>	SPECIFICATION
Stadiony.	136	51	<i>Stadiums</i>
w tym pi karskie.	91	33	<i>of which football</i>
Boiska do gier wielkich.	411	64	<i>Fields for big games</i>
w tym pi karskie.	409	64	<i>of which football</i>
Boiska do gier małych.	110	15	<i>Fields for small games</i>
koszykówki.	26	6	<i>basketball</i>
piłki ręcznej.	11	2	<i>handball</i>
piłki siatkowej.	73	7	<i>volleyball</i>
Boiska uniwersalne-wielozadaniowe	131	60	<i>Universal and multipurpose sports fields</i>
Korty tenisowe.	75	40	<i>Tennis courts</i>
Hale sportowe.	47	36	<i>Sports halls</i>
Sale gimnastyczne ^b	45	17	<i>Gyms^b</i>
Pływalnie.	19	13	<i>Swimming pools</i>
Tory sportowe.	16	3	<i>Sports tracks</i>
Lodowiska sztuczne.	3	2	<i>Artificial skating rinks</i>
Ścieżki rowerowe w km.	659,3	63,8	<i>Bicycle paths – length in km</i>

^a Bez obiektów szkolnych. ^b Łącznie z salami pomocniczymi.

^a *Excluding schools facilities.* ^b *Including auxiliary gym.*

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

1. Działalność badawcza i rozwojowa (badania naukowe i prace rozwojowe, w skrócie B+R) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane** oraz włączone w 2011 r. **badania przemysłowe**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych, bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe** tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
  - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

1. Research and development (scientific research and experimental development – R&D) includes systematically conducted creative work, undertaken in order to increase knowledge, including knowledge of man, culture and society as well as for discovering new uses for this knowledge.

Research and development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research and industrial research** included in 2011, i.e., original investigation undertaken in order to acquire new knowledge which has a specific practical use. It consists in seeking practical applications for results of basic research or new solutions enabling achievement of previously established practical aims or objectives. Test models of products, processes and methods are the results of applied research;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting research and development:

- 1) **scientific and research-development units**, i.e. units involved mainly in carrying out scientific research and experimental development:
  - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; until 2009 statistical data included independent research departments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Law on the Polish

(Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,

- b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388, z późniejszymi zmianami),
  - c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe**, tj. biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe; określone do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
  - 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
  - 4) **szkoły wyższe**;
  - 5) **pozostałe jednostki** – niekomercyjne instytucje prowadzące działalność badawczą i rozwojową obok swojej podstawowej działalności, nieujęte w ww. pozycjach, np szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

2. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

3. **Nakłady na działalność badawczo-rozwojową** obejmują:

- 1) **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania; do nakładów wewnętrznych zalicza się nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane, przemysłowe i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R;

Academy of Sciences, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws 2010 No. 96, item 619),

- b) *research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws 2010 No. 96, item 618); until 2009 defined as branch research-development units which operated on the basis of the Law on the Research and Development Units, dated 25 VIII 1985 (uniform text, Journal of Laws 2001 No. 33, item 388, with later amendments),*
  - c) *other units classified into NACE Rev. 2 division 72 'Scientific research and development';*
- 2) **auxiliary scientific units**, i.e. scientific libraries, scientific archives, museums, auxiliary scientific units of the Polish Academy of Sciences, associations and foundations supporting research and development; until 2009 defined as science support units;
  - 3) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 'Scientific research and development') including mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main principal activity; until 2009 defined as development units;
  - 4) **higher education institutions**;
  - 5) **other units** – institutions conducting R&D besides their main principal activity, not included in the above positions, e.g., hospitals, national parks, botanic gardens, state agencies and institutions.

2. Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly in this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 percent of their normal working time on R&D.

Full-time equivalents (FTE) are calculating units used to establish the actual time spent on research and development work. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

3. **Expenditures on research and development** include:

- 1) **internal expenditures**, including the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing; internal expenditures include current expenditures borne on basic research, applied research, industrial research and experimental development as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D;

- 2) **nakłady zewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R i spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

4. Dane o nakładach na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (tabl. 5) opracowano zgodnie z metodologią stosowaną przez EUROSTAT i obejmują następujące **sektory finansujące**, z których pochodzą środki na finansowanie działalności badawczej i rozwojowej:

- 1) **sektor rządowy** – krajowe jednostki rządowe (m.in. ministerstwa) i samorządowe, (w tym jednostki samorządu terytorialnego), jednostki naukowe PAN i instytuty badawcze podlegające ministerstwu, powołane na podstawie ustawy o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618),
- 2) **sektor przedsiębiorstw** – krajowe podmioty gospodarcze,
- 3) **sektor szkolnictwa wyższego** – krajowe szkoły wyższe oraz podległe im instytuty badawcze, stacje doświadczalne i kliniki,
- 4) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** – krajowe: fundacje, partie polityczne, związki zawodowe, związki konsumentów, towarzystw i stowarzyszeń (zawodowych, naukowych, religijnych itp.) oraz osoby fizyczne,
- 5) **zagranica** – organizacje międzynarodowe, instytucje i przedsiębiorstwa zagraniczne oraz osoby fizyczne.

5. **Działalność innowacyjna** obejmuje całość działań naukowych, technicznych, organizacyjnych, finansowych i komercyjnych, które rzeczywiście prowadzą lub mają w zamierzeniu prowadzić do wdrażania innowacji. Niektóre z tych działań same z siebie mają charakter innowacyjny, natomiast inne nie są nowością, lecz są konieczne do wdrażania innowacji. Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczo-rozwojową (B+R), która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji

6. **Nakłady na działalność innowacyjną** w zakresie innowacji produktowych i procesowych obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze

- 2) **external expenditures**, including the value of research and development works of a given entity purchased from other (national and foreign) entities.

Capital expenditures on fixed assets connected with R&D comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets but not included in fixed assets until completion of the project; until 2002, expenditures on such equipment were included in the current expenditures on R&D.

4. Data regarding expenditures on research and development by source of funds (table 5) were compiled in accordance with the methodology applied by EUROSTAT and cover the following **sectors of funding** from which the funding for research and development comes:

- 1) **government sector** – national government entities (i.a. ministries) and local government entities (including local self-government entities), the scientific units of the Polish Academy of Sciences and research institutes operating on the basis of the Act on Research Institutes (Journal of Laws of 2010, No. 96, item 618) supervised by ministries,
- 2) **business enterprise sector** – national economic entities,
- 3) **higher education sector** – national higher education institutions and research institutes, experiment stations and clinics supervised by them,
- 4) **private non-profit sector** – national: foundations, political parties, trade unions, consumer associations, societies and associations (professional, scientific, religious, etc.) and natural persons,
- 5) **abroad** – international organisations, foreign institutions and companies and natural persons.

5. **Innovation activities** are all scientific, technological, organisational, financial and commercial steps which actually, or are intended to, lead to the implementation of innovations. Some innovation activities are themselves innovative, others are not novel activities but are necessary for the implementation of innovations. Innovation activities also include R&D that is not directly related to the development of a specific innovation.

6. **Expenditures on product and process innovations** include expenditures on: R&D performed by own research resources or outsourced, purchases of knowledge from external sources (patents, non-

badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwale niezbędne do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe nakłady poniesione na wprowadzenie innowacji produktowych i procesowych.

7. Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek wyrobu lub usługi, które są nowe lub istotnie ulepszone w zakresie swoich cech lub zastosowań. Zalicza się tu znaczące udoskonalenia pod względem specyfikacji technicznych, komponentów i materiałów, wbudowanego oprogramowania, łatwości obsługi lub innych cech funkcjonalnych.

8. Innowacja procesowa to wdrożenie nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, dystrybucji i wspierania działalności w zakresie wyrobów i usług.

9. Wynalazek podlegający opatentowaniu jest to rozwiązanie o charakterze technicznym, które jest nowe, posiada poziom wynalazczy i nadaje się do przemysłowego stosowania.

10. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno – telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) do wybranych sekcji: przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo; handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi;

patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), purchases of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of product and process innovations (machinery, technical equipment, tools, means of transport, buildings, constructions and land), personnel training connected with innovation activities, marketing connected with new or significantly improved products and other preparation for the implementation of product and process innovations.

7. A product innovation is the market introduction of a good or service that is new or significantly improved with respect to its characteristics or intended uses. This includes significant improvements in technical specifications, components and materials, incorporated software, user friendliness or other functional characteristics

8. A process innovation is the implementation of new or significantly improved production or delivery methods and supporting activities related to goods and services.

9. A patentable invention – a solution with a technical character, which is new, has an inventive step and is capable of industrial application.

10. An utility model eligible for protection – any new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections of the NACE Rev.2: manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities; other service activi-

informacja i komunikacja; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego). W 2012 r. badaniem objęto 17,0 tys. przedsiębiorstw (tj. 18 % ich ogólnej liczby).

3. Pojęcie administracja publiczna odnosi się do organów świadczących usługi publiczne, jak i prowadzących typową działalność administracyjną. Możemy do nich zaliczyć na przykład organy podatkowe, instytucje ubezpieczeń społecznych, organy publicznej służby zdrowia, instytucje związane z ochroną środowiska i pozostałe prowadzące działalność publiczną. Administracja publiczna może być szczebla lokalnego, regionalnego i krajowego.

4. Pojęcie handel elektroniczny (e-handel) odnosi się do sprzedaży i zakupów produktów (wyrobów i usług), towarów i materiałów dokonywanych poprzez sieci komputerowe za pomocą metod zaprojektowanych specjalnie do otrzymywania lub składania zamówień. Podczas, gdy zamówienia powinny być dokonywane za pośrednictwem ww. metod, płatności i dostawy nie muszą być przeprowadzane on-line. Transakcje e-handlu wykluczają zamówienia składane pocztą elektroniczną (e-mail) lub faxem.

ties (repair of computers and communication equipment). In 2012 the survey covered 17.0 thou. enterprises (i.e. 18 % of total enterprises).

3. Public authorities refer to both public services and administration activities, e.g. tax, customs, business registration, social security, public health, environment of commune administrations. Public authorities can be at local, regional or national level.

4. An e-Commerce transaction is the sale or purchase of goods or services conducted over computer networks by methods specifically designed for the purpose of receiving or placing of orders. The goods or services are ordered by those methods, but the payment and the ultimate delivery of the goods or services do not have to be conducted online. E-Commerce transactions exclude orders made by manually typed e-mail messages.

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 /202/. **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
A. JEDNOSTKI
Stan w dniu 31 XII
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
A. UNITS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	17	44	53	59	TOTAL
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	–	10	9	11	Scientific and research-development units
w tym inne	–	10	9	#	of which others
Podmioty gospodarcze	10	19	31	34	Economic entities
Szkoły wyższe	7	9	7	7	Higher education institutions
Pozostałe jednostki	–	6	6	7	Other units

B. ZATRUDNIENI ^a

B. EMPLOYMENT ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012				SPECIFICATION
				ogółem total	pracownicy naukowo-badawczy researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel other supporting staff	
O G Ó Ł E M	2026	#	1922	2114	1754	293	66	TOTAL
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	–	6	14	52	18	#	#	Scientific and research-development units
w tym inne	–	6	14	#	#	6	#	of which others
Podmioty gospodarcze	84	107	165	286	144	#	#	Economic entities
Szkoły wyższe	1942	1528	#	1770	1588	153	29	Higher education institutions
Pozostałe jednostki	–	#	#	6	5	#	#	Other units

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a In full-time equivalents.

TABL. 2 /203/. **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY**BY EDUCATIONAL LEVEL**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z wykształceniem Education				pozosta- łym others
			wyższym higher			z tytułem zawodo- wym ma- gistra, inżyniera, lekarza, licencjata with tertiary degrees below the Phd level (Master's degree Bachelor's degree and equiva- lent)	
			z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of			
				doktora habilito- wanego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doktor (PhD)		
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	2005	3561	322	369	1514	957	399
	2010	#	#	#	#	593	92
	2011	3479	#	#	#	808	219
	2012	3711	371	531	1663	920	226
Jednostki naukowe i badawczo- rozwojowe Scientific and research- development units	2005	—	—	—	—	—	—
	2010	8	#	—	—	#	—
	2011	#	—	—	3	12	#
	2012	65	—	#	11	36	#
Podmioty gospodarcze . . . . . Economic entities	2005	103	#	#	3	64	33
	2010	121	—	—	#	114	#
	2011	269	#	—	#	181	#
	2012	328	—	—	5	257	66
Szkoły wyższe . . . . . Higher education institutions	2005	3458	#	#	1511	893	366
	2010	2957	316	#	1629	462	#
	2011	3187	#	#	1616	612	133
	2012	3311	371	#	1645	622	#
Pozostałe jednostki . . . . . Other units	2005	—	—	—	—	—	—
	2010	#	—	—	2	#	#
	2011	#	—	—	#	3	#
	2012	7	—	—	2	5	—

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 /204/. **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012				
	ogółem grand total				nakłady ^a expenditures ^a			
					bieżące current	inwestycyjne na środki trwałe capital		
					ra- zem total	w tym osobowe of which labour costs	ra- zem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu of which machinery, technical equipment as well as transport equipment
					w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	70,0	173,8	196,5	224,5	140,7	60,1	83,8	38,9
Jednostki naukowe i badawczo-rozwo- jowe . . . . . Scientific and re- search-devel- opment units	-	#	#	#	5,6	3,0	#	#
Podmioty gospodar- cze . . . . . Economic entities	10,3	25,3	29,9	41,3	#	15,3	#	#
Szkoły wyższe . . . . . Higher education institutions	59,7	139,5	154,2	176,1	111,6	41,3	64,6	21,9
Pozostałe jednostki Other units	-	#	#	#	#	0,5	-	-

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 4 /205/. **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ**
WEDŁUG DZIEDZIN NAUK (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY BY FIELD OF SCIENCE (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	ogółem grand total			
	w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	173,8	196,5	224,5	TOTAL
Przyrodniczych	13,9	16,0	34,0	Natural sciences
Inżynieryjnych i technicznych	93,9	110,5	112,8	Engineering and technology
Medycznych i nauk o zdrowiu	40,5	#	33,5	Medical and health sciences
Rolniczych	14,0	#	#	Agricultural sciences
Społecznych	9,0	#	20,5	Social sciences
Humanistycznych	2,4	#	#	Humanities

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 /206/. **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ
WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
**GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY BY SOURCE OF FUNDS (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2012	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM	173,8	196,5	224,5	100,0	100,0	TOTAL
w tym sektor:						of which sector:
Rządowy	93,1	108,4	117,3	53,5	52,2	Government
Przedsiębiorstw	31,2	34,4	42,5	18,0	18,9	Business enterprise
Szkolnictwa wyższego . . .	#	23,4	20,8	#	9,3	Higher education

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 6 /207/. **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ
WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
**CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Badania Research		Prace rozwojowe Experimental develop- ment	SPECIFICATION
			podsta- wowe basic	stoso- wane ^b applied ^b		
			w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	2005	55,5	18,6	23,3	13,6	TOTAL
	2010	94,0	#	#	22,4	
	2011	99,7	40,9	41,8	17,0	
	2012	140,7	58,9	42,2	39,6	
Jednostki naukowe i badawczo- rozwojowe		5,6	0,4	1,2	4,0	Scientific and research- development units
w tym inne		#	#	#	#	of which others
Podmioty gospodarcze		#	#	#	20,4	Economic entities
Szkoły wyższe		111,6	58,3	38,7	14,6	Higher education institutions
Pozostałe jednostki		#	#	#	0,6	Other units

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. ^b Łącznie z nakładami na włączone w 2011 r. badania przemysłowe.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets. ^b Internal, depreciation of fixed assets. ^b Including expenditures on industrial research included in 2011.

TABL. 7 /208/. **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ
W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
**DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH
AND DEVELOPMENT ACTIVITY**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005				2010	2011	2012	SPECIFICATION
	stopień zużycia w %							
	degree of consumption in %							
OGÓŁEM	91,8	75,7	76,2	67,3	TOTAL			
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	–	11,9	14,9	49,9	Scientific and research-development units			
w tym inne	–	11,9	14,9	48,5	of which others			
Podmioty gospodarcze	12,0	3,4	21,7	48,5	Economic entities			
Szkoły wyższe	91,9	76,7	77,3	67,7	Higher education institutions			

TABL. 8 /209/.

UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH ZE SPRZEDAŻY OGÓŁEM W PRZEMYSŁE^a W 2012 R.

SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY^a IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty – w % – wprowadzone na rynek w latach 2010-2012 <i>Products – in % – introduced into the market during 2010-2012</i>			
	ogółem <i>total</i>	z tego produkty nowe lub istotnie ulepszone <i>of which new or significantly improved products</i>		w tym eksport ogółem <i>of which export total</i>
		dla rynku <i>to the market</i>	tylko dla przedsiębiorstwa <i>only to the enterprise</i>	
OGÓŁEM	4,0	1,6	2,3	2,6
TOTAL				
sektor publiczny	0,4	0,4	–	0,1
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	4,2	1,7	2,5	2,7
<i>private sector</i>				
W tym przetwórstwo przemysłowe	4,2	1,7	2,5	2,7
Of which manufacturing				
w tym:				
<i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych	4,0	3,9	0,1	3,1
<i>Manufacture of food products</i>				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2,7	–	2,7	1,0
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1,9	1,7	0,2	1,0
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	6,7	3,4	3,3	0,1
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>				
Produkcja metali	11,3	–	11,3	11,3
<i>Manufacture of basic metals</i>				
Produkcja wyrobów z metali ^a	2,9	1,4	1,5	0,7
<i>Manufacture of metal products^a</i>				
Produkcja maszyn i urządzeń ^a	6,9	6,9	0,0	0,3
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^a	5,2	2,3	2,9	4,8
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta, dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2010-2012.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices apply to products introduced into the market during 2010-2012.

TABL. 9 /210/.

**PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG RODZAJÓW
WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2010-2012**
**INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INTRODUCED
INNOVATION DURING 2010-2012**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2010-2012 <i>Industrial enterprises, which introduced product or process innovation in % of total enterprises during 2010-2012</i>			
	ogółem <i>grand total</i>	nowe lub istotnie ulepszone produkty <i>new or significantly improved products</i>		nowe lub istotnie ulepszone procesy <i>new or significantly improved processes</i>
		razem <i>total</i>	w tym nowe dla rynku <i>of which new to the market</i>	
O G Ó Ł E M	27,0	15,8	7,9	22,5
TOTAL				
sektor publiczny	23,3	2,3	2,3	20,9
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	27,2	17,6	8,7	22,8
<i>private sector</i>				
W tym przetwórstwo przemysłowe.	26,8	17,3	8,9	21,7
Of which manufacturing				
w tym:				
<i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych.	26,7	15,0	13,3	23,3
<i>Manufacture of food products</i>				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	53,8	23,1	–	38,5
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	29,0	19,4	19,4	22,6
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	45,5	27,3	9,1	45,5
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	17,5	12,5	2,5	15,0
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>				
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	25,0	25,0	25,0	25,0
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>				
Produkcja urządzeń elektrycznych	62,5	62,5	12,5	37,5
<i>Manufacture of electrical equipment</i>				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	27,3	18,2	18,2	18,2
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	41,7	33,3	25,0	25,0
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>				

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a For product and proces innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 10 /211/. **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym nakłady		Of which expenditures			
			na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup on the acquisition		inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c capital on the acquisition of machinery and technical equipment, tools and transport equipment	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significanty improved products
				wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw) of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights)	oprogramowania of the software			
		w tys. zł in thous. zł						
OGÓŁEM	2005	371720	11510	160	3215	268819	307	976
TOTAL	2010	482062	21403	2780	1782	374799	1280	2905
	2011	538956	18351	#	3779	372847	#	#
	2012	950310	19923	#	11289	768996	1420	#
w tym: of which:								
Przetwórstwo przemysłowe		397240	19923	#	9069	316073	361	1957
Of which manufacturing								
w tym: of which:								
Produkcja artykułów spożywczych . . . . . Manufacture of food products		24146	—	#	466	20810	#	614
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ . . . . . Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ		10953	#	—	70	#	#	—
Produkcja papieru i wyrobów z papieru . . . . . Manufacture of paper and paper product		13604	—	—	—	6820	—	#
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych . . . . . Manufacture of rubber and plastic product		20912	#	—	#	#	4	#
Produkcja wyrobów z metali ^Δ . . . . . Manufacture of metal products ^Δ		2418	#	—	#	1504	#	#
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ . . . . . Manufacture of machinery and equipment n.e.c. ^Δ		16567	#	—	#	11647	#	#
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń . . . . . Repair and installation of machinery and equipment		9801	—	—	#	3641	95	#
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . . . Water supply; sewerage, waste managementand remediation activities ^Δ		11781	—	—	#	#	#	#

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. ^c Dane łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 11 /212/. **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ^a W PRZEMYSŁE WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z tego środki Of which funds			
			własne own	pozyska- ne z za- granic (bez- zwrotne) received from abroad (not re- payable)	kredyty banko- we bank credits	pozostałe ^b others ^b
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2005	371720	274080	903	70618	3391
TOTAL	2010	482062	450295	11762	#	#
	2011	538956	389894	#	34016	#
	2012	950310	848124	58959	31401	11826
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe		397240	343528	#	#	9765
Manufacturing						
Produkcja artykułów spożywczych		24146	19828	#	#	155
Manufacture of food products						
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ		10953	6910	—	#	#
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ						
Produkcja papieru i wyrobów z papieru		13604	7521	—	—	6083
Manufacture of paper and paper product						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych		20912	7908	3160	9844	—
Manufacture of rubber and plastic product						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ		2418	1619	#	—	#
Manufacture of metal products ^Δ						
Produkcja urządzeń elektrycznych		#	6489	#	#	#
Manufacture of electrical equipment						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ		16567	#	#	—	—
Manufacture of machinery and equipment n.e.c. ^Δ						
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń		9801	6309	#	2315	#
Repair and installation of machinery and equipment						
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		11781	#	—	—	#
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities ^Δ						

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Na pozostałe nakłady składają się: nakłady budżetowe, nakłady pochodzące z funduszy kapitału ryzyka i pozostałe środki.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b The others consist of budget funds, funds from venture capital and other resources

TABL. 12 /213/. **WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
RESIDENT INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Wynalazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone	70	116	146	137	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	32	35	88	85	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone	16	18	27	22	<i>utility model applications</i>
udzielone prawa ochronne ...	41	10	20	5	<i>rights of protection granted</i>

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

^a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 13 /214/. **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE**
Stan w styczniu
ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES
As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Komputery ^b	90,5	98,2	96,1	94,2	Computers ^b
Dostęp do Internetu	83,7	97,6	94,9	93,1	Internet access
Dostęp do Internetu przez łącze szerokopasmowe ^c	35,6	64,2	72,3	83,1	Internet access via broadband connec- tion ^c
w tym mobilne łącze szerokopasmowe.....	.	18,4	24,7	31,5	of which mobile broadband
Własna strona internetowa	45,0	60,6	61,7	59,0	Own Website

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stacjonarne i przenośne, np. laptopy (notebooks); w latach 2011 i 2012 również smartfony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych z innymi urządzeniami na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych oraz w 2005 r. – urządzeń podręcznych (np. palmtopów, PDA). ^c Od 2010 r. obejmuje także mobilne łącze w technologii 3G.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; ^b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); in 2011 and 2012 including smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes as well as in 2005 – handheld computers (palmtops, PDAs); ^c Since year 2010 includes mobile connection via 3G technology.

TABL. 14 /215/. **CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a**
PURPOSE OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w kontaktach z administracją publiczną	63,2	94,3	87,5	85,3	Enterprises using the Internet in their contacts with public administration
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż przez sieci komputerowe	12,2	8,3	9,6	8,6	Enterprises which received orders via computer networks
Przedsiębiorstwa dokonujące zakupów przez sieci komputerowe	29,3	14,7	20,1	22,2	Enterprises which sent orders via computer networks

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

2. Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów i usług są notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży w wytypowanych rejonach badania cen.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem rocznych cen ziemniaków, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług - VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych targowiskach. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. W związku z tym dane od 2005 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

2. The source of information on **retail prices** of presented goods and services were quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Average annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of potatoes, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on market-places** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected market-places. Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents, whose reports also included prices of products traded between farms. Therefore data for 2005 and 2006 are not fully comparable with data in previous years. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 /216/. **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
OGÓŁEM	101,8	102,7	104,3	103,7	TOTAL
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,3	102,6	104,7	104,2	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,8	105,0	104,2	104,5	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	94,1	97,7	99,6	96,2	Clothing and footwear
Mieszkanie	103,2	103,8	105,8	105,4	Dwelling
Zdrowie	102,6	102,3	104,5	103,0	Health
Transport	104,2	106,0	108,5	107,5	Transport
Rekreacja i kultura	100,8	100,5	101,0	100,4	Recreation and culture
Edukacja	102,8	102,2	101,9	102,6	Education

TABL. 2 /217/. **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż – za 1 kg	2,77	4,36	4,20	4,43	Rice - per kg
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg . . .	1,41	1,99	2,33	2,41	Wheat-rye bread - per 0,5 kg
Makaron jajeczny – za 400 g	4,07	3,81	3,84	4,21	Egg pasta - per 400 g
Mąka pszenna – za 1 kg	1,43	1,91	2,16	2,24	Wheat flour - per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) – za 1 kg	16,44	20,89	22,14	26,21	Beef meat, bone-in (roast beef) - per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	12,93	13,34	13,73	15,03	Pork meat, bone-in (centre loin) - per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,47	6,23	7,09	7,51	Disembowelled chicken - per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	20,42	24,04	23,25	23,67	Pork ham, boiled - per kg
Kielbasa wędzona – za 1 kg	12,61	15,04	15,08	15,94	Smoked sausage - per kg
Filety z morszczuka mrożone – za 1 kg	13,62	17,17	18,69	21,28	Fillets of hake, frozen - per kg
Karp świeży – za 1 kg	11,99	13,88	14,57	15,34	Fresh carp - per kg
Śledź solony odgłowiony – za 1 kg	8,53	9,44	10,20	12,80	Salted herring, headless - per kg
Mleko krowie spożywcze o zawarto- ści tłuszczu 3–5,5%, sterylizowa- ne – za 1 l	1,39	2,67	2,70	2,69	Cows' milk, fat content 3-3,5%, ster- ilized - per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 ml	1,23	1,84	2,01	2,09	Sour cream, fat content 18% - per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty – za 1 kg	9,44	11,95	12,52	12,49	Semi-fat cottage cheese - per kg
Ser dojrzewający – za 1 kg	16,35	17,63	19,12	20,36	Ripening cheese - per kg
Jaja kurze świeże – za 1 szt.	0,32	0,46	0,47	0,62	Hen eggs, fresh - per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	3,21	4,30	4,74	4,25	Fresh butter, fat content about 82,5% - per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej – za 1 l	4,60	5,66	6,40	6,86	Rape-oil, domestic production - per l
Pomarańcze – za 1 kg	4,86	5,63	5,34	5,34	Oranges - per kg
Jab ka " – za 1 kg	2,13	2,57	3,46	2,92	Apples " - per kg

a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. b, c Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi przy zużyciu miesięcznym: b—100 kWh energii elektrycznej, c—18,25 m³ gazu. d Pojemność ok. 320 l.

a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. b, c Including standing and variable charges with the monthly use: b—of 100 kWh of electricity, c—of 18,25 m³ of gas. d Capacity about 320 l.

TABL. 2 /217/. **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Buraki ^a – za 1 kg	1,30	1,75	1,89	1,54	Beetroots ^a – per kg
Marchew ^a – za 1 kg	1,55	2,00	2,13	2,07	Carrots ^a – per kg
Ziemniaki ^a – za 1 kg	0,75	1,37	1,34	0,86	Potatoes ^a – per kg
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,24	2,81	4,29	4,14	White sugar, crystallized – per kg
Kawa naturalna mielona – za 250 g	4,54	5,90	6,70	7,17	Natural coffee, ground – per 250 g
Herbata czarna liściasta – za 100 g	2,29	3,38	3,40	3,49	Black tea, leaf – per 100 g
Wódka czysta 40% – za 0,5 l	20,86	19,66	19,69	19,93	Pure vodka 40% – per 0,5 l
Papierosy – za 20 szt.	5,24	9,01	9,99	10,95	Cigarettes – per 20 pcs
Ubranie męskie 2-częściowe, z elanowelny – za 1 kpl	416,62	426,54	467,16	495,05	Men's suit, polyester staple fibres and wool – per set
Pó buty męskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej – za 1 parę	139,75	157,92	159,91	163,68	Men's low leather shoes with non- leather sole – per pair
Pó buty damskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej – za 1 parę	140,45	158,49	165,29	173,27	Women's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Podzelowanie obuwia męskiego – za 1 parę	31,20	33,74	34,66	38,88	Resoling men's shoes – per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodo- ciągowej – za 1 m ³	2,09	2,85	3,14	3,45	Cold water by municipal water- system – per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospo- darstw domowych (taryfa cało- dobowa) ^b – za 1 kWh	0,42	0,58	0,62	0,66	Electricity for households (all-day tariff) ^b – per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sie- ci dla gospodarstw domowych ^c – za 1 m ³	1,47	2,43	2,58	2,84	Natural net-gas, high-methanated for households ^c – per m ³
Węgiel kamienny – za 1 t	521,78	766,85	812,65	858,51	Hard coal – per t
Ciepła woda – za 1 m ³	15,24	20,80	22,08	22,89	Hot water – per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali miesz- kalnych – za 1m ² p u	3,95	4,28	4,72	4,86	Heating of dwellings – per m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1548,26 ^d	1100,35	1063,69	1020,10	Fridge-freezer, capacity about 300 l
Pralka automatyczna typu domowe- go, na 5 kg suchej bielizny	1329,23	1150,91	1166,19	1124,10	Automatic washing machine, dry- linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	312,43	373,16	369,57	376,50	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	187,82	190,19	171,75	170,18	Iron with duschsystem
Proszek do prania – za 400 g	.	4,28	4,31	4,45	Washing powder – per 400 g
Benzyna silnikowa bezołowiowa 95-oktanowa – za 1 l	4,06	4,62	5,15	5,76	Unleaded 95 octane motor petrol – per l
Bilet normalny na przejazd autobu- sem miejskim, jednorazowy	1,79	2,01	2,11	2,29	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówka osobową, taryfa dzienna – za 5 km	13,31	15,22	15,76	15,77	Taxi daily fare – for 5 km distance
Bilet normalny do kina	12,43	14,95	15,24	16,15	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	52,57	70,00	73,94	78,04	Women's cold wave
Ciągnik rolniczy	.	76892,00	117460,00	149670,57	Farm tractor
Kopaczka do ziemniaków ciągniko- wa 2-rzędowa, zawieszana	8806,18	12332,68	16866,67 ^e	17641,67	Tractor potato elevator digger 2-row, mounted
Mocznik nawozowy 46% N – za 25 kg	23,39	29,81	38,88	43,35	Urea, nutritive content 46% N – per 25 kg
Badanie kliniczne krowy	16,10	22,81	24,31	27,42	Cow's clinical examination

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^{b, c} Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi przy zużyciu miesięcznym: ^b—100 kWh energii elektrycznej, ^c—18,25 m³ gazu. ^d Pojemność ok. 320 l.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^{b, c} Including standing and variable charges with the monthly use: ^b—of 100 kWh of electricity, ^c—of 18,25 m³ of gas. ^d Capacity about 320 l.

TABL. 3 /218/. **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż (bez siewnego) – za 1 dt:					Cereal grain (excluding sowing seed) – per dt:
pszenicy	36,87	58,39	79,11	89,25	wheat
żyta	28,87	43,35	70,10	73,91	rye
jęczmienia	35,29	46,99	70,92	78,84	barley
owsa i mieszanek zbożowych	29,52	34,11	62,12	66,10	oats and mixed cereal
pszenżyta	31,49	46,05	70,21	79,16	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	22,49	24,69	28,13	25,64	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	36,91	67,57	67,22	38,21	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	17,02	11,60	14,41	16,47	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	78,80	123,94	174,46	191,39	Industrial rape and agrimony – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	4,08	4,65	5,49	6,31	cattle (excluding calves)
cielęta	7,11	8,99	8,89	9,16	calves
trzoda chlewna	3,87	3,91	4,46	5,46	pigs
Mleko krowie – za 1 l	0,97	1,10	1,26	1,26	Cows' milk – per l
Jaja kurze spożywcze – za 1 szt	0,23	0,29	0,33	0,40	Hen eggs – per piece

TABL. 4 /219/. **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

AVERAGE MARKET PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż: pszenicy	45,23	64,84	86,08	101,37	Cereal grain of: wheat
żyta	30,10	49,29	68,97	82,40	rye
jęczmienia	39,02	47,92	61,00	72,26	barley
owsa	35,15	43,83	57,41	69,37	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych)					Potatoes (excluding edible early kinds)
– za 1 dt	52,62	101,61	122,19	71,57	– per dt
Prosię na chów	100,40	125,27	.	.	Piglet for breeding
Trzoda chlewna	3,57	3,07	3,26	.	Pigs

DZIAŁ XV

ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące działy specjalne produkcji rolnej lub produkcję o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali: drzew owocowych, krzewów owocowych, szkółek sadowniczych i ozdobnych, warzyw i truskawek gruntowych, chmielu, tytoniu, bydła, owiec, kóz, koni, świń, drobiu, królików i pszczół.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, świń, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniel) i pszczół, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami zawartymi w ust. 2, prezentowane dane za 2012 r. o liczbie gospodarstw rolnych i powierzchni użytków rolnych nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

CHAPTER XV

AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE in which they are included.

2. **An agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

Private farm is understood as an agricultural holding used by a natural person.

Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting special branches of agricultural activities or the production of significant (determined by the appropriate thresholds) scale: fruit trees plantations, fruit shrubs plantation, ornamental plants and orchard nurseries, field vegetable and strawberry, hops, tobacco, cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits and bees.

An agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. According to the definitions in item 2, the presented data for 2012 on the number of agricultural holdings and the area of agricultural lands does not include owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

Dane za lata 2010 i 2011 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji *Rocznika* i podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2012 r.

4. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 III 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 39, poz. 211, z późniejszymi zmianami) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych w 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek, (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);

The data for the years 2010 and 2011 was changed in comparison the ones published in the previous edition of the Yearbook and was provided in conditions comparable with the data for 2012.

4. The agricultural land area includes area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Agricultural land in a good agricultural condition – maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 11 III 2010 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 39, item 211, with later amendments) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and maintained in a good condition.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not less than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);

- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

6. Dane o **produkcji, plonach i skupie**: zbóż, oraz roślin strączkowych i oleistych dotyczą ziarna, tytoniu – liści tytoniu, chmielu – chmielu surowego. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych. Kukurydzę na ziarno zaliczono do zbóż.

Rośliny **strączkowe na ziarno** obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki strączkowe).

Do **upraw przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię). **Uprawy pastewne** obejmują: rośliny strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasiennne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

7. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

8. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own output, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g., feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

6. Data regarding the **production, yields and procurement**: of cereals, pulses and oilseeds plants cereals concern grain, tobacco – tobacco leaves, hop – raw hop. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise indicated, do not include cereal mixed. Maize designated for grain was included among cereals.

Pulses for grain include: consumer pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g., field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e., tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, small-seed legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip, etc.) and maize for feeds.

Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

7. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

8. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

9. Dane o atestowanych gospodarstwach ekologicznych zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 25 VI 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975).

10. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

11. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

12. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyje- to – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne według stanu w czerwcu.

13. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2011/12 oznacza okres od 1 VII 2011 r. do 30 VI 2012 r.).

14. Dane prezentuje się według siedziby użytkownika.

Leśnictwo

1) lasów publicznych stanowiących własność:

- a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wczasyście przez:
  - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
  - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
  - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,
- b) gmin (w tym gmin mających również status miasta na prawach powiatu);

2) lasów prywatnych stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

9. Data on certified organic farms have been elaborated on the basis of producers' registers delivered by authorized certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality according to Article 9 point 2 of Legal Act of 25 VI 2009 on organic farming (Journal of Laws No. 116, item 975).

10. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

11. Data for 2010 in terms of land use, sown area, live-stock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 VI.

12. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, unless otherwise indicated, – as of June.

13. Farming years cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g., the 2011/12 farming year covers the period from 1 VII 2011 to 30 VI 2012).

14. Data are presented by residence of the holder.

Forestry

1) public forests owned by:

- a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:
  - the State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
  - nature protection units (national parks),
  - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,
- b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status);

2) private forests owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production co-operatives,
- d) other legal persons.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie). Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Powierzchnia zalesiona obejmuje grunty pokryte uprawami, młodnikami i starszymi drzewostanami oraz plantacjami: topoli, nasiennymi i drzew szybkorosnących.

Powierzchnia niezalesiona obejmuje grunty:

- znajdujące się w produkcji ubocznej (tj. plantacje choinek, krzewów, poletka łowieckie na gruntach leśnych); przejściowo pozbawione drzewostanu i przewidziane do odnowienia w najbliższych latach (tj. zręby, halizny, płazowiny);
- przewidziane do objęcia ochroną prawną (np. zaliczane do lasów śródleśne „oczka”, nieużytkowane płaty roślinności – hale i połoniny);
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji grunty leśne wylesione (np. zalewiska i zapadliska na obszarze szkód górniczych).

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. – do 2 lat) i przewidziane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1-20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidziane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Szkółka leśna lub zadrzewieniowa jest to teren, na którym odbywa się produkcja sadzonek

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0.1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds). These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Wooded area includes any land covered with crops, greenwoods and older wood stands, as well as poplars, seed plantations and fast-growing tree species.

Non-wooded area includes:

- land utilised for by-production (such as: plantations of coniferous trees and bushes, and hunting fields within forest area); temporarily devoid of tree stands and designated for renewal in the nearest future (such as: felling sites, blanks, irregularly stocked open stands);
- land designated to be covered by legal protection (e.g. forest ponds, plants wasteland – mountain meadows and pastures);
- deforested forest land designated to be excluded from production (e.g. marshes and hollows in the area of mining damage).

Felling sites are areas temporarily devoid of forest stands within the past 5 years (until 2008 – 2 years) and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of forest stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1-20 years) with plantings of up to 0,5 (full plantings at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21-40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the age III category (41 years and more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the class for restocking and in the restocking class.

Forest nurseries or wooded nurseries are areas on which seedlings of trees and bushes for

drzew i krzewów do celów odnowień i zalesień albo zadrzewień.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszłorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione naturalnie lub sztucznie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszłorębne użytkowane rębiami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnie warunku kontynuacji cięć tymi rębiami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew w różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Poprawki i uzupełnienia są to prace hodowlane mające na celu poprawę jakości hodowlanej oraz wzmoczenie potencjału produkcyjnego upraw i młodników, w których z różnych przyczyn powstały wypadki, luki i przerzedzenia wpływające na obniżenie w przyszłości masy drzewnej drzewostanów. Do poprawek zalicza się czynności związane z dodatkowym wprowadzaniem sadzonek w uprawach sztucznego pochodzenia w wieku do 5 lat zakładanych na powierzchniach otwartych. Uzupełnienia polegają na dodatkowym wprowadzeniu sadzonek w starszych uprawach (ponad 5 lat) i młodnikach sztucznego pochodzenia w wieku do 20 lat.

Pielęgnowanie lasu obejmuje zespół czynności gospodarczych związanych z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu, tj. spulchnianie gleby, niszczenie chwastów w uprawach, wprowadzanie podszytów, cięcia pielęgnacyjne i poprawianie formy poszczególnych drzew (podkrzesywanie itp.), utrzymanie gleby w czarnym ugorze w plantacjach drzew szybko rosnących.

Nazwą **uprawy** określa się drzewostan od momentu powstania do osiągnięcia zwarcia (za-

renewal, forestation or wooding purposes are grown.

Tree stands in the restocking class are tree stands which have reached or passed felling maturity, being simultaneously utilised and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilised through nested fellings – at least 30% of the area) was renewed naturally or artificially, as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands in the class for restocking include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilised through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activities connected with the utilisation, renewal and tending of the forest are conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

- 1) *artificial renewals* are tree crops established through planting or sowing;
- 2) *natural renewals* are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Corrections and supplements are the breeding works aimed at improving the breeding quality and at increasing the production potential of crops and greenwoods, in which various gaps and thinnings have been created for various reasons, having an impact on the future decrease in the tree stand timber corrections cover any activities connected with additional planting of seedlings in the crops of artificial origin, aged up to 5, established on open areas. Supplements consist of additional planting seedlings of older crops (aged more than 5), and greenwoods of artificial origin, aged up to 20.

Forest tending covers a wide range of forest management activities connected with soil and tree-stand tending, such as soil loosening, weed removal in crops, brushwood planting, performing tending cuts and improving the conditions individual trees (removing lower branches or dead knots, etc.), and maintaining soil in black fallow in fast-growing tree plantations.

Crops are understood as tree stands from the moment of their formation to the point of achiev-

zwyczaj w wieku 10 lat). Prace pielęgnacyjne właściwe dla upraw to: spulchnianie gleby, odchwaszczanie, usuwanie zbędnych sadzonek (czyszczenia wczesne) oraz poprawianie formy drzewek.

Pod pojęciem **młodnika** rozumie się drzewostan w okresie od momentu osiągnięcia zwarcia do rozpoczęcia procesu naturalnego wydzielania się drzew i oczyszczania strzał (zazwyczaj w wieku od 10 do 20 lat). Prace pielęgnacyjne właściwe dla młodników to usuwanie lub hamowanie wzrostu zbędnych, wadliwych lub przeszkadzających drzew (czyszczenia późne), formowanie strzał i koron drzew. Wprowadzanie podszytów jest to sadzenie drzew lub krzewów, które powinny znajdować się stale w dolnej warstwie drzewostanu, spełniając w stosunku do gleby i drzewostanu główną rolę pielęgnacyjną. Dane dotyczące pielęgnowania lasu obejmują powierzchnie (określone szacunkowo), na których dokonywano wszystkich czynności związanych z pielęgnowaniem upraw i młodników, wprowadzaniem podszytów, formowaniem strzał i koron itp. Dane te nie obejmują powierzchni lasów, na której wykonano trzebieże (cięcia pielęgnacyjne prowadzone w drzewostanach z reguły w wieku powyżej 20 lat).

Melioracje, do których zalicza się agromelioracje i melioracje wodne, są to zabiegi mające na celu oczyszczenie powierzchni przed odnowieniem i zalesieniem, likwidację warstwy rudawca, ustalanie gleby podlegającej erozji oraz polepszenie produktywności gleby przez wprowadzanie pewnych gatunków roślin, nawożenie, odwadnianie, nawadnianie itp. Melioracje, o których mowa mają charakter lokalny i stwarzają warunki do odnowień i zalesień.

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne nasadzenia drzew i krzewów na terenach publicznych i prywatnych poza lasami i terenami zieleni w miastach. Celem ich jest produkcja drewna i użytków nieдрzewnych, oddziaływanie na środowisko przyrodnicze oraz kształtowanie krajobrazu. Do zadrzewień nie zalicza się: lasów i gruntów leśnych, gruntów przeznaczonych prawomocnymi decyzjami do zalesienia, sadów, plantacji oraz szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach (parki miejskie, lasy komunalne, zieleńce użyteczności publicznej), obszaru morskiego pasa nadbrzeżnego, ogrodów działkowych, nieruchomości otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące morskie wody wewnętrzne, powierzchniowe wody płynące oraz stojące);

ing density (usually at the age of 10). Tending works specific to crops include the following: soil loosening, weed removal, removal of redundant seedlings (early cleaning), and improving the condition of young trees.

Greenwoods are understood as tree stands from the point of achieving density to the initiation of the natural tree separation and trunk-cleaning process (usually between 10 – 20 years of age). *Tending works specific to greenwoods include the following: removal or growth inhibition of redundant, faulty or thinning trees (later cleaning), and trunk and treetop formation. Brushwood planting consists in planting trees and bushes which should permanently belong to the upper layer of tree stands, serving the protection function for both the soil and the main tree stand.*

The data on forest tending relates to the areas (defined on the basis of estimates), on which all the activities connected with crop and greenwood tending, brushwood planting, trunk and treetop formation, etc, have been performed. The forest area on which clearings have been performed (tending cuts conducted in tree stands, in principle aged more than 20), have not been covered by the above mentioned data.

Drainage, including agro-drainage and water drainage, covers any activities aimed at clearing the surface before its renewal and planting, as well as removing the hardpan layer and eroded soil, and improving the productivity of the soil by planting certain plant species, fertilising, draining, watering, etc. Such drainage is of a local nature, and creates appropriate conditions for renewals and plantings.

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs located on public and private land outside the forest and green urban areas. Plantings are designated for the production of wood and derived materials, and for interaction on the natural environment and landscape shaping. Plantings do not include forests, forest land and land designated for afforestation, in accordance with lawful decisions, orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries, estate green belts within cities (city parks, estate forests, public utility greenery), coastal belt zones, home gardens and allotments, and trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. internal marine water, surface flowing waters and surface standing waters). According to the decree of the Minister of

od 2002 r. – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) – do powierzchni lądowej województwa zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Na miąższość pozyskanego drewna składa się **miąższość grubizny, drewna małowymiarowego (drobnicy) i karpiny.**

Do **grubizny** zalicza się drewno okrągłe wielkowymiarowe i średniowymiarowe.

Drewno wielkowymiarowe (W) jest to drewno o średnicy górnej od 14 cm (bez kory) mierzone w pojedynczych sztukach. W zależności od jakości i wymiarów drewno wielkowymiarowe dzieli się na cztery klasy: A, B, C, D oraz dwie podklasy: drewno ogólnego przeznaczenia i drewno specjalne.

Drewno średniowymiarowe (S) jest to drewno o średnicy górnej (mierzonej bez kory) od 5 cm wzwyż i dolnej do 24 cm, mierzone w pojedynczych sztukach, w sztukach grupowo i stosach. W zależności od jakości i wymiarów drewno średniowymiarowe dzieli się na cztery grupy:

- S1 – drewno dłużycowe;
- S2 – drewno do przerobu przemysłowego stosowe;
- S3 – drewno do przerobu przemysłowego okrągłe;
- S4 – drewno opałowe.

Drewno małowymiarowe (drobnica; M) jest to drewno okrągłe o średnicy dolnej do 5 cm (bez kory), mierzone w sztukach grupowo lub w stosach. W zależności od jakości drewno małowymiarowe dzieli się na dwie grupy:

- M1 – drewno do przerobu przemysłowego;
- M2 – drewno opałowe.

Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454) – since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Total thickness of the removed wood is composed of: **merchantable timber (large timber), slash (lumber) and stump wood.**

The **timber** includes large-size and medium-size round wood.

Large-size wood (L) – wood with the upper diameter of 14 cm (excluding bark), calculated in single pieces. In respect of the quality and size, the large-size wood is divided into four classes: A, B, C, D and into 2 sub-classes: general purpose wood and special purpose wood.

Medium-size wood (M) – wood with the upper diameter of 5 cm and more, and with the lower diameter of up to 24 cm, calculated in single pieces, in pieces as groups, and in stakes. In respect of the quality and size, the medium-size wood is divided into four groups:

- S1 – timber wood;
- S2 – stake wood for industrial processing;
- S3 – round wood for industrial processing;
- S4 – firewood.

Slash (S) – round wood with the lower diameter of up to 5 cm (excluding bark), calculated in pieces as groups, or in stakes. In terms of quality, slash is divided into two groups:

- M1 – slash used for industrial processing;
- M2 – firewood.

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 /220/. **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO - PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE
A. OGÓŁEM
TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006– –2010 ^a	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych	65,1	59,6	69,0	62,0	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne . .	68,1	63,7	71,0	63,6	of which private farms
ziemniaków	3,3	2,3	2,2	1,8	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	4,3	2,9	2,9	2,3	of which private farms
roślin przemysłowych	16,5	19,8	13,8	19,4	industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	11,9	16,1	9,8	15,7	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	36,6	44,9	35,8	40,4	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	32,1	38,7	33,1	36,9	of which private farms
ziemniaków	204	233	254	262	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	193	221	245	255	of which private farms
rzepaku i rzepiku	27,7	25,7	17,2	28,9	rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	25,4	25,2	17,7	25,5	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bc}	158393	150763	142424	135698	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bc}
w tym gospodarstwa indywidualne . .	110634	102689	97957	91872	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	41,5	41,3	41,6	41,4	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne . .	40,9	40,9	41,6	41,2	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^b w %	10,0	10,3	9,7	9,5	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne . .	8,2	8,0	7,8	6,2	of which private farms
Produkcja mleka krowiego na 1 krowę w l:	4579	4575	4472	4390	Production of cows' milk per cow in l:
w tym gospodarstwa indywidualne	4226	4223	4058	3983	of which private farms

^a Przeciętne roczne. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 316; trzoda chlewna – stan w końcu lipca. ^d Dane dla 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. porównywalnie z 2005 r. (wariant A) i porównywalnie z latami 2011 i 2012 (wariant B); patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 298. ^e Dotyczy mięsa (łącznie z tłuszczami i podrobami): wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. ^f Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2004/05, 2009/10, 2010/11, 2011/12.

^a Annual averages. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c See note to the table 11 on page 316; pigs – as of the end of July. ^d Data in 2010 given in two approaches, i.e. according to 2005 (variant A) and according to 2011 and 2012 (variant B); see general notes, item 2 and 3 on page 298. ^e Concerns meat (including fats and pluck): beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^f Concerns respectively the: 2004/05, 2009/10, 2010/11, 2011/12 farming years.

TABL. 1 /220/. **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE (cont.)
B. W PRZELICZENIU NA UŻYTKI ROLNE ^a
IN TERMS OF AGRICULTURAL ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010		2011	2012	SPECIFICATION
		A	B			
Gospodarstwa rolne (stan w czerwcu) ^b w tys.	65,1	48,1	30,5	33,4	28,7	Agricultural holdings(as of June) ^b in thous.
w tym gospodarstwa indywidualne	64,7	47,6	30,1	33,0	28,3	of which private farms
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w tys. ha ...	993,4	955,3	909,8	866,9	868,5	Agricultural land area (as of June) ^b in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne	651,6	632,2	619,2	619,6	635,2	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bc} na 100 ha użytków rolnych	16,7	15,8	16,6	16,4	15,6	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bc} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	18,6	16,2	16,6	15,8	14,5	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d na 1 ha użytków rolnych w kg	147,4	176,8	185,6	199,3	189,2	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^d per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego na 1 ha użytków rolnych w l	196	182	192	207	211	Production of cows' milk per 1 ha of agricultural land in l
w tym gospodarstwa indywidualne	194	188	192	199	199	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	3,2	3,3 ^e	3,5	.	.	Agricultural tractors (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	4,6	4,7 ^e	4,8	.	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{be} na 1 ha użytków rolnych w kg	117,8	122,9	129,1	126,7	141,2	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed in terms of pure ingredient ^{be} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	96,6	103,5	105,6	116,8	135,8	of which private farms

^a Dane dla 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. porównywalnie z 2005 r. (wariant A) i porównywalnie z latami 2011 i 2012 (wariant B); patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 298. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 316; trzoda chlewna – stan w końcu lipca. ^d Dotyczy mięsa (łącznie z tłuszczami i podrobami): wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. ^e Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2004/05, 2009/10, 2010/11, 2011/12.

^a Data in 2010 given in two approaches, i.e. according to 2005 (variant A) and according to 2011 and 2012 (variant B); see general notes, item 3 on page 298. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c See note to the table 11 on page 316; pigs – as of the end of July. ^d Concerns meat (including fats and pluck): beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^e Concerns respectively the: 2004/05, 2009/10, 2010/11, 2011/12 farming years.

TABL. 2 /221/. **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodar- stwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
		w ha	in ha	
OGÓŁEM	2010 ^b	909843	619199	TOTAL
	2011	866883	619644	
	2012	868515	635161	
W dobrej kulturze rolnej		812949	615483	In good agricultural condition
Pod zasiewami.		612203	440967	Sown area
Grunty ugorowane.		28915	25744	Fallow land
Uprawy trwałe		27390	26205	Permanent crops
w tym sady		25401	24479	of which orchards
Ogrody przydomowe		1448	1255	Kitchen gardens
Łąki trwałe		111013	94540	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		31980	26772	Permanent pastures
Pozostałe		55566	19678	Other

^a Według siedziby użytkownika. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

^a By residence of the holder. ^b Data of the Agricultural Census 2010.

TABL. 3 /222/. **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH^a**
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS^a
As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodar- stwa w ha Average total farm area in ha	
	w tys. in thous.	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more		
OGÓŁEM TOTAL											
2010 ^b	30,5	1,9	15,1	22,7	17,8	12,1	6,8	13,4	10,2	34,06	29,81
2011	33,4	0,1	12,6	21,1	14,9	21,9	10,6	10,4	8,3	28,53	25,94
2012	28,7	3,1	14,8	23,5	17,7	10,5	6,0	14,3	10,1	33,03	30,22
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE of which PRIVATE FARMS											
2010 ^b	30,1	1,9	15,3	23,0	18,1	12,2	6,9	13,5	9,1	22,21	20,59
2011	33,0	0,1	12,7	21,3	15,0	22,1	10,7	10,5	7,5	20,22	18,75
2012	28,3	3,2	15,0	23,8	17,9	10,7	6,0	14,4	9,1	24,10	22,41

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3, na str. 298. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

^a See general notes, item 3 on page 298. ^b Data of the Agricultural Census 2010.

TABL. 4 /223/. **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
(ceny stałe^a)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT
(constant prices^a)

WYSZCZEGÓL- NIENIE	(constant prices)								SPECIFICATION
	2005	2009	2010	2011	2005	2009	2010	2011	
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna	87,2	114,4	95,7	91,2	95,7	117,4	94,7	96,0	Gross output
roślinna	88,7	127,0	85,3	84,1	86,3	135,4	80,6	91,5	crop
zwierzęca	84,6	91,7	116,0	103,8	113,2	89,8	120,4	102,8	animal
Produkcja końcowa	80,1	111,6	93,2	93,7	90,5	115,4	92,1	100,6	Final output
roślinna	76,4	126,8	77,2	85,4	72,4	140,2	70,0	98,5	crop
zwierzęca	84,7	91,4	116,5	103,8	114,3	89,3	120,9	102,7	animal
Produkcja towarowa . . .	93,8	112,0	93,8	89,3	102,6	111,7	92,7	93,8	Market output
roślinna	91,9	128,1	82,5	81,1	90,0	132,5	78,0	88,8	crop
zwierzęca	95,8	92,3	108,9	99,6	116,6	91,0	109,3	98,7	animal

^a Patrz uwagi ogólne do *Rocznika*, ust. 10, na str. 24.

^a See general notes to the *Yearbook*, item 10 on page 24.

TABL. 5 /224/. **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
(ceny stałe^a)
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT
(constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	(constant prices)				SPECIFICATION
	2005	2009	2010	2011	
	w odsetkach in percent				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	64,5	71,2	59,0	59,1	Crop output
Zboża	31,4	35,4	25,8	27,1	Cereals
w tym zboża podstawowe ...	29,1	33,4	24,4	25,4	of which basic cereals
w tym: pszenica	15,9	16,4	14,0	14,7	of which: wheat
żyto	3,4	5,0	2,6	2,7	rye
jęczmień	5,0	6,2	3,5	4,0	barley
Ziemniaki	5,9	6,3	4,9	5,6	Potatoes
Przemysłowe	11,1	13,5	12,8	8,1	Industrial
w tym buraki cukrowe	3,9	1,3	2,1	2,9	of which sugar beets
Warzywa	3,7	3,2	3,1	4,2	Vegetables
Owoce	1,5	2,5	2,0	2,3	Fruit
Siano łąkowe	1,9	1,9	2,3	2,6	Meadow hay
Pozostałe	9,0	8,4	8,1	9,2	Other

^a Patrz uwagi ogólne do *Rocznika*, ust.10 na str. 24.

^a See general notes to the *Yearbook*, item 10 on page 24.

TABL. 5 /224/. **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ ^a (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
	w odsetkach		in percent		
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)					
Produkcja zwierzęca	35,5	28,8	41,0	40,9	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	27,2	20,3	29,2	27,4	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	2,2	1,5	1,8	1,7	cattle (excluding calves)
cielęta	0,1	0,1	0,1	0,2	calves
trzoda chlewna	13,7	7,6	12,0	10,3	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	11,1	11,0	15,3	15,1	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-3,8	-1,5	0,2	2,0	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	6,9	5,8	5,4	6,8	Cows' milk
Jaja kurze	4,0	3,3	5,4	3,6	Hen eggs
Obornik	0,8	0,6	0,6	0,7	Manure
Pozostałe	0,4	0,3	0,2	0,4	Other
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	50,9	63,0	50,2	50,8	Crop output
Zboża	26,0	34,1	23,9	27,9	Cereals
w tym zboża podstawowe ...	24,7	33,4	23,0	26,4	of which basic cereals
w tym: pszenica	13,5	16,3	14,5	17,1	of which: wheat
żyto	3,3	7,1	2,6	2,5	rye
jęczmień	4,7	6,3	3,4	4,2	barley
Ziemniaki	4,5	5,0	4,2	5,1	Potatoes
Przemysłowe	13,8	15,4	15,8	8,7	Industrial
w tym buraki cukrowe	5,3	1,7	2,4	3,7	of which sugar beets
Warzywa	3,7	3,1	2,9	4,3	Vegetables
Owoce	1,7	2,7	2,1	2,6	Fruit
Pozostałe	1,2	2,7	1,3	2,2	Other
Produkcja zwierzęca	49,1	37,0	49,8	49,2	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	35,1	26,0	37,4	36,3	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	2,8	1,9	2,3	2,2	cattle (excluding calves)
cielęta	0,2	0,2	0,1	0,2	calves
trzoda chlewna	17,2	9,6	15,1	13,4	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	14,8	14,3	19,9	20,4	poultry
Mleko krowie	9,0	7,0	6,5	8,5	Cows' milk
Jaja kurze	4,5	3,6	5,7	4,0	Hen eggs
Pozostałe	0,5	0,4	0,2	0,4	Other

^a Patrz uwagi ogólne do *Rocznika*, ust. 10 na str. 24. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes to the *Yearbook*, item 10 on page 24. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 /225/. **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW^a**

Stan w czerwcu
SOWN AREA^a
As of June

ZIEMIOPŁODY	2005	2010	2011	2012		CROPS
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indy- widualne of which private farms	
w hektarach in hectares						
O G Ó Ł E M	691805	662011	608745	612203	440967	T O T A L
Zboża	522776	425856	449963	402396	298757	Cereals
zboża podstawowe	473741	394599	419878	379354	280541	basic cereals
pszenica	203705	166939	180989	157550	104203	wheat
żyto	88895	69484	68369	83716	70027	rye
jęczmień	83110	60547	74562	65643	46398	barley
owies	39405	39537	39860	25273	22600	oats
pszenżyto	58626	58090	56098	47172	37313	triticale
mieszanki zbożowe . . .	32645	14817	14434	9104	8721	cereal mixed
gryka, proso i pozostałe zbożowe	8007	11673	10578	6380	4527	Buckwheat and millet
kukurydza na ziarno . . .	8382	4768	5073	7558	4968	maize for grain
Strączkowe	5042	11121	12192	16086	13671	Pulses
konsumpcyjne	887	881	885	456	161	edible
pastewne ^b	4155	10240	11307	15630	13510	feed ^b
Ziemniaki	24572	15121	13390	11040	9863	Potatoes
Przemysłowe	97322	130967	83891	118641	69278	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	12628	12103	11757	11395	6396	sugar beets
oleiste	84446	118816	72086	107230	62866	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik	82811	116520	69942	106757	62644	of which rape and agrimony
Pastewne	28016	42978	39522	55006	41672	Feed
w tym:						of which:
okopowe	1424	300	262	217	203	root plants
kukurydza na paszę	7767	9234	10887	21987	15250	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^c	14077	35968	9787	9034	7726	Other crops ^c

^a W 2005 r. łącznie z powierzchnią upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone); w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Warzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

^a In 2005 including permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers); in 2010 data of the Agricultural Census. ^b Including cereal and pulse mixed for grain. ^c Vegetables, strawberries, root plant planting etc.

TABL. 7 /226/. **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2006–2010 ^a	2010	2011	2012		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w tonach
PRODUCTION in tonnes

Zboża	1755090	1861031	1589299	1611446	1096618	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	1650683	1771728	1501751	1531903	1034545	<i>basic cereals</i>
pszenica	805343	908210	758673	719965	428158	<i>wheat</i>
żyto	258067	233487	203417	301048	239492	<i>rye</i>
jęczmień	274148	257661	242015	244488	157951	<i>barley</i>
owies	123484	133714	108374	77472	70060	<i>oats</i>
pszenżyto . . .	189640	238657	189274	188931	138883	<i>triticale</i>
mieszkanki zbożowe	64775	48528	40630	28019	27059	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	476034	351671	340187	289458	251507	Potatoes
Buraki cukrowe . .	462441	555601	774794	692328	420767	Sugar beets
Rzepak i rzepik . .	281633	299937	120506	308459	159912	Rape and agrimony
Siano łąkowe	361311	427565	426030	446240	401011	Meadow hay

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	35,4	43,7	35,3	40,0	36,7	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	36,3	44,9	35,8	40,4	36,9	<i>basic cereals</i>
pszenica	43,6	54,4	41,9	45,7	41,1	<i>wheat</i>
żyto	29,8	33,6	29,8	36,0	34,2	<i>rye</i>
jęczmień	33,2	42,6	32,5	37,2	34,0	<i>barley</i>
owies	26,2	33,8	27,2	30,7	31,0	<i>oats</i>
pszenżyto . . .	35,3	41,1	33,7	40,1	37,2	<i>triticale</i>
mieszkanki zbożowe	25,9	32,8	28,1	30,8	31,0	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	204	233	254	262	255	Potatoes
Buraki cukrowe . .	438	459	659	608	658	Sugar beets
Rzepak i rzepik . .	27,7	25,7	17,2	28,9	25,5	Rape and agrimony
Siano łąkowe	32,6	36,4	38,9	40,2	42,4	Meadow hay

^a Przeciętne roczne.

^a Annual averages.

TABL. 8 /227/. **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2006–2010 ^b	2010	2011	2012		VEGETABLES
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^c w ha – stan w czerwcu <i>AREA^c in ha – as of June</i>						
OGÓŁEM	4378	2921	2823	2856	2563	TOTAL
Kapusta	975	579	532	516	504	Cabbages
Kalafiory	163	136	109	104	103	Cauliflowers
Cebula	361	173	288	305	231	Onions
Marchew jadalna . .	770	534	518	511	508	Carrots
Buraki ćwikłowe . . .	349	234	263	248	247	Beetroots
Ogórki	362	216	298	274	247	Cucumbers
Pomidory	118	64	32	26	25	Tomatoes
Pozostałe ^d	1280	984	783	874	699	Other ^d
ZBIORY w tonach <i>PRODUCTION in tonnes</i>						
OGÓŁEM	105827	83721	87860	86036	80928	TOTAL
Kapusta	40105	32630	31098	30492	29959	Cabbages
Kalafiory	2790	2213	1957	1890	1869	Cauliflowers
Cebula	8007	3967	7635	7843	5333	Onions
Marchew jadalna . .	22299	18805	19131	18883	18781	Carrots
Buraki ćwikłowe . . .	10055	8769	9741	9481	9453	Beetroots
Ogórki	4656	3382	5938	5973	4648	Cucumbers
Pomidory	1359	1026	643	496	495	Tomatoes
Pozostałe ^d	16556	12929	11718	10978	10390	Other ^d
PLONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Kapusta	411	564	585	591	595	Cabbages
Kalafiory	171	162	179	182	182	Cauliflowers
Cebula	222	230	266	257	231	Onions
Marchew jadalna . .	290	352	369	370	370	Carrots
Buraki ćwikłowe . . .	288	374	370	382	383	Beetroots
Ogórki	128	157	199	218	188	Cucumbers
Pomidory	115	160	200	194	195	Tomatoes
Pozostałe ^d	129	131	150	126	149	Other ^d

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Pietruszka, pory, seler, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

^a Including kitchen gardens. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 /228/. **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006–2010 ^b	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^c w ha – stan w czerwcu
 AREA^c in ha – as of June

O G Ó Ł E M	12287	19806	20430	20339	19464	T O T A L
Jabłonie	3215	7424	8124	12747	11942	Apples
Grusze	297	266	293	264	253	Pears
Śliwy	311	317	346	317	307	Plums
Wiśnie	361	442	494	484	462	Cherries
Czereśnie	379	866	890	880	854	Sweet cherries
Pozostałe ^d	7724	10490	10283	5646	5646	Others ^d

ZBIORY w tonach
 PRODUCTION in tonnes

O G Ó Ł E M	16874	18094	15935	20676	15346	T O T A L
Jabłka	12493	15972	13679	18718	13732	Apples
Gruszki	1159	542	500	382	321	Pears
Śliwki	954	379	453	320	280	Plums
Wiśnie	993	434	512	430	381	Cherries
Czereśnie	1062	684	698	738	544	Sweet cherries
Pozostałe ^d	213	84	93	88	88	Others ^d

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka	38,9	21,5	16,8	14,7	11,5	Apples
Grusze	39,1	20,3	17,0	14,5	12,7	Pears
Śliwy	30,7	11,9	13,1	10,1	9,1	Plums
Wiśnie	27,5	9,8	10,4	8,9	8,3	Cherries
Czereśnie	28,0	7,9	7,8	8,4	6,4	Sweet cherries
Pozostałe ^d	0,3	0,1	0,1	0,2	0,2	Others ^d

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie, itp.

^a Including kitchen gardens. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Peaches, apricots, walnuts, etc.

TABL. 10 /229/. **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT^a

O W O C E	2006–2010 ^b	2010	2011	2012		F R U I T
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^c w ha – stan w czerwcu
 AREA^c in ha – as of June

O G Ó Ł E M	5944	6490	6614	7559	7469	T O T A L
Truskawki ^d	2152	1252	1306	1143	1117	Strawberries ^d
Maliny ^e	548	1755	1652	2119	2119	Raspberries ^e
Porzeczki	2441	2174	2609	3107	3100	Currants
Agrest	99	189	174	205	205	Gooseberries
Pozostałe ^f	703	1120	873	985	928	Others ^f

ZBIORY w tonach
 PRODUCTION in tonnes

O G Ó Ł E M	19544	14121	13142	15553	15319	T O T A L
Truskawki ^d	8678	4057	3376	2797	2624	Strawberries ^d
Maliny ^e	714	2147	2292	3707	3707	Raspberries ^e
Porzeczki	7354	5187	5558	6739	6739	Currants
Agrest	622	830	410	512	512	Gooseberries
Pozostałe ^f	2177	1901	1506	1798	1737	Others ^f

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki ^d	40,3	32,4	25,8	24,5	23,5	Strawberries ^d
Maliny ^e	13,0	12,2	13,9	17,5	17,5	Raspberries ^e
Porzeczki	30,1	23,9	21,3	21,7	21,7	Currants
Agrest	62,8	43,9	23,5	25,0	25,0	Gooseberries
Pozostałe ^f	31,0	17,0	17,3	18,3	18,7	Others ^f

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Przeciętne roczne. ^c Od 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. ^e Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^f Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

^a Including kitchen gardens. ^b Annual averages. ^c Since 2010 data of the Agricultural Census. ^d Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item „others”. ^e Including thornless blackberry. ^f Chokeberry, northern highbush blueberry, vine, filbert and others.

TABL. 11 /230/. **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a	2011	2012	2005	2010 ^a	2011	2012	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
W SZTUKACH IN HEADS									
Bydło	105131	104992	96138	100923	78809	75562	72453	76994	Cattle
w tym krowy . . .	43808	43375	40005	41797	31491	30911	30150	31716	of which cows
Trzoda chlewna ^b	496779	381950	375985	315052	344089	224425	208587	152821	Pigs ^b
w tym lochy	50172	39347	36594	29996	32121	17845	16342	9520	of which sows
Owce	5336	7746	8421	8349	4033	6048	6793	6915	Sheep
w tym maciorki . .	3053	4869	5249	4736	2208	4037	4028	3662	of which ewes
Konie ^c	6511	8856	8442	7034	6100	8091	8164	6800	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	165560	150763	142424	135698	121083	102689	97957	91872	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w szt.PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in heads

Bydło	.	11,5	11,1	11,6	.	12,2	11,7	12,1	Cattle
w tym krowy ...	.	4,8	4,6	4,8	.	5,0	4,9	5,0	of which cows
Trzoda chlewna ^b	.	42,0	43,4	36,3	.	36,2	33,7	24,1	Pigs ^b
w tym lochy	.	4,3	4,2	3,5	.	2,9	2,6	1,5	of which sows
Owce	.	0,9	1,0	1,0	.	1,0	1,1	1,1	Sheep
w tym maciorki ..	.	0,5	0,6	0,5	.	0,7	0,7	0,6	of which ewes
Konie ^c	.	1,0	1,0	0,8	.	1,3	1,3	1,1	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	.	16,6	16,4	15,6	.	16,6	15,8	14,5	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b, ^c W latach 2005, 2011 i 2012: ^b—stan w końcu lipca, ^c—dane szacunkowe
^d Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 298.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

^a Data of the Agricultural Census. ^b, ^c In years 2005, 2011 and 2012: ^b—as of the end of July, ^c—estimated data.

^d See general notes, item 3 on page 298.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 12 /231/. **DRÓB^a**

Stan w czerwcu

POULTRY^a

As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym go- spodarstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt.	7533,8	10031,6	8086,8	6545,6	5178,6	Hens in thous. heads
w tym niośki	2054,8	1926,5	1794,6	1521,6	1042,3	of which laying hens

^a W wieku powyżej 2 tygodni.

^a More than 2 weeks old.

TABL. 12 /231/. **DRÓB^a (dok.)**
Stan w czerwcu
POULTRY^a (cont.)
As of the end of year

WYSZCZEGÓL- NIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym go- spodarstwa indywidualne of which private farms	
Gęsi w tys. szt.	26,1	43,3	49,2	24,6	24,6	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt.	73,1	180,7	87,5	120,0	120,0	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^b w tys. szt.	153,7	134,5	104,8	60,7	60,7	Ducks ^b in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	.	1102,6	932,9	753,6	815,3	Hens per 100 ha of agri- cultural land ^c in heads
w tym nioski	.	211,7	207,0	175,2	164,1	of which laying hens

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym. ^c Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 298.

^a More than 2 weeks old. ^b Including other poultry. ^c See general notes, item 3 on page 298.

TABL. 13 /232/. **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓL- NIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym go- spodarstwa indywidualne of which private farms	

W TYSIĄCACH SZTUK
IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	33,6	21,6	20,5	14,9	10,0	Cattle (excluding calves)
Cielęta	5,8	3,4	8,4	4,6	2,7	Calves
Trzoda chlewna	789,1	662,9	717,1	546,8	293,3	Pigs
Owce	2,2	1,4	2,5	1,7	1,0	Sheep
Konie	0,1	0,1	0,0	–	–	Horses

W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI
IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	16,7	12,1	10,9	8,6	5,8	Cattle (excluding calves)
Cielęta	0,6	0,3	0,7	0,8	0,5	Calves
Trzoda chlewna	84,7	80,8	79,8	67,7	38,8	Pigs
Owce	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	Sheep
Konie	0,1	0,1	0,0	–	–	Horses
Drób	87,9	127,0	132,3	136,6	118,5	Poultry
Kozy i króliki	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	Goats and rabbits

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABL. 14 /233/. **PRODUKCJA MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW^a**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	146,4	168,9	172,8	164,3	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	139,2	160,6	164,3	156,2	meat and fats
wołowe	8,8	6,3	5,6	4,4	beef
cielęce	0,4	0,2	0,4	0,5	veal
wieprzowe	66,0	63,1	62,2	52,9	pork
baranie	0,0	0,0	0,0	0,0	mutton
końskie	0,1	0,0	0,0	—	horseflesh
drobiowe	61,5	88,9	92,7	95,6	poultry
kozy i królicze ^b	2,4	2,1	3,4	2,8	goat and rabbit ^b
podroby	7,2	8,3	8,5	8,1	pluck

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^c w kg
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg

OGÓŁEM ..... | ..... | **185,6** | **199,3** | **189,2** | **TOTAL**

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. ^b Łącznie z dziczyzną. ^c Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 298.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. ^b Including game. ^c See general notes, item 3 on page 298.

TABL. 15 /234/. **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów	194,4	174,3	179,5	183,0	126,3	in million litres
na 100 ha użytków rolnych ^a w tys. l	.	19,2	20,7	21,1	19,9	per 100 ha agricultural land ^a in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4433	4575	4472	4390	3983	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w milionach sztuk	352,1	411,1	315,4	289,3	211,5	Eggs production in million units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	204	232	171	198	215	Average annual number of eggs per laying-hen in units

^a Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 298.

^a See general notes, item 3 on page 298.

TABL. 16 /235/. **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach ..... 2005 2010 ^a	31812 31703	29865 29581	<i>In units</i>
Powierzchnia użytków rolnych ^b na 1 ciągnik w ha 2005 2010 ^a	. 28,7	. 20,9	<i>Agricultural land area^b per tractor in ha</i>

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 298.

U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

^a *Data of the Agricultural Census.* ^b *See general notes, item 3 on page 298.*

N o t e. Since 2010 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 17 /236/. **ŻUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ
WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
**CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/05	2009/10 ^a	2010/11	2011/12		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indy- widualne <i>of which private farms</i>	

W TONACH
IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	116982	117443	109835	122628	86266	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	66052	68870	68333	76299	52209	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	19338	21580	18570	20811	16211	<i>phosphatic</i>
potasowe	31592	26993	22932	25519	17846	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	89543	63000	51187	40719	19242	<i>Lime fertilizers^c</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w kg
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	.	129,1	126,7	141,2	135,8	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	.	75,7	78,8	87,8	82,2	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	.	23,7	21,4	24,0	25,5	<i>phosphatic</i>
potasowe	.	29,7	26,5	29,4	28,1	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	.	69,2	59,0	46,9	30,3	<i>Lime fertilizers^c</i>

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. ^d Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 298.

^a *Data of the Agricultural Census 2010.* ^b *Including mixed fertilizers.* ^c *Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.* ^d *See general notes, item 3 on page 298.*

TABL. 18 /237/. **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH**
(ceny bieżące)
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT
(current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2011	2012		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem grand total	w tym od gospo- darstw indywidu- alnych of which from private farms	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSAND ZLOTYS						
OGÓŁEM	1401,7	2008,7	2188,1	2715,3	1754,3	TOTAL
Produkty roślinne . . .	593,0	1039,0	1083,9	1560,2	946,0	Products crop
w tym						of which:
Zboża.	281491	551262	736724	897621	546594	Cereals
w tym zboża pod- stawowe	261458	542267	711957	870254	530436	of which basic cereals
pszenica	153918	369666	476626	495421	276694	wheat
żyto	38362	61777	78107	173220	125919	rye
jęczmień	30213	55367	83452	92583	62211	barley
owies i mieszanki						oats and cereal
zbożowe	12099	8467	14918	16594	14494	mixed
pszenżyto	26866	46991	58853	92436	51119	triticale
w tym zboża konsump- cyjne i paszowe	280671	550560	735137	894838	545656	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża pod- stawowe	260638	541566	710370	867516	529499	of which basic cereals
pszenica	153625	369491	475863	494221	276219	wheat
żyto	38211	61452	77886	172840	125660	rye
jęczmień	30050	55280	83061	91864	62012	barley
owies i mieszanki						oats and cereal
zbożowe	11996	8422	14880	16503	14494	mixed
pszenżyto	26756	46921	58679	92088	51114	triticale
Strączkowe konsump- cyjne ^b	121	—	—	27	13	Edible pulses ^b
Ziemniaki	26126	28462	29415	31603	21556	Potatoes
Buraki cukrowe	93541	57871	105215	130733	85253	Sugar beets
Rzepak i rzepik	148540	355031	150166	444774	247310	Rape and turnip rape
Warzywa	7739	8933	10380	7842	6443	Vegetables
Owoce	17929	23624	33076	28800	26870	Fruit
Produkty zwierzęce	808,7	969,7	1104,1	1155,1	808,3	Animal products
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	595345	720207	861526	886882	647763	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	58446	46504	45006	38292	23614	cattle (excluding calves)
cielęta	1444	1574	1565	1815	133	calves
trzoda chlewna	278463	276822	327565	326467	166791	pigs
owce	63	19	25	62	24	sheep
konie	161	115	53	—	—	horses
drób	256768	395174	487312	520247	457201	poultry
Mleko krowie	159012	163653	181501	179135	109913	Cow milk
Jaja kurze konsumpcyjne	11408	12708	11862	14740	649	Consumer hen's eggs
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^d w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^d in zł						
OGÓŁEM	.	2208	2524	3126	2762	TOTAL
Produkty: roślinne	.	1142	1250	1796	1489	Products: crop
zwierzęce	.	1066	1274	1330	1273	animal

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej. ^d Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 298.

^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight. ^d See general notes, item 3 on page 298.

TABL. 19 /238/. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2011	2012		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospo- darstw indywidual- nych of which from private farms	
Zboża w t	810094	1032167	973091	1085713	666065	Cereals in t
w tym zboża pod- stawowe	761848	1019677	938589	1047483	642283	of which basic cereals
pszenica	417369	633058	602170	554642	307115	wheat
żyto	132838	142071	111337	234160	170401	rye
jęczmień	85485	117769	117422	117049	77895	barley
owies i mieszanki zbożowe	40884	24825	23981	25025	22228	oats and cereal mixed
pszenżyto	85272	101954	83679	116607	64644	triticale
w tym zboża kon- sumpcyjne i paszowe	808088	1031315	971792	1083624	665262	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża pod- stawowe	759842	1018825	937290	1045420	641480	of which basic cere- als
pszenica	416706	632846	601530	553742	306745	wheat
żyto	132371	141753	111107	233859	170123	rye
jęczmień	85152	117639	117125	116520	77743	barley
owies i mieszanki zbożowe	40641	24692	23953	24968	22228	oats and cereal mixed
pszenżyto	84972	101895	83575	116331	64641	triticale
Strączkowe konsump- cyjne ^a w t	187	—	—	24	5	Edible pulses ^a in t
Ziemniaki w t	116162	115287	104568	123268	78419	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t . . .	549756	498723	730193	793807	522246	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik w t . . .	188503	286452	86077	232395	126842	Rape and agrimony in t
Warzywa w t	4942	8636	11070	8698	5591	Vegetables in t
Owoce w t	15682	9388	10264	10579	9921	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t . . .	172306	200683	212100	198737	152797	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt) . . .	14331	10005	8204	6066	3854	cattle (excluding calves)
cielęta	203	175	176	198	18	calves
trzoda chlewna	71949	70734	73441	59750	30983	pigs
owce	14	4	3	10	4	sheep
konie	30	21	11	—	—	horses
drób	85779	119744	130265	132713	117938	poultry
Żywiec rzeźny w przeli- czeniu na mięso (łącz- nie z tłuszczami) ^c w t	123917	144345	152744	142704	108691	Animals for slaughter in terms of meat (includ- ing fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l . .	164632	148164	144130	142517	88812	Cow milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	49117	44500	35598	36707	2599	Consumer hen's eggs in thous. units

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 20 /239/. **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANOC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem <i>Certified</i>		W okresie przestawiania <i>Under conversion</i>	
	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekolo- gicznych użytków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekolo- gicznych użytków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>
2005	69	4690	336	23033
2010	1312	61491	1061	36532
2011	1607	70950	1458	48830
2012	2194	89966	1385	45401

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Source: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Łowiectwo Hunting

TABL. 21 /240/. **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**
Stan w dniu 10 III
MAJOR GAME SPECIES^a
As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005 ^b	2010	2011	2012	GAME SPECIES
W SZTUKACH <i>IN HEADS</i>					
Łosie	9	14	13	19	Moose
Daniele	772	2185	2731	3378	Fallow deer
Muflony	12	24	24	172	Mouflons
W TYSIĄCACH SZTUK <i>IN THOUSANDS HEADS</i>					
Jelenie	18,4	23,3	25,5	30,4	Deer
Sarny	68,1	85,5	87,5	91,6	Roe deer
Dziki	25,6	34,6	36,2	37,6	Wild boars
Lisy	15,5	12,9	15,0	15,9	Foxes
Zające	11,6	14,9	15,4	15,9	Hares
Bażanty	7,4	12,2	12,1	11,1	Pheasants
Kuropatwy	6,4	11,1	10,9	10,9	Partridges

^a Dane szacunkowe; do 2011 r. nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

^b Stan w dniu 31 III.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Estimated data; until 2011 excluding centres of game breeding managed by the State Forests. ^b As of 31 III.

Source: data of the Agricultural Property Agency, the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 22 /241/. **ODSTRZAŁ WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a**
SHOOT OF MAIN GAME SPECIES^a

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005/06 ^b	2010/11 ^b	2011/12	2012/13	GAME SPECIES
Jelenie	6016	8115	10826	12911	Deer
Daniele	168	546	787	965	Fallow deer

^a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

^a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. ^b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

TABL. 22 /241/. **ODSTRZAŁ WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĘT ŁOWNYCH ^a (dok.)**
SHOOT OF MAIN GAME SPECIES ^a (cont.)

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005/06 ^b	2010/11 ^b	2011/12	2012/13	GAME SPECIES
Samy	18888	19705	19424	20126	Roe deer
Dziki	23506	36895	33166	43492	Wild boars
Lisy	10526	8557	8025	9982	Foxes
Zające	54	9	1	2	Hares
Bażanty	967	1154	1286	1048	Pheasants
Kuropatwy	–	50	–	1	Partridges

^a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych (do roku łowieckiego 2011/12), Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. ^b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency (until the hunting year 2011/12), the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association. ^d Data grouped according to the seat of member of hunting club.

TABL. 23 /242/. **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO**
ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE
Stan w dniu 10 III
CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
AND HUNTING DISTRICTS
As of 10 III

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005a	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^b	119	143	143 ^c	147	number ^b
członkowie ^d	6020	5535	7956	8101	members ^d
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	259	264	265	265	number
powierzchnia w tys. ha	1805,5	1827,9	1832,7	1836,3	area in thous. ha
w tym na gruntach leśnych...	661,1	683,5	686,4	686,8	of which on forest land

^a Stan w dniu 31 III. ^b Dane grupowane według siedziby koła łowieckiego. ^c Dane dotyczą 2010 r. ^d Dane grupowane według siedziby zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data grouped using according to the seat of hunting club. ^b 2010. ^c Data grouped using according to the seat of member of hunting club.

Source: data of the Polish Hunting Association.

Leśnictwo

Forestry

TABL. 24 /243/. **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha.....	820433	828686	832365	833383	TOTAL in ha
Lasy	797453	804725	808305	809379	Forests
Publiczne.....	786411	789665	791573	791455	Public
zalesione	778902	781273	782296	782461	wooded
niezalesione.....	7509	8392	9277	8994	non-wooded
własność Skarbu Państwa	782098	785203	787184	787058	owned by the State Treasury
zalesione	774643	776865	777962	778119	wooded
niezalesione.....	7455	8338	9222	8939	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	760658	765757	768165	768403	managed by the State Forests
zalesione.....	753422	757632	759149	759671	wooded
niezalesione	7236	8125	9016	8732	non-wooded
parki narodowe	8865	8867	8867	8867	national parks
zalesione.....	8829	8825	8825	8825	wooded
niezalesione	36	42	42	42	non-wooded
własność gmin ^a	4313	4462	4390	4397	owned by gmina ^a
zalesione	4259	4408	4335	4342	wooded
niezalesione.....	54	54	55	55	non-wooded
Prywatne	11042	15060	16732	17924	Private
zalesione	10630	14653	16406	17546	wooded
niezalesione	412	407	326	378	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	22980	23961	24060	24003	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	34,8	35,2	35,3	35,4	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA W %	37,8	38,2	38,4	38,4	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP IN %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.^a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do tablic 25, 26

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2008-2012 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej; dane nie są w pełni porównywalne z danymi publikowanymi w poprzednich edycjach *Rocznika*.

Note to tables 25, 26

Data prepared on the large-scale forest inventory in the country conducted in 2008-2012 by the Bureau for Forest Management and Geodesy; data are not strictly comparable with the data published in the previous editions of the *Yearbook*.

TABL. 25 /244/. POWIERZCHNIA LASÓW
FOREST AREAS
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANU
BY AGE OF TREE STAND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w ha Total in ha	razem total	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area						
			drzewostany tree stands						
			w klasie wieku in age group						w klasie odnowienia ^a i o budowie przerebowej in renewal class ^a with a troughfell construction
			I (1–20 lat years)	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)	
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	808306	97,8	14,1	16,2	27,5	16,3	11,2	9,9	2,6
w tym of which w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forests	768165	97,8	14,5	16,2	27,6	16,1	11,5	9,1	2,8
Lasy prywatne . . . . . Private forests	16731	94,5	12,0	14,3	36,2	27,9	1,8	2,3	–

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES OF TREE STAND

GATUNKI DRZEW	Ogółem <i>Total</i>		W tym <i>Of which</i>		SPECIES OF TREES
			w tym w zarządzie La- sów Państwo- wych <i>of which managed by the State Forests</i>	lasy prywatne <i>Private forests</i>	
	w ha <i>in ha</i>	w odsetkach <i>in percent</i>			
OGÓŁEM	808306	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	549173	67,9	69,3	39,4	Coniferous trees
w tym:					<i>of which:</i>
sosna	489237	60,5	61,8	30,0	<i>pine</i>
świerk	46813	5,8	5,9	7,4	<i>spruce</i>
jodła	326	0,0	0,0	—	<i>fir</i>
Drzewa liściaste	259133	32,1	30,7	60,6	Broadleaved trees
w tym:					<i>of which:</i>
buk	64882	8,0	7,7	5,3	<i>beech</i>
dąb	52294	6,5	6,4	3,9	<i>oak</i>
grab	3549	0,4	0,4	1,8	<i>hornbeam</i>
brzoza	80494	10,0	9,9	17,7	<i>birch</i>
olsza	44119	5,5	5,0	23,3	<i>alder</i>
osika	2343	0,3	0,2	—	<i>aspen</i>

^a Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Including regeneration class.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 26 /245/. **ZASOBY DRZEWNE NA PNIU**
GROWING STOCK OF STANDING WOOD
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANU
BY AGE OF TREE STAND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a w tys. m ³ Gross ^a total timber in thous. m ³	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands						w klasie odnowienia ^c i o budowie przerębowej in renewal class ^c with a throughfell construction	prze- stoje ^b hold- -over trees ^b
			w klasie wieku in age group							
			I (1–20 lat years)	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)		
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	222993,7	99,8	1,2	9,8	30,3	22,0	16,7	16,5	2,6	0,7
w tym of which w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forests	210609,1	99,8	1,3	9,9	30,5	22,0	17,2	15,4	2,8	0,7
Lasy prywatne . . . . Private forests	4406,1	100,0	0,1	11,6	40,0	37,6	2,0	7,9	–	0,8

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (PRZEWĄŻAJĄCYCH) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES OF TREE STAND

BY DOMINANT SPECIES OF TREE STAND					
GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto ^a <i>Gross^a total timber</i>		W tym <i>Of which</i>		SPECIES OF TREES
			w tym w zarządzie La- sów Państwo- wych <i>of which managed by the State Forests</i>	lasy prywatne <i>Private forests</i>	
	w tys. m ³ <i>in thous m³</i>	w odsetkach <i>in percent</i>			
OGÓŁEM	222993,7	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	160303,9	72,0	73,5	38,5	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna	143148,5	64,3	65,5	28,3	pine
świerk	14063,7	6,3	6,5	10,1	spruce
jodła	0,1	0,0	0,0	–	fir
Drzewa liściaste	62689,8	28,0	26,5	61,5	Broadleaved trees
w tym:					of which:
buk	18814,6	8,4	8,0	5,7	beech
dąb	12365,3	5,5	5,3	1,2	oak
grab	738,6	0,3	0,3	0,9	hornbeam
brzoza	15257,2	6,8	6,7	19,2	birch
olsza	12827,4	5,8	5,2	25,6	alder
osika	394,5	0,2	0,2	–	aspen

^a W korze. ^b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności. ^c Łącznie z klasą do odnowienia.
 Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Overbark. ^b Trees not felled in the assumed throughfell order. ^c Including regeneration class.
 Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 27 /246/. **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
w ha <i>in ha</i>								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	371	291	269	260	260	260	–	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia	6493	4580	5115	5348	5257	5254	91	<i>Renewals and afforestations</i>
odnowienia	4946	4239	4786	5239	5232	5229	7	<i>renewals</i>
sztuczne	6180	4339	4964	5214	5123	5120	91	<i>artificial</i>
zrębów ^b	4489	3954	4593	5011	5007	5004	4	<i>felling sites^b</i>
halizn i płazowin	144	45	42	94	91	91	3	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne	313	241	151	134	134	134	–	<i>natural</i>
zalesienia ^c	1547	341	329	109	25	25	84	<i>afforestations^c</i>
Poprawki i uzupełnienia ^d	1003	648	620	628	575	574	53	<i>Corrections and supplements^d</i>
Pielęgnowanie ^e	38257	29066	34670	34294	34167	34113	127	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw	28039	19840	24677	24472	24349	24321	123	<i>crops</i>
młodników	9644	9043	9934	9777	9777	9777	–	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie łpodczytów ^f	258	83	23	14	14	14	–	<i>introduction of undergrowth^f</i>
Melioracje	6080	6570	7952	7143	7143	7143	–	<i>Drainage</i>

^a Dane szacunkowe. ^b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. ^c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. ^d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. ^e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. ^f Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną

^a Estimated data. ^b Including renewals protected by tree stands. ^c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. ^d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. ^e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. ^f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 28 /247/. **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	las publiczne <i>public forests</i>		las prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
O G Ó Ł E M w dam ³	3581,3	3936,3	4281,5	4369,0	4358,5	4355,6	10,5	TOTAL in dam ³
Grubizna	3172,6	3639,9	3929,8	4046,9	4036,4	4033,5	10,5	Timber
Grubizna iglasta	2165,8	2630,6	2825,7	2897,5	2893,9	2893,0	3,6	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	930,2	1072,9	1158,8	1146,3	1144,7	1144,1	1,6	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego . .	1139,1	1437,5	1529,1	1621,6	1620,5	1620,3	1,2	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta . . .	1006,8	1009,2	1104,0	1149,4	1142,5	1140,5	6,9	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	310,2	297,3	327,1	310,2	308,3	307,3	1,9	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego . .	634,2	593,9	638,5	679,6	677,5	677,1	2,2	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymiarowe ^b	408,7	296,5	351,8	322,1	322,1	322,1	–	Slash ^b
Do przerobu przemysłowego	222,0	107,6	111,4	94,8	94,8	94,8	–	Slash for industrial uses
Opałowe	186,7	188,9	240,4	227,3	227,3	227,3	–	Slash for fuel
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	397,8	452,3	486,2	500,0	510,0	512,5	58,4	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. ^b Wyłącznie w lasach publicznych.
U w a g a. Dla prezentowanych lat nie pozyskano karpiny.

^a Excluding logging (large timber) from plantings. ^b Exclusively in public forests.
N o t e. For presented years the stump wood wasn't gained.

TABL. 29 /248/. **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEN^a**
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywatnych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha	28	110	108	113	–	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt.: drzew	86043	30996	31122	18767	2684	Plantings in units of: trees
krzewów	44468	46360	66132	61167	1108	bushes

^a Stan w dniu 31 XII.

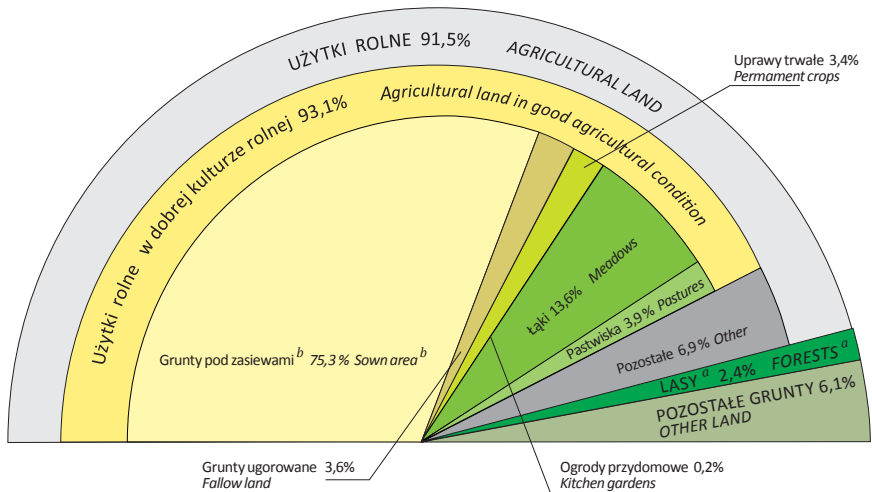
^a As of 31 XII.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2012 R.

Stan w czerwcu

LAND USE IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2012

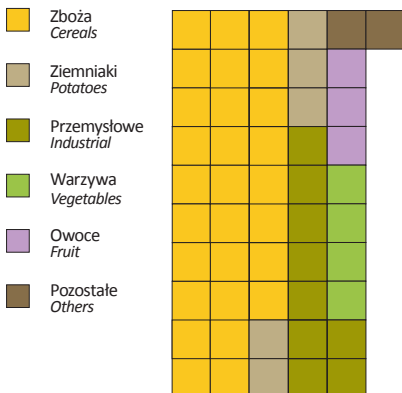
As of June

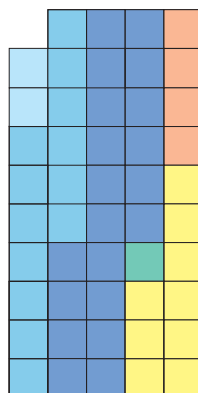
^a łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^b Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone).
^a Including land connected with silviculture. ^b Excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers).

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2011 R. (ceny stałe 2010 r.) STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2011 (constant prices 2010)

PRODUKCJA ROŚLINNA — 51% CROP OUTPUT

PRODUKCJA ZWIERZĘCA — 49% ANIMAL OUTPUT

Żywiec rzeźny:
 Animals for slaughter:

bydło (bez cieląt)
 cattle (excluding calves)

trzoda chlewna
 pigs

drób
 poultry

pozostałe^a
 others

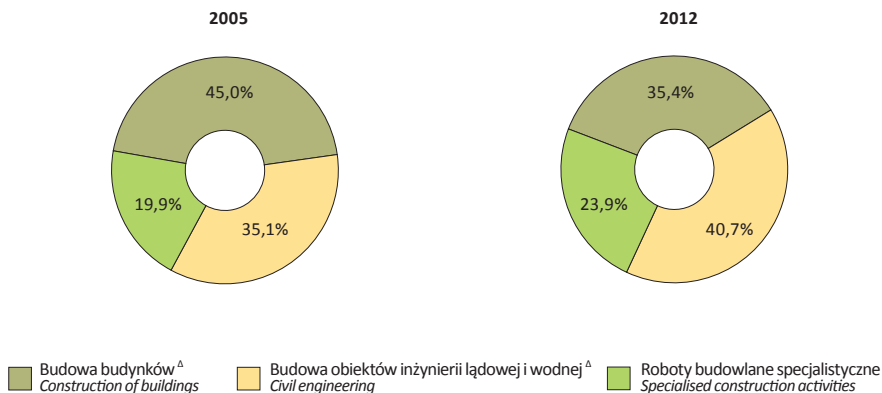
Mleko krowie
 Cows' milk

Jaja kurze
 Hen eggs

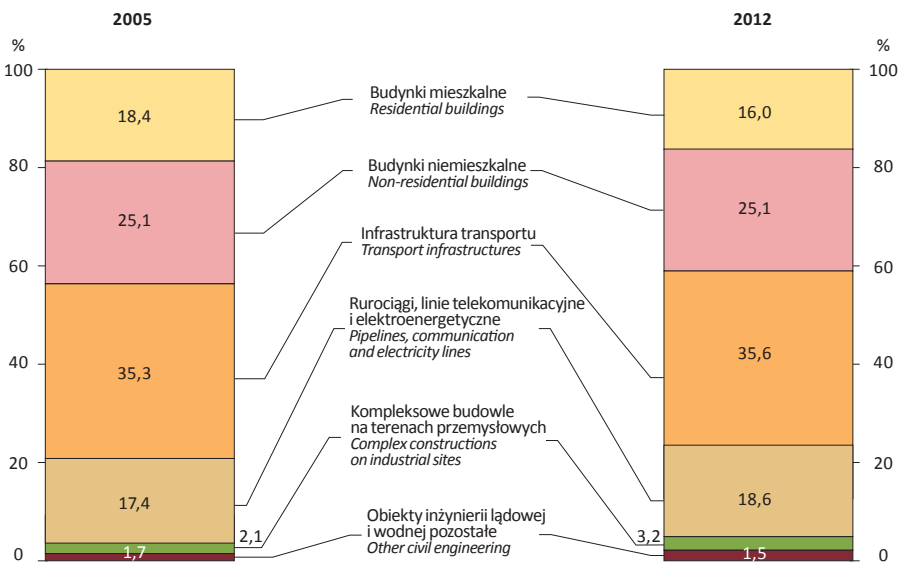
^a Cielęta, owce, konie, kozy i króliki.
^a Calves, sheep, horses, goats and rabbits.

STRUKTURA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ ^a (ceny bieżące)
STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION ^a (current prices)

WEDŁUG DZIAŁÓW BY DIVISIONS

WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH
 BY TYPE OF CONSTRUCTIONS

^a Wykonanej przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa zachodniopomorskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.
^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Zachodniopomorskie Voivodship without subcontractors participation.

TABL. 29 /248/. **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEN (dok.)**
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym na gruntach prywatnych of which on private land	
Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w m ³						Removals (timber) ^a in m ³
grubizna iglasta	2015	5367	4123	3405	2567	coniferous
w tym drewno wielkowymi- arowe ogólnego przeznaczenia	1108	3925	2190	1760	1412	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	23066	108634	48994	36973	22818	non-coniferous
w tym drewno wielkowymi- arowe ogólnego przeznaczenia	6623	49856	15231	10695	7986	of which large-size general purpose wood

^a Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

^a Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

TABL. 30 /249/. **POŻARY W LASACH ^a**
FOREST FIRES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Pożary	339	235	584	296	Number of fires
w tym: podpalenia	198	115	246	87	of which: arson
nieostrożność dorosłych	68	60	150	120	negligence adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	182,6	89,0	225,9	53,6	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	129,9	48,6	92,4	21,2	of which: arson
nieostrożność dorosłych	18,8	29,8	91,2	10,0	negligence adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha . .	0,5	0,4	0,4	0,2	Average forest areas burned by fire in ha

^a Od 2010 r. łącznie z pożarami ugaszonymi bez udziału jednostek straży pożarnej.

Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i Instytutu Badawczego Leśnictwa.

^a Since 2010 including fires extinguished without the participation of fire service units.

Source: data of the Main Office of the State Fire Service and the Forest Research Institute.

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1 i 3 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 3 dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do *Rocznika*, ust. 5 na str. 22.

3. Przedstawione w tabl. 3 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU).

W niektórych przypadkach wprowadzono tzw. „pozycje niezgodne” z grupowaniami PKWiU, które stanowią:

- sumę niektórych pozycji PKWiU lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o kryteria inne niż występujące w PKWiU.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2 (PKD 2007), in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing" "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", "Water supply, sewerage, waste management and remediation activities".

In tables 1 and 3 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections), and moreover, in table 3 data regarding the production of products also include the activity of entities producing industrial products and included in sections other "Mining and quarrying", "Manufacturing" "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", "Water supply, sewerage, waste management and remediation activities".

2. Data were compiled using the **enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 22.

3. Products in table 3 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU).

In some cases the so-called inconsistent with PKWiU codes items were introduced. They comprise however:

- the sum of some PKWiU positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e. both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;

- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** i **ceny stałej** podano w uwagach ogólnych do *Rocznika*, ust. 9 i 10 na str. 24.

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, gлина, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą;
- 4) osób zatrudnionych poza granicami kraju.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do *Rocznika* ust. 5 na str. 22.

- 2) *the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial;*
- 3) *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;*
- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** and constant price are given in the general notes to the Yearbook, item 9 and 10 on page 24.*

5. *In data concerning production, the value of outwork is included.*

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. *Data concerning **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employed in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;*
- 2) *agents;*
- 3) *persons engaged in outwork;*
- 4) *persons employed abroad.*

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

Construction

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section “Construction”.*

2. *Data according to NACE rev. 1 groups were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 22.*

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceńiodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o **budynkach oddanych do użytkowania** dotyczą: w zakresie liczby budynków – budynków nowo wybudowanych, w zakresie kubatury budynków – budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy) oddanych do użytkowania w okresie od 1 I do 31 XII.

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration – conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system for outside clients.

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).

5. Data regarding **buildings completed** concerns: within the scope of the number of buildings – newly built buildings, within the scope of the cubic volume of buildings – newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion) completed in the period from 1 I to 31 XII.

6. Data regarding **average employment and average monthly wages and salaries** concerns hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Przemysł

Industry

TABL. 1 /250/. **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012		
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	2011 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące current prices					
OGÓŁEM..... TOTAL	18583,1	23534,8	28842,5	30453,8	100,0	104,4
sektor publiczny ..... public sector	5205,9	3405,0	4079,7	1444,1	4,7	x
sektor prywatny ..... private sector	13377,2	20129,8	24762,8	29009,7	95,3	x
Górnictwo i wydobywanie ..... Mining and quarrying	#	187,0	216,0	213,7	0,7	91,9
Przetwórstwo przemysłowe ..... Manufacturing	16704,3	22045,5	27360,7	28862,9	94,8	104,5
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych... Manufacture of food products	3828,6	5593,9	6020,9	6319,4	20,8	110,3
Produkcja napojów	71,2	11,7	31,3	#	#	#
Produkcja wyrobów tekstylnych.... Manufacture of textiles	52,5	136,7	140,6	132,7	0,4	91,8
Produkcja odzieży	160,0	177,0	170,2	192,7	0,6	100,8
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1945,7	2819,8	3437,0	3441,6	11,3	98,2
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ						
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	364,8	298,0	338,2	367,9	1,2	111,8
Manufacture of paper and paper products						
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	63,2	77,3	118,7	152,0	0,5	125,8
Printing and reproduction of recorded media						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	#	2743,2	#	4016,6	13,2	102,4
Manufacture of chemicals and chemical products						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	639,8	967,4	1265,9	1411,4	4,6	96,9
Manufacture of rubber and plastic products						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemeta- licznych	411,3	637,5	805,9	785,2	2,6	100,1
Manufacture of other non-metallic mineral products						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 1 /250/. **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012		
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	2011 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące current prices					
Produkcja metali . . . . . <i>Manufacture of basic metals</i>	115,1	73,6	160,3	124,1	0,4	78,2
Produkcja wyrobów z metali ^Δ . . . . . <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	1092,2	1681,4	2241,9	2383,1	7,8	103,4
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych. . . . . <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	421,2	203,6	162,9	150,5	0,5	93,8
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	152,8	334,1	426,2	507,7	1,7	120,8
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ . . . . . <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	262,7	648,5	715,2	808,8	2,7	114,5
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^Δ . . . . . <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	174,5	244,7	732,1	970,8	3,2	131,2
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego . . . . . <i>Manufacture of other transport equipment</i>	#	273,9	349,2	238,8	0,8	62,4
Pozostała produkcja wyrobów . . . . . <i>Other manufacturing</i>	118,5	189,3	213,1	285,3	0,9	130,4
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń . . . . . <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	577,1	908,8	1810,1	2247,2	7,4	135,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ . . . . . <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	#	414,3	355,0	399,7	1,3	107,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ . . . . . <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	442,9	888,0	910,8	977,5	3,2	102,5
w tym: of which:						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody . . . . . <i>Water collection, treatment and supply</i>	#	329,5	349,3	366,6	1,2	99,9
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ . . . . . <i>Waste collection, treatment and dis- posal activities; materials recovery</i>	#	338,9	341,1	355,4	1,2	103,6

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 /251/. **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYŚLE^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
		w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M		18583,1	23534,8	28842,5	30453,8	TOTAL
podmioty o liczbie zatrudnionych:						entities with following number of paid employees:
49 osób i mniej		2855,6	3888,8	4454,1	5119,4	49 persons and less
50-249		5401,6	7042,7	8881,1	9449,9	50-249
250-499		1505,0	2805,0	3163,4	2708,7	250-499
500-999		1770,7	2544,5	3263,4	4179,6	500-999
1000 osób i więcej		7050,2	7253,8	9080,5	8996,2	1000 persons and more

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economics entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 /252/. **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2005	2010	2011	2012		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:						Slaughter products ^b included in slaughter capacity in thous. t
bydła i cieląt	1,2	0,7	0,6	0,5	0,2	cattle and calves
trzody chlewnej	74,9	94,3	87,0	89,0	10,4	pigs
Mięso drobiowe w tys. t	70,2	78,1	80,3	84,8	4,4	Poultry meat in thous. t
Wędliny ^c w tys. t	.	73,0	18,8	34,5	4,5	Cured meat products ^c in thous. t
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl	142,5	97,2	115,9	103,0	0,4	Processed liquid milk ^d in thous. hl
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania ^e w tys. t	0,2	0,1	#	0,1	0,0	Butter and dairy spreads in thous. T
Sery i twarogi w tys. t	14,4	15,9	15,9	16,6	2,1	Cheese and curd in thous. t
Mąka pszenna w tys. t	119,0	76,5	53,4	56,1	2,5	Wheat flour in thous. t
Mąka żytnia w tys. t	26,6	14,8	12,5	11,6	5,3	Rye flour in thous. t
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt:						Clothes and garments in thous. units:
garsonki i zestawy odzieżowe damskie lub dziewczęce	56	60	44	45	7,6	women's or girls' suits and ensembles
żakiety damskie lub dziewczęce	236	65	48	59	3,3	women's or girls' jackets

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcz, cze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. ^c Bez drobiowych; w 2005 r. bez końskich, dziczyzny i królików. ^d Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji. ^e Otrzymywane z mleka.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. ^c Excluding cured poultry meat; in 2005 excluding horseflesh, game and rabbit. ^d Including milk for further processing.

TABL. 4 /253/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
OGÓŁEM ..... TOTAL	79148^b	81713^b	82276
sektor publiczny ..... public sector	11411 ^b	10218 ^b	7552
sektor prywatny ..... private sector	67737	71495	74724
Górnictwo i wydobywanie ..... Mining and quarrying	635	596	622
Przetwórstwo przemysłowe ..... Manufacturing	71666	74217	74824
w tym: of which:			
Produkcja artykułów spożywczych ..... Manufacture of food products	15462	14662	14570
Produkcja napojów ..... Manufacture of beverages	201	140	92
Produkcja wyrobów tekstylnych ..... Manufacture of textiles	849	789	745
Produkcja odzieży ..... Manufacture of wearing apparel	2803	2550	2513
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	7929	8211	7423
Produkcja papieru i wyrobów z papieru ..... Manufacture of paper and paper products	1371	1363	1368
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji Printing and reproduction of recorded media	522	698	743
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych ..... Manufacture of chemicals and chemical products	4076	3987	4108
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych ..... Manufacture of rubber and plastic products	4044	4380	4409
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych ..... Manufacture of other non-metallic mineral products	2286	2449	2473
Produkcja metali ..... Manufacture of basic metals	463	567	562
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ..... Manufacture of metal products ^Δ	7252	8388	8618
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych ..... Manufacture of computer, electronic and optical products	1389	849	781
Produkcja urządzeń elektrycznych ..... Manufacture of electrical equipment	2464	2001	2361
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ ..... Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	2245	2393	2613
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ ..... Manufacture of motor vehicles, trailers and semi- trailers	1318	3129	3316
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego ..... Manufacture of other transport equipment	1115	1164	966
Pozostała produkcja wyrobów ..... Other manufacturing	970	961	1253

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^b Dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji *Rocznika*.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad. ^b Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the *Yearbook*.

TABL. 4 /253/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń . . . . . <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	3894	3515	4277
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ . . . . . <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	1602	1558	1542
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ . . . . . <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	5246^b	5343^b	5288
w tym: of which:			
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody . . . . . <i>Water collection, treatment and supply</i>	2007 ^b	2043 ^b	1967
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ . . . . . <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	1575 ^b	1797 ^b	1812

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^b Dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji *Rocznika*.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad. ^b Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 5 /254/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
	w zł in zł		
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	2893,23^b	3054,58^b	3179,18
sektor publiczny . . . . . <i>public sector</i>	3903,70 ^b	4075,93 ^b	4021,81
sektor prywatny . . . . . <i>private sector</i>	2723,01	2908,61	3094,02
Górnictwo i wydobywanie . . . . . <i>Mining and quarrying</i>	3593,11	3850,03	3838,93
Przetwórstwo przemysłowe . . . . . <i>Manufacturing</i>	2818,61	2986,99	3101,77
w tym: of which:			
Produkcja artykułów spożywczych . . . . . <i>Manufacture of food products</i>	2375,22	2518,53	2652,91
Produkcja napojów . . . . . <i>Manufacture of beverages</i>	2177,11	2447,92	2628,99
Produkcja wyrobów tekstylnych . . . . . <i>Manufacture of textiles</i>	2316,36	2520,89	2646,61
Produkcja odzieży . . . . . <i>Manufacture of wearing apparel</i>	1655,25	1715,79	1819,23
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ . . . . . <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	2485,63	2611,28	2766,91

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^b Dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji *Rocznika*.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad. ^b Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 5 /254/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE^a (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
	w zł in zł		
Produkcja papieru i wyrobów z papieru . . . . . <i>Manufacture of paper and paper products</i>	2587,52	2753,23	2808,74
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	2541,14	2755,28	2970,24
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych . . . . . <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	4132,51	4350,42	4655,01
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych . . . . . <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	2818,78	3028,77	3071,21
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych . . . . . <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	3350,55	3256,20	3291,35
Produkcja metali . . . . . <i>Manufacture of basic metals</i>	2763,01	2668,94	2828,28
Produkcja wyrobów z metali ^Δ . . . . . <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	2875,65	2907,82	3064,83
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych . . . . . <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	3191,29	3177,13	3310,30
Produkcja urządzeń elektrycznych. . . . . <i>Manufacture of electrical equipment</i>	2657,08	3312,67	3320,48
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ . . . . . <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	3206,75	3547,74	3798,34
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	2635,52	2997,01	3009,81
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego. . . . . <i>Manufacture of other transport equipment</i>	3269,02	4613,59	3623,64
Pozostała produkcja wyrobów . . . . . <i>Other manufacturing</i>	2176,62	2501,26	3067,35
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	4004,21	4332,41	4233,99
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ . . . . . <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	4290,98	4486,81	5015,48
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ . . . . . <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	3400,61^b	3486,52^b	3661,41
w tym: of which:			
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody . . . . . <i>Water collection, treatment and supply</i>	3860,98 ^b	3931,86 ^b	4169,61
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ . . . . . <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	3215,93 ^b	3180,66 ^b	3324,98

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^b Dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji *Rocznika*.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad. ^b Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the *Yearbook*.

Budownictwo

Construction

TABL. 6 /255/. **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION (current prices)						
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w odsetkach <i>in per-cent</i>		
O G Ó Ł E M	3278,7	6607,6	7179,7	5979,9	100,0	T O T A L
w tym:						<i>of which:</i>
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1505,0	3192,0	3216,6	2951,8	49,4	<i>Entities employing more than 9 persons</i>
Budowa budynków	676,9	1464,8	980,8	1043,4	17,4	<i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	528,2	1135,8	1433,0	1201,7	20,1	<i>Civil engineering works</i>
Roboty budowlane specjalistyczne	299,9	591,4	802,9	706,7	11,8	<i>Specialised construction activities</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa zachodniopomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Zachodniopomorskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 7 /256/. **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
		<i>Total</i>	<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>	
		w mln zł <i>in mln zł</i>			
O G Ó Ł E M 2005		1505,0	1050,2	454,8	T O T A L
2010		3192,0	2208,1	983,9	
2011		3216,6	2888,1	328,5	
2012		2951,8	2395,6	556,2	
Budynki		1213,6	915,1	298,5	Buildings
Budynki mieszkalne		471,5	360,4	111,2	<i>Residential buildings</i>
budynki mieszkalne jednorodzinne		63,7	52,7	11,0	<i>one-dwelling buildings</i>
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe		341,1	270,9	70,2	<i>two- and more dwelling buildings</i>
budynki zbiorowego zamieszkania		66,7	36,8	29,9	<i>residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne		742,0	554,7	187,3	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego		89,1	65,9	23,2	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe		74,0	56,4	17,6	<i>office buildings</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa zachodniopomorskiego, siłami własnymi bez podwykonawców; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Zachodniopomorskie voivodship without subcontractors participation; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 /256/. **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE
OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym <i>Works with a renovation (restoration) character</i>	SPECIFICATION
		w mln zł	in mln zł	
Budynki niemieszkalne (dok.)				<i>Non-residential buildings (cont.)</i>
budynki handlowo-usługowe	107,4	64,8	42,6	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności	4,5	2,3	2,1	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	194,7	178,7	16,0	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	174,7	110,6	64,0	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	97,7	76,0	21,7	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1738,2	1480,5	257,7	<i>Civil engineering works</i>
Infrastruktura transportu	1051,4	926,6	124,8	<i>Transport infrastructures</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	446,7	352,4	94,3	<i>highways, streets and roads</i>
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych . .	#	#	#	<i>railways, suspension and elevated railways</i>
drogi lotniskowe	#	#	#	<i>airfield runways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	309,0	295,9	13,1	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne	183,4	173,6	9,7	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	548,6	491,9	56,7	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	260,1	219,9	40,3	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	288,5	272,0	16,5	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	94,0	39,5	54,5	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	44,1	22,4	21,7	<i>Other civil engineering works</i>
w tym budowle sportowe i rekreacyjne	20,0	8,2	11,8	<i>of which sports and recreational buildings</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa zachodniopomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Zachodniopomorskie voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 8 /257/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA ^a**
BUILDINGS COMPLETED ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Budynki ^b	3755	4031	3975	4364	Buildings^b
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomiesz- kaniowe ^c	2402	2731	2639	2956	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
miasta	2004	1732	1629	1739	urban areas
wieś	1751	2299	2346	2625	rural areas
W tym budynki indywidualne ^d	3349	3355	3406	3709	Of which private buildings ^d
miasta	1745	1329	1284	1382	urban areas
wieś	1604	2026	2122	2327	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	2231	2325	2371	2682	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
niemieszkalne	1098	690	845	842	non-residential
w tym gospodarstw rolnych	124	123	114	119	of which farm buildings
Kubatura ^e w dam³	4262	5280	5389	5897	Cubic volume ^e in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomiesz- kaniowe ^c	2400	2731	2625	3038	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
miasta	2776	3279	3308	3370	urban areas
wieś	1486	2001	2081	2527	rural areas
W tym budynki indywidualne ^d	2431	2478	2511	2789	Of which private buildings ^d
miasta	1345	1085	1088	1157	urban areas
wieś	1086	1393	1423	1631	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	1759	1742	1773	2014	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
niemieszkalne	665	665	688	724	non-residential
w tym gospodarstw rolnych	105	123	204	229	of which farm buildings

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 332. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). ^d Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. ^e Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See general notes, item 5 on page 332. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). ^d Realized by natural persons, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. ^e Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 /258/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA ^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDING COMPLETED ^a BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
BUDYNKI ^b BUILDINGS ^b					
Budynki mieszkalne	2423	3090	2851	3143	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	2402	2731	2639	2956	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^c
w tym jednorodzinne	2251	2495	2433	2740	of which one-dwelling buildings

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 332. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). ^d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See general notes, item 5 on page 332. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). ^d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 /258/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA ^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (cd.)**
BUILDING COMPLETED ^a BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
BUDYNKI ^b BUILDINGS ^b					
Budynki mieszkalne (dok.)					Residential buildings (cont.)
Budynki zbiorowego zamieszkania	1	3	3	2	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	1332	941	1124	1221	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	343	140	313	417	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	33	26	30	18	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe . . .	184	150	163	183	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	3	7	—	1	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	425	289	305	273	Garage buildings
Budynki przemysłowe	51	37	35	43	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	95	82	86	93	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	4	25	19	19	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	4	9	4	7	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	7	6	6	12	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	8	25	29	21	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych . . .	141	137	123	122	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	4	5	3	2	Buildings used as places of worship and for religious activities
KUBATURA ^d w dam³ CUBIC VOLUME ^d in dam³					
Budynki mieszkalne	2407	2814	2682	3090	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkalniowe ^c	2400	2731	2625	3038	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^c
w tym jednorodzinne	1663	1771	1685	1903	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	1	10	6	3	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	1855	2466	2706	2807	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	204	193	297	248	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	83	133	92	41	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe . . .	268	336	1026	868	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	13	17	—	12	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	53	51	59	45	Garage buildings
Budynki przemysłowe	225	357	387	479	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	612	666	375	515	Reservoirs, silos and warehouses

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 332. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). ^d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See general notes, item 5 on page 332. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). ^d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 /258/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA ^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDING COMPLETED ^a BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
KUBATURA ^b w dam ³ (dok.) CUBIC VOLUME ^b in dam ³ (cont.)					
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	8	23	21	23	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	35	56	90	77	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	72	179	44	115	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	110	246	86	145	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych ...	156	172	213	234	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	10	38	9	3	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 332. ^b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See general notes, item 5 on page 332. ^b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 /259/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE ^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	11694	15501	15144	14256	Average paid employment
sektor publiczny	593	391	316	320	public sector
sektor prywatny	11101	15110	14828	13936	private sector
Budowa budynków ^A	.	7242	6420	6253	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	.	4188	4595	4226	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	.	4071	4130	3778	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1844,53	2667,72	2831,69	2915,22	Average monthly Gross wages and salaries In zł
sektor publiczny	2343,16	3156,31	3385,69	3587,11	public sector
sektor prywatny	1817,89	2655,07	2819,89	2899,79	private sector
Budowa budynków ^A	.	2485,22	2517,59	2701,48	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	.	3124,63	3322,32	3354,76	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	.	2522,31	2773,39	2776,56	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości budowlanych linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne**, na podstawie znowelizowanych przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 260) dzielą się na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

3. Do 2001 r. informacje o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych według stanu w dniu 31 XII prezentowane są według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, w latach 2002–2008 przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, przy czym w latach 2004–2008 na podstawie danych organów rejestrujących pojazdy (tj. starostw powiatowych) ujętych w systemie „Pojazd”, a od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów (CEPiK) prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Dane nie obejmują pojazdów wyrejestrowanych, a do 2010 r. – również pojazdów posiadających pozwolenie czasowe wydane w końcu danego roku.

Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. The **railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **Public roads** are under the modified provisions of the Law of 21 III 1985) on public (consolidated text. Laws of 2013., pos. 260) divided into the following categories: national, regional, district and communal.

3. Until 2001, information on registered vehicles and tractors has been presented according to the evidence conducted by voivodes, in 2002–2008 according to the evidence conducted by starosts, presidents of cities and mayors and in 2004–2008 on the base of data of the registering bodies (i.e. powiat starosta offices) containing in “Pojazd” system, while since 2009 according to central vehicle register kept by Ministry of Interior. Data does not include vehicles being devoid of car registration, and up to 2010 – also vehicles having temporary permission given by the ending of reference year.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Regional roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

District roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamiennie-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

4. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą (przedsiębiorstwa transportu samochodowego) oraz od 2003 r. w zakresie przewozów ładunków również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy (np. działalność przemysłową, budowlaną, handlową); dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborem komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

5. Dane Komendy Głównej Policji o wypadkach drogowych wygenerowane zostały z systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji na dzień 13.05.2013 r. Obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Communal roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

For hard surface road include roads with improved hard surface (cobble stone, clinker, concrete, stone and concrete, concrete, bitumen) and roads with unimproved surface (with macadam or paving).

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-urban roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

4. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. Hire or reward road transport includes services for consideration by entities in which road transport is the main economic activity (road transport companies) and since 2003 in the freight services are also carried out for consideration by operators of the basic economic activity other than road transport (e.g. industrial, commercial and construction activities); data on the transport of passengers do not include freight transport fleet and payments by entities working population sinks more than 9 people.

5. Data of National Police extracted from Accident and Collision Register as of 13.05.2013. Regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej (operator publiczny), a także od 2009 r. operatorów niepublicznych (w zakresie: placówek dla usług pocztowych, przesyłek listowych i ekspresowych, paczek) oraz

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office (public operator) and since 2009 non-public operators (in scope of: postal service offices, letters, express mail and packages) as well as op-

operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej – sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: przesyłki (np. listy, kartki pocztowe z wyłączeniem paczek pocztowych) opatrzone adresem, przedłożone do przyjęcia przez operatora pocztowego w celu przemieszczenia i doręczenia adresatowi.

3. Placówkę dla usług pocztowych stanowi jednostka organizacyjna operatora publicznego lub jego agenta (placówka pocztowa) oraz operatorów niepublicznych, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych.

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

erators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks – networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. *Communication services include services paid for, free of charge and official.*

Data on letter mail include mail (e.g. letters, postcards, excluding packages) containing an address for the purpose of being delivered to the addressee.

3. *Postal service office represents an organizational unit of the public operator or its agent (post office) and of the non-public operators, in which the sender can conclude a contract for the provision of postal services or who delivers to the addressees of the consignment or the amount of money specified in the postal transfers.*

4. Telephone main line *includes standard main line and accessible ISDN -Integrated Services Digital Network (line telephone subscribers), i.e. a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.*

Transport

Transport

TABL. 1 /260/. **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w km in km				
O G Ó Ł E M ^b	1208	1203	1202	1254	T O T A L ^b
Normalnotorowe	1208	1203	1202	1254	Standard gauge
w tym zelektryfikowane . . .	739	754	754	749	of which electrified
jednotorowe	793	782	781	833	single track
dwu- i więcej torowe	415	421	421	421	double and more tracks
Wąskotorowe	—	—	—	—	Narrow gauge
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	5,3	5,3	5,3	5,5	Per 100 km ² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów będących zarządcami sieci kolejowej. ^b Nie wystąpiły linie kolejowe szerokotorowe.

^a Data concern PKP network and entities managing railway network. ^b Broad gauge lines have not existed.

TABL. 2 /261/. **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓL- NIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o nawierzchni ulepszonej of which improved	
w km in km						
O G Ó Ł E M	12740	13549	13551	13647	12384	T O T A L
miejskie	2445	2892	3417	2928	2810	urban
zamiejskie	10295	10657	10134	10719	9574	non-urban
Krajowe	1104	1148	1137	1146	1146	National
miejskie	247	254	250	247	247	urban
zamiejskie	857	895	886	898	898	non-urban
Wojewódzkie	2115	2115	2114	2109	2108	Voivodship
miejskie	288	291	289	283	283	urban
zamiejskie	1827	1824	1825	1827	1826	non-urban
Powiatowe	7225	7112	7090	7060	6591	District
miejskie	838	753	1355	802	785	urban
zamiejskie	6386	6359	5735	6258	5806	non-urban
Gminne	2297	3173	3210	3332	2540	Communal
miejskie	1072	1594	1523	1596	1495	urban
zamiejskie	1225	1579	1687	1737	1044	non-urban

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

S o u r c e: data of the General Directorate of National Roads and Motorways.

TABL. 3 /262/. **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M ^b	622061	937571	992523	1023332	T O T A L ^b
w tym:					of which:
Samochody osobowe	454903	710603	753857	781546	Passenger cars
Autobusy	3315	4457	4678	4709	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^c	83996	119754	127074	129892	Lorries and road tractors ^c
Ciągniki balastowe i rolnicze ..	35460	45369	46717	45646	Balast and agricultural tractors
Motocykle	40129	51143	53441	54958	Motorcycles ^d

^a Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 346. ^b Bez trolejbusów. ^c Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.^a See general notes, item 3 on page 346. ^b Excluding trolleybuses. ^c Including vans.TABL. 4 /263/. **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1633	1172	1140	1102	National: number
długość w km	95285	70901	68824	67435	length in km
dalekobieżne: liczba	60	40	38	37	long distance: number
długość w km	22640	17506	17903	17609	length in km
regionalne: liczba	378	270	260	262	regional: number
długość w km ...	33028	22878	22718	22928	length in km
podmiejskie: liczba	1184	844	834	788	suburban: number
długość w km	39534	30285	28143	26818	length in km
miejskie: liczba	11	18	8	15	urban: number
długość w km	83	232	60	80	length in km
Międzynarodowe: liczba	9	9	9	5	International: number
długość w km	22791	16147	16104	617	length in km

^a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.^a Entities employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding municipal public transport services.

TABL. 5 /264/. **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	2092,1	2175,9	2969,4	3350,1	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	100,4	103,2	127,8	198,9	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b	36022,2	24520,7	20907,0	20089	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	30,8	27,6	27,4	28,1	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t	1508,8	4070,7	4833,6	5626,5	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	969,2	1081,7	1070,8	1089,5	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b	31,9	134,7	131,8	144,0	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	2461,0	311,4	270,0	205,0	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. ^b Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. ^b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 6 /265/. **WYPADKI DROGOWE ^a I ICH OFIARY**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Wypadki	1875	1485	1544	1407	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	30,1	12,5	15,6	13,7	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	2594	1954	2055	1875	Road traffic casualties
Śmiertelne	236	151	170	131	Fatalities
na 100 tys. ludności	13,9	8,8	9,9	7,6	per 100 thous. population
Ranni	2357	1802	1885	1744	Injured
na 100 tys. ludności	139,1	104,5	109,4	101,3	per 100 thous. population

^a Zarejestrowane przez policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the police. ^b Vehicles as of 31 XII; since 2011 including road vehicles having temporary permission given at the end of the year.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 7 /266/. **WYPADKI DROGOWE^a WEDŁUG SPRAWCÓW WAŻNIEJSZYCH PRZYCZYN I RODZAJÓW POJAZDÓW**
ROAD ACCIDENTS^a BY CULPRITS MAJOR CAUSES AND TYPES OF VEHICLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	SPECIFICATION
Wypadki	1544	1407	Accidents
Z winy kierujących pojazdami	1232	1101	<i>Guilt of drivers</i>
w tym:			<i>of which:</i>
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	293	302	<i>inappropriate speed for road conditions</i>
nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu	278	252	<i>non-compliance with vehicle right of way</i>
nieprawidłowe wyprzedzanie	75	52	<i>incorrectly overtaking</i>
nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego	261	237	<i>incorrectly behaviour towards the pedestrian</i>
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	101	100	<i>not keeping a safe distance between vehicles</i>
Z winy pieszych	157	136	<i>Guilt of pedestrians</i>
w tym nieostrożne wejście na jezdnię	105	81	<i>of which carelessly entering to the roadway</i>
Pozostałe ^b	52	55	<i>Others ^b</i>
Pojazdy kierujących będących sprawcami wypadków	1232	1101	Vehicles of drivers being accident culprits
Samochody osobowe	993	878	<i>Passenger cars</i>
Motocykle	44	34	<i>Motorcycles</i>
Rowery	53	51	<i>Bicycles</i>
Motorowery	30	21	<i>Motor-bicycles</i>
Samochody ciężarowe	64	79	<i>Lorries</i>
Inne pojazdy ^c	48	38	<i>Other vehicles ^c</i>
Wypadki z udziałem nietrzeźwych użytkowników dróg	147	118	Accidents involving intoxicated road users
w tym spowodowane przez nietrzeźwych:			<i>of which caused by intoxicated:</i>
Kierujących	99	84	<i>Drivers</i>
samochodami osobowymi	81	67	<i>of passenger cars</i>
motocyklami	7	4	<i>of motorcycles</i>
rowerami	2	4	<i>of bicycles</i>
motorowery	2	8	<i>of motor-bicycles</i>
samochodami ciężarowymi	2	–	<i>of lorries</i>
innymi pojazdami	5	1	<i>of other vehicles</i>
Pieszych	48	34	<i>Pedestrians</i>

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Dane obejmują winę pasażerów, współwinę uczestników ruchu oraz inne przyczyny.

^c Łącznie z pojazdami nieustalonymi.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the police. ^b Data include guilt of passengers, complicity of traffic participants and other reasons.

^c Including unidentified vehicles.

Source: data of the National Police Headquarters.

Łączność

Communications

TABL. 8 /267/. **PODSTAWOWE USŁUGI ŁĄCZNOŚCI^a**
BASIC COMMUNICATION SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Placówki dla usług pocztowych (stan w dniu 31 XII)	385	458	462	497	Postal service offices (as of 31 XII)
miasta	193	212	215	221	urban areas
wieś	192	246	247	276	rural areas
Przesyłki listowe polecone nadane ^b w tys.	12793,5	17344,3	19806,7	20044,5	Registered letters mailed ^b in thous.
Paczki i przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością nadane ^b w tys.	1187,8	1092,1	1089,9	1006,0	Parcels and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane ^b w tys.	3846,4	2950,8	772,6	2622,9	Postal transfers paid ^b in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys.	11015,0	8773,7	7511,4	6853,7	Payments on banking accounts in thous.

^a Dane dotyczą poczty publicznej. ^b W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

^a Data concern the public post office (public operator). ^b In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 9 /268/. **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys. ...	520,5	358,4	305,6	268,3	Fixed main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b ...	410,3	258,8	210,0	179,5	of which private subscribers ^b
miasta	458,1	315,1	265,0	239,8	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b ...	356,9	225,3	180,2	159,8	of which private subscribers ^b
wieś	62,4	43,4	40,6	28,5	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b ...	53,5	33,6	29,8	19,7	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	460,0	309,5	261,4	228,0	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	403,1	270,0	224,4	202,2	urban areas
wieś	56,9	39,5	36,9	25,8	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	3761	1932	1496	713	Public pay telephones
miasta	2903	1401	1111	588	urban areas
wieś	858	531	385	125	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concerns operators of public telecommunication Network system. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII

GOSPODARKA MORSKA

Uwagi ogólne

1. Dla statystycznego ujęcia poszczególnych elementów gospodarki morskiej jako całości (podmioty, pracujący, przeciętne zatrudnienie) za podstawę przyjęto rodzaje działalności wybrane z niżej wymienionych sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- **sekcja A:** Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (rybołówstwo w wodach morskich),
- **sekcja C:** Przetwórstwo przemysłowe (produkcja statków i konstrukcji pływających, produkcja łodzi wycieczkowych i sportowych, naprawa konserwacja statków i łodzi, przetwarzanie konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków),
- **sekcja G:** - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sprzedaż hurtowa pozostałej żywności włączając ryby skorupiaki i mięczaki; sprzedaż detaliczna ryb, skorupiaków i mięczaków prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach),
- **sekcja H:** Transport i gospodarka magazynowa (transport morski i przybrzeżny pasażerski i towarów, przeładunek towarów w portach morskich, magazynowanie i przechowywanie towarów w portach morskich, działalność usługowa wspomagająca transport morski, działalność morskich agencji transportowych),
- **sekcja L:** Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (zarządy portów morskich),
- **sekcja M:** Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (badania naukowe i prace rozwojowe dla gospodarki morskiej),
- **sekcja N:** Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (wynajem i dzierżawa środków transportu wodnego),
- **sekcja O:** Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (kierowanie w zakresie efektywności gospodarowania – urzędy morskie),
- **sekcja P:** Edukacja (morska).

2. Dane o podmiotach gospodarki morskiej dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON mających siedzibę na terenie województwa zachodniopomorskiego, bez względu na miejsce prowadzonej działalności.

CHAPTER XVIII

MARITIME ECONOMY

General notes

1. In order to show particular elements of maritime economy (i.e. entities, employees, average employment) as a whole, selected types of activity from the mentioned below the Polish Classification of Activity (PKD 2007) were adopted:

- **A section:** Agriculture, forestry and fishing (sea fishing),
- **C section:** Manufacturing (building of ships and floating structures; building of pleasure and sport boats, repair and maintenance of ships and boats, processing and preserving fish, crustaceans and molluscs),
- **G section:** Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles including motorcycles (wholesale of other foods, including fish, crustaceans and molluscs; retail sale of fish, crustaceans and molluscs in specialized stores),
- **H section:** Transport and storage (sea and coastal passenger and freight water transport, cargo handling, storage of goods in seaports, services supporting maritime transport, activity of maritime transport agencies),
- **L section:** Real estate, renting and business activities (seaports authorities),
- **M section:** Professional, scientific and technical activities (research and development for maritime economy purposes),
- **N section:** Administrative and supportive activities (waterborne transport equipment renting),
- **O section:** Public administration and national defence; compulsory social security (management towards the effectiveness – maritime offices),
- **P section:** Education (maritime).

2. Data on maritime sector entities concern national economy units registered in the REGON system, having their seats in the Zachodniopomorskie Voivodship, irrespective of place of the business they run.

3. Informacje o **pracujących** obejmują osoby pracujące w podmiotach gospodarki morskiej łącznie z ich jednostkami lokalnymi. Dane dotyczące pracujących opracowano na podstawie sprawozdawczości rocznej oraz szacunków.

4. Dane o pracujących i o zatrudnionych nie ujmują uczniów i osób pracujących na umowę – zlecenie oraz osób skreślonych tymczasowo z ewidencji, z którymi nie rozwiązano umowy o pracę (np. korzystających z urlopów bezpłatnych powyżej 3 miesięcy).

5. **Obroty ładunkowe portu** jest to łączna ilość masy ładunkowej przemieszczonej przez port w danym okresie czasu. Dane przedstawione w tablicach dotyczą międzynarodowego i krajowego obrotu morskiego (kabotażu).

6. **Ładunki toczne/ro-ro** są to ładunki drobniowe przeładowywane systemem roll-on, roll-off np. samochody ciężarowe z ładunkiem lub bez, wagony z ładunkiem lub bez, ładunki na roll-trailerach (podwoziach niskich).

Kryterium **klasyfikacji ładunków tocznych** do poszczególnych grup ładunkowych jest „najbardziej zewnętrzna” jednostka ładunkowa, np. kontener wjeżdżający na statek na wagonie kolejowym jest wykazywany jako wagon, a nie jako kontener. Wyjątkiem są kontenery załadowywane/wyładowywane na roll-trailerach (podwoziach niskich), które do 2009 r. wykazywano jako kontenery, a nie jako roll-trailery.

7. **Ładunki tranzytowe** są to ładunki pochodzące od nadawcy zagranicznego, dowieszone do polskiego portu morskiego i przeznaczone dla odbiorcy zagranicznego.

8. **Krajowy obrót morski** obejmuje ładunki przewożone drogą morską w obrocie pomiędzy polskimi portami morskimi.

9. Dane dotyczące obrotów ładunkowych, ruchu pasażerów i statków w portach morskich pochodzą z badania statystycznego transportu morskiego opartego na **Dyrektywie 2009/42/WE**.

10. **Dane o ruchu statków w portach morskich** obejmują statki transportowe, do których zalicza się również barki morskie oraz statki nie-transportowe pełniące funkcje transportowe.

Nie uwzględniają natomiast:

- statków nie spełniających funkcji transportowych (np. statków szkolnych, holowników, łodolamaczy, statków nowozbudowanych wychodzących w morze na próby), statków o pojemności brutto (GT) poniżej 100.

11. **Pojemność brutto statku (GT)** zgodnie z Międzynarodową konwencją o pomierzaniu pojemności statków z 1969 r. jest to miara całkowitej pojemności zamkniętych pomieszczeń statku wewnątrz kadłuba i nadbudówek.

3. Data regarding **employment** concern persons employed in entities of maritime economy including their local units. Data concerning employment were compiled out of annual reports or estimations.

4. Data regarding employees and employment do not include students and people employed on the basis of free for task agreement and persons temporarily struck off the list, with whom employment contracts remained in force (e.g. using the unpaid vacations for more than 3 months).

5. **Cargo traffic in ports** is a total commodity volume moved over the port during a particular period. Data presented in tables concern international and domestic sea-borne traffic (cabotage).

6. **Ro-ro cargo** – a wheeled general cargo, (un)/loaded with the roll-on/roll-off system, e.g. trucks with or without cargo, rail wagons with or without cargo, cargo on shipborne port-to-port trailers.

The “most outer” cargo unit is considered the criterion to classify the **ro-ro cargo** into relevant cargo categories, e.g. a container in a rail wagon loaded onboard is reported as a rail wagon, not as a container, with the exception of containers on trailers reported as containers (until 2009), not as trailers.

7. **Transit cargo** is a cargo of a foreign shipper, carried to a Polish seaport assigned for a foreign consignee.

8. **Domestic maritime traffic** includes sea-borne cargo traffic between Polish seaports.

9. The data about cargo, passenger and ship traffic in seaports have been produced out of the maritime statistics survey according to the **Directive 2009/42/EC**.

10. **Statistics on ship traffic through seaports** include both cargo carrying ships including seaborne, barges and non-cargo-carrying ships performing transport activities.

The other hand, the following are excluded:

- ships of miscellaneous, non-cargo carrying, activities (e.g. training ships, tugboats, icebreakers, new build ships on sea trials), ships of gross tonnage (GT) below 100.

11. **Gross tonnage (GT)** – according to the International convention on the tonnage measurement of ships 1969, it is a measure of total capacity of closed ship rooms inside the hull and superstructures.

Podstawę do obliczenia pojemności statku według powyższej konwencji stanowi pomiar pojemności przeprowadzony w jednostkach układu miar SI (m^3), skorygowany następnie odpowiednim współczynnikiem.

12. Pojemność netto (NT) – zgodnie z Międzynarodową konwencją o pomiarzaniu pojemności statków z 1969 r. jest to miara pojemności użytkowej statku, tj. zamkniętych pomieszczeń przystosowanych do przewozu ładunków (w tym pasażerów), które zostały włączone do pojemności brutto.

13. Nośność (DWT) to ciężar, jaki statek może przyjąć zanurzając się do letniej linii ładunkowej w wodzie morskiej.

14. Dane o morskiej flocie transportowej dotyczą statków o polskiej własności i współwłasności bez względu na podnoszoną banderę.

15. Do przewozów ładunków morską flotą transportową wykonanych w **żegludze regularnej** zalicza się przewozy wykonane statkami liniowymi, kursującymi według ustalonego i ogłoszonego rozkładu podróży na określonej z góry trasie i zawiązującymi do portów określonych w rozkładzie podróży.

16. Do przewozów wykonanych w żegludze nieregularnej zalicza się przewozy wykonane statkami transportowymi żeglugi nieregularnej, tj. statkami kursującymi bez ogłoszonego rozkładu podróży i kierowanymi zgodnie z aktualnymi potrzebami przewozowymi.

17. Żegluga bliskiego zasięgu obejmuje przewozy w zasięgu bałtyckim i europejskim, natomiast **żegluga dalekiego zasięgu** obejmuje przewozy w zasięgu oceanicznym.

18. Do przewozów w zasięgu bałtyckim zalicza się przewozy wykonane statkami kursującymi na trasach obejmujących porty Morza Bałtyckiego aż do linii Kristiansand (Norwegia) - Skagen (Dania).

19. Do przewozów w zasięgu europejskim zalicza się przewozy wykonane statkami kursującymi na trasach obejmujących porty europejskie (z wyjątkiem portów leżących w zasięgu bałtyckim), azjatyckie porty Morza Czarnego i Morza Śródziemnego oraz porty Afryki Północnej do szerokości portu Casablanca włącznie.

20. Do przewozów w zasięgu oceanicznym zalicza się przewozy wykonane statkami kursującymi na trasach wykraczających poza zasięg bałtycki i europejski.

21. Za ładunki polskiego handlu zagranicznego w gestii własnej uważa się ładunki będące w gestii przewozowej polskich eksporterów względnie importerów; w **gestii obcej** – będące w gestii przewozowej zagranicznych eksporterów względnie importerów.

22. Dane o przewozach morską i przybrzeżną flotą transportową dotyczą przewozów w rejsach zakończonych w roku sprawozdawczym, statkami eksploatowanymi przez polskich armatorów lub operatorów, niezależnie od podnoszonej bandery.

Ship's capacity expressed in the SI system of units (i.e. cubic meters) and adjusted with a relevant coefficient, is a basis to calculate the tonnage as per the above mentioned convention.

12. Net tonnage (NT) – according to the International convention on the tonnage measurement of ships 1969, it is a measure of ship functional tonnage, i.e. closed rooms adapted for cargo transport (of which for passengers), included in gross tonnage (GT).

13. Deadweight (DWT) - the weight, that ship can strike immersing to the summer load - line in sea water.

14. Data on cargo carrying sea fleet concern ships of Polish property, joint ownership or share, whatever flag they hoist.

15. Liner shipping means the transport by liner ships operating according to time-tables. Such shipping is included in cargo transport by transport fleet.

16. Tramping refers to the transport by cargo carrying ships operating without any timetable and managed according to the current transport needs.

17. Short-sea shipping refers to the transport on the Baltic Sea and European routes, on the other hand **deep-sea shipping** refers to the transport on the ocean routes.

18. Baltic Sea range transport refers to the transport on the routes covering ports of the Baltic Sea up to Kristiansund (Norway) - Skagen (Denmark).

19. European range transport refers to the transport on the routes covering European ports (excluding those situated in the Baltic region), Asian ports of the Black and the Mediterranean Sea as well as ports of North Africa up to the port of Casablanca.

20. Ocean range transport refers to the transport on the routes beyond the Baltic and Europe.

21. Polish foreign trade cargo under own management refers to freight managed by Polish exporters or importers (optionally); while cargo under **foreign management** refers to freight managed by foreign exporters or importers (optionally).

22. Data on maritime transport and coastal transport concern transport in voyages finished in the reporting year, by ships operated by Polish shipowners or operators, whatever flag is hoisted.

23. Żegluga przybrzeżna oznacza żeglugę w odległości nie większej niż 20 mil morskich od brzegu w rejonie Morza Bałtyckiego lub innego morza zamkniętego o podobnych warunkach żeglugowych.

24. Przemysł stoczniowy zawiera informacje o remontach i stanie portfela zamówień na morskie statki handlowe oraz dane o produkcji kadłubów statków pełnomorskich i jachtów pełnomorskich w polskich stocznjach.

25. W tablicach zaprezentowano dane dotyczące **floty rybackiej** (w podziale na trawlerzy dalekomorskie, kutry i łodzie rybackie), **połowów ryb i produkcji przetworów rybnych**.

23. Coastal shipping means the shipping in the distance not exceeding 20 nautical miles from the shore of the Baltic Sea or other closed sea with similar shipping conditions.

24. Shipbuilding and shiprepair activities comprise data on repairs, orderbooks for maritime merchant ships, as well as data on the build of seagoing vessels and yachts hulls at Polish shipyards.

25. The tables show data on **fishing fleet** (are divided into these on deep-sea trawlers, cutters and fishing boats), **volume of fish**, and **fish processed foods**.

TABL. 1 /269/. **WYBRANE DANE O GOSPODARCE MORSKIEJ**
SELECTED DATA REGARDING MARITIME ECONOMY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	Polska= = 100 Poland= = 100	SPECIFICATION
Podmioty gospodarki morskiej ^a ..	2164	2791	2783	2919	24,5	Entities of the maritime economy ^a
Pracujący w podmiotach gospodarki morskiej ^a	22862	20515	22507	23209	26,4	Employed persons in the entities of the maritime economy ^a
Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarki morskiej ^b	17925	14963	16262	16171	25,6	Average employment in entities of the maritime economy ^b
Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w podmiotach gospodarki morskiej ^b w zł	2717,68	3518,15	3780,62	3846,85	92,1	Average monthly gross wage and salary in entities of the maritime economy ^b in zł
Nakłady inwestycyjne podmiotów gospodarki morskiej w mln zł ^{b,c}	146,2	350,3	631,7	940,4	39,6	Investment outlays of maritime economy entities in mln zł ^{b,c}
w tym nowe obiekty majątkowe i ulepszenie istniejących	128,5	345,4	616,3	918,3	41,5	of which new asset items and improving of existing items
Wartość brutto środków trwałych podmiotów gospodarki morskiej ^{a,b,d} w mln zł	3271,1	4498,3	4473,3	4343,1	24,5	Gross value of fixed assets of maritime economy entities ^{a,b,d} in mln zł

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^c Łącznie z nakładami na zakup używanych środków trwałych. ^d Bez wartości gruntów.

^a As of 31 XII. ^b Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^c Including outlays on purchase of second-hand fixed assets. ^d Excluding land value.

TABL. 2 /270/. **OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH**
CARGO TRAFFIC IN SEAPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012
	w tys. t in thous. t				w odsetkach in percent			
O GÓŁEM ..... TOTAL	21136,2	20671,7	21111,0	21066,5	100,0	100,0	100,0	100,0
WEDŁUG PORTÓW BY PORTS								
Szczecin	8245,8	7969,2	8064,0	7590,1	39,0	38,6	38,2	36,0
Świnoujście	10373,2	10682,7	10679,8	11279,9	49,1	51,7	50,6	53,6
Police	2334,5	1829,0	2022,6	1718,3	11,0	8,8	9,6	8,2
Kolobrzeg	153,8	147,2	264,2	312,0	0,7	0,7	1,3	1,5
Darłowo	28,9	43,6	80,4	157,2	0,1	0,2	0,4	0,7
Trzebież	—	—	—	8,9	—	—	—	0,0
WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW BY CARGO GROUPS								
Masowe ciekłe	1131,0	1988,2	2270,6	2253,9	5,4	9,6	10,8	10,7
Liquid bulk								
w tym przetwory naftowe	418,7	1398,1	1635,2	1506,3	2,0	6,8	7,7	7,2
of which oil products								
Masowe suche	13921,2	12236,0	11703,9	11501,0	65,9	59,2	55,4	54,6
Dry bulk								
w tym węgiel i koks	5344,1	6847,5	4813,6	4189,7	25,3	33,1	22,8	19,9
of which coal and coke								
Kontenery duże	357,0	464,2	507,6	424,0	1,7	2,2	2,4	2,0
Large containers								
Ładunki toczne	2807,9	3952,8	4282,1	4403,4	13,3	19,1	20,3	20,9
Ro-ro units								
Pozostałe ładunki drobnicowe								
(w tym małe kontenery <20')	2919,2	2030,6	2346,7	2484,2	13,8	9,8	11,1	11,8
Other general cargo (including small containers <20')								

TABL. 3 /271/. **MIĘDZYNARODOWY OBRÓT MORSKI**
INTERNATIONAL MARITIME TRAFFIC

GRUPY ŁADUNKÓW GROUPS OF CARGO	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012
	ogółem total				w tym wyładunek of which unloading			
	w tys. t in thous. t							
OGÓŁEM TOTAL	20392,0	20236,6	20839,9	20820,6	8171,2	11374,1	13522,6	12966,1
w tym obrót ładunków transzytowych of which transit cargo traffic	3107,4	3252,7	3599,2	3348,8	1325,0	1686,4	2110,2	2004,9
Masowe ciekłe Liquid bulk	1010,3	1649,1	2036,8	2106,6	413,7	697,1	814,9	622,7
w tym przetwory naftowe of which oil products	297,9	1068,3	1401,4	1359,0	151,2	274,8	376,5	191,8
Masowe suche Dry bulk	13318,1	12152,0	11673,9	11408,0	5379,0	7132,9	8705,6	8277,4
w tym węgiel i koks of which coal and coke	5341,5	6847,5	4813,6	4139,0	205,9	3601,9	3170,3	2576,4
Kontenery duże Large containers	356,6	455,6	507,6	424,0	140,5	258,6	297,7	259,8
Ładunki toczne Ro-ro units	2807,9	3952,8	4282,1	4403,4	1319,6	2109,9	2244,4	2292,7
Pozostałe ładunki drobnicowe (w tym małe kontenery <20') Other general cargo (including small containers, <20')	2899,1	2027,2	2339,5	2478,6	918,4	1175,6	1460,0	1513,5

TABL. 4 /272/ **KONTENERY W MIĘDZYNARODOWYM OBROcie MORSKIM**
WEDŁUG KATEGORII I GRUP ŁADUNKOWYCH ORAZ PORTÓW W 2012 R.
INTERNATIONAL MARITIME CONTAINER TRAFFIC BY CATEGORIES AND GROUPS
OF CARGO AND PORTS IN 2012

KATEGORIE I GRUPY ŁADUNKOWE CARGO CATEGORIES AND GROUPS	Jednostki ładunkowe Cargo units		
	ogółem total	z ładunkiem with load	puste empty
OGÓŁEM TOTAL w sztukach in units			
Kontenery duże . . . . . Large containers	32102	23709	8393
kontenery 20' . . . . . 20' freight units	6552	4536	2016
kontenery 40' . . . . . 40' freight units	12027	8912	3115
kontenery >20' i <40' . . . . . freight units >20'<40'	6361	4785	1576
kontenery >40' . . . . . freight units >40'	7063	5476	1587
nieznane kontenery duże . . . . . unknown freight units	99	—	99

TABL. 4 /272/

**KONTENERY W MIĘDZYNARODOWYM OBROcie MORSKICHM WEDŁUG
KATEGORII I GRUP ŁADUNKOWYCH ORAZ PORTÓW W 2012 R. (cd.)**
**INTERNATIONAL MARITIME CONTAINER TRAFFIC BY CATEGORIES AND GROUPS
OF CARGO AND PORTS IN 2012 (cont.)**

KATEGORIE I GRUPY ŁADUNKOWE CARGO CATEGORIES AND GROUPS	Jednostki ładunkowe Cargo units		
	ogółem total	z ładunkiem with load	puste empty
OGÓŁEM (dok.) TOTAL (cont.)			
	w TEU	in TEU	
Kontenery duże . . . . . Large containers	56188	41859	14329
kontenery 20' . . . . . 20' freight units	6552	4536	2016
kontenery 40' . . . . . 40' freight units	24054	17824	6230
kontenery >20' i <40' . . . . . freight units >20'<40'	9542	7178	2364
kontenery >40' . . . . . freight units >40'	15892	12321	3571
nieznane kontenery duże . . . . . unknown freight units	149	–	149
SZCZECIN			
	w sztukach	in units	
Kontenery duże . . . . . Large containers	31978	23697	8281
kontenery 20' . . . . . 20' freight units	6534	4531	2003
kontenery 40' . . . . . 40' freight units	12020	8905	3115
kontenery >20' i <40' . . . . . freight units >20'<40'	6361	4785	1576
kontenery >40' . . . . . freight units >40'	7063	5476	1587
	w TEU	in TEU	
Kontenery duże . . . . . Large containers	56007	41840	14168
kontenery 20' . . . . . 20' freight units	6534	4531	2003
kontenery 40' . . . . . 40' freight units	24040	17810	6230
kontenery >20' i <40' . . . . . freight units >20'<40'	9542	7178	2364
kontenery >40' . . . . . freight units >40'	15892	12321	3471
ŚWINOUJŚCIE			
	w sztukach	in units	
Kontenery duże . . . . . Large containers	124	12	112
kontenery 20' . . . . . 20' freight units	18	5	13
kontenery 40' . . . . . 40' freight units	7	7	–
nieznane kontenery duże . . . . . unknown freight units	99	–	99
	w TEU	in TEU	
Kontenery duże . . . . . Large containers	181	19	162
kontenery 20' . . . . . 20' freight units	18	5	13
kontenery 40' . . . . . 40' freight units	14	14	–
nieznane kontenery duże . . . . . unknown freight units	149	–	149

TABL. 4 /272/ **KONTENERY W MIĘDZYNARODOWYM OBROcie MORSKICHM WEDŁUG KATEGORII I GRUP ŁADUNKOWYCH ORAZ PORTÓW W 2012 R. (dok.)**
INTERNATIONAL MARITIME CONTAINER TRAFFIC BY CATEGORIES AND GROUPS OF CARGO AND PORTS IN 2012 (cont.)

KATEGORIE I GRUPY ŁADUNKOWE CARGO CATEGORIES AND GROUPS	Jednostki ładunkowe Cargo units		
	ogółem total	z ładunkiem with load	puste empty
W TYM WYŁADUNEK OF WHICH UNLOADING			
	OGÓŁEM w sztukach	TOTAL in units	
Kontenery duże . . . . . Large containers	16044	14998	1046
kontenery 20' . . . . . 20' freight units	3103	3073	30
kontenery 40' . . . . . 40' freight units	6437	5739	698
kontenery >20' i <40' . . . . . freight units >20'<40'	2838	2758	80
kontenery >40' . . . . . freight units >40'	3666	3428	238
	w TEU	in TEU	
Kontenery duże . . . . . Large containers	28483	26401	2082
kontenery 20' . . . . . 20' freight units	3103	3073	30
kontenery 40' . . . . . 40' freight units	12874	11478	1396
kontenery >20' i <40' . . . . . freight units >20'<40'	4257	4137	120
kontenery >40' . . . . . freight units >40'	8249	7713	536
SZCZECIN			
	w sztukach	in units	
Kontenery duże . . . . . Large containers	16037	14991	1046
kontenery 20' . . . . . 20' freight units	3103	3073	30
kontenery 40' . . . . . 40' freight units	6430	5732	698
kontenery >20' i <40' . . . . . freight units >20'<40'	2838	2758	80
kontenery >40' . . . . . freight units >40'	3666	3428	238
	w TEU	in TEU	
Kontenery duże . . . . . Large containers	28469	26387	2082
kontenery 20' . . . . . 20' freight units	3103	3073	30
kontenery 40' . . . . . 40' freight units	12860	11464	1396
kontenery >20' i <40' . . . . . freight units >20'<40'	4257	4137	120
kontenery >40' . . . . . freight units >40'	8249	7713	536
ŚWINOUJŚCIE			
	w sztukach	in units	
Kontenery duże . . . . . Large containers	7	7	–
kontenery 40' . . . . . 40' freight units	7	7	–
	w TEU	in TEU	
Kontenery duże . . . . . Large containers	14	14	–
kontenery 40' . . . . . 40' freight units	14	14	–

TABL. 5 /273/. **MIĘDZYNARODOWY RUCH PASAŻERÓW W PORTACH MORSKICH**
INTERNATIONAL PASSENGER TRAFFIC IN SEAPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012		
	ogółem <i>total</i>				przjazdy <i>arrivals</i>	wyjazdy <i>departures</i>
OGÓŁEM ..... TOTAL	954180	948829	948645	960786	473863	486923
Darłowo	9438	3931	—	—	—	—
Kołobrzeg	20227	25926	28443	26491	13256	13235
Międzyzdroje	.	49022	53856	51710	25583	26127
Nowe Warpno	21087	1937	—	—	—	—
Police	16	—	10	9	2	7
Szczecin	168	698	1340	1008	976	32
Świnoujście	894907	865963	863799	880641	434046	446595
Trzebież	8337	1352	1197	927	—	927

TABL. 6 /274/. **STATKI TRANSPORTOWE WCHODZĄCE DO PORTÓW MORSKICH**
WEDŁUG BANDER
CARGO CARRYING SHIPS ENTERING SEAPORTS BY FLAGS

BANDERY ^a FLAGS ^a	2005		2010		2011		2012	
	liczba statków <i>number of ships</i>	pojemność netto (NT) w tys. <i>net tonnage in thous.</i>	liczba statków <i>number of ships</i>	pojemność netto (NT) w tys. <i>net tonnage in thous.</i>	liczba statków <i>number of ships</i>	pojemność netto (NT) w tys. <i>net tonnage in thous.</i>	liczba statków <i>number of ships</i>	pojemność netto (NT) w tys. <i>net tonnage in thous.</i>
OGÓŁEM ..... TOTAL	10760	22198	9322	27600	9026	28159	8995	28578
Polska	780	1147	1655	1561	1559	1619	1246	1577
<i>Poland</i>								
Obce	9980	21051	7667	26040	7467	26541	7749	27002
<i>Foreign</i>								
Antigua i Barbuda <i>Antigua and Barbuda</i>	701	843	573	1008	624	1031	705	1371
Antyle Holenderskie <i>Netherlands Antilles</i>	70	64	41	49	40	50	43	50
Bahamy	1521	10980	2013	14915	1786	15403	1829	15641
<i>The Bahamas</i>								
Barbados	36	39	70	90	60	76	57	85
<i>Barbados</i>								
Belgia	19	31	45	50	42	51	49	67
<i>Belgium</i>								
Belize	45	36	46	35	24	46	54	84
<i>Belize</i>								

^a Wyodrębniono bandery, dla których w 2012 r. łączna pojemność netto (NT) statków wchodzących wyniosła więcej niż 50 tys.

^a The selection of the flags presented in the table applies to calls by ships of net tonnage (NT) more than 50 thous. in 2012.

TABL. 6 /274/. **STATKI TRANSPORTOWE WCHODZĄCE DO PORTÓW MORSKICH
WEDŁUG BANDERY (dok.)**
CARGO CARRYING SHIPS ENTERING SEAPORTS BY FLAGS (cont.)

BANDERY ^a FLAGS ^a	2005		2010		2011		2012	
	liczba statków number of ships	pojemność netto (NT) w tys. net tonnage in thous.	liczba statków number of ships	pojemność netto (NT) w tys. net tonnage in thous.	liczba statków number of ships	pojemność netto (NT) w tys. net tonnage in thous.	liczba statków number of ships	pojemność netto (NT) w tys. net tonnage in thous.
Obce (dok.) Foreign (cont.)								
Chiny ..... China	6	97	1	26	2	24	6	128
Chiny – Specjalny Region Administra- cyjny Hongkong .. China - Hong Kong Special Administra- tive Region	17	292	11	193	14	182	7	73
Cypr ..... Cyprus	486	2156	807	3510	806	3443	857	3461
Dania ^b ..... Denmark ^b	262	674	223	597	171	234	186	322
Gibraltar ..... Gibraltar	86	117	181	334	251	444	208	389
Grecja ..... Greece	7	145	2	6	2	33	2	55
Holandia ..... Netherlands	336	386	373	700	496	762	571	1013
Liberia ..... Liberia	38	407	55	390	53	423	66	526
Malta ..... Malta	140	594	180	575	287	930	320	900
Niemcy ..... Germany	4447	893	1699	383	1505	428	1637	298
Norwegia ^c ..... Norway ^c	357	422	264	426	186	342	190	352
Panama ..... Panama	143	669	86	690	67	750	67	681
Rosja ..... Russian	289	328	190	209	192	262	178	204
Singapur ..... Singapore	2	21	35	95	35	149	16	86
St. Vincent i Grenadyny Saint Vincent and the Grenadines	305	368	165	178	149	131	122	85
Szwecja ..... Sweden	96	125	96	104	134	147	89	130
Turcja ..... Turkey	9	76	13	38	12	46	11	100
Wielka Brytania ^d .. United Kingdom ^d	103	211	60	199	68	224	51	138
Wyspy Marshalla .. Marshall Islands	9	108	18	298	13	121	22	242
Wyspy Owcze .... Faroe Islands	5	2	31	54	50	96	56	91
Pozostałe ..... Others	445	967	389	888	398	713	350	431

^a Wyodrębniono bandery, dla których w 2012 r. łączna pojemność netto (NT) statków wchodzących wyniosła więcej niż 50 tys. ^b Łącznie ze statkami zarejestrowanymi w rejestrze otwartym DIS. ^c Łącznie ze statkami zarejestrowanymi w rejestrze otwartym NIS. ^d Statki zarejestrowane w rejestrach brytyjskich: Wielka Brytania (Wielka Brytania i Irlandia Północna), Wielka Brytania (Wyspy Man), Wielka Brytania (Wyspy Normandzkie).

^a The selection of the flags presented in the table applies to calls by ships of net tonnage (NT) more than 50 thous. in 2012. ^b Including ships registered in the DIS open registry. ^c Including ships registered in the NIS open registry. ^d Ships registered in the following British registers: Great Britain & Northern Ireland, Isle of Man, Channel Islands.

TABL. 7 /275/. **MORSKA FLOTA TRANSPORTOWA ¹**

Stan w dniu 31 XII

CARGO CARRYING SEA FLEET ¹

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
a – liczba statków						a – number of ships
b – nośność (DWT) w tys. t						b – deadweight (DWT) in thous. t
c – pojemność brutto (GT) w tys.						c – gross tonnage (GT) in thous.
d – stan załogi statków						d – number of crew
O G Ó Ł E M	a	36²	101	86	89	TOTAL
	b	716	2651	2588	2719	
	c	562	1855	1745	1841	
	d	x	x	1867	1922	
Statki do przewozu ładunków stałych	a	25	80	73	75	Dry cargo ships
	b	678	2531	2513	2643	
	c	423	1589	1555	1650	
	d	x	x	1380	1420	
w tym masowce	a	11	68	68	70	of which bulk carriers
	b	574	2448	2502	2632	
	c	331	1511	1546	1641	
	d	x	x	1349	1389	
Zbiornikowce	a	2	7	3	4	Tankers
	b	10	65	37	38	
	c	6	47	28	28	
	d	x	x	48	55	
Promy	a	7	11	7	7	Ferries
	b	29	55	37	37	
	c	133	219	162	162	
	d	x	x	426	434	
Statki pasażerskie	a	2	3	3	3	Passenger ships
	b	0	0	0	0	
	c	1	1	1	1	
	d	x	x	13	13	

W TYM STATKI PŁYWAJĄCE POD BANDERĄ POLSKĄ
OF WHICH SHIPS UNDER POLISH FLAG

R A Z E M	a	9²	10	9	10	TOTAL
	b	20	22	18	19	
	c	33	39	14	15	
	d	x	x	56	63	
Statki do przewozu ładunków stałych	a	6	6	5	5	Dry cargo ships
	b	18	18	11	11	
	c	23	24	9	9	
	d	x	x	31	31	
w tym masowce	a	–	–	–	–	of which bulk carriers
	b	–	–	–	–	
	c	–	–	–	–	
	d	x	x	–	–	
Zbiornikowce	a	–	–	1	2	Tankers
	b	–	–	6	7	
	c	–	–	4	5	
	d	x	x	12	19	
Promy	a	1	1	–	–	Ferries
	b	2	3	–	–	
	c	9	14	–	–	
	d	x	x	–	–	
Statki pasażerskie	a	2	3	3	3	Passenger ships
	b	0	0	0	0	
	c	1	1	1	1	
	d	x	x	13	13	

¹ Armatorów, których siedziba znajduje się na terenie województwa zachodniopomorskiego. ² Spadek liczebności floty w 2005 r. wynika z przeniesienia siedziby spółki – córki armatora – do innego województwa (statków – 68, o nośności (DWT) – 1574 tys. ton i pojemności brutto (GT) – 1018 tys.).

¹ Shipowners, the seat of whom is situated in the Zachodniopomorskie voivodship. ² A decrease in the number of ships in the year 2005 was due to the fact that a shipowner's daughter company moved its headquarters to another voivodship (ships – 68, deadweight (DWT) – 1574 thous. tones, and gross tonnage (GT) – 1018 thous.).

TABL. 8 /276/. **PRZEWÓZY ŁADUNKÓW MORSKĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ
WEDŁUG RODZAJÓW ŻEGLUGI I ZASIĘGÓW PŁYWANIA ^a**
MARITIME CARGO TRANSPORT BY TYPES OF SHIPPING AND RANGE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
O G Ó Ł E M	6235	7513	6895	6693	TOTAL
Żegluga regularna	3930	5529	5424	5469	Liner shipping
dalekiego zasięgu	392	82	—	—	deep-sea service
bliskiego zasięgu	3538	5447	5424	5469	short-sea service
w tym zasięg bałtycki ...	3423	5436	5424	5469	of which Baltic range
Żegluga nieregularna	2305	1984	1471	1224	Tramping
dalekiego zasięgu	636	309	365	50	deep-sea service
bliskiego zasięgu	1670	1676	1106	1174	short-sea service
w tym zasięg bałtycki ...	174	611	282	33	of which Baltic range

PRACA PRZEWÓZOWA W MLN TONOKILOMETRÓW
TRANSPORT IN MLN TONNE-KILOMETRES

O G Ó Ł E M	13334	9077	7591	5548	TOTAL
Żegluga regularna	4084	1793	1139	1117	Liner shipping
dalekiego zasięgu	3245	619	—	—	deep-sea service
bliskiego zasięgu	839	1174	1139	1117	short-sea service
w tym zasięg bałtycki ...	676	1158	1139	1117	of which Baltic range
Żegluga nieregularna	9250	7285	6452	4430	Tramping
dalekiego zasięgu	5052	2592	2833	837	deep-sea service
bliskiego zasięgu	4197	4693	3619	3593	short-sea service
w tym zasięg bałtycki ...	221	904	407	29	of which Baltic range

^a Statkami własnymi i dzierżawionymi.

^a Owned and chartered ships.

TABL. 9 /277/. **PRZEWÓZY ŁADUNKÓW MORSKĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ
WEDŁUG RELACJI ^a**
MARITIME CARGO TRANSPORT BY RELATION ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tys. t in thous. t				
O G Ó Ł E M	6235	7513	6895	6693	TOTAL
W relacji z portami polskimi ...	4408	6107	5748	5933	Directed to/from Polish ports
wywóz z portów polskich ...	2305	2798	2923	3185	from Polish ports
przywóz do portów polskich	2103	3308	2824	2748	to Polish ports
Pomiędzy portami obcymi	1828	1407	1148	726	Between foreign ports
Pomiędzy portami polskimi ...	—	—	—	33	Between Polish ports

^a Statkami własnymi i dzierżawionymi.

^a Owned and chartered ships.

TABL. 10 /278/. **PRZEWOZY ŁADUNKÓW MORSKĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ WEDŁUG GRUP^a**
MARITIME CARGO TRANSPORT BY GROUPS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012
	w tys. t in thous. t				w odsetkach in percent			
O G Ó Ł E M	6235	7513	6895	6693	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL								
Masowe suche	1702	1576	1240	890	27,3	21,0	18,0	13,3
Dry bulk								
węgiel i koks	408	516	206	42	6,5	6,9	3,0	0,6
coal and coke								
rudę	—	50	51	—	—	0,7	0,7	—
ore								
zboże	367	345	527	343	5,9	4,6	7,6	5,1
cereals								
inne masowe	928	665	456	505	14,9	8,8	6,6	7,5
other bulk								
Masowe ciekłe	524	409	231	334	8,4	5,4	3,4	5,0
Liquid cargo								
w tym ropa i przetwory	288	409	231	334	4,6	5,4	3,4	5,0
naftowe								
of which crude oil and oil								
products								
Drobnica	4009	5529	5424	5469	64,3	73,6	78,7	81,7
General cargo								
w tym ładunki toczne	423	4631	4644	4741	6,8	61,6	67,4	70,8
of which ro-ro units								

^a Statkami własnymi i dzierżawionymi.

^a Owned and chartered ships.

TABL. 11 /279/. **PRZEWOZY ŁADUNKÓW POLSKIEGO HANDLU ZAGRANICZNEGO**
MORSKĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ^a
POLISH FOREIGN TRADE CARGO TRANSPORT BY CARGO CARRYING SEA
FLEET^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tys. t in thous. t				
OGÓŁEM	1867	1529	1076	715	TOTAL
w tym ładunki w gestii własnej	1161	843	757	660	of which cargo under own management
Eksport	1054	568	609	354	Exports
Import	813	961	467	360	Imports

^a Statkami własnymi i dzierżawionymi.

^a Owned and chartered ships.

TABL. 12 /280/. **PRZEWOZY PASAŻERÓW^a MORSKĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ
W KOMUNIKACJI MIĘDZYNARODOWEJ**
MARITIME PASSENGER TRANSPORT IN INTERNATIONAL TRAFFIC

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

LICZBA PASAŻERÓW
NUMBER OF PASSENGERS

O G Ó Ł E M	713015	668789	634611	640694	T O T A L
Statki towarowe	402	2	–	–	Cargo carrying ships
Promy	694654	651872	619700	626482	Ferries
Statki pasażerskie	17959	16915	14911	14212	Passenger ships

PRACA PRZEWOZOWA W TYS. PASAŻEROKILOMETRÓW
TRANSPORTATION VOLUME IN THOUS. OF PASSENGER-KILOMETRES

O G Ó Ł E M	187417	167811	156214	157942	T O T A L
Statki towarowe	593	0	–	–	Cargo carrying ships
Promy	184946	164250	153081	154943	Ferries
Statki pasażerskie	1878	3561	3133	2999	Passenger ships

ŚREDNIA ODLEGŁOŚĆ PRZEWOZU JEDNEGO PASAŻERA W KILOMETRACH
AVERAGE VOYAGE DISTANCE PER PASSENGER TRANSPORT IN KILOMETRES

O G Ó Ł E M	263	251	246	247	T O T A L
Statki towarowe	1476	176	–	–	Cargo carrying ships
Promy	266	252	247	247	Ferries
Statki pasażerskie	105	211	210	211	Passenger ships

^a Bez kierowców samochodów ciężarowych przewożonych promami.

^a Excluding tulk drivers aboard ferries.

TABL. 13 /281/. **REMONTY STATKÓW I PORTFEL ZAMÓWIEŃ**
SHIP REPAIRS AND SHIP REPAIR ORDER BOOK

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012	Polska = 100 Poland = 100
Portfel zamówień na remonty Ship repair order book				
w sztukach	93	218	133	65,8
in units				
wartość w mln EUR	11,1	21,7	9,0	8,7
value, in mln EUR				
Remonty statków Ship repairs				
w sztukach	260	260	242	39,2
in units				
wartość w mln EUR	48,1	29,6	29,2	12,8
value, in mln EUR				

Ź r ó d ł o: dane Centrum Techniki Okrętowej w Gdańsku.

S o u r c e: data from the Ship Design and Research Centre in Gdańsk.

TABL. 14 /282/. **STATKI PASAŻERSKIE I PRZEWOZY PASAŻERÓW PRZYBRZEŻNĄ FLOTĄ TRANSPORTOWĄ**
PASSENGER SHIPS AND TRANSPORT OF PASSENGERS BY COASTAL TRANSPORT FLEET

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Liczba statków (stan w dniu 31 XII) . .	8	12	12	11	Number of vessels (as of 31 XII)
Pojemność brutto (GT) (stan w dniu 31 XII)	769	1162	1163	1095	Gross tonnage (GT) (as of 31 XII)
Stan załogi statków (stan w dniu 31 XII)	x	x	46	45	Number of crew (as of 31 XII)
Liczba miejsc pasażerskich (stan w dniu 31 XII)	1018	1527	1533	1427	Number of passengers seats (as of 31 XII)
Liczba przewiezionych pasażerów w tys.	237,6	274,6	303,0	302	Number of passengers carried in thous.
Praca przewozowa w tys. pasażerokilometrów.	795,8	1113,4	1177,6	1152,0	Transport in thous. passenger – kilometres
Średnia odległość przewozu pasażera w kilometrach	3,3	4,1	3,9	3,8	Average voyage distance per passenger transport in kilometres

TABL. 15 /283/. **FLOTA RYBACKA**

Stan w dniu 31 XII
FISHING FLEET
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE a – jednostki pływające b – pojemność brutto (GT) w tys. c – moc w tys. kW	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION a – floating craft b – gross tonnage (GT) in thous. c – power in thous. kW
O G Ó Ł E M					TOTAL
a	410	322	322	333	
b	10,1	5,4	5,5	5,7	
c	38,9	24,7	24,8	24,8	
Kutry					Cutters
a	85	38	37	37	
b	7,9	3,1	3,1	3,3	
c	23,7	9,8	9,6	9,5	
Łodzie rybackie [/]					Fishing boats [/]
a	325	284	285	296	
b	2,2	2,2	2,3	2,4	
c	15,2	14,9	15,2	15,3	
motorowe					motorboats
a	318	278	279	280	
b	2,2	2,2	2,3	2,4	
c	15,2	14,9	15,2	15,3	
wiosłowe					rowboats
a	7	6	6	16	
b	4,7	0,0	0,0	0,0	

[/] Dane nie obejmują łodzi pomocniczych.

Ź r ó d ł o: dane Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni.

[/] Data do not include auxiliary boats.

S o u r c e: data of the Sea Fisheries Institute in Gdynia.

TABL. 16 /284/. **POŁOWY RYB MORSKICH WEDŁUG GATUNKÓW**
SEA FISH CATCHES BY SPECIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012
	w t in t			
POŁOWY ..... CATCHES	57399	43185	45049	53383
w tym: of which:				
Ryby dorszowate ^a ..... <i>Codfishes</i> ^a	4999	4436	4565	5827
w tym dorsze ..... of which cods	4999	4347	4558	5805
Szprot ..... <i>Sprats</i>	27209	16497	16590	24246
Śledzie ..... <i>Herrings</i>	14679	12501	15020	12038

^a Do ryb dorszowatych zaliczono: błękitki, czarniaki, dorsze, mintaje, morszczuki i witlinki.

Ź r ó d ł o: dane Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni.

^a *Codfishes include: blue whittings, coalfish, cods, pollocks, hakes and whittings.*

S o u r c e: data of the Sea Fisheries Institute in Gdynia.

TABL. 17 /285/. **PRODUKCJA PRZETWORÓW RYBNYCH ^a**
PRODUCTION OF FISH PRODUCTS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012
	w t in t			
Ryby morskie mrożone ..... <i>Frozen salt-water fish</i>	34377	28691	24776	27008
Ryby i produkty rybne solone ..... <i>Salt fish and fish products</i>	6068	5656	4970	5776
Ryby i przetwory rybne wędzone ..... <i>Smoked fish and fish products</i>	13483	37779	32932	34451
Ryby, inne zwierzęta wodne i przetwory z nich marynowane ..... <i>Pickled fish, other water creatures and fish products</i>	9122	13565	15604	15219
Konserwy, prezerwy z ryb oraz innych surowców połowowych ..... <i>Tinned fish, preserved fish and fish products</i>	3869	8438	9879	9477

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons*

DZIAŁ XIX

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle”.

2. Dane o sprzedaży detalicznej obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
  - punktach sprzedaży detalicznej,
  - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędów, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP); patrz uwagi ogólne do *Rocznika*, ust. 7, pkt 3) na str. 23.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

CHAPTER XIX

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter, unless otherwise noted, concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 2 PKD 2007 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles”.

2. Data concerning retail sales include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
  - retail sales outlets,
  - wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e. government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP); see general notes to the *Yearbook*, item 7, point 3) on page 23.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g. agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonery), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. **Podziału sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. **Magazyny handlowe** (hurtu i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

4. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from own or commercial warehouses in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of stores by **organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 m² to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

6. Shops are presented together with public pharmacies.

7. **Trade warehouses** (wholesale and retail distribution) are organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing commodities, occupying separate storage area, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.

8. Do placówek gastronomicznych zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

9. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

10. Targowiska są to wydzielone tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

8. Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

9. Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting data. For entities employing up to 9 persons, data are generalised on the basis of the result of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons from 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

10. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g. holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 /286/. **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł	15385,0	19534,0	20539,1	21096,2	T O T A L in mln zł
w tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					of which in trade enterprises ^a :
w milionach zł	2971,2	4937,5	5090,7	4754,6	in millions zł
w %	19,3	25,3	24,8	22,5	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	9081	11329	11920	12250	PER CAPITA in zł

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 /287/. **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG GRUP^a (ceny bieżące)**
RETAIL SALES BY GROUPS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
O G Ó Ł E M	7163,3	10430,8	10764,3	10241,1	T O T A L
W ODSETKACH IN PERCENT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Towary konsumpcyjne	78,5	76,7	73,9	75,1	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	30,3	27,5	29,2	32,0	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	4,9	4,1	4,1	4,4	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	43,3	45,1	40,6	38,7	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	21,5	23,3	26,1	24,9	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 /288/. **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)**
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
O G Ó Ł E M	7005,9	15686,5	16553,7	13822,2	T O T A L
W ODSETKACH IN PERCENT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Żywność i napoje bezalkoholowe	15,8	14,6	11,9	24,4	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	8,4	4,0	3,1	1,5	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	75,8	81,4	85,0	74,1	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 /289/. **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW**^{ab}

Stan w dniu 31 XII

SHOPS BY ORGANIZATIONAL FORM PETROL STATIONS^{ab}

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Sklepy	19586	14091	15616	18881	Shops
Domy towarowe	7	4	3	3	Department stores
Domy handlowe	21	19	21	18	Trade stores
Supermarkety	161	261	292	330	Supermarkets
Hipermarkety	14	25	23	23	Hipermarkets
Sklepy powszechne	289	248	235	195	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	742	1108	1220	1388	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^c	18352	12426	13822	16924	Other shops ^c
Stacje paliw	514	470	566	522	Petrol stations

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 369. ^b Według lokalizacji sklepu/stacji paliw. ^c Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a See general notes, item 4 on page 369. ^b According to location of shop/petrol station. ^c Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 /290/. **GASTRONOMIA**^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	453	646	593	566	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	124	210	172	171	of which restaurants
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł w tym:	221689	452286	459105	476264	Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł of which:
z produkcji gastronomicznej ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	174541	371405	372464	393931	from catering production
	33738	57328	61813	59747	from the sale of alcoholic beverages and tobacco

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 /291/. **MAGAZYNY HANDLOWE**^a

Stan w dniu 31 XII

TRADE WAREHOUSES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2009	2012	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:					Secured warehouses:
liczba	965	963	1077	893	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	517,2	504,8	665,6	673,6	storage space in thous. m ²
Magazyny zadaszone:					Roofed warehouses:
liczba	93	94	106	181	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	29,6	33,2	42,3	106,1	storage space in thous. m ²
Place składowe:					Storage sites:
liczba	142	165	196	200	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	414,3	397,7	586,8	495,1	storage space in thous. m ²
Silozy i zbiorniki:					Siloes and reservoirs:
liczba	561	402	326	174	number
pojemność w dam ³	91,0	57,7	106,8	31,1	capacity in dam ³

^a Hurtu i rozdzielcze detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. U w a g a. Od 2006 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

^a Whole sale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.

N o t e. Since 2006 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 7 /292/. **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	117	111	104	101	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	112	101	97	97	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	680,0	550,5	482,5	477,2	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	217,2	188,3	179,8	174,9	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobno- detalicznej	6748	5694	4825	4527	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czyn- nych codziennie	6322	5278	4156	3903	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	953	1910	1731	1552	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	15695,8	11421,4	12705,7	11183,5	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw. prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009, Nr 152, poz. 1223 z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku);
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

CHAPTER XX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are presented according to the Act of Accounting dated 29 IX 1994 (unified text Journal of Laws 2009, No. 152, item 1223 with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, savings and credit unions, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (amounts received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net sales revenues of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages);
- 3) other operating revenues, i.e. revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights, assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e. revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wytworów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów; (wariant porównawczy);
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne obejmują: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisy w części lub w całości wiarytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi. – do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług VAT.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e. the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e. surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains – until 2001 income and costs were reported separately.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax.

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz do 2009 r. inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego, czy jednostka osiągnie zysk czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu**:
  - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
  - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej**:
  - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych),
  - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych),
  - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych jednostki (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as to 2009 other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- the current part i.e. the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred part i.e. a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. While the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate**:
  - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
  - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of**:
  - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
  - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities (excluding special funds),
  - **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and since short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term interperiod settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespectively of its due date).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych – kapitał właścicielski.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stocks), supplementary capital (fund), capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- initial capital – in limited liability, joint stock, joint stock and limited joint stock companies
- founders' capital – in state-owned enterprises,
- participation fund – in co-operatives,
- owners' capital – in limited partnerships, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of its due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 /293/. **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności	39813,1	58126,8	64889,1	67332,6	Revenues from total activity
sektor publiczny	7062,3	5336,4	5883,4	3459,4	public sector
sektor prywatny	32750,8	52790,4	59005,7	63873,3	private sector
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	25051,8	34398,4	39875,1	41948,6	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	13439,8	21971,0	23308,4	23341,1	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	372,7	686,1	547,1	775,9	Financial revenues
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	38369,6	55779,3	62260,9	64832,4	Costs of obtaining revenues from total activity
sektor publiczny	6897,5	5201,3	5531,5	3269,0	public sector
sektor prywatny	31472,1	50578,0	56729,4	61563,4	private sector
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	25520,8	34865,8	39924,5	42637,1	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	11709,4	19195,2	20329,7	20350,2	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	598,9	1039,4	1308,4	1126,8	Financial costs
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	1443,5	2347,5	2628,2	2500,2	Financial result on economic activity
Sektor publiczny	164,8	135,1	351,8	190,4	Public sector
Sektor prywatny	1278,7	2212,4	2276,4	2309,8	Private sector
Zyski nadzwyczajne	7,7	5,4	14,6	32,7	Extraordinary profits
sektor publiczny	1,3	0,7	0,5	29,2	Public sector
sektor prywatny	6,4	4,7	14,1	3,5	Private sector
Straty nadzwyczajne	13,4	16,3	8,8	3,4	Extraordinary losses
sektor publiczny	1,6	0,3	0,1	0,1	Public sector
sektor prywatny	11,8	16,0	8,7	3,3	Private sector
Wynik finansowy brutto	1437,8	2336,6	2634,0	2529,6	Gross financial result
sektor publiczny	164,5	135,5	352,2	219,6	public sector
sektor prywatny	1273,3	2201,1	2281,8	2310,0	private sector
Zysk brutto	1772,5	2921,1	3178,4	3103,4	Gross profit
Strata brutto	334,7	584,5	544,4	573,8	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	255,9	400,4	337,7	339,3	Obligatory encumbrances on gross financial result
sektor publiczny	23,8	23,1	-34,8	34,3	Public sector
sektor prywatny	232,1	377,3	372,5	305,1	Private sector
Wynik finansowy netto	1181,9	1936,2	2296,4	2190,2	Net financial result
sektor publiczny	140,7	112,4	387,1	185,3	public sector
sektor prywatny	1041,2	1823,8	1909,3	2004,9	private sector
Zysk netto	1521,5	2514,7	2842,4	2757,0	Net profit
Strata netto	339,6	578,5	546,0	566,8	Net loss

TABL. 2 /294/. **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowią- zowe obcią- żenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbran- ces of gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł in mln zł				
O G Ó Ł E M	2005	39813,1	38369,6	1437,8	255,9	1181,9
TOTAL	2010	58126,8	55779,3	2336,6	400,4	1936,2
	2011	64889,1	62260,9	2634,0	337,7	2296,4
	2012	67332,6	64832,4	2529,6	339,3	2190,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		1463,3	1269,6	194,7	6,2	188,5
Przemysł		31731,8	30366,2	1394,8	164,4	1230,3
<i>Industry</i>						
górnictwo i wydobywanie		195,2	187,4	7,8	1,8	6,0
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe		29913,5	28674,5	1268,4	139,8	1128,6
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		555,6	533,3	22,3	2,9	19,4
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1067,5	971,0	96,3	20,0	76,3
<i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>						
Budownictwo		4074,0	3974,5	99,5	21,9	77,5
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		20679,5	20217,0	461,3	67,0	394,4
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa ...		3706,8	3586,6	120,4	23,3	97,1
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		631,5	572,1	59,4	4,7	54,7
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		740,6	721,0	19,7	6,5	13,2
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Real estate activities</i>		1383,0	1375,9	7,1	1,2	5,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1130,7	1082,3	48,5	9,6	38,9
<i>Financial and insurance activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		505,9	495,1	10,8	6,2	4,6
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		742,1	644,4	97,7	23,0	74,7
Edukacja		43,1	41,3	1,8	0,3	1,5
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ...		434,2	407,0	27,2	4,8	22,3
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		38,2	52,2	-14,1	0,0	-14,1
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa		28,1	27,3	0,8	0,2	0,6
<i>Other service activities</i>						

TABL. 3 /295/. **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsię- siębiorstw ogółem Number of enter- prises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu przedsiębiorstw			in % of total of enterprises		
OGÓŁEM 2005	1935	76,1	21,3	2,6	75,0	22,3	2,7
TOTAL 2010	2232	79,4	20,4	0,2	78,6	21,0	0,4
. 2011	2235	79,3	20,5	0,2	78,5	21,1	0,4
. 2012	2206	79,6	20,1	0,3	79,1	20,5	0,4
sektor publiczny	159	74,9	24,5	0,6	74,9	24,5	0,6
public sector							
sektor prywatny	2047	80,0	19,7	0,3	79,4	20,2	0,4
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Agriculture, forestry and fishing	86	90,7	9,3	–	90,7	9,3	–
Przemysł	741	77,9	21,9	0,2	77,7	22,1	0,2
Industry							
górnictwo i wydobywanie	13	61,5	38,5	–	61,5	38,5	–
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe	640	78,1	21,7	0,2	77,8	22,2	–
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	24	75,0	25,0	–	79,2	20,8	–
electricity, gas, steam and air conditioning supply							
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ	64	79,7	18,8	1,5	79,7	18,8	1,5
water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities							
Budownictwo	251	80,5	19,1	0,4	80,1	19,5	0,4
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	554	82,1	17,7	0,2	81,8	17,8	0,4
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	162	75,9	24,1	–	74,7	25,3	–
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	66	75,8	24,2	–	74,3	24,2	1,5
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja	48	72,9	27,1	–	72,9	27,1	–
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Real estate activities	14	78,6	21,4	–	71,4	28,6	–
Obługa rynku nieruchomości ^Δ	94	89,3	9,6	1,1	86,2	10,6	3,2
Financial and insurance activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	72	72,2	26,4	1,4	70,8	27,8	1,4
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	53	73,6	26,4	–	71,7	28,3	–
Edukacja	12	75,0	25,0	–	75,0	25,0	–
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	41	85,4	14,6	–	85,4	14,6	–
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7	42,9	57,1	–	42,9	57,1	–
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa	5	80,0	20,0	–	80,0	20,0	–
Other service activities							

TABL. 4 /296/. **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level/ indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>		
		brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
				w % in %		
OGÓŁEM 2005	96,4	3,6	3,0	22,9	75,8	123,5
TOTAL 2010	96,0	4,0	3,3	35,3	90,3	133,4
. 2011	95,9	4,1	3,5	32,0	94,5	150,1
. 2012	96,3	3,8	3,3	33,3	88,9	139,8
sektor publiczny . . . . . <i>public sector</i>	94,5	6,3	5,4	140,7	186,7	212,7
sektor prywatny . . . . . <i>private sector</i>	96,4	3,6	3,1	24,5	80,9	133,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	86,8	13,3	12,9	47,1	145,2	268,6
Przemysł . . . . . <i>Industry</i>	95,7	4,4	3,9	31,0	86,6	133,7
górnictwo i wydobywanie . . . . . <i>mining and quarrying</i>	96,0	4,0	3,1	30,6	146,8	179,7
przetwórstwo przemysłowe . . . . . <i>manufacturing</i>	95,9	4,2	3,8	22,3	77,2	126,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ . . . . . <i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>	96,0	4,0	3,5	227,6	282,9	307,2
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . . <i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>	91,0	9,0	7,1	66,8	131,8	139,0
Budownictwo . . . . . <i>Construction</i>	97,6	2,4	1,9	38,2	90,1	170,8
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ . . . . . <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	97,8	2,2	1,9	11,5	59,1	114,5
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	96,8	3,2	2,6	41,4	107,6	116,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ . . . . . <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	90,6	9,4	8,7	33,8	63,0	80,9
Informacja i komunikacja . . . . . <i>Information and communication</i>	97,3	2,7	1,8	40,6	132,5	162,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Real estate activities</i>	99,5	0,5	0,4	1317,7	1517,9	1548,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ . . . . . <i>Financial and insurance activities</i>	95,7	4,3	3,4	116,3	177,5	218,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . . . . . <i>Professional, scientific and technical activities</i>	97,9	2,1	0,9	48,5	108,9	160,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	86,8	13,2	10,1	394,0	507,7	519,8
Edukacja . . . . . <i>Education</i>	95,8	4,2	3,4	394,0	522,3	554,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	93,7	6,3	5,1	65,3	124,4	132,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją . . . . . <i>Arts, entertainment and recreation</i>	136,9	-36,9	-36,9	33,1	70,4	84,6
Pozostała działalność usługowa . . . . . <i>Other service activities</i>	97,3	2,7	2,1	52,4	144,5	149,3

TABL. 5 /297/. **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy		
			razem total	w tym	
				materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and work in pro- gress
		w mln zł			
1	OGÓŁEM..... 2005	12323,0	3884,9	1309,6	481,9
2	TOTAL..... 2010	19636,4	5822,8	1394,4	1088,5
3	 2011	21625,7	7138,7	2150,4	1344,8
4	2012	21992,7	7164,5	1947,2	1374,9
5	sektor publiczny..... public sector	2523,8	262,3	149,1	30,8
6	sektor prywatny..... private sector	19468,9	6902,2	1798,2	1344,0
7	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .... Agriculture, forestry and fishing	809,9	361,1	57,8	40,6
8	Przemysł..... Industry	11140,2	3521,4	1721,9	572,5
9	górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	75,3	11,9	2,7	3,1
10	przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	9786,1	3436,8	1649,5	568,8
11	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	886,9	59,1	58,2	0,6
12	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	391,9	13,6	11,5	0,0
13	Budownictwo..... Construction	2749,3	1062,6	52,1	619,6
14	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	4169,1	1973,2	77,2	28,2
15	Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	998,8	36,8	22,8	6,5
16	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ¹	115,8	17,5	4,5	10,4

Stocks		Należności krótkoterminowe Short-term dues		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkotermini-nowe rozliczenia między- okresowe Short-term inter-period settlements	Lp. No.
of which						
produkty gotowe finished products	towary goods	razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services			
in mln zł						
686,0	1234,5	5278,7	4131,4	2285,4	874,0	1
1171,7	2041,5	8094,4	6730,8	5198,8	520,4	2
1278,1	2242,5	8999,9	7364,6	4613,5	873,5	3
1430,9	2287,2	8746,6	7057,6	5238,1	843,6	4
53,6	21,2	545,8	311,8	1669,5	46,2	5
1377,3	2266,0	8200,7	6745,8	3568,6	797,3	6
230,9	31,1	295,9	190,8	142,0	10,9	7
1024,7	139,4	4630,5	3848,7	2581,8	406,5	8
5,9	0,2	48,7	42,5	12,8	1,9	9
1018,7	137,4	4238,9	3603,5	1723,7	386,7	10
—	0,0	159,5	98,5	657,0	11,3	11
0,2	1,8	183,4	104,3	188,3	6,6	12
113,4	262,0	835,4	616,3	614,9	236,3	13
49,0	1789,0	1731,8	1441,2	418,6	45,5	14
0,0	7,1	566,1	431,0	354,4	41,4	15
0,1	2,3	41,9	21,3	48,4	8,0	16

TABL. 5 /297/. **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

*CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES (cont.)**As of 31 XII*

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy		
			razem <i>total</i>	w tym	
				materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and products in progress</i>
1	Informacja i komunikacja. .... <i>Information and communication</i>	306,9	21,7	3,0	9,5
2	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa. . . <i>Real estate activities</i>	129,0	1,7	–	–
3	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ . . . . . <i>Financial and insurance activities</i>	556,1	61,0	2,6	11,4
4	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	319,6	92,9	1,1	75,1
5	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	580,4	10,1	1,2	0,7
6	Edukacja. .... <i>Education</i>	12,7	0,3	0,0	–
7	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna. .... <i>Human health and social work activities</i>	86,7	3,6	2,8	0,2
8	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją . . . . . <i>Arts, entertainment and recreation</i>	10,1	0,4	0,1	0,1
9	Pozostała działalność usługowa . . . . . <i>Other service activities</i>	8,0	0,2	0,1	–

Stocks		Należności krótkoterminowe Short-term dues		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkotermini- nowe rozliczenia między- okresowe Short-term inter-period settlements	Lp. No.
of which						
produkty gotowe finished products	towary goods	razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services			
in mln zł						
0,6	8,6	174,1	154,1	76,9	34,2	1
–	1,7	16,7	1,6	109,8	0,8	2
11,0	36,0	155,9	117,7	296,4	42,8	3
1,0	1,4	120,0	93,8	96,3	10,4	4
0,2	7,8	126,9	99,6	439,9	3,4	5
–	0,3	2,9	2,6	9,0	0,4	6
0,0	0,3	38,8	32,2	42,8	1,5	7
–	0,1	4,4	3,8	3,9	1,3	8
–	0,0	4,9	2,8	2,8	0,1	9

TABL. 6 /298/. **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) fi- nancial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turn-over year
		w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM 2005	17413,8	12018,3	3714,4	-1916,7	1173,7
TOTAL 2010	23590,9	15082,2	6527,1	-3301,2	1845,9
. 2011	25130,3	14419,8	6717,0	-1806,0	2298,6
2012	27233,6	15431,0	7100,2	-1401,6	2164,5
sektor publiczny	6482,4	4469,1	1244,0	-674,0	184,7
public sector					
sektor prywatny	20751,2	10961,9	5856,2	-727,6	1979,8
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	934,0	310,8	464,7	-100,0	195,8
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł	12898,2	8029,9	2945,7	-706,9	1196,3
Industry					
górnictwo i wydobywanie	134,4	51,0	25,3	4,7	5,3
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe	9214,0	5223,4	2559,6	-644,9	1095,3
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1798,5	1434,0	72,0	-57,1	19,4
electricity, gas, steam and air conditioning supply					
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami odpadami; rekultywacja ^Δ	1751,2	1321,5	288,8	-9,6	76,3
water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities					
Budownictwo	1384,4	397,3	620,7	-13,0	79,8
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	3720,6	1294,6	964,5	58,5	393,0
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa	1891,4	846,4	799,3	-245,3	96,5
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	546,5	518,7	242,2	-354,7	54,7
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja	346,2	39,6	130,7	150,1	14,4
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczenio- wa	111,6	25,9	28,6	1,2	5,9
Real estate activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4168,7	3581,0	436,6	-15,8	38,9
Financial and insurance activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	103,8	90,4	60,8	-84,6	4,2
Professional, scientific and technical activities					

TABL. 6 /298/. **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which	
		kapitał (fundusz) podstawowy core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) fi- nancial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turn-over year
	w mln zł		in mln zł		
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . . . . . Administrative and support service activities	808,2	80,6	250,8	-6,2	74,7
Edukacja . . . . . Education	12,8	9,9	1,3	-2,1	1,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	246,6	117,7	127,6	-38,8	22,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją . . . . . Arts, entertainment and recreation	35,9	69,4	23,5	-43,4	-14,1
Pozostała działalność usługowa . . . . . Other service activities	24,9	18,7	3,3	-0,4	0,6

TABL. 7 /299/. **KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁEK ^a**

Stan w dniu 31 XII

SHARE CAPITAL OF COMPANIES ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagranicz- nych of foreign persons
	w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2005	7967,5	1438,0	727,9	1055,6	1353,7
TOTAL 2010	11428,1	868,3	1537,0	1353,1	3728,6
. 2011	10795,3	425,9	1118,6	1280,8	3442,8
2012	11808,4	366,7	1512,4	1329,5	3804,9
sektor publiczny . . . . . public sector	4460,8	307,8	1443,0	18,0	15,0
sektor prywatny . . . . . private sector	7347,6	58,9	69,5	1311,5	3789,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	301,4	37,5	41,5	11,9	143,0

^a Dane dotyczą spółek prawa handlowego, spółek cywilnych i innych spółek powołanych odrębnymi przepisami oraz zagranicznych przedsiębiorstw drobnej wytwórczości i oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

^a Data concerns commercial companies, civil law partnerships and others companies established on the basis of separate rules as well as foreign small-scale enterprises and branches of foreign enterprises.

TABL. 7 /299/. **KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁEK ^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
SHARE CAPITAL OF COMPANIES ^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagranicz- nych of foreign persons
		w mln zł		in mln zł	
Przemysł	7732,7	131,8	1225,4	445,2	3007,6
Industry					
górnictwo i wydobywanie	36,9	–	–	28,0	2,8
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe	4942,4	97,9	118,5	412,0	2969,2
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1433,7	–	1106,8	0,2	35,6
electricity, gas, steam and air conditioning supply					
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1319,8	33,9	–	5,0	–
water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities					
Budownictwo	274,7	34,9	2,1	134,5	3,9
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	959,9	–	0,2	371,4	464,1
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa	798,1	128,0	69,9	43,5	43,3
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	485,5	25,1	163,4	193,4	61,9
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja	39,6	1,5	1,2	23,7	10,6
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczenio- wa	22,9	–	–	3,5	1,4
Real estate activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	812,4	–	–	61,0	0,2
Financial and insurance activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	89,3	5,4	0,5	11,0	5,5
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ	79,4	–	0,5	11,7	57,4
Administrative and support service activi- ties					
Edukacja	9,7	–	–	1,6	5,9
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	114,6	2,0	7,7	9,7	–
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	69,4	–	–	6,1	0,1
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa	18,7	0,7	–	1,3	0,0
Other service activities					

^a Dane dotyczą spółek prawa handlowego, spółek cywilnych i innych spółek powołanych odrębnymi przepisami oraz zagranicznych przedsiębiorstw drobnej wytwórczości i oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

^a Data concerns commercial companies, civil law partnerships and others companies established on the basis of separate rules as well as foreign small-scale enterprises and branches of foreign enterprises.

TABL. 8 /300/. ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym	of which
					kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2005	14331,2	4178,6	3176,6	10152,6	2028,6	4692,5
TOTAL 2010	22074,6	7181,8	4921,0	14892,8	3211,3	6972,4
. 2011	22205,7	7642,6	6929,8	14563,1	4109,6	6844,3
2012	22731,6	6837,8	5930,7	15893,8	5190,6	6536,0
sektor publiczny . . . . . public sector	2627,0	1409,0	1232,7	1218,0	458,9	349,5
sektor prywatny . . . . . private sector	20104,9	5428,9	4698,0	14676,0	4731,7	6186,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	791,5	488,4	361,6	303,1	55,5	183,9
Przemysł. . . . . Industry	11847,3	3463,9	3188,5	8383,4	3467,3	3011,7
górnictwo i wydobywanie . . . . . mining and quarrying	89,4	45,0	38,1	44,4	14,1	19,1
przetwórstwo przemysłowe . . . . . manufacturing	10493,4	2737,2	2489,7	7756,2	3253,6	2753,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ . . . . . electricity, gas, steam and air conditioning supply	326,8	35,8	34,9	291,0	65,7	185,4
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . . water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities	937,8	646,0	625,8	291,8	133,8	53,5
Budownictwo . . . . . Construction	1900,9	279,8	211,3	1621,1	405,8	838,7
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ . . . . . Trade; repair of motor vehicles ^Δ	4152,4	496,0	440,2	3656,4	720,0	1709,1
Transport i gospodarka magazynowa . . Transportation and storage	1272,8	402,4	184,7	870,4	277,3	367,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ . . . . . Accommodation and catering ^Δ	611,3	466,1	451,3	145,2	53,4	39,3
Informacja i komunikacja . . . . . Information and communication	365,8	173,7	146,1	192,1	36,4	99,9
Działalność finansowa i ubezpieczenio- wa. . . . . Real estate activities	32,9	24,6	0,3	8,3	1,4	1,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ . . . . . Financial and insurance activities	1147,7	839,6	757,3	308,1	31,9	166,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . . . . . Professional, scientific and technical activities	307,0	105,7	96,1	201,3	101,5	46,4

TABL. 8 /300/. **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

*LIABILITIES OF ENTERPRISES (cont.)**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym	of which
					kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
	w mln zł in mln zł					
Administrowanie i działalność wspierająca ^A Administrative and support service activities	140,0	24,1	20,9	115,9	22,3	33,3
Edukacja Education	4,9	2,6	2,6	2,3	0,1	1,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	123,9	55,3	54,1	68,6	12,3	29,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	27,0	15,0	15,0	12,0	3,3	5,8
Pozostała działalność usługowa Other service activities	6,4	0,8	0,8	5,6	2,2	1,8

DZIAŁ XXI

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowiła w 2005 r. ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2003 Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), a w latach 2010–2012 – ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 885 z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawy z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 594–596) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. 2010 Nr 80, poz. 526 z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego (z uwzględnieniem środków na finansowanie programów i projektów unijnych) oraz samorządowych zakładów budżetowych.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

CHAPTER XXI

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local self-government entities (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining the above mentioned processes in 2005 provided the Law on Public Finances, dated 26 XI 1998 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 15, item 148 with later amendments), and in 2010–2012 – the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009 (uniform text Journal of Laws 2013 item 885 with later amendments) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241 with later amendments). With respect to the financial management of local self-governments, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990, the Law on Powiat Self-government and the Law on Voivodship Self-government, dated 5 VI 1998 (uniform text Journal of Laws 2013 items 594–596), as well as the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (uniform text Journal of Laws 2010 No. 80, item 526 with later amendments).

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure of: the budgets of local self-government entities (taking into funds for financing of EU programmes and projects) as well as self-government budgetary establishments.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Law of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu lub wydatku; prezentowane dane w podziale na działy i paragrafy opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207).

5. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
  - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
  - b) wpływu z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportu, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,
  - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy,
  - d) środki na dofinansowanie własnych zadań, z innych źródeł;
- 2) dotacje celowe:
  - a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
  - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200, 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r., Dz. U. Nr 38, poz. 207),
  - c) otrzymane z funduszy celowych (od 2011 r. są tylko państwowe fundusze celowe),
  - d) pozostałe dotacje;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

6. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

4. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are grouped in accordance with the provisions set forth in the Law on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue or expenditure; the presented data, divided into divisions and paragraphs, were compiled in accordance with the decree of the Minister of Finance, dated 2 III 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 38, item 207).

5. Budget revenue of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
  - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
  - b) receipts from charges and taxes established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, treasury fee, royalties for mineral exploration and marketplace stall trading fee,
  - c) revenue from property, i.e. income from renting and leasing,
  - d) funds from other sources for the additional own tasks;
- 2) appropriated allocations:
  - a) from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
  - b) provided under the programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable, and payments from the European funds budget (paragraphs 200, 620 according to the detailed classification of incomes, expenses, revenues and expenditures, and funds from foreign sources, according to regulation of the Minister of Finance dated 2 III 2010, Journal of Laws No. 38, item 207),
  - c) acquired from appropriated funds (since 2011 state appropriated funds),
  - d) other allocations;
- 3) general subsidy from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing, and regional parts.

6. Expenditures of local self-government entities are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

7. Od 2010 r. w sektorze finansów publicznych funkcjonują **samorządowe zakłady budżetowe**, które odpłatnie wykonują zadania i pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych oraz ewentualnych dotacji przedmiotowych, a także z dotacji celowych na zadania bieżące i z dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, otrzymanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Do 2010 r. w sektorze finansów publicznych funkcjonowały następujące formy organizacyjno-prawne: zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze i rachunek dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego oraz fundusze celowe jednostek samorządu terytorialnego.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

- expenditures on wages and salaries (including derivatives),
- expenditures on the purchase of materials and services,
- allocations, among others, for organisational and legal units operating within local self-government entities budgets,
- expenditures on debt servicing,
- expenditures related to granting endorsements and guarantees.

7. Since 2010 in the sector of public finance are functioning **self-government budgetary establishments** which perform tasks for a fee, and cover the costs related to their activity from own revenues and from possible objective allocations, as well as from appropriated allocations for current tasks and appropriated allocations for financing or co-financing of the investment-related costs, obtained from the budgets of local self-government entities.

Until 2010, in the sector of public finance the following organizational and legal forms of entities functioned: budgetary establishments, auxiliary units and own income account of local self-government entities as well as appropriated local self-government entities funds.

8. Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of the Ministry of Finance reports.

TABL. 1 /301/. **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2010	7190594,7	3459647,6	1831306,3	1163847,4	735793,4
TOTAL	2011	7665509,0	3694821,4	2001485,7	1225776,4	743425,5
	2012	8221633,0	3940810,8	2301353,0	1192787,0	786682,2
Dochody własne		3967207,9	2074775,4	1348132,0	330302,4	213998,1
Own revenue						
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym		1375250,4	527403,6	548913,2	143474,2	155459,4
Share in income tax						
od osób prawnych.		180992,3	24247,4	35135,3	5059,0	116550,6
corporate income tax						
od osób fizycznych		1194258,1	503156,2	513777,9	138415,2	38908,8
personal income tax						
Podatek od nieruchomości		962115,9	678665,3	283450,6	—	—
Tax on real estate						
Podatek rolny		107778,5	105880,1	1898,4	—	—
Agricultural tax						
Podatek od środków transportowych		31597,8	18201,5	13396,3	—	—
Tax on means of transport						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		67176,5	34874,8	32301,7	—	—
Tax on civil law transactions						
Oплата skarbowa		20294,7	10738,6	9556,1	—	—
Treasure fee						
Wpływy z opłaty skarbowej		20294,7	10738,6	9556,1	—	—
Treasury fee						
Dochody z majątku		358004,7	226244,4	101819,3	21355,6	8585,4
Revenue from property						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		134433,9	82660,8	35816,1	10235,4	5721,6
of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character						
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł		79516,3	61656,9	2885,9	5792,7	9180,8
Funds for additional financing of own tasks from other sources						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 /301/. **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dotacje ogółem . . . . . Total allocations	1997452,3	894636,0	396572,1	300071,5	406172,7
Dotacje celowe . . . . . Appropriated allocations	1289062,4	665399,0	230741,0	231454,2	161468,2
z budżetu państwa na zadania: from the state budget for tasks:					
z zakresu administracji rządowej . . . . . for government administration tasks	863167,5	446924,8	150583,9	138725,0	126933,8
własne . . . . . for own tasks	278851,3	162518,2	55564,6	51073,5	9695,0
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej . . . . . realized on the basis of agreements with government administration bodies	3352,3	2053,1	526,2	714,5	58,5
na zadania realizowane na podstawie porozu- mień między jednostkami samorządu teryto- rialnego . . . . . for tasks realized on the basis of agreements between local self-government entities	63609,0	35460,9	5752,8	22153,0	242,3
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań . . . . . for financial assistance between local gover- nment units for additional financing of own tasks	28031,1	8168,5	1020,0	9275,9	9566,7
otrzymane z państwowych funduszy celowych received from state appropriated funds	52051,3	10273,5	17293,5	9512,4	14971,9
Dotacje paragrafów 200 i 620 ^b . . . . . Allocations from paragraphs 200 and 620 ^b	708389,9	229237,0	165831,0	68617,3	244704,6
Subwencja ogólna z budżetu państwa . . . . . General subsidy from the state budget	2256972,9	971399,5	556648,9	562413,1	166511,4
w tym część oświatowa . . . . . of which educational part	1675477,6	729371,9	505573,1	415318,7	25213,9

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 5 pkt. 2b, str. 392.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. ^b See general notes, item 5 point 2b on page 392.

TABL. 2 /302/. **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2012 R.**
*REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY DIVISION IN 2012*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	8221633,0	3940810,8	2301353,0	1192787,0	786682,2
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	217614,8	87319,7	128,2	640,1	129526,8
<i>Agriculture and hunting</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	7263,6	5762,4	–	1196,2	305,0
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	11782,6	6801,2	4981,4	–	–
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	424057,7	92415,3	222106,9	30838,6	78696,9
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	472851,7	257022,0	161733,8	49126,5	4969,4
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	32245,4	5331,3	7173,8	19549,0	191,3
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	59842,1	30442,8	15334,4	10601,2	3463,7
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	148517,0	43652,1	36894,8	67955,8	14,3
<i>Public safety and fire care</i>					
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	2829047,5	1518743,4	973208,0	178476,8	158619,3
<i>Income taxes from legal persons, natural persons and other organizational units without legal personality and expenses associated with their intake</i>					
Różne rozliczenia	2539541,9	1011549,0	572519,7	567163,0	388310,2
<i>Miscellaneous settlements</i>					
Oświata i wychowanie	116421,0	68412,0	26306,1	21384,6	318,3
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	72694,7	458,1	13369,8	54127,1	4739,7
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	786602,3	522771,3	150282,7	111047,3	2501,0
<i>Social assistance</i>					
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	122340,3	47487,3	18719,6	46585,6	9547,8
<i>Other tasks in sphere of social policy</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	35577,1	18187,9	5303,0	12066,2	20,0
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	183099,9	134822,9	33408,6	13178,9	1689,5
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	52293,9	31422,5	18851,9	114,0	1905,5
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna	70426,0	25865,2	38466,0	6072,9	21,9
<i>Physical education</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 /303/. **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2005	4673503,2	2294088,2	1322583,5	728514,4	328317,1
TOTAL	2010	7985188,1	3854355,8	2079104,1	1265603,0	786125,2
	2011	8379668,3	3916714,0	2311527,9	1298916,3	852510,1
	2012	8506186,7	3960676,7	2519884,3	1202950,1	822675,6
Wydatki bieżące		6638477,5	3240175,2	1908499,3	1056255,2	433547,8
Current expenditure						
w tym: of which:						
Dotacje		689490,5	231928,8	178791,7	93670,1	185099,9
Allocations						
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych of which for budgetary establishments		31004,0	25266,7	5587,3	150,0	–
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		815567,8	589546,0	175154,0	46960,3	3907,5
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		4886255,6	2271102,9	1496492,6	887242,4	231417,7
Current expenditure of budgetary entities						
w tym: of which:						
wynagrodzenia		2528052,8	1170783,9	729497,3	528019,5	99752,1
wages and salaries						
w tym osobowe		2276326,8	1048660,0	666126,2	470978,7	90561,9
of which personal						
pochodne od wynagrodzeń ^b		449623,7	217647,3	128571,2	85757,4	17647,8
derivatives from wages and salaries ^b						
zakup materiałów i usług		1537752,1	699399,9	557120,7	180095,3	101136,2
purchase of materials and services						
wydatki na obsługę długu		167137,5	87123,9	42339,9	24972,5	12701,2
expenditures on debt servicing						
wydatki z tytułu gwarancji i poręczeń		856,2	–	–	856,2	–
payments related to guarantees and endorse- ments						
Wydatki majątkowe		1867709,2	720501,5	611385,0	146694,9	389127,8
Property expenditure						
w tym inwestycyjne ^c		1834662,0	707664,7	603886,3	137284,5	385826,5
of which investment expenditure ^c						

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. ^c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as- contribution to the Bridging Pension Fund. ^c Including allocations for financing investment tasks of self-government budgetary establishments.

TABL. 4 /304/. **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2012 R.**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM ..... TOTAL	8506186,7	3960676,7	2519884,3	1202950,1	822675,6
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	244881,4	108762,7	246,0	650,7	135222,0
<i>Agriculture and hunting</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	13551,8	10306,6	2186,5	–	1058,7
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	1326242,8	247711,3	578689,0	97143,9	402698,6
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	297355,8	164403,8	92141,8	36312,8	4497,4
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	70057,6	19899,2	31252,3	16067,8	2838,3
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	807339,1	405339,1	191571,8	136073,5	74354,7
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	185394,5	69770,6	46043,7	69093,2	487,0
<i>Public safety and fire care</i>					
Obsługa długu publicznego ^b	166816,6	86854,8	42339,9	24920,7	12701,2
<i>Public debt servicing^b</i>					
Różna rozliczenia	53580,3	39520,2	12180,3	1879,8	–
<i>Miscellaneous settlements</i>					
Oświata i wychowanie	2298430,2	1251770,6	692061,1	334306,2	20292,3
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	182853,8	39644,1	35362,5	72017,7	35829,5
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1142877,3	685980,7	264121,1	189103,2	3672,3
<i>Social assistance</i>					
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	199481,0	53374,6	38791,8	72516,7	34797,9
<i>Other tasks in sphere of social policy</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	266386,7	48549,9	95774,5	118585,9	3476,4
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	501853,0	320847,6	167272,4	11848,1	1884,9
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	346190,0	183328,9	105149,1	4517,6	53194,4
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna i sport	259428,4	126347,1	116072,4	12754,4	4254,5
<i>Physical education and sport</i>					

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status

TABL. 5 /305/. **PRZYCHODY I KOSZTY SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH**
REVENUE AND COSTS OF SELF-GOVERNMENT BUDGETARY
ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
Przychody	2011	621784,2	188030,3	431598,6	–	2155,3
Revenue	2012	361134,9	215198,8	143836,9	209,4	1889,9
w tym: of which:						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług		219871,9	149052,5	68957,7	14,5	1847,2
Revenue from sale of products, asset components and services						
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego ^b		30638,4	24967,8	5520,6	150,0	–
Allocations from local self-government entities budgets ^b						
Koszty	2011	684188,3	193692,3	488673,0	–	1823,0
Costs	2012	364808,4	214297,6	148504,5	162,3	1843,9
w tym: of which:						
Materiały i usługi		169394,7	83525,8	85552,1	57,2	259,5
Materials and services						
Podatek dochodowy od osób prawnych.		2247,6	679,2	1542,6	–	25,9
Corporate income tax						
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego		1493,7	791,1	453,1	–	249,5
Surplus payments to local self-government entities budgets						

^a Bez przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami z budżetu państwa oraz płatnościami w ramach budżetu środków europejskich.

^a Excluding revenue and costs of self-government budgetary establishments of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including allocations from the state budget as well as payments within European funds budget.

DZIAŁ XXII

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – MSR, wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne – jeśli nie zaznaczono inaczej – zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji). Nakłady in-

CHAPTER XXII

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding capital expenditures was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of National and Regional Accounts ESA 1995”.

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, i.a. construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e. detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (included exclusively in data expressed at current prices), except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards – IAS implemented since 1 I 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Capital expenditures, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the NACE rev. 2 PKD 2007 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of expenditures on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes). Capital expendi-

westycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się od 2005 r. do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”

3. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdań,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania oraz budownictwo sakralne – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa nieukończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczeniami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 Nr 152, poz. 1223 z późniejszymi zmianami).

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

tures on public roads, streets and squares have been included into section “Transportation and storage” since 2005.

3. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil low partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil low partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of expenditures on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence and on sacral construction, was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e. do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223 with later amendments).

2. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć, w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

- przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- od 1 I 2005 r. również wycenę według wartości godziwej w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34 z późniejszymi zmianami).

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

3. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

4. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicz-

*The **gross value** of fixed assets at **current book-keeping prices** is understood, as of 31 XII, within the scope of fixed assets designated for exploitation:*

- *before 1 I 1995 – value at replacement prices for September 1994,*
- *after 1 I 1995 – value at purchasing or manufacturing prices,*
- *since 1 I 2005 also revaluation according to fair value in units that used International Accounting Standards (LAS).*

*The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34 with later amendments).*

*The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.*

3. Data by sections of the NACE rev. 2, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e. all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g. in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate, renting and business activities”.

4. The gross value of fixed assets:

- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity employing and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and*

nych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych – ustalono szacunkowo.

5. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych.

Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
  - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
  - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
  - a) kotły i maszyny energetyczne,
  - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
  - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
  - d) urządzenia techniczne,
  - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

detailed meliorations and water structures, was estimated.

5. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets.

The grouping includes:

- 1) *buildings and structures:*
  - a) *buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,*
  - b) *land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);*
- 2) *machinery, technical equipment and tools:*
  - a) *boilers and power industry machinery,*
  - b) *general usage machinery, equipment and apparatus,*
  - c) *special use machinery, equipment and apparatus,*
  - d) *technical equipment,*
  - e) *tools, instruments, moveables and endowments;*
- 3) *transport equipment;*
- 4) *other fixed assets, i.e. long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).*

Inwestycje

Investments

TABL. 1 /306/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
	w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	8303,8	8773,1	9887,1
TOTAL			
sektor publiczny	4810,1	5104,0	5752,4
public sector			
sektor prywatny	3493,7	3669,1	4134,7
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	215,6	259,0	322,8
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	2839,1	2611,8	3150,8
Industry			
górnictwo i wydobywanie	38,9	21,1	14,1
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe	889,2	882,4	1110,1
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1135,5	1217,9	1524,4
electricity, gas, steam and air conditioning supply			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	775,4	490,4	502,2
water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
Budownictwo	202,6	237,9	203,1
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	540,6	663,3	517,2
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa ^b	1555,1	1613,2	1672,0
Transportation and storage ^b			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	139,3	265,0	223,2
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	49,8	94,0	121,1
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	56,0	80,1	50,7
Financial and insurance activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1060,0	1054,6	1214,9
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	65,3	64,3	72,2
Professional, scientific and technical activities			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	33,0	41,0	31,0
Administrative and support service activities			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	482,2	723,2	1193,4
Public administration and defence; compulsory social security			

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

^a According to investment location. ^b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

TABL. 1 /306/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące) (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
	w mln zł in mln zł		
Edukacja . . . . . <i>Education</i>	256,2	400,3	334,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . . . . . <i>Human health and social work activities</i>	388,9	284,3	446,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją . . . . . <i>Arts, entertainment and recreation</i>	307,9	311,3	296,1
Pozostała działalność usługowa . . . . . <i>Other service activities</i>	26,4	70,0	37,0

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

^a According to investment location. ^b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

TABL. 2 /307/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	4011,0	4276,7	5025,1
sektor publiczny . . . . . <i>public sector</i>	2182,7	2246,1	2706,5
sektor prywatny . . . . . <i>private sector</i>	1828,2	2030,8	2318,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . . . . . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	95,2	119,8	143,7
Przemysł . . . . . <i>Industry</i>	2431,3	2267,7	2806,3
górnictwo i wydobywanie . . . . . <i>mining and quarrying</i>	35,8	12,8	12,5
przetwórstwo przemysłowe . . . . . <i>manufacturing</i>	772,8	807,0	1026,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ . . . . . <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	1002,5	1173,0	1501,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . . . <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	620,2	274,9	265,2
Budownictwo . . . . . <i>Construction</i>	129,9	138,0	105,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ . . . . . <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	366,1	557,0	398,6
Transport i gospodarka magazynowa . . . . . <i>Transportation and storage</i>	322,0	546,3	848,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ . . . . . <i>Accommodation and catering^Δ</i>	80,5	104,9	103,6
Informacja i komunikacja . . . . . <i>Information and communication</i>	30,2	80,0	100,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 2 /307/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
	w mln zł	in mln zł	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . . . . . <i>Financial and insurance activities</i>	51,7	76,1	43,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ . . . . . <i>Real estate activities</i>	171,0	102,6	95,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . . . . . <i>Professional, scientific and technical activities</i>	24,6	24,5	17,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . . . . . <i>Administrative and support service activities</i>	26,7	17,4	16,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne . . . . . <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	0,2	0,9	1,5
Edukacja . . . . . <i>Education</i>	11,3	8,8	2,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . . . . . <i>Human health and social work activities</i>	221,7	195,4	320,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją . . . . . <i>Arts, entertainment and recreation</i>	46,3	36,0	19,2
Pozostała działalność usługowa . . . . . <i>Other service activities</i>	2,3	1,3	1,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 /308/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP**
(ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	2010 2011 2012	2997,0 3095,8 3733,1	1538,4 1413,5 1895,7	1161,1 1354,4 1496,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. . . . . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	144,8	84,9	33,3	24,2
Przemysł. . . . . <i>Industry</i>	2128,9	944,2	1082,0	97,6
górnictwo i wydobywanie . . . . . <i>mining and quarrying</i>	22,6	4,7	17,6	0,3
przetwórstwo przemysłowe . . . . . <i>manufacturing</i>	1185,1	284,1	822,9	75,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

TABL. 3 /308/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a WEDŁUG GRUP (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES ^a BY GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
Przemysł (dok.) Industry (cont.)				
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	656,9	464,2	190,4	1,0
electricity, gas, steam and air conditioning supply				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	264,3	191,2	51,1	21,3
water supply; sewerage, waste management and remediation activities				
Budownictwo	122,2	58,0	36,0	27,3
Construction				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	418,8	257,0	120,7	40,1
Transport i gospodarka magazynowa	363,7	196,1	48,6	115,1
Transportation and storage				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	58,4	41,6	15,5	1,3
Accommodation and catering ^Δ				
Informacja i komunikacja	36,6	11,5	24,2	0,4
Information and communication				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	18,2	11,5	6,0	0,8
Real estate activities				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	61,6	53,7	7,5	0,4
Financial and insurance activities				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	18,4	8,5	7,0	2,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	30,7	2,3	22,0	6,4
Administrative and support service activities				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0,1	0,0	0,0	–
Public administration and defence; compulsory social security				
Edukacja	1,9	0,6	1,0	0,3
Education				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	310,0	214,4	86,4	7,8
Human health and social work activities				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	18,3	11,5	6,4	0,4
Pozostała działalność usługowa	0,4	0,0	0,2	0,2
Other service activities				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

Środki trwałe*Fixed assets*TABL. 4 /309/. **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
	w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M . . . . . TOTAL	110402,5	114425,4	122780,8
sektor publiczny . . . . . <i>public sector</i>	59224,7	61245,4	59666,7
sektor prywatny . . . . . <i>private sector</i>	51177,8	53180,0	63114,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . . . . . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	6496,0	6669,3	6968,2
Przemysł . . . . . <i>Industry</i>	29660,7	29482,2	31385,0
górnictwo i wydobywanie . . . . . <i>mining and quarrying</i>	143,5	197,0	207,3
przetwórstwo przemysłowe . . . . . <i>manufacturing</i>	14852,2	14379,2	15826,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ . . . . . <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	10363,7	8984,4	9031,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . . . <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	4301,3	5921,6	6319,4
Budownictwo . . . . . <i>Construction</i>	1997,4	2331,0	2449,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ . . . . . <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	5877,9	6289,9	7061,6
Transport i gospodarka magazynowa ^b . . . . . <i>Transportation and storage^b</i>	23666,6	24556,5	27055,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ . . . . . <i>Accommodation and catering^Δ</i>	2420,4	2310,3	2861,9
Informacja i komunikacja . . . . . <i>Information and communication</i>	1977,4	1967,0	2351,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . . . . . <i>Real estate activities</i>	710,1	740,9	772,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ . . . . . <i>Financial and insurance activities</i>	22758,4	23820,7	24915,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . . . . . <i>Professional, scientific and technical activities</i>	781,6	788,0	872,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . . . . . <i>Administrative and support service activities</i>	866,8	841,8	872,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne . . . . . <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	4878,4	5252,5	4884,4
Edukacja . . . . . <i>Education</i>	3506,3	3906,9	4281,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . . . . . <i>Human health and social work activities</i>	2818,5	3107,7	3434,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją . . . . . <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1646,8	1965,3	2206,8
Pozostała działalność usługowa . . . . . <i>Other service activities</i>	339,2	395,4	407,4

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

^b Including value of public roads, streets and squares.

TABL. 5 /310/. **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a
(current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
	w mln zł in mln zł		
O GÓŁEM	50875,9	51036,3	53843,7
TOTAL			
sektor publiczny	23622,0	23608,7	19048,5
public sector			
sektor prywatny	27253,9	27427,6	34795,6
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2495,7	2526,4	2360,3
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	26966,1	26501,2	27993,8
Industry			
górnictwo i wydobywanie	132,1	178,0	186,3
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe	13767,3	13225,9	14566,1
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	10112,7	8704,5	8688,2
electricity, gas, steam and air conditioning supply			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2954,0	4392,8	4553,2
water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities			
Budownictwo	1128,4	1288,5	1294,0
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3966,5	4260,6	4827,3
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa	3506,7	3497,0	3368,2
Transportation and storage			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1645,0	1534,8	1946,2
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	1768,4	1732,4	2095,2
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	593,0	607,8	636,0
Real estate activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5399,3	5557,0	5399,1
Financial and insurance activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	241,1	185,7	245,3
Professional, scientific and technical activities			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	505,0	469,6	437,7
Administrative and support service activities			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	14,0	15,1	16,4
Public administration and defence; compulsory social security			
Edukacja	69,9	75,2	75,6
Education			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2044,9	2247,2	2521,2
Human health and social work activities			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	476,1	476,7	578,0
Arts, entertainment and recreation			
Pozostała działalność usługowa	55,8	61,1	49,4
Other service activities			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

DZIAŁ XXIII

RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

CHAPTER XXIII

REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995). The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. **Intermediate consumption** includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. **Gross primary income in the households sector** is comprised of gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e. wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by em-

placonymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego sektora instytucjonalnego są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz działalnością ubezpieczeniową,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa oraz przedsiębiorstwa publiczne, które zgodnie z metodologią ESA 1995 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,

employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

9. Data grouping by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among institutional sectors are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,*
- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget, as well as public enterprises which accordingly to the ESA 1995 methodology fulfill criteria of including in the sector,*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*

5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane z rachunków regionalnych za lata 2009-2010 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych z tytułu zastosowania w obliczeniach liczby ludności opracowanej na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Ponadto zrewidowane zostały dane dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych za 2010 rok ze względu na zmiany wprowadzone przez Narodowy Bank Polski w bilansie płatniczym w zakresie wynagrodzeń i dochodów z tytułu własności.

13. Dane na 1 mieszkańca za lata 2009-2011 obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

14. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2011 r.”.

5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.*

11. *The estimation of the “hidden economy” is included in the regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

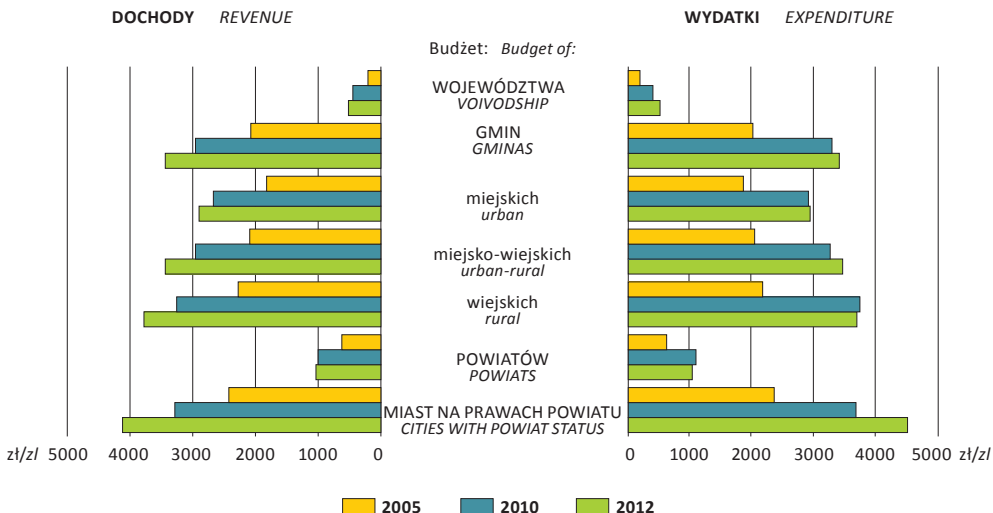
12. *Data from the regional accounts for the years 2009-2010 were changed in relation to previously published data on account of applying in calculations number of population which was compiled on the basis of Population and Housing Census 2011 results.*

Moreover, data concerning income in the households sector for 2010 were revised due to changes introduced by the National Bank of Poland in the balance of payments in the range of wages and salaries as well as property income.

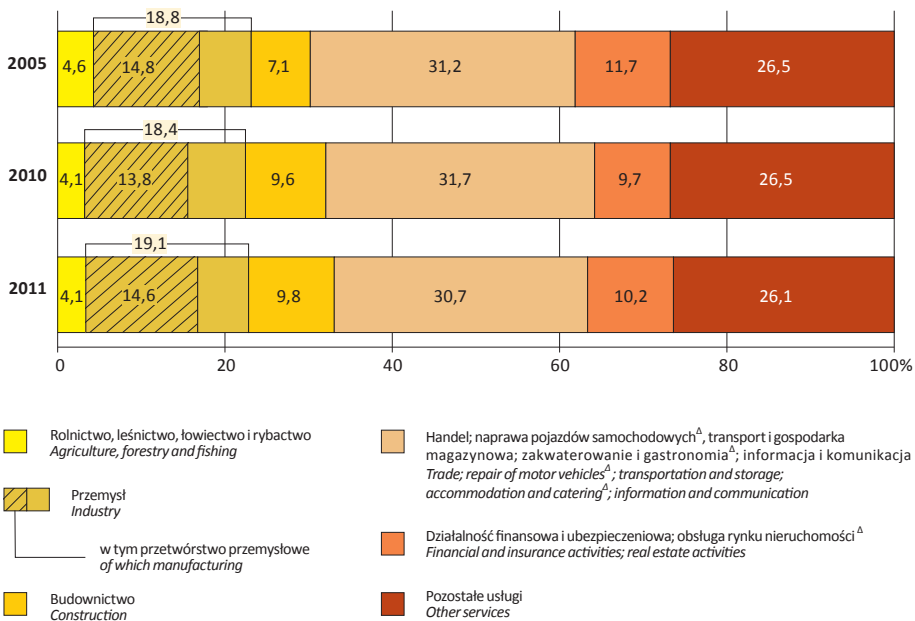
13. *Data per capita for the years 2009-2011 were calculated on the basis of the number of population which included the results of the Population and Housing Census 2011.*

14. *Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) are placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2011”.*

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA 1 MIESZKAŃCA REVENUE AND EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS PER CAPITA

STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące) STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED BY KINDS OF ACTIVITIES (current prices)

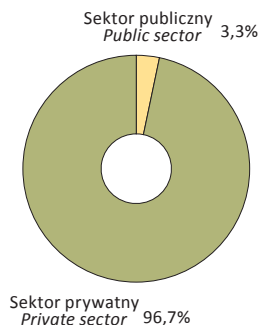
STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

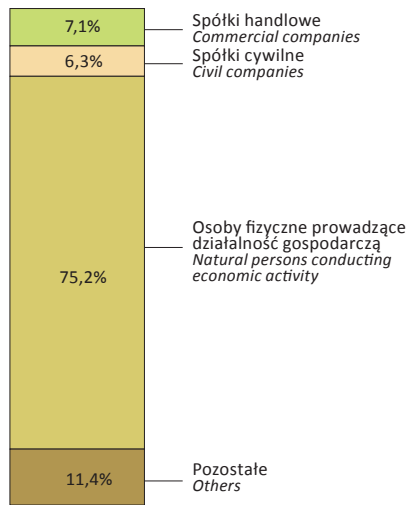
STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN 2012

As of 31 XII

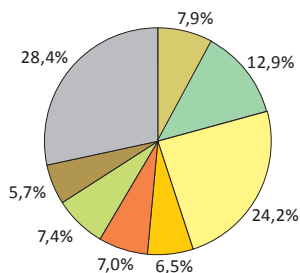
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI BY OWNERSHIP SECTORS

WEDŁUG FORM PRAWNYCH BY LEGAL STATUS

WEDŁUG SEKCJI BY SECTIONS

Przetwórstwo przemysłowe
Manufacturing

Budownictwo
Construction

Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ
Trade; repair of motor vehicles^Δ

Transport i gospodarka magazynowa
Transportation and storage

Obsługa rynku nieruchomości^Δ
Real estate activities^Δ

Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Professional, scientific and technical activities

Pozostała działalność usługowa
Other service activities

Pozostałe sekcje
Other section

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwaga do tablic 1–3

Dane za lata 2009-2010 skorygowano.

Note to tables 1–3

Data for 2009-2010 have been adjusted.

TABL. 1 /311/. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010	2011	2009	2010	2011
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M . . . . . TOTAL	52478	54672	57698	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	46636	48152	50685	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw . . . . . non-financial corporations	18631	19057	20449	40,0	39,6	40,3
instytucji rządowych i samorządowych. . . . . general government	8065	8487	8636	17,3	17,6	17,0
gospodarstw domowych . . . . . households	18543	18961	19760	39,8	39,4	39,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . . . . . Agriculture, hunting and forestry; fishing	1861	1955	2063	4,0	4,1	4,1
Przemysł . . . . . Industry	8571	8875	9683	18,4	18,4	19,1
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	6549	6656	7383	14,0	13,8	14,6
Budownictwo . . . . . Construction	4400	4643	4980	9,4	9,6	9,8
Handel i naprawy ^a , hotele i restauracje, transport, gospodarka magazynowa i łączność; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja . . . . . Trade and repair, hotels and restaurants, transport, storage and communication	14849	15243	15569	31,8	31,7	30,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^a . . . . . Financial and insurance activities, real estate activities	4291	4657	5156	9,2	9,7	10,2
Pozostałe usługi . . . . . Other service	12664	12780	13233	27,2	26,5	26,1
NA 1 MIESZKAŃCA w zł^a . . . PER CAPITA in zł^a	30440	31709	33485	x	x	x

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 str. 412.ª See general notes, itm 13 on page 412.

TABL. 2 /312/. **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU
TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
*BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION
OF INCOME ACCOUNT (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
Produkcja globalna	98515	102963	110146	Gross output
Zużycie pośrednie	51879	54811	59461	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto.	46636	48152	50685	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	18168	18834	19621	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto . .	28181	28935	30662	Gross operating surplus

TABL. 3 /313/. **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	37300	38345	39731	in million zlotys
na 1 mieszkańca ^a w zł.	21636	22239	23058	per capita ^a in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	36897	38391	39660	in million zlotys
na 1 mieszkańca ^a w zł.	21402	22266	23017	per capita ^a in zł

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 str. 412.

^a See general notes, itm 13 on page 412.

DZIAŁ XXIV

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. Proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397 z późniejszymi zmianami), która zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 981 z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202 z późniejszymi zmianami).

2. Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:

a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:

- prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
- prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.),
- wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych – NFI,
- innym,

b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;

2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);

3) **likwidację** przedsiębiorstwa ze względów ekonomicznych.

3. Odrębnym procesom - w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. nr 208 poz. 2128, z późniejszymi zmianami) – podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw go-

CHAPTER XXIV

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. The process of privatizing state owned enterprises – except for former state farms – is conducted on the basis of the Law on the Commercialisation and Privatisation of 30 VIII 1996 (Journal of Laws of 2002 No. 171, item 1397, as amended) replaced the law on the Privatizing of the State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises of 25 IX 1981 (Journal of Laws of 2002 No. 112, item 981, as amended),
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.

2. On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relative to state owned enterprises:

1) **commercialization**, i.e. the transformation of an enterprise:

a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:

- indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
- privatization through taking up shares in the increased capital (since 2004),
- the transfer of shares or holdings to the National Investment Funds – NIF,
- other,

b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;

2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);

3) **the liquidation** of an enterprise due to economic reasons.

3. Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury dated 19 X 1991 as well as changes in some Laws (uniform text Journal of laws 2004 No. 208, item 2128, with later amendments) – consist in the assets of former state farms being incorpo-

spodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

Dane dotyczące **podmiotów gospodarki narodowej** obejmują podmioty zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON), tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji i działów PKD 2007 wg przeważającego rodzaju działalności, z wyłączeniem osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

4. Informacje o stanie prawno-organizacyjnym przedsiębiorstw państwowych i jego zmianach przygotowujących do prywatyzacji pozyskiwane są z państwowych jednostek organizacyjnych pełniących funkcje założycielskie dla tych przedsiębiorstw.

Podmioty gospodarki narodowej

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 591 z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 763 z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest aktualizowany na podstawie wniosków zgłaszanych przez podmioty, na których ciąży prawny obowiązek dokonywania zgłoszeń do rejestru, dotyczących wpisu, skreślenia oraz zmian cech objętych wpisem. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto w 2011 r. zaktualizowano rejestr REGON wykorzystując informacje dotyczące zgonów osób fizycznych pochodzące z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL).

rated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency for the purpose of restructuring and privatization.

*Data relating to **economic entities in the cover-national** entities registered in the National Official Register of Economic Entities (REGON), i.e. legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activities, classified into particular sections and divisions of PKD by main economic activity, except those engaged in private farms.*

4. Information on the legal and organizational status of state owned enterprises and its changes preparing for privatization are obtained for state organizational entities acting as founding bodies for these enterprises.

Entities of the national economy

Presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated of 29 VI 1995 (uniform text Journal of Laws 2012 item 591 with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763, with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of cooperation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on the basis of applications submitted by entities legally obliged to apply for entries in and deletions from the register, and also for updating their entries in terms of their description. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation. In addition, in 2011 REGON register was updated with information on the deaths of natural persons, as registered in the Common Electronic System of Population Register (PESEL).

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 /314/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2012 R.**
**STATE OWNED ENTERPRISES INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2012**

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In %</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	280	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane	64	22,9	Commercialized
Objęte prywatyzacją bezpośrednią ..	123	43,9	Included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	123	43,9	of which privatized
Poddane likwidacji	93	33,2	Subject to liquidation
w tym zlikwidowane	68	24,3	of which liquidated

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.
Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 2 /315/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ
BEZPOŚREDNIĄ W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2012 R.**
**STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2012**

FROM 1 VIII 1999 TO 31 XII 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sprywatyzowane bezpośrednio <i>Directly privatized</i>					Zlikwidowane <i>Liquidated</i>
	razem <i>total</i>	w wyniku <i>as a result of</i>				
		sprzedaży majątku <i>sale of assets</i>	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa <i>transfer of assets to a company of the State Treasury</i>	oddania majątku do odpłatnego korzystania <i>leasing</i>	zastosowa- nia miesza- nych sposo- bów zbycia majątku <i>use of com- bined meth- ods for dis- posal of as- sets</i>	
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	123	20	15	82	6	68
w tym: <i>of which:</i>						
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	30	7	10	13	—	18
Budownictwo . . . . . <i>Construction</i>	28	5	—	19	4	17
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A . . . . . <i>Trade; repair of motor vehi- cles ^A</i>	29	5	1	23	—	15
Transport i gospodarka magazynowa. . . . . <i>Transportation and storage</i>	15	1	3	11	—	3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . . . . <i>Professional, scientific and technical activities</i>	11	—	—	9	2	11

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.
Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 3 /316/. **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2012 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	59	TOTAL
powstałe w celu:		established for the purpose of:
prywatyzacji ^a	57	privatization ^a
innym	2	other
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	22	Of which indirectly (capital) privatized
w tym z udziałem kapitału zagranicznego . . .	3	of which with foreign capital participation

^a Pośredniej (kapitałowej) poprzez obejmowanie akcji oraz wniesienia do NFI.

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.

^a Indirect (capital) privatization, by the taking up shares and transfer to NIF.

Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 4 /317/. **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2012 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIC OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	112	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	14	Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	4	of which with foreign capital participation
Spółki pracownicze ^a	98	Employee companies ^a

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

TABL. 5 /318/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO^a W 2012 R.**

Stan w dniu 31 XII

STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS^a IN 2012

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which					
		w prywatyzacji bezpośredniej in direct privatization	w likwidacji in liquidation	w upadłości in bankruptcy	w postępowaniu naprawczym in sanitation procedure	pod zarządem under management	bez zmian prawno-organizacyjnych without legal and organizational changes
OGÓŁEM	3	-	-	1	-	-	2
TOTAL							

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 416.

^a See general notes, item 2 on page 416.

TABL. 5 /318/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO^a W 2012 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS^a
IN 2012 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which					
		w prywatyzacji bezpośredniej in direct privatization	w likwidacji in liquidation	w upadłości in bankruptcy	w postępowaniu naprawczym in sanitation procedure	pod zarządem under management	bez zmian prawno-organizacyjnych without legal and organizational changes
OGÓŁEM (dok.) TOTAL (cont.) w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1	–	–	1	–	–	–
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	1	–	–	–	–	–	1
Transport i gospodarka magazynowa . . . . . Transportation and storage	1	–	–	–	–	–	1

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 415.

^a See general notes, item 2 on page 415.

Podmioty gospodarki narodowej Entities of the national economy

TABL. 6 /319/. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	206776	220405	214584	217045	TOTAL
sektor publiczny	8271	6957	6995	7176	public sector
sektor prywatny	198505	213448	207589	209869	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	71	10	6	6	State owned enterprises
Spółki	25025	27423	28132	29047	Companies
w tym:					of which:
handlowe	11098	13884	14479	15406	commercial
cywilne	13886	13505	13617	13603	civil
Spółdzielnie	1204	1111	1108	1100	Co-operatives
Fundacje	237	353	397	449	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	3142	4366	4592	4830	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą . . .	162958	170334	163308	163227	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 /320/. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

**ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
BY LEGAL FORMS AND SECTIONS**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą <i>Natural persons conduct- ing economic activity</i>	
		razem total	przed- siębior- stwa pań- stwowe <i>state owned enter- prises</i>	w tym of which						
				razem total	spółki handlowe <i>commercial companies</i>		spó ki cywilne <i>civil law partner- ships</i>	spół- dzielnie co- opera- tives		
					jedno- osobowe Skarbu Państwa <i>sole- -share- holder compa- nies of the State Treasury</i>	z udzia- łem kapi- tału za- grani- cznego <i>with foreign capital participa- tion</i>				
										of which
OGÓŁEM 2005	206776	43818	71	11098	26	3683	13886	1204	162958	
TOTAL 2010	220405	50071	10	13884	22	4256	13505	1111	170334	
. 2011	214584	51276	6	14479	21	4345	13617	1108	163308	
2012	217045	53818	6	15406	17	4536	13603	1100	163227	
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiec- two i rybactwo . . . . . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	6091	1740	1	1053	2	552	353	121	4351	
Przemysł . . . . . <i>Industry</i>	18387	4791	2	3223	3	1191	1414	84	13596	
w tym przetwórstwo prze- mysłowe . . . . . of which manufacturing	17110	4065	1	2621	3	983	1342	77	13045	
Budownictwo . . . . . <i>Construction</i>	27985	3505	1	2036	3	487	1212	236	24480	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ . . . . . <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	52562	9834	–	3938	–	985	5753	122	42728	
Transport i gospodarka ma- gazynowa . . . . . <i>Transportation and storage</i>	14106	1412	2	840	5	257	548	9	12694	
Zakwaterowanie i gastro- nomia ^Δ . . . . . <i>Accommodation and catering^Δ</i>	12885	1877	–	579	–	195	1242	5	11008	
Informacja i komunikacja <i>Information and communica- tion</i>	4104	809	–	530	2	95	267	3	3295	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a *Excluding persons tending private farms in agriculture.*

TABL. 7 /320/.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGION WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGION REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity
		razem total	w tym of which						
			przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives		
				razem total	w tym of which				
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury			z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . . . . . Financial and insurance activities	6512	467	—	212	—	21	147	25	6045
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	15259	13471	—	755	—	255	274	441	1788
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . . . . . Professional, scientific and technical activities	16109	2225	—	1127	—	254	1009	25	13884
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . . . . . Administrative and support service activities	6258	908	—	530	—	156	348	15	5350
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne . . . . . Public administration and defence; compulsory social security	1051	1043	—	1	—	—	1	—	8
Edukacja. . . . . Education	6453	3270	—	116	—	18	183	1	3183
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . . . . . Human health and social work activities	13242	993	—	236	2	16	408	7	12249
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	3715	1956	—	128	—	27	191	1	1759
Pozostała działalność usługowa . . . . . Other service activities	12315	5511	—	102	—	27	253	5	6804

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 8 /321/. **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe Partnerships		
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimited partnerships	komandytowo- limited partnerships
OGÓŁEM	2005	11098	10106	267	9839	992	932	34
TOTAL	2010	13884	12301	262	12039	1583	1267	248
	2011	14479	12814	266	12548	1665	1276	312
	2012	15406	13570	268	13302	1836^a	1309	418
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		1053	1007	7	1000	46	26	19
Przemysł. .... <i>Industry</i>		3223	2951	81	2870	272	188	75
w tym przetwórstwo przemysłowe .... of which manufacturing		2621	2389	66	2323	232	171	53
Budownictwo ..... <i>Construction</i>		2036	1827	42	1785	209	124	71
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		3938	3324	43	3281	614	537	72
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		840	743	14	729	97	78	16
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... <i>Accommodation and catering^Δ</i>		579	504	9	495	75	59	12
Informacja i komunikacja ..... <i>Information and communication</i>		530	473	7	466	57	37	20

^a W tym 50 spółek partnerskich i 59 spółek komandytowo-akcyjnych.

^a Of which 50 professional partnerships and 59 limited joint-stock partnerships.

TABL. 8 /321/. **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which	
						jawne unlimited partner- ships	koman- dytowe limited partner- ships
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa ..... <i>Financial and insurance activities</i>	212	163	3	160	49	36	7
Obsługa rynku nieruchomości ^A ..... <i>Real estate activities</i>	755	650	13	637	105	74	24
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1127	947	25	922	180	72	71
Administrowanie i działalność wspierająca ^A ..... <i>Administrative and support service activities</i>	530	476	9	467	54	38	13
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne ..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1	1	–	1	–	–	–
Edukacja ..... <i>Education</i>	116	100	–	100	16	10	5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	236	192	6	186	44	16	9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	128	120	8	112	8	6	2
Pozostała działalność usługowa ..... <i>Other service activities</i>	102	92	1	91	10	8	2

TABL. 9 /322/.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANE^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym of which					osoby fizyczne pro- wa- dzące działal- ność gospo- darczą natural persons con- ducting eco- nomic activity	
			spółki companies				cywilne civil law partner- ships		
			razem total	w tym of which					
				handlowe companies					
				razem total	w tym of which				
akcyjne joint stock	z ogra- niczo- ną od- powie- dział- nością with li- mited liability								
OGÓŁEM . . . . . TOTAL	2005 2010 2011 2012	16002 20824 18852 18806	1184 1239 1304 1431	584 742 857 1093	3 11 13 6	520 591 707 901	600 497 445 336	3 7 15 5	13658 18402 16793 15557
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		345	92	82	—	74	10	—	253
Przemysł . . . . . Industry		1540	216	187	—	155	29	—	1319
w tym przetwórstwo przemysłowe . . . . . of which manufacturing		1422	150	127	—	98	23	—	1268
Budownictwo . . . . . Construction		3324	170	139	1	110	29	1	3152
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ . . . . . Trade; repair of motor vehicles ^Δ		3847	293	180	—	151	113	—	3554
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		924	72	60	1	46	12	1	851
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ . . . . . Accommodation and catering ^Δ		1293	91	47	—	33	44	1	1183
Informacja i komunikacja . . . . . Information and communication		468	74	70	1	65	4	—	394
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa . . . . . Financial and insurance activities		570	34	26	—	20	8	—	536
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ . . . . . Real estate activities		576	115	112	—	102	3	1	132
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . . . . . Professional, scientific and technical activities		1245	119	91	1	66	28	—	1126
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ . . . . . Administrative and support service ac- tivities		844	69	52	1	43	17	1	774
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne . . . . . Public administration and defence; compulsory social security		7	—	—	—	—	—	—	—
Edukacja . . . . . Education		1447	31	14	—	10	17	—	361

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 9 /322/.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANE^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym of which						
		spółki companies					spół- dzielnie co- opera- tives	osoby fizycz- ne pro- wa- dzące działal- ność gospo- darczą natural persons con- ducting eco- nomic activity
		razem total	w tym of which			cywilne civil law partner- ships		
			handlowe companies					
			razem total	akcyjne joint stock	z ogra- niczo- ną od- powie- dział- nością with li- mited liability			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	891	31	22	—	18	9	—	815
Działalność związana z kulturą, rozryw- ką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation	325	8	5	1	3	3	—	232
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities	1160	16	6	—	5	10	—	875

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 10 /323/.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WYREJESTROWANE^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY REMOVED^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym of which						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
			spółki companies					spółdzielnie co-operatives	
			razem total	w tym of which					
				handlowe companies			cywilne civil law partnerships		
				razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability			
OGÓŁEM	2005	11016	747	100	8	79	647	15	10051
TOTAL	2010	15456	554	105	3	74	449	12	14670
	2011	24298	590	269	7	185	321	19	23443
	2012	16091	486	162	4	117	324	13	15410
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		196	12	6	—	6	6	1	182

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 10 /323/. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WYREJESTROWANE^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY REMOVED^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym of which						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
		spółki companies					spółdzielnie co-operatives	
		razem total	w tym of which					
			handlowe companies			cywilne civil law partnerships		
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability			
Przemysł . . . . . Industry	1363	61	28	1	26	33	2	1298
w tym przetwórstwo przemysłowe . . . of which manufacturing	1311	53	22	1	20	31	2	1255
Budownictwo . . . . . Construction	2882	44	17	–	15	27	2	2836
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ . . . . . Trade; repair of motor vehicles ^Δ	4634	146	40	1	20	106	1	4486
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	1051	22	10	1	7	12	–	1027
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ . . . . . Accommodation and catering ^Δ	1269	39	8	–	3	31	1	1229
Informacja i komunikacja . . . . . Information and communication	279	14	4	–	2	10	–	265
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa . . . . . Financial and insurance activities	666	10	1	–	1	9	–	656
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ . . . . . Real estate activities	198	38	27	1	24	11	5	135
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . . . . . Professional, scientific and technical activities	928	39	11	–	5	28	–	887
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ . . . . . Administrative and support service activities	597	19	7	–	5	12	1	577
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne . . . . . Public administration and defence; compulsory social security	10	–	–	–	–	–	–	–
Edukacja . . . . . Education	374	11	1	–	1	10	–	304
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activi- ties	574	14	2	–	2	12	–	547
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją . . . . . Arts, entertainment and recreation	224	6	–	–	–	6	–	212
Pozostała działalność usługowa . . . . Other service activities	846	11	–	–	–	11	–	769

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.